

2024 FAALİYET RAPORU

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Yayın No: 560
Şubat 2025

BAKAN SUNUŞU

Mayıs 2023'ten itibaren uygulamakta olduğumuz öngörülebilir ve kurala dayalı politikaların olumlu sonuçlarını alıyoruz.

2024 yılı; ülkemizin dış kırılganlıklarını azalttığımız, dayanıklılığını artırdığımız, makrofinansal istikrarı güçlendirdiğimiz, daha güçlü ve sürdürülebilir büyüme için sağlam temeller oluşturduğumuz bir yıl oldu.

2025 yılında ise; dezenflasyonu ve ekonomide yapısal dönüşümü hızlandırmayı hedefliyoruz. Dezenflasyonu desteklemek için mali disiplini daha da güçlendirecek ve arz yönlü politikaları devreye alacağız.

Orta vadede sürdürülebilir yüksek büyüme ve daha adil bir gelir dağılımı için, verimliliği ve rekabet gücümüzü artıracak yapısal reformları hayata geçirerek ülkemizi yüksek gelirli ülkeler arasında konumlandıracağız.

Gelir politikalarımızı, sağlıklı ve sürdürülebilir gelir kaynaklarını artırmak amacıyla; vergide gönüllü uyum, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda, vergide adaleti güçlendiren ve vergi tabanını genişleten bir anlayışla sürdürmeye devam edeceğiz.

Vergilemede etkinliği artırmaya ve kayıt dışılığı azaltmaya yönelik çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz. Denetim ve tahsilat faaliyetleriyle vergiye uyumu daha da güçlendireceğiz.

Kayıt dışı ekonomiyle mücadelede, riskli alanlara odaklanarak hasılat tespiti, izaha davet ve düşük matrah denetimlerini etkin biçimde yürütüyor, sektör bazlı saha denetimlerine hız veriyoruz. Böylece dürüst ve vergiye uyumlu mükelleflerimizi haksız rekabete karşı koruyoruz.

Gelir politikalarının hayata geçirilmesinde önemli rol üstlenen Gelir İdaresi Başkanlığımızın 2024 yılı faaliyet ve performans sonuçlarını kamuoyuyla paylaşır, sürece katkı sunan tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Hazine ve Maliye Bakanı

BAŞKAN SUNUŞU

Gelir İdaresi Başkanlığı tüm yurda yayılmış olan geniş teşkilatı ile mükellef haklarını da koruyarak, Devlet alacaklarının tam ve zamanında tahsilini sağlamak, kayıt dışı ekonomi ile etkin mücadele etmek ve vergiye gönüllü uyumu artırmak amaçlarına yönelik yoğun bir faaliyet yürütmektedir.

Ayrıca Başkanlığımız, mükellefleri vergi mevzuatından doğan hakları ve ödevleri konusunda her türlü iletişim aracı kullanılmak suretiyle bilgilendirmekte, sunulan hizmet kalitesi sürekli iyileştirmekte ve yeni hizmet seçenekleri geliştirerek, vergi yükümlülüklerinin yerine getirmesi konusunda kolaylaştırıcı çalışmalarını etkin bir şekilde sürdürmektedir.

Kamuda dijital dönüşümün öncüsü olan Başkanlığımız zaman ve mekândan bağımsız olarak sunmuş olduğu e-vergicilik hizmetleri ile mükelleflerimizin hayatını kolaylaştırmakta, Dijital Vergi Dairesi, GİB Mobil, Dijital Vergi Asistanı GİBİ, Mükellef e-Posta İletişim Sistemi gibi elektronik uygulamalarımız ile verginin doğuşundan tahsiline kadar tüm süreçlerde mükelleflerimize kaliteli hizmet sunmaya devam etmektedir.

Vergide adalete olan güveni zedeleyen, haksız rekabete neden olan kayıt dışı ekonomiyle, risk analizleri ile desteklenmiş analitik yaklaşımlarla gerek sahada gerekse sanal ortamda kararlı bir mücadele yürütmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak hazırlanan, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim anlayışıyla Başkanlığımızın 2024 yılında gerçekleştirdiği faaliyet ve yürüttüğü projeler hakkında sonuçları içeren İdare Faaliyet Raporunu kamuoyuna sunar ve raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ederim.

Bekir BAYRAKDAR
Gelir İdaresi Başkanı

İÇİNDEKİLER

BAKAN SUNUŞU	1
BAŞKAN SUNUŞU	2
YÖNETİCİ ÖZETİ	9
I- GENEL BİLGİLER.....	10
A-Misyon ve Vizyon.....	10
B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar	11
C- İdareye İlişkin Bilgiler	12
Tarihçe.....	12
1. Fiziksel Yapı.....	13
2. Teşkilat Yapısı.....	15
2.1. Merkez Teşkilatı.....	16
2.2. Taşra Teşkilatı.....	16
2.2.1. Defterdarlıklar.....	17
2.2.2. Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Bağlı Vergi Daireleri	19
2.2.3. Takdir Komisyonları	20
3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	20
3.1. Bilişim Sistemleri	20
3.2. İnternet Vergi Dairesi.....	20
3.3. İnteraktif Vergi Dairesi	22
3.4. Dijital Vergi Dairesi.....	22
3.5. Gelir İdaresi Başkanlığı İnternet Sayfası (www.gib.gov.tr)	23
3.6. Gelir İdaresi Başkanlığı Mobil Uygulaması (GİB MOBİL).....	24
3.7. Sosyal Medya Yönetimi	24
4. İnsan Kaynakları.....	25
4.1. Fiili Kadro Durumu.....	25
4.2. Mesleğe Giriş, Yükselme ve Yönetici Atama Sınavları	28
4.3. Gerçekleştirilen Eğitimler	28
5. Sunulan Hizmetler	28
5.1. Merkez Teşkilatınca Sunulan Hizmetler	28
5.2. Taşra Teşkilatınca Sunulan Hizmetler	30
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	31
II- AMAÇLAR VE HEDEFLER.....	32
A- Temel Politika ve Öncelikler	32
1. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028).....	32
2. Orta Vadeli Program (OVP) (2024-2026).....	33
3. 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı.....	34
B- Stratejik Planda Yer Alan Amaçlar ve Hedefler	37
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	38
A – Mali Bilgiler.....	38
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	38
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	38
3. Mali Denetim Sonuçları	40
B- Performans Bilgileri	41
1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri.....	41
2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	45
2.1. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler.....	46
2.2. Performans Denetim Sonuçları.....	55
3. Stratejik Planın Değerlendirilmesi	55
4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi	71
5. Faaliyetlere İlişkin Bilgiler	71
5.1. Mevzuat Çalışmaları	71
5.1.1. Kanunlar.....	71

5.1.2. Cumhurbaşkanı Kararları.....	97
5.1.3. Tebliğler.....	99
5.1.4. Sirkülerler	111
5.2. Mükellef Hizmetleri Faaliyetleri.....	114
5.2.1. Rehber ve Broşür Hazırlanması	114
5.2.2. Etkinlikler	115
5.2.3. Vergi İletişim Merkezince Verilen Hizmetler (VİMER)	116
5.2.4. Dijital Vergi Asistanı (GİBİ)	117
5.2.5. Vergi Bilincini Geliştirmeye Yönelik Verilen Eğitimler	117
5.2.6. Mükellef e-Posta İletişim Sistemi (MEİS).....	118
5.2.7. Vergi Bilincinin Güçlendirilmesi ve Vergiye Gönüllü Uyumun Artırılmasında Davranışsal Kamu Politikaları	119
5.2.8. Mükellef Geri Bildirim Sistemi	119
5.2.9. Bazı Vergisel Teşvikler ve Uygulama Sonuçları	120
5.2.9.1. Ticari Kazancı Basit Usulde Tespit Edilen Mükellefler	120
5.2.9.2. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası	120
5.2.9.3. Engellilik İndirimi.....	120
5.2.9.4. Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası	120
5.2.9.5. Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti.....	121
5.2.9.6. Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi Müessesesi.....	121
5.3. Elektronik Ortamda Yürütülen Faaliyetler.....	122
5.3.1. e-Beyanname Uygulaması Çerçevesinde Yürütülen Çalışmalar	122
5.3.2. Hazır Beyan Sistemi	122
5.3.3. e-Defter Uygulaması	123
5.3.4. Defter Beyan Sistemi	124
5.3.5. Elektronik Belge (e-Belge) Uygulamaları	124
5.3.5.1. e-Fatura Uygulaması	124
5.3.5.2. e-Arşiv Fatura Uygulaması	125
5.3.5.3. e-İrsaliye Uygulaması	126
5.3.5.4. e-Bilet Uygulaması	126
5.3.5.5. e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulaması (e-SMM)	126
5.3.5.6. e-Müstahsil Makbuzu Uygulaması (e-MM)	127
5.3.5.7. e-Dekont Uygulaması	128
5.3.5.8. e-Döviz ve Kıymetli Maden Alım/Satım Belgesi Uygulaması.....	128
5.3.5.9. e-Sigorta Poliçesi Uygulaması	128
5.3.5.10. e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi Uygulaması	128
5.3.5.11. e-Adisyon Uygulaması.....	128
5.3.6. İade İşlemlerine İlişkin Uygulamalar.....	129
5.3.6.1. İade Takip Sistemi	129
5.3.6.2. KDV İadesi Risk Analiz (KDVİRA) Sistemi	129
5.3.6.3. KDV İade İşlemi Gerçekleştikten Sonra İade Tutarını Azaltan Mükellefler.....	130
5.3.6.4. Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi (GEKSİS).....	130
5.3.7. Elektronik ÖTV Uygulamaları (ÖTVBİS)	130
5.3.7.1. Elektronik ÖTV Takip Sistemi (e-ÖTV Takip).....	130
5.3.7.2. ÖTV İadesi Risk Analizi Sistemi (ÖTVİRA)	131
5.3.7.3. ÖTV'si Sıfıra İndirilmiş Deniz Yakıtı Uygulaması	131
5.3.7.4. Özel Teminat Sertifikası Raporları (ÖTS)	132
5.3.7.5. Akaryakıt Sektörü Teminat Takip Sistemi.....	132
5.3.8. e-Tebliğat Sistemi	132
5.3.9. Kurumsal Elektronik Tebligat Sistemleri Projesi (KETSİS)	133
5.3.10. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz (YN ÖKC) Uygulamaları	134
5.3.11. Güvenli Mobil Ödeme ve Elektronik Belge Yönetimi Sistemi	134
5.3.12. e-Ticaretin ve Mükellef Uyumunun İzlenmesi Projesi	135
5.3.13. YMM Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Sistemi (e-YMM) .	135
5.3.14. Engelli Vergi İndirim Sistemi (EVİS)	136

5.3.15. Sahte Belge Risk Analiz Programı (SARP).....	136
5.3.16. Dava Takip Programı (DATAP).....	136
5.3.17. Kurumlar Arası Veri Paylaşımı.....	137
5.3.18. Çalışan Öneri Sistemi	137
5.3.19. Mekansal Veri Analizi Projesi (MEVA).....	137
5.3.20. Kurumsal Elektronik Belge Yönetim Sistemi (KEYS).....	137
5.4. Tahsilat Faaliyetleri	138
5.4.1. e-Haciz Uygulamaları	138
5.4.2. Bankalar Aracılığıyla Tahsilat ve e-Tahsilat Sistemi.....	138
5.4.3. Kamu Alacakları Tahsil Projesi (KATP)	139
5.5. Denetim Faaliyetleri.....	141
5.5.1. Yaygın ve Yoğun Denetim Faaliyetleri	141
5.5.2. Bandrol Denetimleri.....	142
5.5.3. Akaryakıt Kaçakçılığı İle Mücadele Kapsamında Yapılan Denetimler.....	143
5.5.4. Vergi Dairesi Müdürlerince Yapılan İnceleme Faaliyetleri	144
5.5.5. İhbar Dilekçeleri	144
5.5.6. Yoklama Faaliyeti ve e-Yoklama Sistemi	145
5.5.7. İzaha Davet Uygulamaları ve Gönüllü Uyum Çalışmaları	145
5.5.8. İnşaat Demiri İzleme Sistemi (İDİS)	147
5.5.9. Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planı Çalışmaları.....	147
5.5.10. Uzlaşma Sonuçları	148
5.6. Gelir Politikasına İlişkin Faaliyetler	151
5.6.1. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Hazırlıkları	151
5.6.2. Gelir Tahmin ve Analizleri	151
5.6.3. Gelir Gerçekleşmeleri ve İstatistiklerinin İzlenmesi.....	152
5.7. Uluslararası İlişkiler	152
5.7.1. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları (ÇVÖA)	152
5.7.2. Diğer Uluslararası Anlaşmalar.....	153
5.7.3. Bilgi Değişimi İle İlgili Yapılan Çalışmalar	154
5.7.3.1. Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmaları	155
5.7.4. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı (OECD) İle İlgili Çalışmalar	156
5.7.4.1. OECD Komite ve Çalışma Partisi Faaliyetleri	156
5.7.4.2. Eğitim Çalışmaları	156
5.7.5. Avrupa Birliği (AB)-Türkiye Ortaklık İlişkileri ve Katılım Müzakereleri Kapsamında Yapılan Çalışmalar	157
5.7.6. Avrupa Birliği (AB) Mali Yardımları Kapsamında Yapılan Çalışmalar	157
5.7.7. Transfer Fiyatlandırması İle İlgili Çalışmalar.....	157
IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	159
A. GÜÇLÜ YÖNLER - ZAYIF YÖNLER.....	159
B. FIRSATLAR – TEHDİTLER.....	159
C. DEĞERLENDİRME	160
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER	161
EK-1: İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI.....	163
EK-2: MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI	164

TABLOLAR

Tablo 1. Defterdarlık Birimleri, Vergi Daireleri ve Takdir Komisyonlarının Sayıları.....	166
Tablo 2. Faal Mükellef Sayıları	168
Tablo 3. Vergi Türü Bazında Faal Mükellef Sayıları.....	168
Tablo 4. İl Bazında Yıllar İtibarıyla Faal Mükellef Sayıları	169
Tablo 5. İl Bazında Vergi Türleri İtibarıyla Faal Mükellef Sayıları.....	171
Tablo 6. 2024 Yılı İtibarıyla İl Bazında Genel Bütçe Vergi Gelirleri.....	174
Tablo 7. Muhtasar Beyannamenin 2024 Dönemi Gelir Türlerine Göre Dağılımı	176
Tablo 8. 1923-2024 Genel Bütçe Gelirleri Tahsilatı.....	180
Tablo 9. GSYH, Genel Bütçe Vergi Gelirleri ve Vergi Yüğü	183

Tablo 10. Gelir, Kurumlar ve Katma Değer Vergilerinin Genel Bütçe Vergi Gelirleri İçindeki Payı.....	184
Tablo 11. Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilatının Nominal ve Reel Artış Oranları 2023-2024	185
Tablo 12. Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahakkuk-Tahsilat Sonuçları	186
Tablo 13. Bütçe Kanununda Öngörülen Genel Bütçe Gelirlerinin Gerçekleşme Oranları	187
Tablo 14. Türkiye'nin Taraf Olduğu Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Tablosu	188
Tablo 15. Gelir İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Bilançosu.....	190
Tablo 16. Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Sonuçları Tablosu.....	192
Tablo 17. 31/12/2024 Tarihinde Sona Eren Döneme Ait Gelir İdaresi Başkanlığı Öz Kaynak Değişim Tablosu.....	195
Tablo 18. Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu	196

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
ATAIC	İslam Ülkeleri Vergi İdareleri Birliği
BDP	Beyanname Düzenleme Programı
BKK	Bakanlar Kurulu Kararı
BM	Birleşmiş Milletler Teşkilatı
BSMV	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi
BÜİS	Bandrollü Ürün İzleme Sistemi
BTRANS	Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi Transfer Sistemi
CBİKO	Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi
CFA	OECD Mali İşler Komitesi (Committee on Fiscal Affairs)
CRS	Ortak Raporlama Standardı (Common Reporting Standard)
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇVÖA	Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
EBA	Eğitim Bilişim Ağı
EDRC	Ekonomik Gelişmeleri İnceleme Komitesi
EİT	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
EKOSOK	Ekonomik ve Sosyal Konseyi
EVDO	Elektronik Vergi Daireleri Otomasyonu
EYS	Elektronik Yoklama Sistemi
e-MM	Elektronik Müstahsil Makbuzu
e-SMM	Elektronik Serbest Meslek Makbuzu
e-VDB	Elektronik Vergi Dairesi Başkanlığı Uygulaması
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
EVİS	Engelli Vergi İndirim Sistemi
FATCA	Yabancı Hesapların Vergi Uyumı Yasası (Foreign Accounts Tax Compliance Act)
FTA	OECD Vergi Yönetimi Forumu
GEKSİS	Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi
GİB	Gelir İdaresi Başkanlığı
GMSİ	Gayrimenkul Sermaye İradı
GSYH	Gayrisafi Yurtiçi Hasıla
GTİP	Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu
GVK	Gelir Vergisi Kanunu
GZFT	Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organization)
IPA	Katılım Öncesi Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance)
İPC	İdari Para Cezası
İDİS	İnşaat Demiri İzleme Sistemi
İİT	İslam İşbirliği Teşkilatı
İKB	İslam Kalkınma Bankası
KATP	Kamu Alacakları Tahsil Projesi
KDV	Katma Değer Vergisi
KDVİRA	Katma Değer Vergisi İadesi Risk Analiz Sistemi
KEYS	Kurumsal Elektronik Yazışma Sistemi
KETSİS	Kurumsal Elektronik Tebligat Sistemi
KVK	Kurumlar Vergisi Kanunu
MEİS	Mükellef e-Posta İletişim Sistemi
MEVA	Mekânsal Veri Analizi Projesi
MSİ	Menkul Sermaye İradı
MTV	Motorlu Taşıtlar Vergisi
NACE	Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı
OVP	Orta Vadeli Program

ÖKC	Ödeme Kaydedici Cihazlar
ÖTS	Özel Teminat Sertifikası
ÖTV	Özel Tüketim Vergisi
ÖTVBS	ÖTV'siz Yakıt Bilgi Sistemi
ÖTVİRA	ÖTV İadesi Risk Analiz Projesi
PTT	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü
RİTAP	Riskli İade Takip ve Analiz Programı
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SARP	Sahte Belge Risk Analiz Programı
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SMİYB	Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge
SMK	Serbest Meslek Kazancı
SMMM	Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TİKA	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı
TAKBİS	Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi
TESK	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu
TCMB	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
TKBB	Türkiye Katılım Bankaları Birliği
TÖDEB	Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği
TRT	Türkiye Radyo ve Televizyon
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
TTO	Taşıt Tanıma Okuyucu Cihazı
TTB	Taşıt Tanıma Birimi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
URL	Tekdüzen Kaynak Bulucu (Uniform Resource Loader)
UNFPA	Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (United Nations Population Fund)
UTTS	Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi
VEDOP	Vergi Daireleri Tam Otomasyon Projesi
VİMER	Vergi İletişim Merkezi
VUK	Vergi Usul Kanunu
WTO	Dünya Ticaret Örgütü (World Trade Organization)
YBS	Yönetim Bilgi Sistemi
YMM	Yeminli Mali Müşavir
YN ÖKC	Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz

YÖNETİCİ ÖZETİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 9 uncu ve 41 inci maddesi ile Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde kamu idarelerinin faaliyet raporlarını hazırlamaları gerekmektedir.

Bu kapsamda Başkanlığımız 2024 Yılı Faaliyet Raporunda;

Birinci bölümde; Başkanlığımızın misyon ve vizyonu, yetki, görev ve sorumlulukları ile idareye ilişkin temel hususlar yer almaktadır.

İkinci bölümde; Başkanlığımızın temel politika ve öncelikleri ile Stratejik Planında yer alan amaç ve hedeflere yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde; Başkanlığımızın mali işlemlerine ilişkin hususlar ile program, alt program, faaliyet ve performans bilgileri açıklanmaktadır.

Dördüncü bölümde ise kurumsal kabiliyet ve kapasiteye ilişkin değerlendirilme bulunulmuştur.

I- GENEL BİLGİLER

A-Misyon ve Vizyon

MİSYONUMUZ

Devlet gelirleri politikasının oluşturulmasına katkı sağlayarak gelir politikasını adalet ve tarafsızlık içinde uygulamak, mükellef haklarını gözeterek vergiye uyumu artırmak ve kaliteli hizmet sunarak vergi ve diğer kamu gelirlerini toplamaktır.

VİZYONUMUZ

Ekonomik aktiviteleri kavrayarak vergi ve diğer kamu gelirlerini tam ve zamanında toplayan, kayıtlı ekonomiyi teşvik eden, yetkin beşeri sermayesiyle kaliteli hizmet sunan, mükellef odaklı, yenilikçi ve katılımcı örnek bir idare olmaktır.

B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Gelir İdaresi Başkanlığının görevleri, 15/7/2018 tarihi ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 137 nci maddesinde belirlenmiş olup söz konusu görevler aşağıda sıralanmıştır:

- Devlet gelirleri politikasının plan, program, genel ekonomik politika ve stratejiler çerçevesinde oluşturulmasına ilişkin çalışmalar yapmak ve Devlet gelirlerinin maliye politikalarıyla uyumlu şekilde tatbikini sağlamak,
- Mükelleflerin vergiye uyumunu kolaylaştırmak ve hizmetlerini yerine getirmek,
- Mükellef haklarının korunması ve mükellef ile Başkanlık ilişkilerinin karşılıklı güven esasına dayanması konusunda gerekli tedbirleri almak,
- Mükellefleri vergi mevzuatından doğan hakları ve ödevleri konusunda bilgilendirmek,
- Devlet gelirlerine ilişkin mevzuatı hazırlamak ve gerekli koordinasyonu sağlamak, Devlet gelirlerine etkisi olan mevzuatı Devlet gelirleri, vergi tekniği ve uygulamaları açısından inceleyerek görüş bildirmek,
- Devlet alacaklarının tahsilini sağlamak ve bu konuda gerekli tedbirleri almak,
- İşlem ve eylemlerinden dolayı idarî yargı mercilerinde yaratılan ihtilaflarla ilgili olarak bu merciler nezdinde talep ve savunmalarda bulunmak, gerektiğinde itiraz, temyiz ve tashihi karar yoluna gitmek; temyiz yoluna gidilip gidilmeyeceği hususunda taşra teşkilâtına muvafakat vermek; şikâyet başvurularını karara bağlamak; uygulamada ortaya çıkan ihtilafların en aza indirilmesine ve uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik tedbirleri almak,
- Vergilendirmeye ilgili bilgileri toplamak ve bilgi işlem faaliyetlerini yürütmek,
- Devlet gelirleri ile ilgili istatistikleri toplamak ve değerlendirmek, vergi yükü ile gelir tahminlerine yönelik genel ve sektörel analizler yapmak, vergi kanunlarında veya diğer mali kanunlarda yer alan her türlü istisna, muafık ve indirimlerin maliyetlerini ölçmek, ekonomik ve sosyal etkilerini analiz etmek,
- Vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi konusunda gerekli tedbirleri almak,
- Mahallî idare gelirleri politikası ile Devlet gelirleri politikasının uygulanmasında uyumu sağlayıcı çalışmaları yapmak ve gerekli tedbirleri almak,
- Gelirleri etkileyen her türlü mevzuat tekliflerini, vergi tekniği ve uygulamaları açısından inceleyerek görüş bildirmek,
- Gelir mevzuatının uygulanmasına ilişkin olarak diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, bu amaçla veri alışverişini gerçekleştirmek,
- Uluslararası vergi ilişkileri ile ikili ve çok taraflı anlaşmalara ilişkin çalışmaları, gerekli koordinasyonu sağlayarak yürütmek, görev alanına giren konularda, uluslararası gelişmeleri izlemek ve Avrupa Birliği, uluslararası kuruluşlar ve diğer devletlerle işbirliği yapmak,
- Terkini gereken vergiler ile tahsili zamanaşımına uğrayan Hazine alacaklarının kanunlar gereğince terkin edilmesiyle ilgili işlemlerin yerine getirilmesini sağlamak,
- Nitelikli insan kaynağının kazandırılması, yetkinliklerin geliştirilmesi, kariyer planlarının yapılması ve performanslarının ölçülmesini sağlamak,
- Kurumsal etik kurallar düzenleyerek personele ve mükelleflere duyurmak,
- Faaliyet sonuçlarını, düzenli aralıklarla kamuoyuna duyurmak ve yıllık faaliyet raporunu izleyen yıl kamuoyuna açıklamak,
- Kanunlarla, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle ve ilgili mevzuat ile Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

C- İdareye İlişkin Bilgiler

Tarihçe

Bakanlığımız teşkilatının temeli kabul edilen Maliye Nezareti, 1838 yılında yayımlanan bir "Hattı-Hümayun"la kurulmuş ve bir "Reis"in başkanlığında "Daire"lerden oluşturulmuştur. Bu daireler içinde yer alan Baş Vergisi veya Haraç Dairesi, "Avarız" ve "Bedeli Nuzil" denilen ve kentlerden mahalleler itibarıyla alınan resimlerle ilgili dairedir. Bir anlamda bugünkü Gelir İdaresi Başkanlığının görevlerinin bu daire tarafından yürütüldüğü anlaşılmaktadır.

1881 yılında Maliye Nezareti "Heyet-i Merkeziye" ve "Heyet-i Mülhaka" olarak iki ayrı kuruluş haline getirilmiştir. Heyeti Merkeziye'de (Merkez Teşkilatı) ilk kez Gelirler Genel Müdürlüğü nüvesi yer almıştır.

1908 yılında Maliye Nezaretinde görev ve teşkilata ilişkin değişiklikler yapılmıştır.

23 Nisan 1920'de açılan Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen ilk kanun bir vergi kanunu olmuştur. 1923 yılında Maliye Vekaleti kurulmakla birlikte, 2996 sayılı Maliye Vekaleti Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanun 29/5/1936 tarihinde kabul edilmiştir.

1936 yılında 2996 sayılı Kanunla Maliye Bakanlığı merkez teşkilatında bir genel müdürlük şeklinde kurulan Varidat Umum Müdürlüğü, 10/8/1942 tarih ve 4286 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle kaldırılmış, yerine Vasıtasız Vergiler ve Vasıtalı Vergiler Umum Müdürlükleri kurulmuştur.

29/5/1946 tarih ve 4910 sayılı Kanunla söz konusu Umum Müdürlüklerinin yerini Gelirler Genel Müdürlüğü almıştır. İlk Gelirler Genel Müdürü Sayın Ferit MELEN, 20/11/1943 – 9/6/1950 tarihleri arasında görev yapmıştır.

16/5/2005 tarihinde 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun (esk. Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun) ile Gelir İdaresinin, günün ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde ve uluslararası örneklerle uygun olarak yeniden yapılandırılması amacıyla Gelirler Genel Müdürlüğü yerine, Maliye Bakanlığına bağlı Gelir İdaresi Başkanlığı kurulmuştur.

11/2/2017 tarihli ve 29976 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6771 sayılı Kanun ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında yapılan değişiklik neticesinde "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine" geçilmesiyle birlikte, bu Sisteme uyum sağlamak amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapıları Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile yeniden düzenlenmiştir.

Bu kapsamda Bakanlığımız teşkilat yapısı 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiş ve Bakanlığımızın adı da Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak değiştirilmiştir.

Buna müteakip, Gelir İdaresi Başkanlığının görev, yetki ve sorumlulukları da 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca 03/07/2024 tarihli ve 32591 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 161 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 1 ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde değişiklikler yapılmıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığı görevini kuruluşundan bugüne kadar;

- Sayın Osman ARIÖĞLU (17/5/2005-16/11/2007)
- Sayın Mehmet Akif ULUSOY (16/11/2007-16/3/2009)
- Sayın Mehmet KİLCİ (16/3/2009-5/5/2014)
- Sayın Adnan ERTÜRK (5/5/2014-23/6/2018)
- Sayın Necmi KESKİNSOY (Vekaleten) (25/6/2018-7/1/2019)

yürütmüş olup 7/1/2019 tarihinden itibaren ise Sayın Bekir BAYRAKDAR yürütmektedir.

1. Fiziksel Yapı

Başkanlığımız, Devlet Mahallesi Merasim Cad. No: 9/1 Çankaya Ankara adresinde bulunan hizmet binasında faaliyet göstermektedir.

Ayrıca, Orta Asya ve Kafkas Ülkeleri ile Orta Avrupa Ülkeleri üst düzey bürokratları ve vergi memurlarına uluslararası vergi alanında bilgi değişimi ortamı sağlayan Başkanlığımız OECD Ankara Çok Taraflı Vergi Merkezi, Ankara Yenimahalle’de hizmet vermektedir. Yine aynı adreste Başkanlığımız bünyesinde yapılan eğitim, sınav, seminer ve toplantı organizasyonlarını yürüten ve bu esnada katılımcıların konaklama ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan Eğitim Merkezi hizmet binası da bulunmaktadır.

Başkanlığımız Vergi İletişim Merkezi faaliyetleri ile bilgi işlem faaliyetleri ise Başkanlığımıza ait iki ayrı ek hizmet binasında yürütülmektedir.

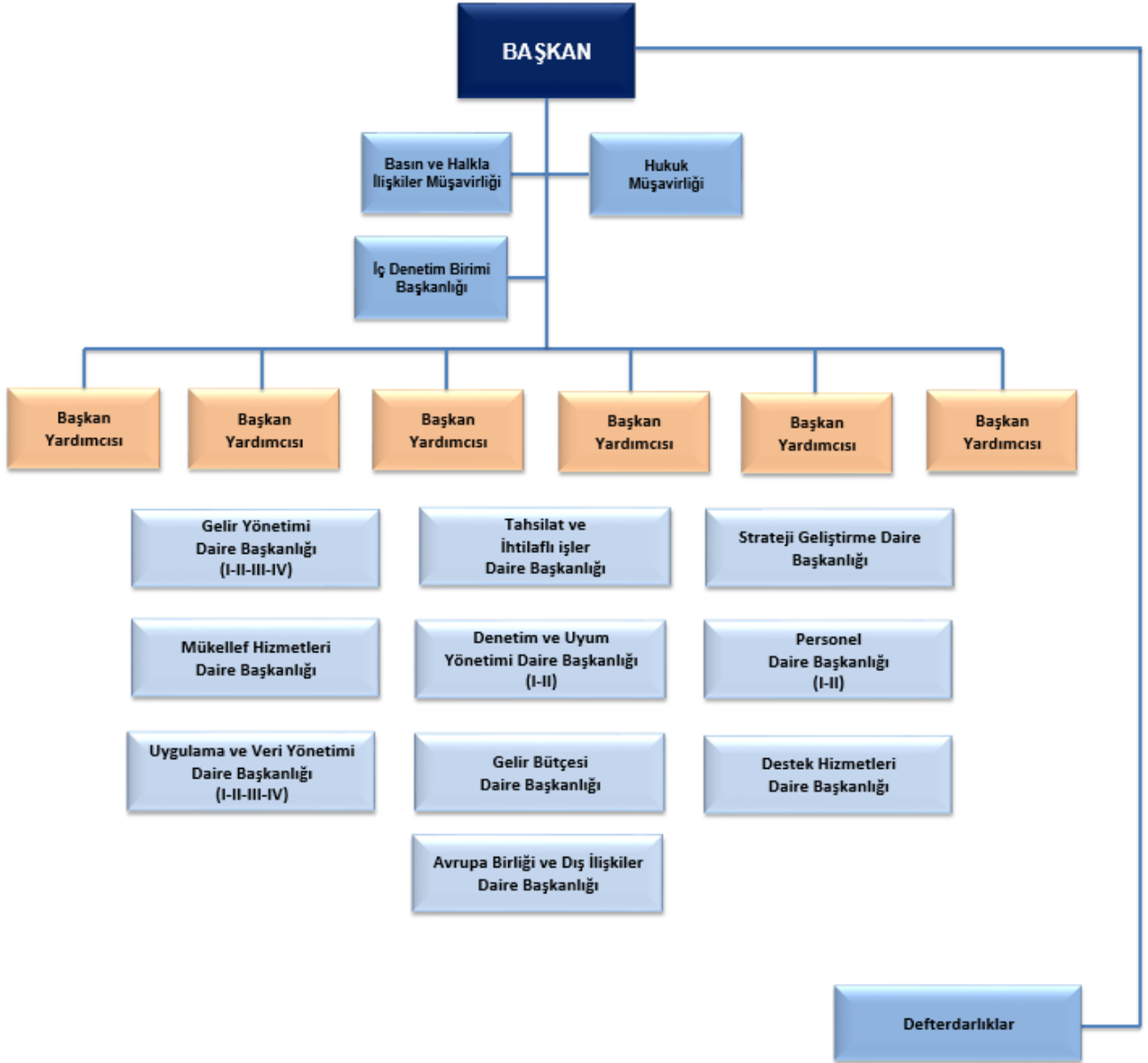
Mükellef odaklı hizmet anlayışı çerçevesinde hizmetlerimizin donanımlı, modern ve kullanışlı çalışma ortamlarında sunulması ilke edinilmiş olup tüm birimlerimizde fiziki alt yapının güçlendirilmesi ve iyileştirilmesi çalışmalarımıza bütçe imkânları çerçevesinde devam edilmektedir.

No	Fiziksel Kaynaklar	Değer Toplamı
1	Binalar	
	Mülkiyet durumuna göre hizmet binaları	
	Hazineye ait hizmet binası sayısı	345
	Kiralanın hizmet binası sayısı	73
	Hazineye ait hizmet binası (m²)	1.546.635
	Kiralanın hizmet binası (m²)	102.379
	Kullanım durumuna göre hizmet binaları	
	Bağımsız kullanılan hizmet binası sayısı	418
	Diğer kurumlarla (Hazine ve Maliye Bakanlığı veya diğer kurumlar) ortaklaşa kullanılan hizmet binası sayısı	2
	Bağımsız kullanılan hizmet binası (m²)	1.649.014
	Diğer kurumlarla (Hazine ve Maliye Bakanlığı veya diğer kurumlar) ortaklaşa kullanılan hizmet binası (m²)	5.542
	Diğer taşınmazlar	
	Lojman sayısı	1.427
	Eğitim tesisi sayısı	4
	Sosyal tesis sayısı *	32
2	Taşıtlar	
	Otomobiller	295
	Minibüs ve Panel	1.407
	Yük taşıma araçları	49
	Diğer araçlar (Motosiklet)	10
	Kiralık araçlar (Merkez ve Taşra)	0
3	Demirbaşlar	
	Masaüstü bilgisayar	56.679
	Dizüstü bilgisayar	4.451
	Tablet bilgisayar	9.102
	Yazıcı ve okuyucu	46.929
	Fotokopi makinesi	1.764
	Telefon	24.652
	Faks	1.367
	Diğer demirbaş (Klimalar)	5.813

* Sosyal tesisler kapsamında misafırhaneler, gündüz çocuk bakım evleri, etüt merkezleri, eğitim ve dinlenme tesisleri yer almaktadır.

2. Teşkilat Yapısı

Hazine ve Maliye Bakanlığının bağlı kuruluşu olan ve genel bütçeli idareler kapsamında yer alan Başkanlığımız, merkez teşkilatı ve doğrudan merkeze bağlı taşra teşkilatı olarak örgütlenmiştir.

2.1. Merkez Teşkilatı

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 140 ıncı maddesi uyarınca Gelir İdaresi Başkanlığı merkez teşkilatı 12 hizmet biriminden oluşmaktadır. Anılan maddenin (2) numaralı fıkrası kapsamında, Başkanlığın hizmet birimlerine verilen görevler gerektiğinde birden fazla daire başkanlığı tarafından yürütülebilmektedir.

Hizmet birimleri

- Gelir Yönetimi Daire Başkanlığı (I, II, III,IV)
- Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı
- Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı (I, II,III,IV)
- Tahsilat ve İhtilaflı İşler Daire Başkanlığı
- Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı (I,II)
- Gelir Bütçesi Daire Başkanlığı
- Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
- Personel Daire Başkanlığı (I-II)
- Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı
- Hukuk Müşavirliği
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
- İç Denetim Birimi Başkanlığı¹

2.2. Taşra Teşkilatı

161 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 1 ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yapılan değişiklikler kapsamında, Bakanlığımız taşra teşkilatı olan Defterdarlıklar ile Başkanlığımız taşra teşkilatı olan Vergi Dairesi Başkanlıkları tek çatı altında toplanarak Başkanlığımız taşra teşkilatının her ilde doğrudan merkeze bağlı defterdarlıklardan oluşması sağlanmıştır.

Defterdarlıklar, vergi dairesi başkanlıklarının görev ve yetkilerini haiz kılınmış olup vergi dairesi başkanlığı bulunmayan illerde yer alan vergi dairesi müdürlükleri ve takdir komisyonları Başkanlığımızın taşra teşkilatı olan defterdarlığa bağlanmış, gelir müdürlükleri kapatılmıştır. Yine Bakanlığımız taşra teşkilatında yer alan personel müdürlükleri kapatılarak görevleri Başkanlığımız taşra teşkilatının ilgili birimine aktarılmıştır.

Malmüdürlükleri bünyesinde bulunan bağlı vergi daireleri ise Başkanlığın taşra teşkilatı olan defterdarlık birimine dönüştürülünceye kadar Bakanlık taşra teşkilatına bağlı olarak faaliyetlerine devam edeceklerdir.

İstanbul ilinde bulunan Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı kapatılmış ve tüm mükellefleri, yeni kurulan İstanbul Defterdarlığına bağlı Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Müdürlüğüne nakledilmiştir.

Bu kapsamda, 2024 yıl sonu itibarıyla Başkanlığımız taşra teşkilatı bünyesinde 81 Defterdarlık², 271 Grup Müdürlüğü, 500 Müdürlük, 54 Daimi Takdir Komisyonu Başkanlığı, 480 Vergi Dairesi Müdürlüğü, 568 Bağlı Vergi Dairesi (Malmüdürlüğü bünyesinde) ile 5 Şube (Eskişehir Defterdarlığı bünyesinde) bulunmaktadır.

¹ İç Denetim Birimi Başkanlığı, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Başkanlık birimleri arasında sayılmamakla birlikte 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunun 63 üncü maddesi uyarınca Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde iç denetim faaliyetlerini yürütmek amacıyla doğrudan Başkanlık Makamına bağlı olarak faaliyet göstermek üzere Başkanlık Makamının 25/8/2020 tarihli oluru ile kurulmuştur.

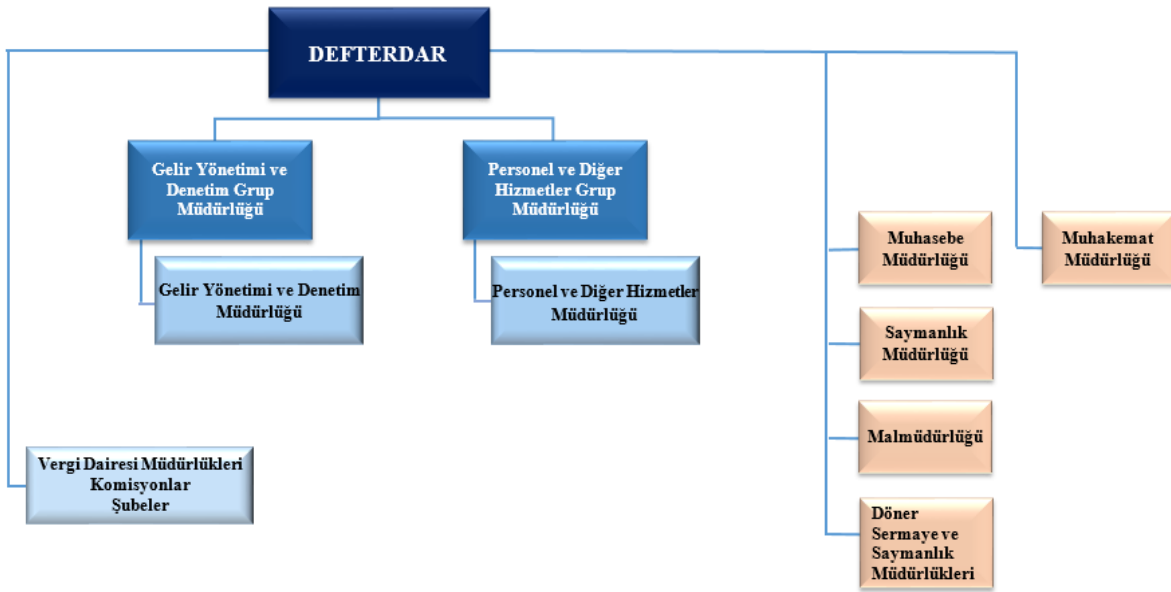
² Eskişehir Defterdarlığının vergi dairesi ve tahsil dairesi sıfatı bulunmaktadır.

2.2.1. Defterdarlıklar

Defterdarlıklar, yetki alanı içinde ekonomik faaliyetleri ve gelişmeleri yakından takip etmek, sektör ve mükellef gruplarının ihtiyaçlarına uygun hizmetleri en iyi şekilde sunmak ve yetkinlikleri geliştirmek suretiyle vergi yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlamaktadır.

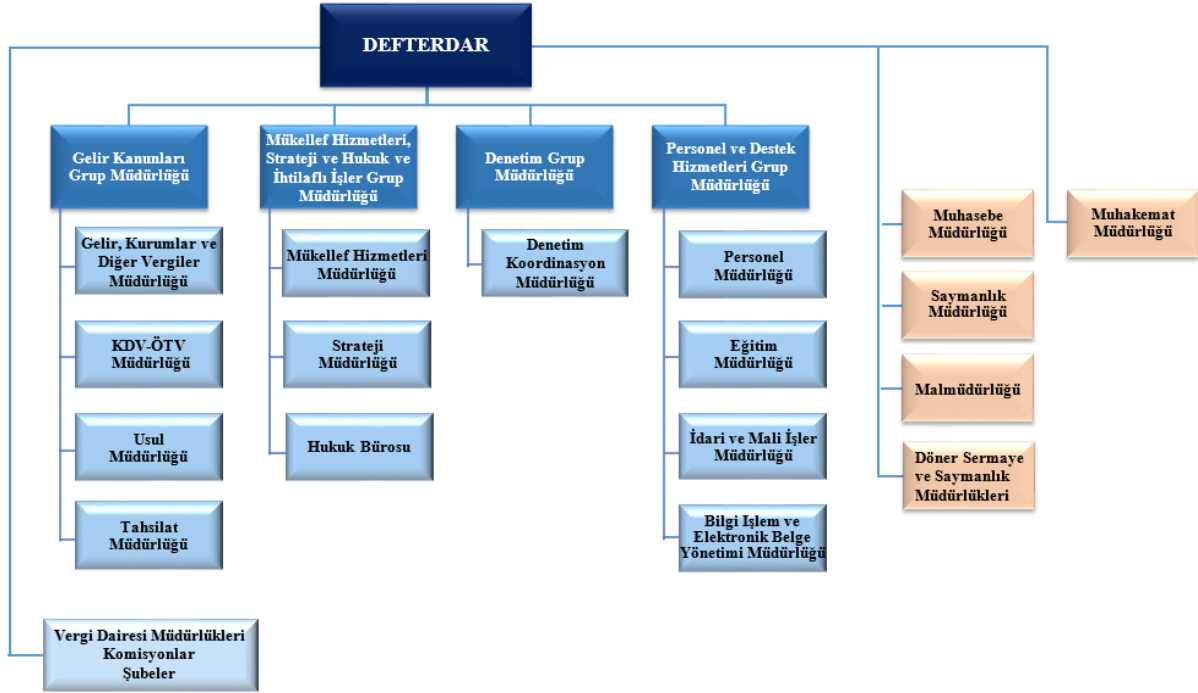
Defterdarlıklar bünyesinde; mükellef hizmetleri, vergilendirme, denetim, tahsilat ve hukuk işleri, muhasebe, personel, destek hizmetleri ve benzeri fonksiyonlar için grup müdürlükleri ve bunlara bağlı müdürlükler ile yetki alanlarında ekonomik analizler yapmak ve mükellef hizmetlerini en yakın yerden sunmak üzere şubeler kurulabilmektedir.

2'li Grup Müdürlüğü Organizasyon Şeması³

³ Defterdarlığın yetki alanındaki ilin ekonomik durumu, mükellef sayıları, büyüklükleri, grupları, vergi türleri, sektörler, iş yükü ve diğer ölçütler dikkate alınarak farklı sayılarda grup müdürlüğü kurulabilmektedir. 03/07/2024 tarihli ve 32591 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 161 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yürürlüğe girmeden önce vergi dairesi başkanlığı bulunmayan 52 ilde yer alan defterdarlıkların altında faaliyet göstermek üzere 01/09/2024 tarihi itibarıyla ikili grup müdürlükleri kurulmuştur. Şema, ikili grup müdürlüğünden oluşan örnek bir defterdarlık için verilmiştir. Bakanlığımız taşra teşkilatında bulunan muhasebat ve muhakemat birimleri anılan Kararname uyarınca, mevcut görevlerini bulundukları ilin defterdarına bağlı çalışarak yerine getirmektedir.

4'lü Grup Müdürlüğü Organizasyon Şeması⁴

⁴ Şema, dört grup müdürlüğünden oluşan örnek bir defterdarlık için verilmiştir. 03/07/2024 tarihli ve 32591 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 161 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca Bakanlığımız taşra teşkilatında bulunan muhasebat ve muhakemat birimleri, mevcut görevlerini bulundukları ilin defterdarına bağlı çalışarak yerine getirmektedir.

2.2.2. Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Bağlı Vergi Daireleri

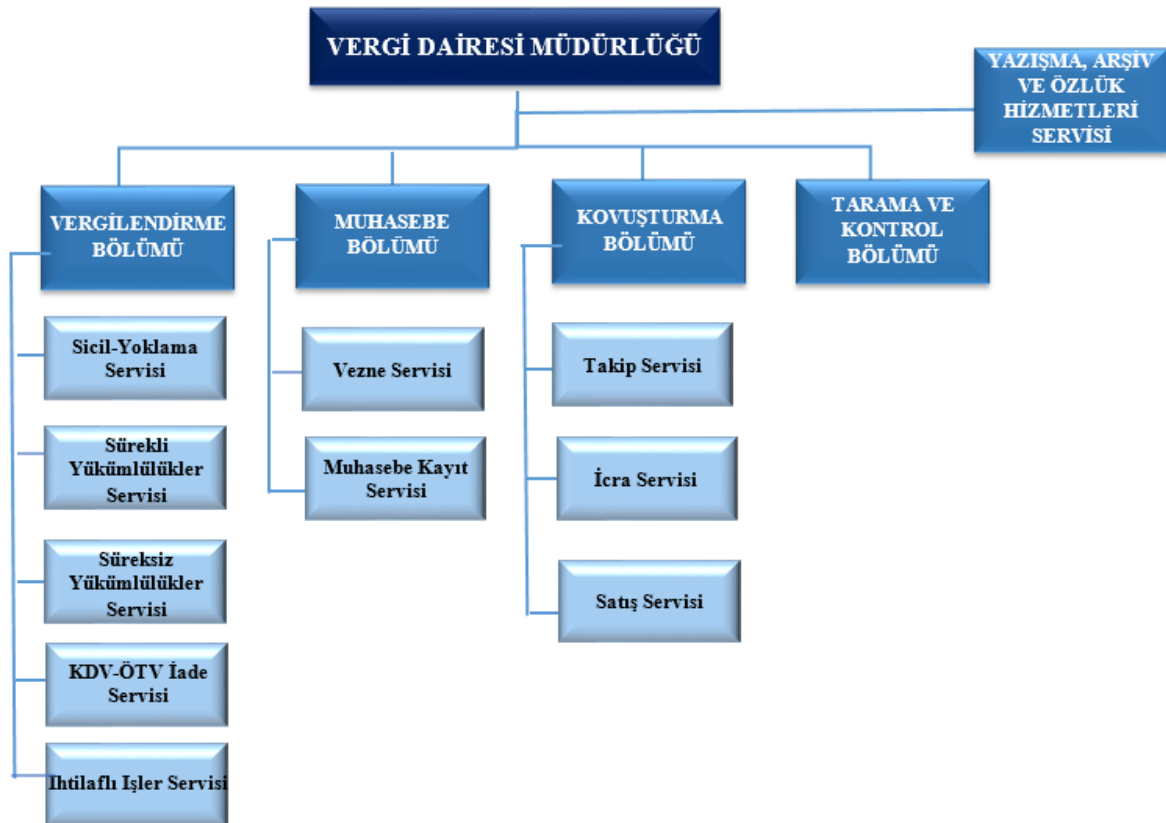
Vergi dairesi mükellefi tespit eden, vergiyi tarh eden, tahakkuk ettiren ve tahsil eden dairedir. Mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı oldukları vergi kanunları ile belirlenir.

Vergi dairesi müdürlükleri ile şubeler kurulmasına ve bunların faaliyete geçirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile aynı il sınırları içinde kalmak kaydıyla mükelleflerin, işyeri ve kanuni merkezlerine bağlı kalmaksızın belirlenecek ölçütlere göre hangi vergi dairesi müdürlüğü veya defterdarlığına bağlı olacağını belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.

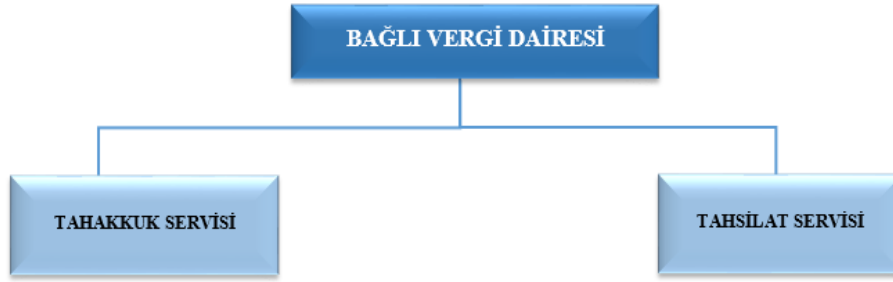
Bakan bu yetkisini, vergi uygulamaları bakımından gerekli gördüğü hallerde mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi müdürlüğü veya defterdarlığını aynı il sınırları içinde kalmaksızın belirlemek ve bu belirlemeye bağlı olarak bu dairelerin yetki alanını yeniden oluşturmak şeklinde de kullanabilir.

Vergi daireleri, vergi kanunlarının ve diğer mevzuatın uygulanması bakımından ilçe merkezlerinde iş hacmi dikkate alınarak bağlı vergi dairesi (malmüdürlüğü bünyesinde) şeklinde de örgütlenebilir. Bağlı vergi daireleri, tahakkuk ve tahsilat servislerinden oluşmaktadır. Tahakkuk servisleri vergilendirme bölümüne verilen görevleri, tahsilat servisleri ise kovuşturma bölümüne bağlı servislere verilen görevleri yapmaktadır.

Vergi Dairesi Müdürlüğü Organizasyon Şeması

Bağlı Vergi Daireleri (Malmüdürlükleri) Organizasyon Şeması

2.2.3. Takdir Komisyonları

Takdir komisyonları, yetkili makamlar tarafından istenilen matrah, servet takdirlerini yapmak ve vergi kanunlarında yazılı fiyat, ücret veya sair matrah ve kıymetleri takdir etmek üzere, illerde defterdarın, ilçelerde malmüdürünün (müstakil vergi dairesi olan ilçelerde ilgili vergi dairesi müdürünün) veya bunların görevlendireceği memurların başkanlığı altında ilgili vergi dairesinin yetkili iki memuru ile seçilmiş iki üyeden oluşarak daimi veya geçici olarak kurulurlar.

3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Gelir İdaresi Başkanlığı, vergiye gönüllü uyumu artırmak, mükelleflerin vergisel yükümlülüklerini daha hızlı, kolay ve en az maliyetle yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla, hizmetlerin tamamına yakını otomasyon altyapısını kullanarak sunmakta ve teknolojik gelişmelere paralel olarak bilişim ve yenileşim kapasitesini artırarak yeni hizmet seçenekleri üretmektedir.

Ayrıca, Başkanlığımız mükellefleri vergisel yükümlülükleri ve hakları konusunda çağın gereklerine uygun olarak sosyal medya kanalları, telefon, kısa mesaj, radyo, televizyon, gazete, dergi, reklam panoları gibi iletişim araçlarını kullanarak bilgilendirmekte, güçlü ve etkin bir iletişim ağı oluşturmak için bilgi ve teknolojik kaynaklarını sürekli geliştirmektedir.

www.gib.gov.tr adresinde faaliyet gösteren Başkanlığımız internet sitesinde, tüm vergi mevzuatının yanında, güncel duyurular, rehber ve broşürler, teşkilatı tanıtan sayfalar, Dijital Vergi Dairesi, Hazır Beyan Sistemi gibi uygulamalar yer almaktadır.

3.1. Bilişim Sistemleri

Gelir İdaresi Başkanlığı birimlerinin bilgi işlem sistemlerinin kurulumu, yönetimi ile donanım ve otomasyon ihtiyacı Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlıklarınca karşılanmakta, ayrıca bu birimlerce bilgi teknolojileri konusunda tüm birimlere destek verilmektedir.

3.2. İnternet Vergi Dairesi

1999 yılında başlatılan (intvrg.gib.gov.tr) İnternet Vergi Dairesi Uygulamaları, Türkiye’de kamu idarelerinin saydamlığı ve e-devlet uygulamaları konusunda atılan ilk ve önemli adımlardan birisini oluşturmaktadır.

Bu uygulama ile mükelleflere, vergi dairesine gitmeksizin işlemlerini internet vergi dairesi aracılığıyla çok daha hızlı ve kolay yapma imkânı tanınmakta ve bu suretle hem mükellefler hem de vergi daireleri bakımından zaman ve kaynak tasarrufu sağlanmaktadır.

Bu kapsamda;

- ✓ Yeminli mali müşavirler, tasdik sözleşmelerine ilişkin bildirimlerini ve sürekli bilgi verme yükümlülüklerine ilişkin bilgi girişlerine ait işlemleri yapabilmektedir.
- ✓ Herhangi bir vergi türünden dolayı iade alacak mükellefler, alacakları iade ile ilgili standart iade dilekçelerini İnternet Vergi Dairesinden verebilmektedir.
- ✓ Katma değer vergisi iadesi alacak mükellefler, iade talepleri ile ilgili aşamaları “İadem Nerede” seçeneğinden takip edebilmektedir.
- ✓ Matbaa işletmeleri, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında bastıkları belgelerin girişini yapabilmektedir.
- ✓ Tütün ve alkollü içki ürünleri ithal eden mükellefler, ithal ettiği ürünlere ait bandrol ve bandrollü ithal ürün bilgilerine ilişkin bildirimlerini verebilmektedir.
- ✓ Noterler veya noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar, tasdik edilen belgeler ve defterlere ilişkin bildirimlerini elektronik ortamda gönderebilmektedir.
- ✓ El terminali ile bir ay içinde düzenlenen elektrik tüketim faturalarına ilişkin bilgiler, takip eden ayın 15. günü sonuna kadar İnternet Vergi Dairesine, kullanıcı kodu, parola ve şifre kullanarak giriş yapmak suretiyle Başkanlığımıza gönderilmektedir.
- ✓ Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Odaları tarafından İnternet Vergi Dairesinden gönderilen bilgiler doğrultusunda "Meslek Mensupları Veri Tabanı" oluşturulmuştur.
- ✓ Serbest muhasebeci mali müşavirler, aracılık yaptıkları mükelleflerin beyanname ve bildirimlerini gönderebilmelerine ilişkin aracılık ve aracılık-sorumluluk sözleşmelerinin girişini yapabilmektedir.
- ✓ SMMM’ler müşterileri ile elektronik beyanname aracılık ve sorumluluk sözleşmesi yaparak mükelleflerinin beyannamelerini gönderebilmektedir.
- ✓ 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu Genel Tebliği uyarınca yapılan özel tüketim vergisi bildirimleri İnternet Vergi Dairesinden verilebilmektedir.
- ✓ ÖTV’ye ilişkin teminat çözümü veya mahsuplaşma talebinde bulunacak mükellefler ile hava yakıtlarını teslim eden dağıtıcılar İnternet Vergi Dairesinden müracaatta bulunabilmektedir.
- ✓ 2000 yılı Ocak ayından itibaren mükelleflerimiz; gelir, kurumlar, KDV ve muhtasar beyannameleri ile ilgili vergilendirme, tahakkuk, tahsilat ve borç bilgilerini ve varsa gecikme zammı tutarlarını takip edebilmektedir.
- ✓ Gümrük çıkış ve giriş beyanname bilgileri ile Ticaret Bakanlığından alınan özel fatura bilgileri sorgulanabilmektedir.
- ✓ Mükellefin beyanı üzerine tahakkuk ettirilerek ödeme yapıldıktan sonra elektronik ortamda oluşturulan ve ÖTV mükelleflerince taşıt alıcısına verilen “ÖTV Ödeme Belgesi” sorgulanabilmektedir.
- ✓ Mükellefler, e-Beyanname Uygulaması ile gönderilen ve onaylanan beyannamelerini sorgulayabilmektedir.
- ✓ Mükellefler vergi ödemelerinde bilgi eksikliği, yanlışlıklar ya da fazla ödeme olması gibi nedenlerle hesaplara işlenemeyen kayıtları, ekstre dökümü hizmeti ile son bir ay içerisindeki tahakkuk, tahsilat ve düzeltme işlemlerini sorgulayabilmektedir.
- ✓ KDV Genel Tebliği kapsamında, proje bazlı (18 adet) KDV istisna talep girişi yapılabilmektedir.
- ✓ Satıcı firmalar tarafından yeni nesil ödeme kaydedici cihaz almak isteyen mükelleflerin bu cihazları almalarında sakınca olup olmadığı sorgulanabilmektedir.
- ✓ Mükellefler, iade talepleri ile ilgili olarak sistemden KDV İade Kontrol Raporlarını alabilmektedir.
- ✓ Gelir ve kurumlar vergisi iade talepleri ile KDV iade talepleri için gerekli bilgiler alınabilmektedir.
- ✓ Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, ücret ve diğer kazanç ve iratlardan ibaret olan mükellefler için hazırlanmış “Önceden Hazırlanmış Beyan Sistemi” kullanıcı kodu veya T.C. kimlik numarası ile giriş yapılarak kullanılabilir.
- ✓ e-YMM Tasdik Raporu İşlemleri, Katma Değer Vergisi Beyannamesi, Gelir Vergisi Beyannamesi ve Kurumlar Vergisi Beyannamesi Tasdik Raporları zorunlu olarak sadece elektronik ortamda İnternet Vergi Dairesi üzerinden gönderilebilmektedir.
- ✓ SGK 4/1-a kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu işyeri bilgileri sorgulanabilmektedir.

- ✓ Transfer fiyatlandırması belgelendirme yükümlülükleri arasında yer alan “Ülke Bazlı Raporlamaya İlişkin Bildirim Formu” gönderilebilmektedir.
- ✓ Konaklama vergisi beyannamesi gönderilebilmektedir.
- ✓ Geri kazanım katılım payı beyannamesi girişi yapılabilmektedir.
- ✓ Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi (vergi kesintisi yapmayanlar için) girişi yapılabilmektedir.
- ✓ Değerli konut beyannamesi ile kurum geçici vergi beyannamesi gönderilebilmektedir.
- ✓ Belediyelerce tahsil edilen cins tashihi harçlarına ilişkin bildirim gönderilebilmektedir.
- ✓ Mükelleflerce verilen devlet destekleri ve teşvikleri, ilgili mükellef tarafından “Yatırım Teşvik/Destek Bilgileri” ile sorgulanabilmektedir.
- ✓ Alıcı mükelleflerin isteğe bağlı tam tevkiyat uygulaması kapsamında satıcı mükellefler ile aralarında düzenledikleri sözleşmelerin ve listelerin vergi dairesine verilmesi işlemleri yapılabilmektedir.
- ✓ 3065 sayılı Kanunda düzenlenen istisnalara ilişkin olarak; istisna belgelerinin verilmesi hususunda vergi daireleri arasında yeknesaklığın sağlanması ve sonrasında mükellef ile ihtilafa düşülmemesini teminen, istisna belgesinin, mükellefe verilmeden önce, mevzuata uygunluğu yönünden bağlı olunan defterdarlık onayına sunulması ve onayı müteakip mükellefe verilmesi uygun görülmüştür. Bu kapsamda sistemsel çalışmalar tamamlanmıştır.

İnternet Vergi Dairesi kullanıcı sayısı her geçen gün hızla artmakta olup 2024 yılında 10.371.866 kişiye ulaşmıştır.

3.3. İnteraktif Vergi Dairesi

Başkanlığımız tarafından sunulan hizmetlerden kişilerin elektronik ortamda yararlanabilmesi, vergisel yükümlülüklerin mükelleflerce kolay ve hızlı bir şekilde yerine getirilebilmesi, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin elektronik ortamda verilebilmesi ve bu belgelere ilişkin yapılan işlemlerin sonuçlarının ilgililerine elektronik ortamda gösterilmesi amacıyla oluşturulan İnteraktif Vergi Dairesi toplam 50 adet hizmet ile 28/2/2018 tarihinde vatandaşların ve mükelleflerin kullanımına açılmıştır.

Vergisel hizmet sunum portallarında farklı alanlarda yürütülen işlemlerin ana çatı olarak Dijital Vergi Dairesi çatısı altında toplanması suretiyle 2024 yılında İnteraktif Vergi Dairesinde yer alan 58 hizmet, Dijital Vergi Dairesine taşınmış olup İnteraktif Vergi Dairesinde kalan diğer hizmetlerin 2025 yılında Dijital Vergi Dairesine taşınarak kapanması öngörülmektedir.

3.4. Dijital Vergi Dairesi

Dijital Vergi Dairesi, 7/10/2023 tarihi itibarıyla hizmete açılmış olup Başkanlığımız tarafından elektronik ortamda sunulan hizmetlerin tek çatı altında birleştirilerek kişilerin tüm uygulamalara kolay, hızlı ve güvenli bir şekilde erişim sağlaması, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin elektronik ortamda verilebilmesi ve bu belgelere ilişkin yapılan işlemlerin sonuçlarının ilgililerine elektronik ortamda sunulması ile mükelleflerin vergilendirmeye ilişkin ödevlerini yerine getirirken hizmet alma süreçlerinde günümüz bilişim teknolojilerinin getirdiği imkânlardan daha fazla yararlanması amacıyla geliştirilmiştir.

Sistem ile mükellefler hak ve ödevlerinden zamanında ve kendi mükellefiyet durumlarının özelinde haberdar olabilecek, uygulama üzerinden kanuni haklarından faydalanabilecektir.

Vergisel hizmet sunum portallarında farklı alanlarda yürütülen işlemlerin ana çatı olarak Dijital Vergi Dairesi çatısı altında toplanması suretiyle “tek kapı tüm işlemler” özelliği uygulamaya kazandırılmıştır. Bu kapsamda daha önce farklı adreslerde hizmet veren İnteraktif Vergi Dairesi (ivd.gib.gov.tr), İnternet Vergi Dairesi (intvrg.gib.gov.tr) ve e-Beyanname Sistemi (ebeyanname.gib.gov.tr) erişim sayfaları kapatılarak elektronik uygulamalara dijital.gib.gov.tr adresi üzerinden giriş yapılması imkânı sağlanmıştır.

Elektronik uygulamalara erişimin kolaylaştırılması ve sadeleştirilmesi amacıyla zaman içerisinde İnternet Vergi Dairesi ile İnteraktif Vergi Dairesindeki tüm işlemler Dijital Vergi Dairesine alınarak mükelleflerin bir noktadan işlem yapabilmeleri temin edilecektir.

Dijital Vergi Dairesine, daha önce İnternet Vergi Dairesi ve İnteraktif Vergi Dairesi gibi uygulamalar için alınan şifrelerin yanı sıra e-devlet şifresi ile de giriş yapılabilmektedir. Ayrıca şifresi olmayanların Dijital Vergi Dairesi üzerinden ya da vergi dairesine başvurarak şifre alabilme imkânları bulunmaktadır.

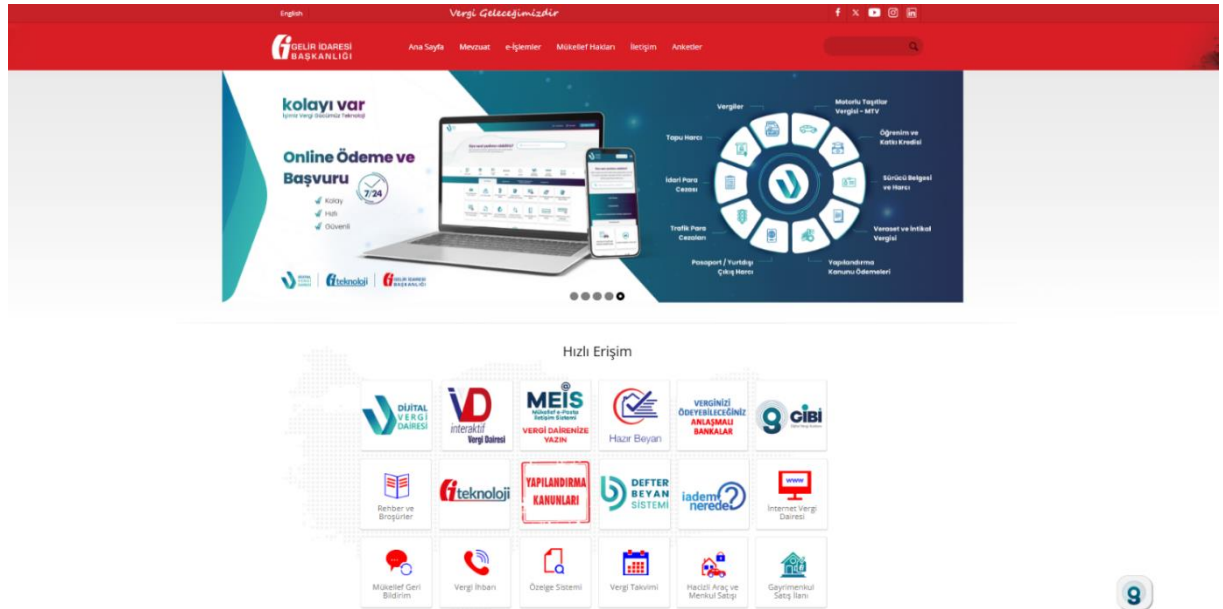
31/12/2024 tarihi itibarıyla Dijital Vergi Dairesi ile vergi, resim, harç ve değerli kağıt bedeli ödeme, vergi, gecikme zammı ve faiz hesaplama, borç, sicil, araç alım/satım, muhtasar prim hizmet kesinti ve gümrük beyannamesi bilgileri sorgulama, uzlaşma talep dilekçesi oluşturma, yeniden yoklama talebinde bulunma, e-tebligat görüntüleme, vergi ceza ihbarnamesini düzeltme/kaldırma, resmi belge doğrulama, sermaye artırımı/azaltımı, ortaklık ve yapılandırma tecil işlemleri sorgulama ile mükelleflerin ilgili konularında dilekçe oluşturma gibi toplam 163 adet hizmet sunulmaktadır.

3.5. Gelir İdaresi Başkanlığı İnternet Sayfası (www.gib.gov.tr)

Başkanlığımız internet sitesi (www.gib.gov.tr) aracılığıyla mükellefleri; hak ve yükümlülükleri, vergi mevzuatı ve uygulamaları, yapılan yeni düzenlemeler konularında sürekli olarak bilgilendirmekte olup mükelleflerin işlemlerini gerçekleştirirken ihtiyaç duyabilecekleri her türlü bilgi, hızlı ve güncel olarak internet sitesinde sunulmaktadır.

Etkin bir şekilde yönetilen internet sitemiz üzerinden yapılan sistemli ve sürekli bilgilendirme yayınlarımız ile gönüllü uyumun artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Vergi mevzuatı ve uygulamaları, güncel değişiklikler ve yenilikler, bilgilendirme rehberleri, anlık olarak soru sorulabilen Dijital Vergi Asistanı (GİBİ), talep ve önerilerin iletelebileceği Mükellef Geri Bildirim Sistemi, borç sorgulama ve ödeme, e-beyanname, e-defter vb. elektronik işlemlerin yapılabildiği Dijital Vergi Dairesi internet sitemizde sunulmaktadır.

Ayrıca, internet sayfası aracılığıyla sunulan uygulamaların kullanıcılar tarafından etkili ve verimli şekilde kullanılabilmesini sağlamak amacıyla kullanıcı odaklı yaklaşım esas alınmaktadır. Bu kapsamda kullanıcıların ihtiyaç duyacağı bilgi, belge ve uygulamaların sayfa içerisindeki görünürlüğü, yeri ve kapsamı güncel olarak değerlendirilmekte bu yolla bilgilerin kullanılabilirliği ve işlevselliği artırılmaktadır.

İnternet sitemizin kullanım kolaylığı, açık ve anlaşılır olması ile ihtiyaçları karşılama kapasitesi bakımından memnuniyet düzeyinin belirlenmesi ve kullanıcıların görüş ve önerilerinin alınması amacıyla her yılın Ocak/Şubat ayı içerisinde site üzerinden anket yapılmaktadır. Anket sonucunda elde edilen veriler, internet sitesi yönetiminin geliştirilmesinde kullanılmaktadır. 2024 yılı Ocak ayında yapılan anket sonucunda memnuniyet oranı % 82,38 olarak gerçekleşmiştir.

161 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında, 2024 yılında internet siteleri aracılığıyla mükelleflere sunulan bilgilerin içerik ve tasarım yönünden standartlaştırılmasını sağlamak amacıyla mülga Vergi Dairesi Başkanlıkları internet sitelerinin içerik ve internet sitesi alan adının Defterdarlık olarak güncellenmesi ve uyumlaştırılması çalışmalarına devam edilmiştir.

“e-Posta Bilgilendirme” hizmeti ile vergi mevzuatı ve uygulamalarına yönelik her türlü güncel bilgi, sisteme abone olan kullanıcılara anında ve ücretsiz olarak gönderilmektedir. 31/12/2024 tarihi itibarıyla e-posta bilgilendirme abone sayısı 1.026.689 olarak gerçekleşmiştir.

3.6. Gelir İdaresi Başkanlığı Mobil Uygulaması (GİB MOBİL)

Başkanlığımızca sunulan hizmetlerden elektronik olarak yararlanılabilmesi ve vergisel yükümlülüklerin kolay ve hızlı bir şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla internet sitesinde yer alan hizmetlere mobil cihazlardan erişilebilirliğini sağlayan GİB Mobil Uygulaması ile Dijital Vergi Dairesine giriş yapılarak borç sorgulama ve ödeme, e-beyanname, e-defter vb. elektronik işlemler yapılabilmekte; haberler, vergi mevzuatı, vergi takvimi, rehberler ve broşürler, yararlı bilgiler, sıkça sorulan sorular gibi hizmetlere ulaşılabilir. 31/12/2024 tarihi itibarıyla GİB Mobil Uygulaması kullanıcı sayısı 10.384.480’e ulaşmıştır.

3.7. Sosyal Medya Yönetimi

Mükelleflerimizi hak ve yükümlülükleri ile vergi uygulamaları konusunda farklı iletişim araçları ile sürekli olarak bilgilendirerek toplumsal vergi bilincini ve gönüllü uyum seviyesini artırmak amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Mükellefler, Başkanlığımızın doğrulanmış sosyal medya hesapları aracılığıyla (Facebook, X, Instagram, LinkedIn ve Youtube) vergi mevzuatı ve uygulamaları hakkında dönemsel olarak yapılan hatırlatmalar ve paylaşımlarla bilgilendirilmektedir.

Ayrıca kamuoyunu hızlı ve etkin bir şekilde bilgilendirmek üzere kullandığımız sosyal medya hesaplarına bir yenisi daha eklenerek 21/05/2024 tarihinde WhatsApp Kanal’da Başkanlığımıza ait resmi hesabımız açılmıştır.

Sosyal medya hesaplarımızda, kayıt dışı ekonomi ile ilgili olarak toplumsal farkındalığı artırmak üzere kayıt dışı ekonominin ülke ekonomisine zararları ve kayıt dışılığın önlenmesine yönelik tedbirlerle ilişkin paylaşımlar yapılmaktadır.

Başkanlığımız tarafından hazırlanan her türlü haber, doküman, resim ve video paylaşımlarına ait içerikler, kullanıcıların ihtiyaçları göz önünde bulundurularak ve içerik çeşitliliğine özen gösterilerek en kısa zamanda ve en uygun sıklıkta Başkanlığımız sosyal medya hesaplarında takipçilerimizle paylaşılmaktadır.

SOSYAL MEDYA İSTATİSTİKLERİ (01 Ocak – 31 Aralık 2024)		
	Takipçi Sayısı	Gönderi/ Yüklenen Video Sayısı
Facebook	119.990	695
Instagram	113.224	679
LinkedIn	68.105	677
X	132.740	674
Youtube	25.528	11
WhatsApp	34.222	65

4. İnsan Kaynakları

4.1. Fiili Kadro Durumu

Gelir İdaresi Başkanlığının, 2024 yılında 580'i (% 1,4) merkezde, 40.085'i (% 98,6) ise taşra teşkilatında olmak üzere toplam 40.665 dolu kadrosu bulunmaktadır.

Gelir İdaresi Başkanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Çalışan Sayıları

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Merkez	732	706	669	620	608	580
Taşra	37.287	36.103	35.795	36.670	37.974	40.085
TOPLAM	38.019	36.809	36.464	37.290	38.582	40.665

**Merkez ve Taşra Teşkilatı Kadrolarında Görev Yapan Personelin
Unvanlar İtibarıyla Dağılımı***

Merkez		Taşra	
Gelir İdaresi Başkanı	1	Defterdar	81
Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı	5	Gelir İdaresi Grup Müdürü	142
Gelir İdaresi Daire Başkanı	18	Vergi Dairesi Müdürü	652
Gelir İdaresi Grup Başkanı	50	Müdür	49
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	1	Vergi Dairesi Müdür Yardımcısı	1.166
1.Hukuk Müşaviri	1	Avukat	379
Başkanlık Müşaviri	2	Müdür Yardımcısı	64
Hukuk Müşaviri	5	Vergi İstihbarat Uzmanı	4
Müdür	120	Gelir Uzmanı	24.538
İç Denetçi	7	Araştırmacı	9
Devlet Gelir Uzmanı	230	Gelir Uzman Yardımcısı	5.060
Devlet Gelir Uzman Yardımcısı	65	Şef	66
Mali Hizmetler Uzmanı	14	Memur ve Diğer Personel	7.970
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	1	TOPLAM	40.180
Memur ve Diğer Personel	196	Sözleşmeli Personel	79
TOPLAM	716	Sürekli İşçi	706
Sözleşmeli Personel	55	TOPLAM	40.965
Sürekli İşçi	135		
TOPLAM	906		

* Bu bölümlerde yer alan veriler hazırlanırken, merkez teşkilatında Gelir İdaresi Grup Başkanı ve üstü; taşra teşkilatında Gelir İdaresi Grup Müdürü ve üstü unvanlar hariç vekalet ve geçici görevlendirmeler dikkate alınmamıştır.
Vekalet dışında merkez birimlerde dolu kadro sayısı 580, taşra birimlerde bulunan dolu kadro sayısı 40.085'dir.

Gelir İdaresi Başkanlığı Merkez ve Taşra Personelinin Eğitim Durumu

	Yüksek Lisans ve Doktora	Ön Lisans ve Lisans	İlköğretim ve Lise	TOPLAM
Merkez	81	459	40	580
Taşra	2.941	32.496	4.648	40.085
TOPLAM	3.022	32.955	4.688	40.665

Fiili Kadro Kullanımı İtibarıyla Başkanlık Merkez ve Taşra Personelinin Cinsiyet Durumu

	Kadın	Erkek	TOPLAM
Merkez	202	378	580
Taşra	16.480	23.605	40.085
TOPLAM	16.682	23.983	40.665

Merkez Teşkilatı Üst Yönetici Cinsiyet Durumu*

Unvan	Kadın	Erkek	TOPLAM
Gelir İdaresi Başkanı	0	1	1
Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı	1	4	5
Gelir İdaresi Daire Başkanı	0	18	18
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	1	0	1
Başkanlık Müşaviri	0	2	2
Hukuk Müşaviri	5	0	5
1.Hukuk Müşaviri	1	0	1
Gelir İdaresi Grup Başkanı	6	44	50
TOPLAM	14	69	83

* Bu bölümde yer alan veriler hazırlanırken vekâlet ve geçici görevlendirmeler dikkate alınmıştır.

**Bu bölümde yer alan veriler hazırlanırken Gelir İdaresi Grup Müdürü ve üstü unvanlar hariç vekalet ve geçici görevlendirmeler dikkate alınmamıştır.

Taşra Teşkilatı Üst Yönetici Cinsiyet Durumu**

Unvan	Kadın	Erkek	TOPLAM
Defterdar	3	78	81
Gelir İdaresi Grup Müdürü	8	134	142
Vergi Dairesi Müdürü	123	529	652
Müdür	15	34	49
TOPLAM	149	775	924

Merkez ve Taşra Kadrolarında Görevli Personelin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

Yıllar	0-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26 ve yukarısı	TOPLAM
Merkez	211	84	46	55	57	127	580
	% 36,4	% 14,5	% 7,9	% 9,5	% 9,8	% 21,9	% 100
Taşra	8.493	9.080	4.965	1.226	3.111	13.210	40.085
	% 21,2	% 22,6	% 12,3	% 3,1	% 7,8	% 33	% 100

Merkez ve Taşra Teşkilatı Kadrolarında İstihdam Edilen Engelli Personel Dağılımı

	Cinsiyeti		Engellilik Oranı (%)			Engellilik Grubu						Eğitim Durumu					TOPLAM
	Kadın	Erkek	40-60	61-80	81-100	İşitme	İşitme ve Kokuşma	Zihinsel	Ortopedik	Görme	Diğer	İlköğretim	Ortaöğretim	Ön lisans	Lisans	Yüksek Lisans	
Merkez	3	6	5	4	-	2	-	-	2	-	5	-	1	3	4	1	9
Taşra	408	1.157	1.124	254	187	78	15	63	416	301	692	42	218	100	1.112	93	1.565
TOPLAM	411	1.163	1.129	258	187	80	15	63	418	301	697	42	219	103	1.116	94	1.574

4.2. Mesleğe Giriş, Yükselme ve Yönetici Atama Sınavları

Başkanlığımız personel alımına ilişkin düzenlenen sınavların organizasyon ve takibi 2009 yılından bu yana e-Sınav Uygulaması aracılığıyla yapılmakta olup bu yazılımla adayların başvurularının alınması, yazılı sınav sonuçlarının duyurulması, mülakat değerlendirmelerinin ve yerleştirmelerinin yapılması elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

2024 yılı içerisinde yapılan sınavlarda; devlet gelir uzmanlığı yeterlilik sınavında 34 aday, devlet gelir uzman yardımcılığı giriş sınavında 50 aday, vergi dairesi müdürlüğü sınavında 50 aday, vergi dairesi müdür yardımcılığı sınavında 200 aday, gelir uzmanlığı yeterlilik sınavında 124 aday, gelir uzman yardımcılığı giriş sınavında 129 aday olmak üzere toplamda 587 aday başarılı olarak atanmaya hak kazanmıştır.

4.3. Gerçekleştirilen Eğitimler

2024 yılında;

- ✓ 17.866 personele hizmet içi eğitimi,
- ✓ 1.749 personele temel eğitim,
- ✓ 433 personele uygulamaların geliştirilmesi eğitimi (Fiziksel Pos Cihazları ile Tahsilat İşlemleri Eğitimi, KDVİRA Eğitimi, Yoklama ve Yaygın Yoğun Vergi Denetimi Eğitimi, KEYS Uygulamaları vb.)

verilmiştir.

5. Sunulan Hizmetler

5.1. Merkez Teşkilatınca Sunulan Hizmetler

Başkanlığımız merkez teşkilatı tarafından sunulan hizmetler Başkanlık birimleri itibarıyla aşağıda kısaca açıklanmıştır.

Gelir Yönetimi Daire Başkanlığı, gelir mevzuatının uygulanmasına yönelik görüş oluşturmakta, ortaya çıkan tereddütleri gidererek gelir mevzuatının uygulanmasına ilişkin çalışmalar yapmakta ve mevzuat değişikliği önerilerinde bulunmakta, vergi beyannameleri ve mükelleflerce kullanılacak formların şekil ve içeriği konusunda görüş bildirmektedir. Devlet gelirlerine ilişkin mevzuatı hazırlayarak gerekli koordinasyonu sağlamak ve Devlet gelirlerine etkisi olan mevzuatı devlet gelirleri, vergi tekniği ve uygulamaları açısından inceleyerek görüş bildirmektedir. Ayrıca, mahalli idare gelirleri politikası ile Devlet gelirleri politikasının uygulanmasında uyumu sağlayıcı tedbirler almaktadır.

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı, vergi bilincinin artırılması amacıyla mükellefleri vergi mevzuatından doğan hakları ve ödevleri konusunda bilgilendirmekte, mükelleflere yönelik hizmetlerin ve her türlü iletişimin, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirleri almaktadır. Ayrıca, mükellef haklarının korunmasını sağlamak, buna ilişkin gerekli alt yapıyı hazırlamakta, mükellef şikâyetlerini değerlendirmekte, mükellef memnuniyetini ölçmekte ve vergi mevzuatının adil uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almaktadır.

Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı, Başkanlık faaliyetlerinin ve sunulan hizmetlerin hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi için gerekli bilgi işlem sistemlerini kurmakta ve bu sistemleri teknolojik gelişmelere uygun bir şekilde geliştirerek bilişim faaliyetlerini yürütmektedir. Bu kapsamda, tüm ekonomik faaliyetlere ilişkin ulusal mali bilgi alt yapısını tek merkezden yönetip bu bilgileri ilgili birimlerin kullanımına sunarak kurumsal veri tabanını oluşturmakta ve ulusal veri alt yapısının hazırlanmasına katkıda bulunmaktadır.

Vergiye gönüllü uyumu artırmak, vergi kayıp ve kaçak ile mücadele etmek ve tahsilatta etkinliği artırmak amacıyla mükellefiyet, vergilendirme ve vergiye uyum düzeyine ilişkin yapılacak çalışmalar

için her türlü bilgi, veri ve istatistiği toplamak suretiyle analizler yapmakta, vergilendirme, denetim, planlama ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele konularında veri sağlamaktadır.

İdare ve mükelleflerce kullanılacak belge ve formlarla vergi beyannamelerini hazırlamakta ve 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki kamu idarelerine verilmesi gereken her türlü beyanname, bildirge ve benzeri belgeleri, bu idarelerin mevzuatı gereğince elektronik ortamda bunlar adına almaktadır.

Ayrıca, Başkanlığımızın taşra teşkilatının görev ve çalışma esasları ile ilgili yönetmelik ve yönergelerini, diğer birimlerle işbirliği yapmak suretiyle hazırlayarak söz konusu birimlerin kuruluşuna ilişkin işlemleri yürütmekte, iş ve işlem akışlarını düzenlemekte, verimliliği artırmaya yönelik tedbirler alarak uygulamayı izlemekte, taşra birimlerinin iş ve işlemlerinde koordinasyon ve uygulama birliğini sağlamaktadır.

Tahsilat ve İhtilaflı İşler Daire Başkanlığı, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında, amme alacaklarının süresinde ve kanunlara uygun bir şekilde tahsili için gerekli tedbirleri alarak mezkûr Kanunun uygulanması ve sorunların çözümü konusunda mükelleflere ve ilgili birimlere görüş bildirmekte, ihtilaflı konuları analiz ederek mükelleflerle anlaşmazlıkları en aza indirecek tedbirler almakta, anılan Kanun hükümlerine göre kamu alacaklarının taksitlendirme, tecil ve terkin işlemlerini yürütmektedir. Ayrıca, terkinin gereken vergiler ile tahsili zamanasına uğrayan Hazine alacaklarının ilgili kanun hükümleri gereğince terkin edilmesiyle ilgili işlemleri yürütmektedir.

Ayrıca, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında kamu kurum ve kuruluşları arasında uygulama birliğini ve vergi ve diğer kamu alacakları ile ilgili kanunların uygulanmasından doğan ihtilaflardan kaynaklanan davaların yetkili mercilerde takibi ile savunmasının yapılmasını ve bu konudaki uygulama birliğini sağlamaktadır.

Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı, vergisel uyum bozukluklarını tespit ve analiz ederek çözümler üretmekte, mükelleflerin vergi kanunlarına gönüllü uyumunu sağlamaya yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Vergi kayıp ve kaçağı ile mücadele etmek amacıyla gerekli tedbirleri önermekte, ilgili birimler tarafından oluşturulan bilgileri değerlendirerek vergi incelemesine yetkili birimlerin kullanımına sunmaktadır. Vergi inceleme ve denetimleri ile ilgili görüş ve önerilerde bulunmakta ve vergi yükümlülüklerine ilişkin ihbar ve şikâyetleri değerlendirmektedir.

Başkanlığın görev alanına giren konularda 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun uygulanmasına ilişkin çalışmalar yapmakta ve oluşabilecek tereddütleri gidermektedir. Ayrıca, tek düzen hesap planı ve mali tablolara ilişkin çalışmaların yürütülmesi ile muhasebe standartlarının belirlenmesi faaliyetlerine katılmak ve görüş bildirmek suretiyle katkıda bulunmaktadır.

Gelir Bütçesi Daire Başkanlığı, Devlet gelirleri politikasının oluşturulmasına ilişkin çalışmalar yaparak bununla ilgili plan, program, genel ekonomik politika ve stratejiler oluşturulmasına ilişkin çalışmalara katılım sağlamaktadır.

Vergi yükü ve gelir tahminlerine yönelik genel ve sektörel analizler yaparak vergi kanunlarında ve diğer kanunlarda yer alan istisna, muafiyet ve indirimlerin maliyetlerini analiz etmektedir. Devlet gelirlerini etkileyen her türlü kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Cumhurbaşkanı kararı, yönetmelik ve mevzuat değişikliklerine ilişkin yetki alanı çerçevesinde görüş vererek düzenleme sonuçlarını analiz etmektedir.

Ayrıca, Devlet gelirlerine ilişkin istatistikleri izleyerek gerekli değerlendirme ve raporlamaları gerçekleştirmektedir.

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı, uluslararası vergi ilişkileri ile ikili ve çok taraflı anlaşmalara ilişkin çalışmaları, gerekli koordinasyonu sağlayarak yürütmekte ve devlet gelirlerine etkisi olan her türlü uluslararası anlaşma tekliflerini vergi tekniği ve uygulamaları açısından inceleyerek görüş bildirmektedir.

Avrupa Birliğinin vergi uygulamalarıyla ilgili ilişkileri ve Türk Vergi Sisteminin, Birliğin vergi sistemine uyumuna ilişkin çalışmaları yürütmektedir. Uluslararası kuruluşlar ve diğer devletlerle görev alanına giren konularda işbirliği yapmakta ve bu çerçevede eğitim faaliyetlerini yürütmektedir.

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve diğer mevzuatlarla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmaktadır.

Personel Daire Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığının fonksiyonlarının gerektirdiği yetkinlikleri tanımlayarak bu yetkinliklere uygun insan gücü politikası ve planlaması konusunda çalışmalar yapmaktadır. Başkanlığın her seviyede çalışanının kariyer ve eğitim planlarını hazırlamakta, uygulamakta ve değerlendirmektedir. Performans değerlendirmelerini koordine etmektedir.

Başkanlık personelinin atama, nakil, terfi, ücret, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmekte ve personelin mesleğe giriş, yeterlik ve görevde yükselme sınavlarına ilişkin işlemlerini yapmaktadır.

Ayrıca, personelin görev ve çalışma esasları ile ilgili yönetmelikleri hazırlayarak uygulamakta ve kurumsal etik kuralları düzenleyerek personele duyurmaktadır.

Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, Başkanlığın ihtiyacı olan her türlü yapım, satın alma, kiralama, bakım ve onarım, arşiv, sağlık ve benzeri hizmetler ile mali hizmetleri yürütmektedir. Fiziki çalışma ortamlarını uygun ve standart hale getirmekte, kaynak ihtiyaçlarının etkin, verimli ve zamanında karşılanmasını sağlamaktadır. Taşınır ve taşınmaz kayıtlarını tutmakta, basılı kâğıtlar ve malzemenin temini ile yayın faaliyetleriyle ilgili hizmetleri yürütmektedir.

Ayrıca, Başkanlığın sivil savunma ve seferberlik hizmetleri ile ilgili işlemlerini planlamakta ve yürütmektedir.

Hukuk Müşavirliği, 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmaktadır.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetleri planlamakta ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamaktadır. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almaktadır.

İç Denetim Birimi Başkanlığı, idarenin çalışmalarına değeri katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla; bağımsız ve nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetlerini, bu faaliyetlerin, idarenin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerin risk yönetimini, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesini sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirmektedir.

5.2. Taşra Teşkilatınca Sunulan Hizmetler

Başkanlığın taşra teşkilatı, her ilde doğrudan merkeze bağlı defterdarlıklardan oluşmaktadır. Defterdarlıkların kuruluş yeri ve sayıları ile bunlara ilişkin değışiklikler Cumhurbaşkanınca belirlenmektedir.

Defterdarlıklar;

- ✓ Yetki alanı içindeki mükellefi tespit etmekte, vergi ve benzeri mali yükümlülüklerle ilişkin tarh, tahakkuk, tahsil, terkin, tecil, iade, ödeme, muhasebe ve benzeri işlemleri yapmaktadır.
- ✓ Yukarıdaki işlemler ile personel atama, disiplin, terfi, harcırah ve benzeri özlük işlemlerinden dolayı idarî yargı mercileri nezdinde yaratılan ihtilaflarla ilgili olarak bu merciler nezdinde talep ve savunmalarda bulunmakta, gerektiğinde temyiz ve tashihi karar talebinde bulunmak, yargı kararlarının uygulanması işlemlerini yürütmektedir.
- ✓ Vergi uygulamalarını geliştirmekte ve iyileştirmektedir.
- ✓ Mükelleflere kanunların uygulanması ile ilgili görüş bildirmektedir.
- ✓ Uygulamalarında mükellef haklarını gözeterek mükellefleri hakları konusunda bilgilendirmektedir.
- ✓ Mükellef hizmetleri ile bilgi işlem, istatistik, bilgi toplama, eğitim, satın alma, kiralama, vergi inceleme ve denetimi, uzlaşma, takdir ve benzeri görevleri ve işlemleri yürütmektedir.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

2024 yılında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında, Başkanlığımızın gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin mali karar ve işlemleri, İç Kontrol Mali Yönetim Birimi tarafından Başkanlığımız bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer ilgili mali mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden ön mali kontrole tabi tutulmuştur.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinde belirtilen 5 bileşenden biri olan “İzleme” bileşeninin altında yer alan “İç Kontrolün Değerlendirilmesi” başlıklı 17 nci standart gereğince, Kamu İç Kontrol Rehberi ekinde yer alan ön mali kontrole ilişkin veriler, iç ve dış denetim raporları, iç kontrol düzenlemeleri, iç kontrol sisteminin işleyişi ve ilgili yöneticilerin görüşleri dikkate alınarak “2023 Yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu” hazırlanmıştır.

II- AMAÇLAR VE HEDEFLER

A- Temel Politika ve Öncelikler

1. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)

1.1. İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi

326. Maliye politikası mali disiplini temel alan, harcamaları rasyonelleştiren, nitelikli büyümeyi destekleyen ve kaynakların sürdürülebilirliğine, etkinlik ve verimlilik ilkesine dayanan bir yaklaşım çerçevesinde uygulanacaktır. Gelir dağılımında adaletin güçlendirilmesi ve sürdürülebilir gelirlerin artırılması için verginin tabana yayılması amacı doğrultusunda politikalar geliştirilecektir.

376. Enflasyon dinamiklerinin daha detaylı analiz edilebilmesi için istatistik altyapısı güçlendirilecektir.

376.2. Kayıt dışılığa bağlı olarak enflasyon hesaplamalarına dâhil edilemeyen hizmetlere yönelik kayıtlılık artırılarak veri altyapısı iyileştirilecektir.

398. Yeşil dönüşüm kapsamında emisyon azaltımına yönelik uluslararası taahhütlerin gerçekleştirilmesinde maliye politikası araçlarından yararlanılacaktır.

398.1. Karbon vergisi niteliği taşıyan vergiler gözden geçirilecek ve tamamlayıcı karbon vergisi dâhil karbon fiyatlandırma araçlarının kalkınma ve yatırım ortamı üzerinde yol açacağı ekonomik ve sosyal etkiler analiz edilecektir.

398.2. Enerji tüketiminde verimliliğin artırılması, iklim değişikliği ve çevre kirliliği ile mücadele edilmesine yönelik vergi uygulamalarına devam edilecektir.

399. Vergi sosyolojisi dikkate alınarak gönüllü uyum, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde vergi hizmetleri geliştirilecektir.

399.1. Kamuoyunun ve paydaş kurumların daha çok yararlanabileceği çeşitli vergi istatistikleri ve analizlerinin detaylı ve düzenli olarak yayımlanacağı bir mekanizma oluşturulacaktır.

400. Vergi sistemi, uluslararası normlara uygun ve ülke menfaatlerini azami ölçüde koruyarak dijital ekonominin gelişmesi ve derinleşmesine katkı sağlayacak, dijital faaliyetlerdeki kayıt dışılığı kavrayacak ve yatırım ortamının cazibesini artıracak şekilde geliştirilecektir.

400.1. Vergi sisteminde dijital dönüşüme daha hızlı uyum sağlanması, dönüşümle sağlanan fırsat ve kolaylıklardan daha fazla yararlanabilmesi ve risklere karşı gerekli önlemlerin hızla alınabilmesi için ihtiyaç duyulan fiziki, beşeri ve teknolojik altyapı geliştirilecektir.

400.2. Teknolojik gelişmelerden yararlanılarak vergi idaresinin dijital kapasitesi artırılacak, kamu kurumları arasındaki koordinasyon güçlendirilecektir.

400.3. Temassız ve kâğıtsız vergi daireleri hayata geçirilecektir.

400.4. Mükelleflere sunulan hizmetlerin ve uygulamaların etkinliği artırılacak, son teknolojik gelişmeleri kapsayan yeni nesil iletişim kanalları kullanılarak mükelleflere 7/24 gerçek zamanlı hizmet sunulması sağlanacaktır.

400.5. Dijital olarak alınıp satılabilen ve transfer edilebilen, dijital bir değeri temsil eden sanal varlıklar kullanılarak yapılan işlemlere yönelik mevzuat çalışmaları sürdürülecektir.

400.6. Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde müktesebata ve üyesi olduğumuz diğer uluslararası kuruluşlarca vergisel alanda belirlenen standartlara uyum çalışmalarına devam edilecektir.

401. Gelirin dengeli dağılımı gözetilerek vergi adaletinin güçlendirilmesi, vergi tabanının genişletilmesi ve vergi tahsilatının artırılması sağlanacaktır.

401.1. Vergi harcamaları gözden geçirilecek, etkin olmayan istisna, muafiyet ve indirimler kaldırılacaktır.

401.2. Gelir, kurumlar, katma değer vergileri kanunları ile vergi usul kanununun, vergilemede adalet, eşitlik, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri temelinde, vergi tabanının genişletilmesine ve gönüllü uyumun artırılmasına destek veren, sade ve kolay uygulanabilir bir yapı oluşturmaya yönelik düzenlemeler hayata geçirilecektir.

401.3. Kamu gelirlerinin tahsilat performansı artırılacak, vergi cezaları caydırıcılığı güçlendirecek şekilde gözden geçirilecektir.

1.2. Yeşil ve Dijital Dönüşümle Rekabetçi Üretim

474. Otomotiv sanayiinde uluslararası doğrudan yatırımların artırılması sağlanacaktır.

474.2. Vergi sisteminin alternatif yakıtlı tüm araç gruplarını gözeterek iklim hedeflerini destekleyecek ve pazarın genişlemesine olumlu katkı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

1.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum

776. Adalet, eşitlik, ödeme gücü ve artan oranlılık ilkeleri gözetilerek vergilemenin gelir dağılımını iyileştirici etkisi artırılacaktır.

776.1. Mükelleflerin beyanlarının doğruluğunu sağlamaya yönelik olarak banka hesapları, nüfus kayıtları ve kamu kurumlarında bulunan diğer idari verilerin entegrasyonu ile etkin bir kontrole tabi tutulmasına yönelik altyapı çalışmaları sürdürülecektir.

2. Orta Vadeli Program (OVP) (2024-2026)

2.1. Kamu Maliyesi

Politika ve Tedbirler

- Kamu mali yönetiminde sürdürülebilir ve sağlıklı gelir kaynaklarının artırılması için vergi tabanının genişletilmesi ve vergilemede gönüllü uyumun artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- Vergi politikalarında büyüme ve sosyal adalet ilkeleri ekseninde yatırımı, istihdamı, üretimi, ihracatı ve rekabet ortamını destekleyen gelir politikalarının önceliklendirilmesine devam edilecektir.
- Vergi harcamaları gözden geçirilecek, etkin olmayan istisna, muafiyet ve indirimler kaldırılacaktır.
- Kamu gelirlerine yönelik tahsilat performansı artırılacak, vergi cezaları caydırıcılığı güçlendirecek şekilde gözden geçirilecektir.
- Gelir, kurumlar, katma değer vergileri kanunları ile vergi usul kanununun, vergilemede adalet, eşitlik, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri temelinde, vergi tabanının genişletilmesine ve gönüllü uyumun artırılmasına destek veren, sade ve kolay uygulanabilir bir yapı oluşturulmak amacıyla güncellenmesi yönünde düzenlemeler hayata geçirilecek, orta vadede doğrudan vergilerin payı artırılacaktır.

- Vergi idaresinin fiziki, beşeri ve teknolojik altyapısı geliştirilecektir.
- Karbon vergisi niteliği taşıyan vergiler gözden geçirilecek ve tamamlayıcı karbon vergisi dâhil karbon fiyatlandırma araçlarının kalkınma ve yatırım ortamı üzerinde yol açacağı ekonomik ve sosyal etkiler analiz edilecektir.
- Vergi istatistikleri ve bu alandaki raporların daha kapsamlı bir şekilde yayımlanması sağlanacaktır.
- Dijital faaliyetlerdeki kayıt dışılığı kavrayacak ve yatırım ortamının cazibesini artıracak vergi uygulamaları geliştirilecektir.
- Enerji tüketiminde verimliliğin artırılması, iklim değişikliği ve çevre kirliliği ile mücadele edilmesine yönelik vergi uygulamalarına devam edilecektir.
- Avrupa Birliğine katılım sürecinde müktesebata ve üyesi olduğumuz diğer uluslararası kuruluşlarca vergisel alanda belirlenen standartlara uyum çalışmalarına devam edilecektir.
- Mükelleflere sunulan hizmetlerin ve uygulamaların etkinliği artırılacak, son teknolojik gelişmeleri kapsayan yeni nesil iletişim kanalları kullanılarak mükelleflere 7/24 gerçek zamanlı hizmet sunulması sağlanacaktır.

3. 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı

3.1. Maliye Politikası

Amaç

Kamu maliyesinde öngörülebilir bir yaklaşımla istikrarlı ve sürdürülebilir yapının güçlendirilmesi ile mali disiplinin korunması temel amaçtır.

3.2. Kamu Maliyesinin Temel Çerçevesi

Maliye politikası; mali disiplini temel alan, harcamaları rasyonelleştiren, nitelikli büyümeyi destekleyen ve kaynakların sürdürülebilirliğine, etkinlik ve verimlilik ilkesine dayanan bir yaklaşım çerçevesinde etkin bir araç olarak kullanılmaya devam edilecektir.

Yaşanan deprem afeti sonrası iyileştirmeye ve risklerin azaltılmasına yönelik harcamalar hariç kamu açığı, mali konsolidasyon uygulamalarıyla kontrol altında tutularak kamu mali göstergelerinde iyileşme sağlanacaktır.

Harcama gözden geçirmeleri yoluyla verimsiz harcama alanları tasfiye edilerek kaynakların etkin, etkili ve ekonomik kullanımı sağlanacaktır.

Seçici ve hedef odaklı teşvik ve destek uygulamaları artırılacak, etkin olmayanlar kaldırılacaktır.

Sosyal yardım sistemi gözden geçirilecek, işgücüne katılıma mani olmayacak şekilde bütünleşik bir yapıda yeniden kurgulanacaktır.

Gelir dağılımında adaletin güçlendirilmesi ve sürdürülebilir gelirlerin artırılması için verginin tabana yayılması ve kayıt dışılıkla mücadele amacı doğrultusunda politikalar geliştirilecektir.

Vergi hizmetleri, gönüllü uyum, basitlik, uygulanabilirlik, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde geliştirilecektir.

3.3. Politika ve Tedbirler

- Enflasyon dinamiklerinin daha detaylı analiz edilebilmesi için istatistik altyapısı geliştirilecektir. **(Kalkınma Planı p.376)**
- **Tedbir 376.2.** Kayıt dışılığa bağlı olarak enflasyon hesaplamalarına dâhil edilemeyen hizmetlere yönelik kayıtlılık artırılarak veri altyapısı iyileştirilecektir.
- Yeşil dönüşüm kapsamında emisyon azaltımına yönelik uluslararası taahhütlerin gerçekleştirilmesinde maliye politikası araçlarından yararlanılacaktır. **(Kalkınma Planı p.398)**
- **Tedbir 398.2.** Enerji tüketiminde verimliliğin artırılması, iklim değişikliği ve çevre kirliliği ile mücadele edilmesine yönelik vergi uygulamalarına devam edilecektir.
- Vergi sosyolojisi dikkate alınarak gönüllü uyum, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde vergi hizmetleri geliştirilecektir. **(Kalkınma Planı p.399)**
- **Tedbir 399.1.** Kamuoyunun ve paydaş kurumların daha çok yararlanabileceği çeşitli vergi istatistikleri ve analizlerinin detaylı ve düzenli olarak yayımlanacağı bir mekanizma oluşturulacaktır.
- Vergi sistemi, uluslararası normlara uygun ve ülke menfaatlerini azami ölçüde koruyarak dijital ekonominin gelişmesi ve derinleşmesine katkı sağlayacak, dijital faaliyetlerdeki kayıt dışılığı kavrayacak ve yatırım ortamının cazibesini artıracak şekilde geliştirilecektir. **(Kalkınma Planı p.400)**
- **Tedbir 400.1.** Vergi sisteminde dijital dönüşüme daha hızlı uyum sağlanması, dönüşümle sağlanan fırsat ve kolaylıklardan daha fazla yararlanılabilmesi ve risklere karşı gerekli önlemlerin hızla alınabilmesi için ihtiyaç duyulan fiziki, beşeri ve teknolojik altyapı geliştirilecektir.
- **Tedbir 400.2.** Teknolojik gelişmelerden yararlanılarak vergi idaresinin dijital kapasitesi artırılacak, kamu kurumları arasındaki koordinasyon güçlendirilecektir.
- **Tedbir 400.3.** Temassız ve kâğıtsız vergi daireleri hayata geçirilecektir.
- **Tedbir 400.4.** Mükelleflere sunulan hizmetlerin ve uygulamaların etkinliği artırılacak, son teknolojik gelişmeleri kapsayan yeni nesil iletişim kanalları kullanılarak mükelleflere 7/24 gerçek zamanlı hizmet sunulması sağlanacaktır.
- **Tedbir 400.5.** Dijital olarak alınıp satılabilen ve transfer edilebilen, dijital bir değeri temsil eden sanal varlıklar kullanarak yapılan işlemlere yönelik mevzuat çalışmaları sürdürülecektir.
- **Tedbir 400.6.** Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde müktesebata ve üyesi olduğumuz diğer uluslararası kuruluşlarca vergisel alanda belirlenen standartlara uyum çalışmalarına devam edilecektir.
- Gelirin dengeli dağılımı gözetilerek vergi adaletinin güçlendirilmesi, vergi tabanının genişletilmesi ve vergi tahsilatının artırılması sağlanacaktır. **(Kalkınma Planı p.401)**
- **Tedbir 401.1.** Vergi harcamaları gözden geçirilecek, etkin olmayan istisna, muafiyet ve indirimler kaldırılacaktır
- **Tedbir 401.2.** Gelir, Kurumlar, Katma Değer Vergisi Kanunları ile Vergi Usul Kanununun, vergilemede adalet, eşitlik, öngörülebilirlik ve şeffaflık ilkeleri temelinde, vergi tabanının

genişletilmesine ve gönüllü uyumun artırılmasına destek veren, sade ve kolay uygulanabilir bir yapı oluşturmaya yönelik düzenlemeler hayata geçirilecektir

- **Tedbir 401.3.** Kamu gelirlerinin tahsilat performansı artırılacak, vergi cezaları caydırıcılığı güçlendirecek şekilde gözden geçirilecektir.
- Adalet, eşitlik, ödeme gücü ve artan oranlılık ilkeleri gözetilerek vergilemenin gelir dağılımını iyileştirici etkisi artırılacaktır. (**Kalkınma Planı p.776**)
- **Tedbir 776.1.** Mükelleflerin beyanlarının doğruluğunu sağlamaya yönelik olarak banka hesapları, nüfus kayıtları ve kamu kurumlarında bulunan diğer idari verilerin entegrasyonu ile etkin bir kontrole tabi tutulmasına yönelik altyapı çalışmaları sürdürülecektir.

B- Stratejik Planda Yer Alan Amaçlar ve Hedefler

Başkanlığımızın 2024-2028 Stratejik Planında amaç ve hedefler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

AMAÇ (A1) VERGİ VE DİĞER GELİRLERİN TOPLANMASINDA ETKİNLİĞİ ARTIRMAK	Hedef (H1.1)- Vergi ve Diğer Mali Yükümlülüklerin Zamanında Ödenmesi Sağlanacaktır.
	Hedef (H1.2)- Tahsilatta Etkinlik Artırılacaktır.
AMAÇ (A2) VERGİ KAYIP VE KAÇAĞI İLE MÜCADELE ETMEK	Hedef (H2.1)- Kayıt Dışı Ekonomi İle Mücadeleye Katkı Sağlanacaktır.
	Hedef (H2.2)- Vergi Kayıp ve Kaçağı İle Mücadele Alanında Elektronik Uygulamaların Kullanımı Yaygınlaştırılacaktır.
AMAÇ (A3) VERGİYE GÖNÜLLÜ UYUMU ARTIRMAK	Hedef (H3.1)- Toplumsal Vergi Bilinci ve Mükellef Memnuniyeti Artırılacaktır.
	Hedef (H3.2)- İzaha Davet Müessesesi Etkin Kullanılacaktır.
AMAÇ (A4) KALİTELİ HİZMET SUNMAK	Hedef (H4.1)- Bilgi Teknolojisi Sistemleri ve Uygulamaları Geliştirilecektir.
	Hedef (H4.2)- Vergi Mevzuatı Sadeleştirilerek Vergisel Yükümlülükler Anlaşılır Hale Getirilecektir.
	Hedef (H4.3)- Hizmetlerde Verimlilik Artışı Sağlanarak Maliyetler Düşürülecektir.
	Hedef (H4.4)- Uluslararası İşbirliği Geliştirilecektir.
AMAÇ (A5) KURUMSAL KAPASİTEYİ ARTIRMAK	Hedef (H5.1)- Çalışanların Mesleki ve Kişisel Yetkinlikleri Geliştirilecektir.
	Hedef (H5.2)- Çalışan Memnuniyetini Artırmak ve Kurumsal Gelişime Katkı Sağlamak Amacıyla Çalışma ve Hizmet Ortamları İyileştirilecektir.
	Hedef (H5.3)- Teknolojik Altyapı İyileştirilecektir.
AMAÇ (A6) EKONOMİK AKTİVİTELERİ KAVRAYARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİR KAYNAKLARINI ARTIRMAK	Hedef (H6.1)- Vergi Tabanı Genişletilecek, Yeşil Dönüşüm Kapsamında Vergi Sistemi Gözden Geçirilecektir.
	Hedef (H6.2)- Bütçe Gelirlerinin Yönetilmesinde Tahmin Gücü ve Analiz Kapasitesi Artırılacaktır.
	Hedef (H6.3)- Vergi Yükleri ve Vergi Harcamaları Analitik Bir Bakış Açısıyla Daha Sağlıklı Ölçülecektir.

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

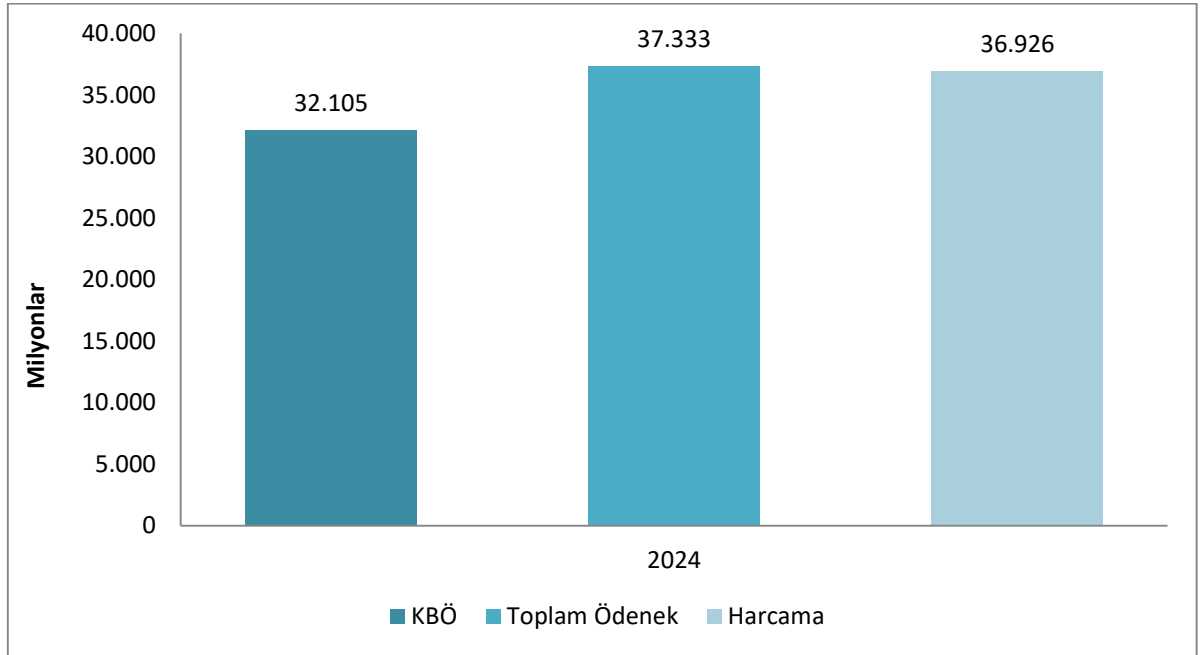
A – Mali Bilgiler

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2024 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Başkanlığımıza 32.104.510.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. 2024 yıl sonu itibariyle toplam harcama tutarı ise 36.926.201.972 TL olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı bütçe ödenegine, yıl içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçları karşılamak üzere ilgili mevzuat çerçevesinde, yedek ödenek tertibinden 2.706.044.000 TL, çeşitli kurumların bütçelerinden 3.429.463.793 TL ödenek eklenmiş, 477.249.111 TL ödenek başka kurumlar tarafından yerine getirilen iş ve hizmetleri karşılamak üzere ilgili kurumların bütçelerine aktarılmıştır. Ayrıca 2024/7 sayılı “Tasarruf Tedbirleri” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi gereğince Cumhurbaşkanlığınca 429.615.908 TL yatırım ödenegі yedek ödenegе aktarılmıştır. Yapılan ekleme ve düşmeler neticesinde 2024 yıl sonu ödenegі toplam 37.333.152.774 TL’ye ulaşmıştır.

Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu (Milyon TL)

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Başkanlığımıza ait mali bilgilerin yer aldığı tablolar ve açıklamalar Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün verilerine dayanılarak hazırlanmakta olup aşağıdaki bölümde yer almaktadır.

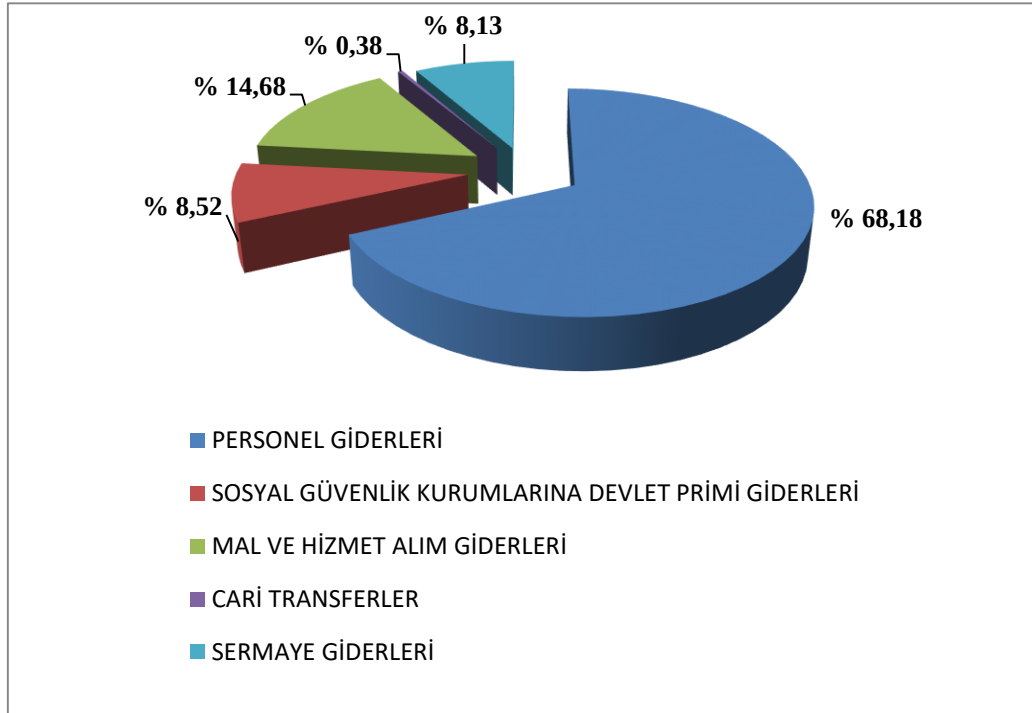
2024 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Tablosu* (TL)

AÇIKLAMA	2024		
	KBÖ	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
PERSONEL GİDERLERİ	23.444.185.000	25.212.202.793	25.175.615.216
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	2.945.978.000	3.184.970.207	3.147.215.048
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	2.038.124.000	5.678.553.644	5.422.801.245
CARİ TRANSFERLER	115.318.000	144.251.600	142.890.893
SERMAYE GİDERLERİ	3.560.905.000	3.113.174.530	3.037.679.569
GENEL TOPLAM	32.104.510.000	37.333.152.774	36.926.201.972

* Tabloya ilişkin veriler Muhasebat Genel Müdürlüğünce Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi kapsamında oluşturulan YBS Uygulamasından (<https://ybs.muhasibat.gov.tr>) alınmıştır.

Başkanlığımız hizmetleri için yapılan 2024 yılı harcamalarının ekonomik sınıflandırma düzeyinde detayına bakıldığında; Personel Giderlerine tahsis edilen 23.444.185.000 TL ödenegin yaklaşık % 107'si, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerine tahsis edilen 2.945.978.000 TL ödenegin yaklaşık % 107'si, Mal ve Hizmet Alım Giderlerine tahsis edilen 2.038.124.000 TL ödenegin yaklaşık % 266'sı, Cari Transferlere tahsis edilen 115.318.000 TL ödenegin yaklaşık % 124'ü, Sermaye Giderlerine tahsis edilen 3.560.905.000 TL ödenegin ise yaklaşık % 85'i harcanmıştır.

2024 yılı harcamalarının ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı grafiksel olarak aşağıda yer almaktadır.

Bu oransal dağılıma bakıldığında ise, Başkanlığımız giderlerinin yaklaşık olarak % 68,18'ini Personel Giderleri, % 8,52'sini Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, % 14,68'ini Mal ve Hizmet Alım Giderleri, % 0,38'ini Cari Transferler, % 8,13'ünü ise Sermaye Giderleri oluşturmaktadır.

2024 Yılı Bütçe Giderlerinin Program Sınıflandırma Tablosu* (TL)			
PROGRAM KODU	PROGRAM ADI	2024**	
		TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
31	Kamu Gelirleri Yönetimi	31.772.329.330	31.595.832.676
32	Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele	270.477.342	258.140.261
98	Yönetim ve Destek Programı	5.290.346.102	5.072.229.034
İDARE BÜTÇE TOPLAMI		37.333.152.774	36.926.201.972

* Tabloya ilişkin veriler Muhasebat Genel Müdürlüğünce Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi kapsamında oluşturulan YBS Uygulamasından (<https://ybs.muhasebat.gov.tr>) alınmıştır.

** 2024 yılı itibarıyla toplam ödenek kısmına, eklenen ve düşülen ödenekler sonucu oluşan toplam ödenekler girilmiştir.

Ayrıca, 2024 yılı Yatırım Programında Başkanlığımız adına;

- DKH-İktisadi-Genel İdare Sektöründe; Vergi Daireleri İnşaatı, Etüd-Proje İşleri, Muhtelif İşler, Fomara Hizmet Binası Onarımı, Gelir İdaresi Başkanlığı Hizmet Binası Onarımı, Deprem Yeni/Devam Eden İnşaat İşleri, Deprem Bakım Onarım Güçlendirme İş, Deprem Araç/Makine-Tecihazat,
- Bilişim Altyapısı Sektöründe; Vergi Daireleri Otomasyon Projesi (VEDOP) Yenileme Çalışmaları, Bilgisayar Sistemlerinin Bakım Onarımı, Bilgi Sistemleri İdame ve Yenileme,
- Konut Sektöründe Lojman Onarımı

olmak üzere 12 adet yatırım projesine yer verilmiştir.

2024 yılı hesap dönemi içinde Başkanlığımız tarafından yardım yapılan herhangi bir birlik, kurum veya kuruluş bulunmamaktadır.

3. Mali Denetim Sonuçları

Gelir İdaresi Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu kapsamında Sayıştay Başkanlığının dış denetimine tabidir.

Başkanlığımızın 2023 yılı faaliyetlerine ilişkin olarak merkez ve taşra teşkilatlarımızda Sayıştay Başkanlığınca mali denetimler gerçekleştirilmiştir. Denetimler sonucunda oluşturulan denetim raporunda; 7'si denetim görüşünün dayanağı, 15'i diğer olmak üzere toplam 22 adet bulguya yer verilmiştir.

Denetim raporunda yer alan bulguların tekrarlanmaması için gerekli tedbirler alınmaktadır.

B- Performans Bilgileri

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Başkanlığımız 2024 yılı Performans Programında;

- 1- Kamu Gelirleri Yönetimi Programı
- 2- Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Programı
- 3- Yönetim ve Destek Programı

olmak üzere 3 program bulunmaktadır.

Söz konusu Programlara ilişkin ise;

- 1- Kamu Gelirleri Düzenlemeleri,
- 2- Kamu Gelirlerinin Toplanması,
- 3- Vergiye Gönüllü Uyumun Sağlanması ve Uyum Maliyetlerinin Azaltılması,
- 4- Kayıt Dışı Ekonomiyle Önleyici Mücadele, Vergiye Uyum ve Denetim,
- 5- Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri,
- 6- Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler

başlıkları altında 6 alt program belirlenmiştir.

Ayrıca, Başkanlığımız 2024 yılı Performans Programında açıklanan Kamu Gelirleri Düzenlemeleri, Kamu Gelirlerinin Toplanması, Vergiye Gönüllü Uyumun Sağlanması ve Uyum Maliyetlerinin Azaltılması ile Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele, Vergiye Uyum ve Denetim alt programlarında 8 faaliyet, Yönetim ve Destek programı altında yer alan alt programlar ise 7 faaliyet olmak üzere toplam 15 faaliyet bulunmaktadır. Yönetim ve Destek programları altında yer alan alt programların faaliyetleri hariç olmak üzere diğer alt programlara ait 8 faaliyete ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Faaliyet Açıklamaları

1- Kamu Gelirleri Mevzuat Düzenlemeleri ve Uluslararası Mevzuat Çalışmaları Faaliyeti

Vergi bilincinin artırılması yönünde faaliyet ve etkinliklerin yapılmasına devam edilerek vergiye gönüllü uyum sağlanacaktır. Vergide öngörülebilirliği artırmak, uygulamaya yönelik tereddütleri gidermek ve günün değişen ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla gerekli ikincil mevzuat çalışmaları yapılacaktır.

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları ağıımızın genişletilmesi amacıyla diğer ülkelerle çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları müzakereleri gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Vergi yükü ve gelir tahminlerine yönelik genel ve sektörel analizler yapmak, mali mevzuatta yer alan vergi harcamalarını tespit ederek ekonomik ve sosyal etkilerini ortaya koymak ve devlet gelirlerini etkileyen mevzuat düzenlemelerinin sonuçlarını analiz etmek suretiyle vergi politikalarının oluşturulması çalışmalarına katkıda bulunulacaktır.

2- Vergi Dairesi Otomasyon Uygulamaları ile Diğer Bilgi İşlem Faaliyetlerinin Yürütülmesi Faaliyeti

e-VDB, GİBİNTRANET, İnternet Vergi Dairesi, İnteraktif Vergi Dairesi vb. programların Başkanlığımız taşra teşkilatına yaygınlaştırılması süreci devam edecektir. Bu kapsamda, aşağıdaki projelerin ve faaliyetlerin yapılması planlanmaktadır:

Sistem ve Uygulama Bakımları: Başkanlığımızca yürütülen; Mükellef Uyum Yönetim Sistemleri Projesi, Vergisel Yönetim ve Denetim Sistemleri Projesi ve VEDOP Yenileme Çalışmaları Projesi

kapsamında yukarıda yer verdiğimiz uygulamaların satın alınan ve garanti süreleri tamamlanan sistem yazılımları ile uygulama yazılımlarının bakım-onarım, güncelleme, geliştirme, işletim ve teknik destek hizmetleri temin edilecektir.

e-Tahsilat Projesi: Banka hesaplarına uygulanan elektronik haciz işlemi sonrasında hesapta bloke edilen varlıkların vergi dairesine aktarımının elektronik ortamda yapılması sağlanacaktır.

3- Vergilendirme ve Tahsilat Hizmetlerinin Sağlanması, Kamu Alacaklarının Tecil ve Terkini Faaliyeti

Vergi ve diğer kamu gelirlerinin süresinde ödenmesi için gönüllü uyumun artırılması gerekmektedir. Diğer taraftan süresinde ödenmeyen alacakların etkin bir şekilde takibinin yapılabilmesi için cebri takip işlemlerinde teknolojiye azami seviyede yararlanılması sağlanacaktır.

4- Elektronik Vergi Hizmetleri Faaliyeti

Başkanlığımız, mükellef odaklı yeni hizmet seçenekleri sunmak amacıyla her türlü teknolojik gelişime uyum sağlanması amacıyla gerekli yatırımlara devam etmektedir. İdaremizin ve mükelleflerin zaman ve kaynak maliyetlerini azaltacak elektronik uygulamalar ile sunduğumuz hizmetlerin sayısı artmakta, hizmet kalitesi yükselmekte ve bunların sonucunda mükellefe yerinde hizmet sunularak gönüllü uyum teşvik edilmektedir.

Mükelleflere elektronik ortamda verilen hizmetlerin kapsamını, çeşitliliğini ve erişilebilirliğini artırarak vergi idaresince yürütülen iş ve işlemleri kolaylaştırmak suretiyle daha iyi hizmet sunulmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Diğer taraftan, Başkanlığımız taşra birimlerinde kullanılmakta olan belgelerin (muhasabe işlem fişi, mahsup alındıları, haciz varakası vb.) elektronik ortamda imzalanması ve depolanması ile bu basılı belgelerin, donanım ve kırtasiye masrafının sıfırlanmasına yönelik yazılımlar, Elektronik Ortamda Belge Düzenlenmesi ve Arşivlenmesi Projesi kapsamında saklanmaktadır. Söz konusu belgelere daha sonra ihtiyaç duyulması halinde toplu şekilde görüntüleyebilme ve işlem tesis edebilme imkânı sağlanacaktır.

5- Vergiye Gönüllü Uyum Kapsamında Bilgilendirme Faaliyeti

Vergi bilincini, gönüllü uyumu ve vergilendirmede toplumsal farkındalığı artırarak toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesine, mükelleflerin vergiyle ilgili yükümlülüklerini yerine getirirken doğru ve güncel bilgiye ulaşmalarına yönelik olarak yıl boyunca hazırlanan dokümanlarla bilgilendirme faaliyetlerine devam edilmektedir.

Mükelleflerin vergi ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirirken doğru bilgiye zamanında ulaşmalarını sağlamak amacıyla Vergi İletişim Merkezi (VİMER) aracılığıyla yapılan mükellef başvurularının ilk görüşmede cevaplandırılması faaliyetlerine devam edilmektedir.

Başkanlığımızca sunulan hizmetlerden yararlanan mükelleflerin, internet sayfası üzerinden her yıl yapılacak anketler ile memnuniyet düzeyleri ölçülecek ve geri bildirimleri alınıp değerlendirilmek üzere bilgilendirme ve gerekli iyileştirme faaliyetlerine devam edilecektir.

6- Vergi Kayıp ve Kaçağının Önlenmesi Faaliyeti

Vergi kayıp ve kaçağının önlenmesine yönelik vatandaşlarımızdan internet üzerinden ve telefon aracılığıyla VİMER üzerinden alınan ihbar bildirimleri alınarak ilgili birimlere yönlendirilmektedir.

Yurt genelinde ve aylık olarak yapılmakta olan yaygın ve yoğun vergi denetimlerinde hedeflenen sayıya ulaşılabileceği değerlendirilmektedir.

"Akaryakıt ve LPG Ürünlerine Yönelik Gerçekleştirilen Denetimlerde Denetlenen Pompa Sayısı" göstergesi; söz konusu cihaz ve ünitelerde kurulu sistemler vasıtasıyla satışı yapılan ürünlere ilişkin verilerin elektronik ortamda alınması ve veri akışlarının kontrolü açısından önemli bir gösterge olup önümüzdeki dönemde de takip edilmeye devam edilecektir.

Tütün mamulleri ve alkollü içkilere yönelik olarak ülke çapında yaygın ve yoğun bandrol denetimleri yapılmaktadır. Söz konusu denetimlerde mobil denetim cihazları da kullanılmaktadır.

25/10/2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında 263.8. No.lu Tedbirde 2023-2025 dönemini kapsayan ve 1/1/2023 tarihi itibarıyla uygulanmak üzere Bakanlık Makamının 6/12/2022 tarihli Olur’ları ile yürürlüğe giren Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planında (2023-2025) yer alan ve Başkanlığımızın koordinasyonunda takibi öngörülen eylemlere ilişkin gerçekleştirmeler üçer aylık dönemler halinde raporlanmaktadır.

7- Vergilendirme, Denetim, Planlama ve Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Konularında Veri Sağlamak Faaliyeti

Elektronik belge uygulamalarına ilişkin genel tebliğlerin birleştirilmesi amacıyla 19/10/2019 tarihinde yayımlanan 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile;

➤ 2018 veya 2019 hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 5 milyon TL ve üzeri olan mükelleflere 1/1/2020 tarihinden itibaren e-Fatura Uygulamasına,

➤ e-Fatura Uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesi kapsamındaki mal ihracı ve yolcu beraberli eşya ihracı kapsamında fatura düzenleyecek olanlara ilave olarak Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan bavul ticareti kapsamında satış yapan mükelleflere de 1/7/2020 tarihinden itibaren e-Fatura Uygulamasına,

➤ 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans alan (bayilik lisansı dâhil) mükellefler, Aracı Hizmet Sağlayıcılarına 1/7/2020 tarihinden itibaren e-Fatura ve e-İrsaliye Uygulamasına,

➤ “İnternet ortamında ilan yayınlayanlar” ile “İnternet reklamcılığı hizmet aracıları”na 1/1/2020 tarihinden itibaren e-Arşiv Uygulamasına, 1/7/2020 tarihinden itibaren de e-Fatura Uygulamasına,

➤ 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler 1/1/2020 tarihinden itibaren e-Fatura ve e-İrsaliye Uygulamasına,

➤ e-Fatura Uygulamasına zorunlu veya isteğe bağlı olarak dâhil olan mükelleflere 1/1/2020 tarihine kadar, 1/1/2020 tarihinden itibaren e-fatura uygulamasına dâhil olacak mükelleflere de e-fatura uygulamasına geçiş süresi içerisinde e-Arşiv Fatura Uygulamasına,

➤ 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında düzenlenen işletme ruhsatı/sertifika sahipleri ve işletme ruhsatı/sertifika sahipleri ile yaptıkları sözleşmeye istinaden maden üretim faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişi mükelleflere, 4/4/2001 tarihli ve 4634 sayılı Şeker Kanununun 2 nci maddesinin (e) bendinde tanımına yer verilen şekerin imalini gerçekleştiren mükelleflere, Tarım ve Orman Bakanlığınca gübre üretim ve tüketiminin kayıt altına alınmasına yönelik oluşturulan Gübre Takip Sistemi’ne kayıtlı kullanıcıları ile e-fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflere, 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 25 milyon TL ve üzeri olan mükelleflere ve demir ve çelik (GTİP 72) ile demir veya çelikten eşyaların (GTİP 73) imali, ithali veya ihracı faaliyetinde bulunan mükelleflere 1/7/2020 tarihine kadar e-İrsaliye Uygulamasına,

➤ Vergiden muaf olmayan serbest meslek erbaplarından; 1/2/2020 tarihi itibarı ile faaliyetine devam etmekte olan mükelleflere 1/6/2020 tarihine kadar, bu tarihten sonra işe başlayanlarda işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulamasına,

➤ Fatura uygulamasına geçmek zorunda olan mükelleflerden faaliyetleri gereği aynı zamanda müstahsil makbuzu düzenlemek zorunda olan mükelleflere de 1/7/2020 tarihinde e-Müstahsil Makbuzu Uygulamasına,

➤ Kara ve deniz yolu ile yolcu taşımacılığı yapan mükelleflerin 1/1/2021 tarihi itibarıyla, yerli ve yabancı sinema filmi gösteriminde bulunan sinema işletmelerinin ise 1/7/2020 tarihine kadar e-Bilet Uygulamasına,

dâhil olma zorunlulukları getirilmiştir.

e-Defter Uygulamasına ilişkin olarak 19/10/2019 tarihinde yayımlanan 3 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile de;

➤ e-Fatura Uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükelleflere, e-fatura uygulamasına geçiş süresi içinde (e-fatura uygulamasına yıl içinde zorunlu olarak geçen mükellefler bakımından izleyen yılın başından itibaren) ve Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketlere de 1/1/2020 tarihinden itibaren e-Defter Uygulamasına geçiş,

➤ Elektronik defter ve berat dosyalarının mükelleflerin muvafakatnameleri ile Başkanlıktan izin alan özel entegratörlerin, 3568 sayılı Kanunla yetkilendirilen meslek mensuplarının, mali mühürleri ya da elektronik imzaları ile de imzalanabilmesi imkânı getirilmiş ve elektronik defter ve berat dosyalarının mükelleflerin sistemlerinde oluşabilecek elektronik vb. diğer teknik sorunlar, mücbir sebepler nedeniyle zayi olması halinde defter kayıtlarına sonradan ulaşılabilmesini sağlamak üzere gizlilik ve güvenlik esasları da dikkate alınarak defter ve berat dosyalarının ikincil kopyalarının Başkanlıkta veya Başkanlıktan izin alan saklamacı kuruluşlarda 1/1/2020 tarihinden (1/2020 döneminden) itibaren ayrıca saklanması,

zorunluluğu getirilmiştir.

Elektronik belge uygulamalarına ilişkin genel tebliğlerin birleştirilmesi amacıyla yayımlanan 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-İrsaliye, e-Serbest Meslek Makbuzu, e-Müstahsil Makbuzu Uygulamalarına 1/1/2020 tarihinden itibaren zorunlu olarak dâhil olması gereken mükellef grupları yeniden belirlenmiş olup Tebliğ ile e-fatura, e-arşiv fatura, e-irsaliye, e-serbest meslek makbuzu, e-müstahsil makbuzu uygulamalarının kullanıcı sayısında artış sağlanmıştır.

8- Vergiye Uyum Analizleri Faaliyeti

Bakanlığımız ve Başkanlığımız birimlerince yapılan analizler sonucunda vergilendirmeye ilişkin ödev ve yükümlülüklerini yerine getirmemesi, eksik veya hatalı yerine getirmesi nedeniyle vergi ziyana neden olma ihtimali bulunan mükelleflerin vergi incelemesine veya takdir komisyonuna sevk edilmeden 213 sayılı Vergi Usul Kanununun “İzaha Davet” başlıklı 370 inci maddesi kapsamında “İzaha Davet” edilmesine karar verilebilmektedir.

İzaha davet müessesesinin kapsamı ve şekli, izaha daveti yapacak ve yapılan izahı değerlendirecek merciler, davet yapılacaklar, yapılan izahta kullanılacak bilgi ve belgeler ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar 30/7/2020 tarihli ve 31201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 519 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

Yapılan analizler sonucunda izaha davet kapsamında değerlendirilmesine karar verilen konulara ilişkin veriler ilgisine göre mülga Vergi Dairesi Başkanlıkları, Defterdarlıklar ve Vergi Dairesi Müdürlüklerinde kurulu bulunan Ön Tespit ve İzah Değerlendirme Komisyonlarına aktarılmaktadır.

Komisyonlar, 519 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde, Bakanlığımız ve Başkanlığımız ilgili birimleri tarafından doğrudan veya dolaylı olarak elde edilen bilgi, bulgu veya verilerden hareketle yapılan analiz çalışmaları neticesinde izaha davet kapsamında değerlendirilmesine karar verilen konularda vergi ziyaına neden olduğuna dair emareler bulunan mükelleflere yönelik ön tespit yapmakta ve bu mükellefleri izaha davet etmektedir. İzaha davet edilen mükellefler mevzuatta belirlenen usul ve esaslara uygun olarak Ön Tespit ve İzah Değerlendirme Komisyonuna açıklamada bulunmaktadır.

Ön Tespit ve İzah Değerlendirme Komisyonu mükellefler tarafından yapılan açıklamaları/izahları değerlendirilmekte, yapılan açıklama/izah ile ibraz edilen belgelerin komisyonca kabul edilerek beyanname verilmesini veya beyanın tamamlanmasını gerektirir bir durumun olmaması halinde ön tespit konusuyla sınırlı olarak vergi incelemesine veya takdire sevk işlemi gerçekleştirilmemekte ve vergi ziyai cezası da kesilmemektedir.

Yapılan açıklama/izahın kabul edilmemesi durumunda ise mükelleflerden ön tespit konusuyla ilgili beyan ve/veya bildirimlerini düzeltmeleri istenilmektedir. İzaha davet edilen mükelleflerden izahı kabul edilmeyenlerin beyannamelerini vermeleri ve süresi içerisinde ödemeleri halinde vergi ziyai cezası %20 olarak uygulanmaktadır. Böylece söz konusu uygulama ile inceleme süreleri kısalmakta, uyumsuzluklar azaltılmakta ve vergi ziyai cezası indirimli uygulanarak uyum da teşvik edilmektedir.

Diğer taraftan süresi içerisinde izahta bulunmayanlar, izahı kabul edilmeyenler ve ön tespit konusuyla ilgili olarak tespit edilen vergi veya matrah farkına göre beyannamelerini düzeltmeyenler hakkında vergi incelemesine veya takdire sevk süreci işletilmesine karar verilmektedir.

2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Performans sonuçlarının değerlendirilmesi, 2024 yılı Performans Programı program ve alt program hedefleri ile 2024-2028 Stratejik Planının 2024 yılı değerlendirmesini içerecek şekilde hazırlanmıştır.

“Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler” başlığı altında, 2024 yılı Performans Programında yer alan program ve alt programların adı, alt program hedefleri ile hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik belirlenen performans göstergelerine ulaşılma durumuna yer verilmiştir.

“2024 yılı Stratejik Plan Değerlendirme Raporu” başlığı altında ise Başkanlığımız Stratejik Planında yer alan stratejik amaçlar altındaki hedefler ve performans göstergelerinin 2024 yılına yönelik gerçekleşme bilgileri ile varsa sapmaların nedenleri ve alınacak önlemlere ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2.1. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler
Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formları

Yıl			2024									
Programın Adı			Kamu Gelirleri Yönetimi									
Alt Programın Adı			Kamu Gelirleri Düzenlemeleri									
Alt Programın Hedefi			Küresel gelişmelere duyarlı ve rekabet gücünü artıran bir vergi sistemi oluşturarak vergi tabanını genişletmek ve vergide adaleti pekiştirme amacıyla etkinliği olmayan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak kaldırmak.									
Sıra No	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Gerçekleşme		Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri		I. Çeyrek	II. Çeyrek	III. Çeyrek	IV. Çeyrek	Yıl Sonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Yayımlanan İkincil Mevzuat Sayısı*	Adet	2023	62	62	9	10	21	38	78	125,81	Hedeflenen Değer Aşıldı
2	Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Akdedilmesi Amacıyla Gerçekleştirilen Müzakere Sayısı	Adet	2023	4	3	0	2	3	4	4	133,33	Hedeflenen Değer Aşıldı
3	Vergi Gelirlerinin Genel Bütçe Gelirlerine Oranı	Yüzde	2023	88,1	89,6	85,0	86,0	86,3	86,3	86,3	96,32	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı
4	Vergi Yükü, Gelir Dağılımı ve Gelir Tahminlerine Yönelik Hazırlanacak Rapor Sayısı	Adet	2023	216	198	43	51	55	49	198	100,00	Hedeflenen Değere Ulaşıldı

Performans Göstergesi	Değerlendirme
Yayımlanan İkincil Mevzuat Sayısı	Uygulanan ekonomi politikaları kapsamında ortaya çıkan ihtiyaçlar, değişen ve gelişen ekonomik aktivitelerin kavranması amacıyla hayata geçirilen yeni yasal düzenlemelerin uygulamasına yön verilmesi, mevzuat uygulamalarında oluşan tereddütlerin giderilmesi, vergi mevzuatının sade, açık ve anlaşılabilir olması, gönüllü uyumun teşvik edilmesi gibi hususlar ikincil mevzuatın uygulama alanını genişletebilmektedir. Yürütülen ikincil mevzuat çalışmaları kapsamında, 2024 yıl sonu hedef gösterge değerinin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Akdedilmesi Amacıyla Gerçekleştirilen Müzakere Sayısı	Başkanlığımız görev alanına giren konularda, ekonomik ve teknik iş birliği çerçevesinde anlaşmaya taraf devletlerle ve diğer ülkelerden gelen talepler doğrultusunda çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları akdedilmesi amacıyla müzakereler gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen müzakerelerde 2024 yıl sonu hedef değerinin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.
Vergi Gelirlerinin Genel Bütçe Gelirlerine Oranı	2024 yılı Ocak-Aralık döneminde genel bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 65,6 oranında artarak 8.463 milyar TL, vergi gelirleri tahsilatı % 62,3 oranında artarak 7.305 milyar TL, dış ticaret hariç vergi gelirleri ise % 68,5 oranında artışla 5.740 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde vergi gelirlerinde meydana gelen artışa en büyük katkıyı sağlayan kalemler sırasıyla; gelir vergisi, ÖTV ve dâhilde alınan KDV olmuştur. Performans göstergesinde 2024 yıl sonu hedef değerine kısmen ulaşılmıştır.
Vergi Yüğü, Gelir Dağılımı ve Gelir Tahminlerine Yönelik Hazırlanacak Rapor Sayısı	Başkanlığımızca bütçe gelir tahmin ve analizlerinin daha sağlıklı yapılabilmesi, ekonomik gelişmelerin izlenerek analiz edilmesi amacıyla yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda makroekonomik gelişmeler izlenerek gerekli değerlendirmeler ve raporlamalar yapılmış, yaşanan gelişmelere ilişkin düzenli bilgilendirme notları hazırlanmıştır. Ayrıca gelir tahmin ve analiz kapasitesinin sektörel verilerle desteklenmesi amacıyla bütçe gelirlerinde genel trend raporu ile otomotiv, dayanıklı tüketim malları, akaryakıt, alkol ve tütün gibi sektörlere yönelik tematik raporlar düzenlenmiştir. Yürütülen faaliyetler doğrultusunda yıl sonu hedeflenen rapor sayısına ulaşılmıştır.

* Yayımlanan İkincil Mevzuat Sayısı göstergesinin kapsamına Cumhurbaşkanları Kararları ve Tebliğler dâhil edilmiştir.

Yıl			2024									
Programın Adı			Kamu Gelirleri Yönetimi									
Alt Programın Adı			Kamu Gelirlerinin Toplanması									
Alt Programın Hedefi			Elektronik uygulamaların geliştirilmesi, vergi ve diğer gelirlerin tahsilatında etkinliğin artırılması.									
Sıra No	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Gerçekleşme		Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri		I. Çeyrek	II. Çeyrek	III. Çeyrek	IV. Çeyrek	Yıl Sonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Yapılan Tahsilatın Oranı	Yüzde	2023	90,64	90,5	85,06	87,79	89,91	92,25	92,25	101,93	Hedeflenen Değer Aşıldı
2	Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı	Yüzde	2023	71,76	84	77,71	71,90	71,33	73,86	73,86	87,93	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı
3	Ödeme Emri Düzenleme Oranı	Yüzde	2023	79,99	100	70,18	78,66	83,81	84,01	84,01	84,01	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı
4	Ödeme Emri Tebliğ Edilme Oranı	Yüzde	2023	28,89	83	88,55	89,78	91,39	93,08	93,08	112,14	Hedeflenen Değer Aşıldı
5	Genel Bütçe Vergi Gelirleri Vergi Daireleri Hedefinin Gerçekleştirme Oranı	Yüzde	2023	107,7	100	135,5	126,3	113,0	105,8	105,8	105,80	Hedeflenen Değer Aşıldı
6	Gelir İdaresi Başkanlığı Yazılımlarında Yapılan Geliştirme ve Güncelleme Sayısı	Adet	2023	4.494	4.200	1.011	774	1.458	1.432	4.675	111,31	Hedeflenen Değer Aşıldı
7	e-Tebliğat Sayısı	Adet	2023	22.706.976	24.000.000	7.314.853	9.447.447	4.062.542	15.509.816	36.334.658	151,39	Hedeflenen Değer Aşıldı

Performans Göstergesi	Değerlendirme
Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Yapılan Tahsilatın Oranı Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı	Başkanlığımızca her ay düzenli olarak defterdarlıklara, vergi daireleri/malmüdürlükleri tarafından gerçekleştirilen tahsilat ve ödeme emri sonuçlarını gösterir raporlar göndererek bu raporlarda yer verilen detaylı tahsilat analizleri ile yapılacak tahsilata katkı sağlanmıştır. Ayrıca amme alacaklarının takibinin gecikmeksizin sağlanmasına yönelik bilgi teknolojileri temeline dayalı olarak kurulmuş olan analiz ve veri takip sistemi vasıtasıyla tahsilat birimlerine verilen hedeflerin gerçekleşmeleri takip edilerek sürece katkı sağlanmıştır. 2024 yılında yürütülen faaliyetler neticesinde; "Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Yapılan Tahsilatın Oranı" göstergesinde 2024 yılında vergiler dâhil tahakkuk eden tüm alacaklara karşılık aynı dönemde tahsil edilen tutarlar dikkate alınmakta olup yıl sonu gerçekleşme değeri % 92,25 olarak ölçülmüştür. 2024 yılında "Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı" göstergesinde vergiler dâhil tahakkuk eden tüm alacaklara karşılık aynı dönemde ödeme süresi içinde tahsil edilen tutarlar dikkate alınmakta olup yıl sonu gerçekleşme değeri % 73,86 olarak ölçülmüştür.
Ödeme Emri Düzenleme Oranı Ödeme Emri Tebliğ Edilme Oranı	2023 yılı ve öncesi vadeli alacakların takibi için 2024 yılı 12 aylık döneminde düzenlenen ödeme emri sayısı, düzenlenmesi gereken ödeme emri sayısının % 84,01'idir. Kamu alacaklarının tahsiline yönelik alınan tedbirler ve vergi dairelerinin alacağın takibine yönelik gayretlerine rağmen "Ödeme Emri Düzenleme Oranı" göstergesinde yıl sonu hedef değere kısmen ulaşılmıştır. 2024 yılı ve öncesi düzenlenen 2024 yılı sonuna kadar tebliğ edilen ödeme emri sayısı, tebliğ edilmesi gereken ödeme emri sayısının yaklaşık % 93,08'idir. 2024 yılında yapılan tahsilat hızlandırma çalışmaları, "Ödeme Emri Tebliğ Edilme Oranı" göstergesinin yıl sonu hedef değerinin aşılmasında etkili olmuştur.
Genel Bütçe Vergi Gelirleri Vergi Daireleri Hedefinin Gerçekleştirme Oranı	2024 yılı Ocak-Aralık döneminde vergi gelirleri tahsilatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 62,3 oranında artarak 7.305 milyar TL, dış ticaret hariç vergi gelirleri tahsilatı ise % 68,5 oranında artarak 5.740 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu kapsamda 2024 yıl sonu için belirlenen hedef değer üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.
Gelir İdaresi Başkanlığı Yazılımlarında Yapılan Geliştirme ve Güncelleme Sayısı	Başkanlığımızca mükelleflere sunulan hizmetlerin tamamına yakını ve Başkanlığımız iş ve işlem süreçlerinin büyük bir kısmı otomasyon sistemleri aracılığıyla yerine getirilmektedir. Uygulama alanı genişletilen veya değiştirilen projeler, değişen mevzuat ve oluşan ihtiyaçlar, kamu kurum ve kuruluşlarının entegrasyon taleplerinin karşılanması, ortaya çıkacak hataların giderilmesinin ve performans iyileştirmeleri kapsamında Başkanlığımız yazılımları devamlı suretle güncellenmekte olup bu kapsamda 2024 yıl sonunda hedeflenen değer üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.
e-Tebliğat Sayısı	Mükelleflerin vergisel yükümlülüklerinin ifasında gerek idarenin gerekse mükelleflerin katlandığı maliyetlerin azaltılması, uygulamanın güvenilirliği, tahsilat takibi ve kullanım kolaylığı gibi unsurlar diğer kurum ve kuruluşlar ile mükelleflerin uygulamaya olan talebini artırmıştır. Bu itibarla 2024 yıl sonu için belirlenen hedef değer üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

Yıl			2024									
Programın Adı			Kamu Gelirleri Yönetimi									
Alt Programın Adı			Vergiye Gönüllü Uyumum Sağlanması ve Uyum Maliyetlerinin Azaltılması									
Alt Programın Hedefi			Mükelleflerin uyum maliyetlerinin düşürülerek gönüllü uyumun artırılması.									
Sıra No	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Gerçekleşme		Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri		I. Çeyrek	II. Çeyrek	III. Çeyrek	IV. Çeyrek	Yıl Sonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	e- Fatura Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	Adet	2023	1.107.692	1.100.000	1.081.488	1.243.542	1.462.797	1.565.603	1.565.603	142,33	Hedeflenen Değer Aşıldı
2	e-Arşiv Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	Adet	2023	1.099.468	1.100.000	1.083.714	1.256.203	1.476.289	1.549.138	1.549.138	140,83	Hedeflenen Değer Aşıldı
3	e-Defter Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	Adet	2023	695.352	510.000	694.795	730.381	768.798	781.584	781.584	153,25	Hedeflenen Değer Aşıldı
4	e- İrsaliye Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	Adet	2023	284.634	270.000	280.344	331.228	399.530	402.985	402.985	149,25	Hedeflenen Değer Aşıldı
5	e- Serbest Meslek Makbuzu Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	Adet	2023	294.166	310.000	292.556	311.193	318.584	331.208	331.208	106,84	Hedeflenen Değer Aşıldı
6	Vergi İletişim Merkezine Gelen Çağrıların İlk Görüşmede Sonuçlandırılma Oranı	Yüzde	2023	97,78	97	97,84	97,82	97,86	97,89	97,89	100,92	Hedeflenen Değer Aşıldı
7	İnternet Sayfasına İlişkin Memnuniyet Oranı	Yüzde	2023	84,86	80	82,38	82,38	82,38	82,38	82,38	102,98	Hedeflenen Değer Aşıldı
8	Mükellefleri Bilgilendirmeye Yönelik Olarak Hazırlanan Yayın Sayısı	Adet	2023	43	30	37	10	4	22	73	243,33	Hedeflenen Değer Aşıldı
9	Dijital Vergi Dairesinde Yapılan İşlem Sayısı	Adet	2023	14.141.622	11.000.000	2.924.686	2.208.695	3.349.297	3.706.640	12.189.318	110,81	Hedeflenen Değer Aşıldı
10	Kanuni Süresinde Verilen Beyanname Sayısı	Adet	2023	117.492.009	120.000.000	27.412.371	28.099.995	29.580.541	29.829.966	114.922.873	95,77	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı

Performans Göstergesi	Değerlendirme
e- Fatura Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı e- Arşiv Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı e- Defter Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı e- İrsaliye Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı e- Serbest Meslek Makbuzu Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	19/10/2019 tarihinde yayımlanan 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ve 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde (3 Sıra No.lu Elektronik Defter Tebliği ile değişen güncel hali) belirtilen zorunluluk şartları ve mükelleflerin uygulamalara gönüllü dâhil olma konusundaki yaklaşımları sonucu göstergelerde 2024 yıl sonu hedef değerlerin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.
Vergi İletişim Merkezine Gelen Çağrıların İlk Görüşmede Sonuçlandırılma Oranı	2024 yıl sonu hedef değerini gerçekleştirmeye yönelik olarak çağrı merkezi bilgi sistemi yazılımımızda yer alan pratik bilgiler havuzunun, soru ve takip ağacının güncellenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları yürütülmüş, mükellef temsilcilerimizin mevzuat bilgisini güncel tutabilmek amacıyla eğitimler verilmiştir. 2024 yılında 1.023.118 çağrının 1.001.553'ü mükelleflerin aramaları sırasında cevaplanmıştır. 21.565 çağrı detaylı araştırma gerektirdiği ve/veya mükellef özelinde cevaplanması gerektiği için kayıt altına alınarak daha sonra cevaplanmıştır. Bu itibarla 2024 yıl sonu için % 97 olarak belirlenen hedef değerin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.
İnternet Sayfasına İlişkin Memnuniyet Oranı	Başkanlığımız internet sayfası (www.gib.gov.tr) aracılığıyla mükelleflerin ve kamuoyunun bilgilendirilmesinde kullanıcı odaklı yaklaşım esas alınmış ve sunulan her türlü bilginin etkili ve verimli şekilde kullanılmasına olanak sağlayan düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca Başkanlığımız internet sayfasında mükelleflerin işlemlerini gerçekleştiren ihtiyaç duyabilecekleri her türlü bilgi hızlı ve güncel olarak sunulmuş, etkin bir şekilde periyodik bilgilendirme ve hatırlatmaların yapılması sağlanmıştır. Başkanlığımız internet sayfasının kullanım kolaylığı, açık ve anlaşılır olması ile ihtiyaçları karşılama kapasitesi bakımından memnuniyet düzeyinin belirlenmesi amacıyla 9/1/2024-26/1/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilen internet anketi sonucunda memnuniyet oranı % 82,38 olarak gerçekleşerek gösterge için belirlenen yıl sonu değerinin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.
Mükellefleri Bilgilendirmeye Yönelik Olarak Hazırlanan Yayın Sayısı	Mevzuat düzenlemeleri, vergi uygulamaları ile mükelleflerin vergisel yükümlülüklerini kavraması ve vergi bilincinin yerleşmesi amacıyla etkin bir biçimde gerçekleştirilen bilgilendirme faaliyetleri kapsamında mükelleflerin talep ve beklentileri belirlenerek ihtiyaç duyulan hususlarda hazırlanan rehber ve broşürler, Başkanlığımızın internet sitesinde yayımlanmıştır. Yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yıl sonu performans hedefinin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.
Dijital Vergi Dairesinde Yapılan İşlem Sayısı	Dijital Vergi Dairesi, Başkanlığımızın tüm birimlerince yürütülen hizmetlerin elektronik ortama taşınmasını sağlayarak mükelleflerin/vatandaşların hizmet birimlerine gitmelerine gerek kalmaksızın sorgulamalarını yapabilmelerine, yapmak istedikleri işlemlere ilişkin taleplerini iletebilmelerine, yapmış oldukları işlemlere ilişkin taleplerinin durumunu takip edebilmelerine ve sonucuna erişebilmelerine olanak sağlamıştır. Ayrıca vergisel hizmet sunum portallarında yer alan ancak farklı alanlarda yürütülen işlemlerin tamamının Dijital Vergi Dairesi çatısı altında toplanmasına olanak sağlayan "tek kapı tüm işlemler" özelliği uygulamaya kazandırılmıştır. Öngörülen iş takvimi çerçevesinde sunulan hizmet sayıları artırılarak bu sayede daha çok mükellefe/ vatandaşa hitap eden bir uygulama olması sağlanmıştır. Yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yıl sonu performans hedefinin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.
Kanuni Süresinde Verilen Beyanname Sayısı	Yıl sonu değeri olarak ölçülen % 95,77 oranı, mükelleflerin vergi kanunları çerçevesinde beyan ödevlerini zamanında yerine getirme konusunda istekli olduklarını göstermektedir. 2024 yıl sonu performans hedef değerine kısmen ulaşılmıştır.

Yıl		2024										
Programın Adı:		Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele.										
Alt Programın Adı:		Kayıt Dışı Ekonomiye Önleyici Mücadele, Vergiye Uyum ve Denetim										
Alt Programın Hedefi		Vergi denetimi aracılığıyla vergiye gönüllü uyumu desteklemek ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek.										
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Gerçekleşme		Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri		I. Çeyrek	II. Çeyrek	III. Çeyrek	IV. Çeyrek	Yıl Sonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Yaygın ve Yoğun Denetimlerde Denetlenen Mükellef Sayısı	Adet	2023	446.736	310.000	340.793	200.028	241.105	203.253	985.179	317,80	Hedeflenen Değer Aşıldı
2	Akaryakıt ve LPG Ürünlerine Yönelik Gerçekleştirilen Denetimlerde Denetlenen Pompa Sayısı	Adet	2023	-*	50.000	16.151	11.972	15.335	24.938	68.396	136,79	Hedeflenen Değer Aşıldı
3	Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilere Yönelik Gerçekleştirilen Bandrol Denetimlerinde Denetlenen Ürün Sayısı	Adet	2023	19.436.098	15.200.000	3.085.185	1.924.443	4.361.189	6.838.519	16.209.336	106,64	Hedeflenen Değer Aşıldı
4	Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı	Yüzde	2023	71,76	84	77,71	71,90	71,33	73,86	73,86	87,93	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı.
5	İzaha Davet Kapsamında Beyanname Düzenleme Programı Aracılığıyla Elektronik Ortamdan Gönderilen Onaylanmış Beyanname Sayısı	Adet	2023	50.818	25.000	17.843	27.469	42.771	29.482	117.565	470,26	Hedeflenen Değer Aşıldı
6	İzaha Davet Müessesesi Kapsamında İzaha Davet Edilen Mükellef Sayısı	Adet	2023	149.078	25.000	14.785	8.107	57.743	4.978	85.613	342,45	Hedeflenen Değer Aşıldı

Performans Göstergesi	Değerlendirme
Yaygın ve Yoğun Denetimlerde Denetlenen Mükellef Sayısı Akaryakıt ve LPG Ürünlerine Yönelik Gerçekleştirilen Denetimlerde Denetlenen Pompa Sayısı	Vergi denetiminin asıl amacı; vergi kayıp ve kaçığının en aza indirilmesini, kayıt dışı ekonominin kayda alınmasını ve mükelleflerin vergi kanunlarına gönüllü uyumunu sağlamaktır. Bu amacın gerçekleştirilmesi ise denetimlerin düzenli, etkin ve verimli bir şekilde planlanması, yürütülmesi ve sonuçlarının analiz edilerek gerekli tedbirlerin alınması ile mümkün olmaktadır. Bu kapsamda ülke çapında aralıksız olarak; yaygın yoğun, sektörel ve veriye dayalı vergi denetimleri yapılarak sonuçları takip edilmiş, vergi kanunlarında yer alan hükümlere aykırı hareket ettiği tespit edilen mükelleflere vergi kanunlarında belirlenen müeyyideler uygulanmıştır. 2024 yılı içerisinde yürütülen denetim faaliyetleri neticesinde her iki performans göstergesinde de yıl sonu hedef değer üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.
Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilere Yönelik Gerçekleştirilen Bandrol Denetimlerinde Denetlenen Ürün Sayısı	Vergi güvenliğini sağlamak amacıyla, Başkanlığımızca tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı ve alkollü içkiler sektöründe faaliyet gösteren üretici ve/veya ithalatçı firmaların takibine yönelik olarak uygulanmakta olan Ürün İzleme Sistemi kapsamındaki denetimler, 2024 yılında aralıksız olarak mobil denetim cihazları kullanılmak suretiyle gerçekleştirilmiştir. 2024 yılı içerisinde yürütülen denetim faaliyetleri neticesinde yıl sonu hedef değer üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.
Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı	Başkanlığımızca her ay düzenli olarak defterdarlıklara, vergi daireleri/malmüdürlükleri tarafından gerçekleştirilen tahsilat ve ödeme emri sonuçlarını gösterir raporlar gönderilerek bu raporlarda yer verilen detaylı tahsilat analizleri ile yapılacak tahsilata katkı sağlanmıştır. Ayrıca amme alacaklarının takibinin gecikmeksizin sağlanmasına yönelik bilgi teknolojileri temeline dayalı olarak kurulmuş olan analiz ve veri takip sistemi vasıtasıyla tahsilat birimlerine verilen hedeflerin gerçekleşmeleri takip edilerek değerlendirilmiştir. 2024 yılında "Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı" göstergesinde vergiler dâhil tahakkuk eden tüm alacaklara karşılık aynı dönemde ödeme süresi içinde tahsil edilen tutarlar dikkate alınmakta olup yıl sonu gerçekleşme değeri % 73,86 olarak ölçülmüştür.
İzaha Davet Kapsamında Beyanname Düzenleme Programı Aracılığıyla Elektronik Ortamdan Gönderilen Onaylanmış Beyanname Sayısı İzaha Davet Müessesesi Kapsamında İzaha Davet Edilen Mükellef Sayısı	2024 yılı içinde sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma yönünden tespit edilen mükelleflerin izaha davet edilmesi konusunda çalışmalar yürütülmüştür. Ayrıca Bakanlığımız ve Başkanlığımız birimlerince yapılan diğer analiz çalışmaları sonucunda elde edilen bilgi, bulgu ve verilere göre vergi ziyana sebebiyet verdiği yönünde emareler bulunan mükellefler nezdinde izaha davet müessesesi uygulaması başarılı bir şekilde gerçekleştirilerek yıl sonu hedef değer üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır.

*Akaryakıt ve LPG Ürünlerine Yönelik Gerçekleştirilen Denetimlerde Denetlenen Pompa Sayısı hedefi 2019-2023 Stratejik Planında yer almayıp ilk defa 2024-2028 Stratejik Planında yer aldığından Plan dönemi hariç başlangıç değerine yer verilememiştir.

Performans Göstergesi Sonuçları Formu

PROGRAM	ALT PROGRAM	ALT PROGRAM HEDEFİ	PERFORMANS GÖSTERGESİ	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yıl sonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
KAMU GELİRLERİ YÖNETİMİ	KAMU GELİRLERİ DÜZENLEMELERİ	Küresel gelişmelere duyarlı ve rekabet gücünü artıran bir vergi sistemi oluşturarak vergi tabanını genişletmek ve vergide adaleti pekiştirme amacıyla etkinliği olmayan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak kaldırmak	Yayımlanan İkincil Mevzuat Sayısı	62	78	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Akdedilmesi Amacıyla Gerçekleştirilen Müzakere Sayısı	3	4	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Vergi Gelirlerinin Genel Bütçe Gelirlerine Oranı	89,6	86,3	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı.
			Vergi Yüklü, Gelir Dağılımı ve Gelir Tahminlerine Yönelik Hazırlanacak Rapor Sayısı	198	198	Hedeflenen Değere Ulaşıldı
	KAMU GELİRLERİNİN TOPLANMASI	Elektronik uygulamaların geliştirilmesi, vergi ve diğer gelirlerin tahsilatında etkinliğin artırılması	Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Yapılan Tahsilatın Oranı	90,5	92,25	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı	84	73,86	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı
			Ödeme Emri Düzenleme Oranı	100	84,01	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı
			Ödeme Emri Tebliğ Edilme Oranı	83	93,08	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Genel Bütçe Vergi Gelirleri Vergi Daireleri Hedefinin Gerçekleştirilme Oranı	100	105,8	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Gelir İdaresi Başkanlığı Yazılımlarında Yapılan Geliştirme ve Güncelleme Sayısı	4.200	4.675	Hedeflenen Değer Aşıldı
			e-Tebliğat Sayısı	24.000.000	36.334.658	Hedeflenen Değer Aşıldı
			e- Fatura Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	1.100.000	1.565.603	Hedeflenen Değer Aşıldı
	VERGİ VE GÖNÜLLÜ UYUMUN SAĞLANMASI VE UYUM MALİYETLERİNİN AZALTILMASI	Mükelleflerin uyum maliyetlerinin düşürülerek gönüllü uyumun artırılması	e- Arşiv Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	1.100.000	1.549.138	Hedeflenen Değer Aşıldı
			e- Defter Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	510.000	781.584	Hedeflenen Değer Aşıldı
			e- İrsaliye Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	270.000	402.985	Hedeflenen Değer Aşıldı
			e- Serbest Meslek Makbuzu Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	310.000	331.208	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Vergi İletişim Merkezine Gelen Çağrıların İlk Görüşmede Sonuçlandırılma Oranı	97	97,89	Hedeflenen Değer Aşıldı
			İnternet Sayfasına İlişkin Memnuniyet Oranı	80	82,38	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Mükellefleri Bilgilendirmeye Yönelik Olarak Hazırlanan Yayın Sayısı	30	73	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Dijital Vergi Dairesinde Yapılan İşlem Sayısı	11.000.000	12.189.318	Hedeflenen Değer Aşıldı

			Kanuni Süresinde Verilen Beyanname Sayısı	120.000.000	114.922.873	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı
KAYIT DIŞI EKONOMİYLE MÜCADELE	KAYIT DIŞI EKONOMİYLE ÖNLEYİCİ MÜCADELE, VERGİYE UYUM VE DENETİM	Vergi denetimi aracılığıyla vergiye gönüllü uyumu desteklemek ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek	Yaygın ve Yoğun Denetimlerde Denetlenen Mükellef Sayısı	310.000	985.179	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Akaryakıt ve LPG Ürünlerine Yönelik Gerçekleştirilen Denetimlerde Denetlenen Pompa Sayısı	50.000	68.396	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkilere Yönelik Gerçekleştirilen Bandrol Denetimlerinde Denetlenen Ürün Sayısı	15.200.000	16.209.336	Hedeflenen Değer Aşıldı
			Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı	84	73,86	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı.
			İzaha Davet Kapsamında Beyanname Düzenleme Programı Aracılığıyla Elektronik Ortamdan Gönderilen Onaylanmış Beyanname Sayısı	25.000	117.565	Hedeflenen Değer Aşıldı
			İzaha Davet Müessesesi Kapsamında İzaha Davet Edilen Mükellef Sayısı	25.000	85.613	Hedeflenen Değer Aşıldı

2.2. Performans Denetim Sonuçları

2023 yılında, Başkanlığımız 2022 yılı faaliyet ve işlemleri hesap verme sorumluluğu çerçevesinde Sayıştay Başkanlığı tarafından düzenlilik denetimine tabi tutulmuştur. Denetimler sonucunda düzenlenen Taslak Denetim Raporuna ilişkin olarak hazırlanan ve üst yönetici onayı ile Sayıştay Başkanlığına gönderilen Başkanlığımız “Cevabi Raporu” üzerinde yapılan değerlendirmeler ve açıklamalar sonucunda Sayıştay Başkanlığınca hazırlanan Nihai Denetim Raporu kamuoyuna duyurulmuştur.

Bununla birlikte 2023 ve 2024 yıllarında Başkanlığımız nezdinde Sayıştay Başkanlığı tarafından performans denetimi gerçekleştirilmemiştir.

3. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun yürürlüğe girmesiyle birlikte kamu mali yönetiminde idarelerin performanslarının ölçülmesine başlanmıştır. Performans değerlendirmesinin amacı kamu mali yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirliğin yerleşmesine ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli yönetimine katkı sağlanmasıdır.

Başkanlığımızın 2024-2028 dönemi Stratejik Planında; 6 stratejik amaç, 16 stratejik hedef ve bu hedeflerin performans düzeyini ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için 51 performans göstergesi belirlenmiştir. Performans göstergelerinin daire başkanlığı bazında dağılımı aşağıda yer almaktadır.

Birim Adı	Adet
➤ Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlıkları (I-II-III-IV)	15
➤ Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı (I-II)	8
➤ Gelir Yönetimi Daire Başkanlıkları (I-II-III-IV)	6
➤ Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı	5
➤ Tahsilat ve İhtilaflı İşler Daire Başkanlığı	5
➤ Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı	4
➤ Personel Daire Başkanlığı (I-II)	4
➤ Gelir Bütçesi Daire Başkanlığı	3
➤ Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	1

2024 yılında, Başkanlığımız 2024-2028 Stratejik Planında yer alan 16 stratejik hedeften;

- 15 stratejik hedefte % 90'ın üzerinde,
- 1 stratejik hedefte % 80'in üzerinde,

performans düzeyine ulaşmıştır.

Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları

A1		VERGİ VE DİĞER GELİRLERİN TOPLANMASINDA ETKİNLİĞİ ARTIRMAK			
H1.1		Vergi ve Diğer Mali Yükümlülüklerin Zamanında Ödenmesi Sağlanacaktır.			
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı		Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirlerinin Toplanması Alt Programı			
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi		Elektronik uygulamaları geliştirmek, vergi ve diğer gelirlerin tahsilatında etkinliği artırmak.			
H1.1 Performans		% 96,98			
Sorumlu Birim		Tahsilat ve İhtilaflı İşler Daire Başkanlığı, Gelir Bütçesi Daire Başkanlığı			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 1.1.1: Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Yapılan Tahsilatın Oranı	25	0,00	90,50	92,25	101,93
PG 1.1.2: Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı	25	0,00	84,00	73,86	87,93
PG 1.1.3: Genel Bütçe Vergi Gelirleri Vergi Daireleri Hedefinin Gerçekleştirilme Oranı	50	0,00	100,00	105,80	105,80

Hedefe İlişkin Değerlendirme	2024-2026 dönemi Orta Vadeli Programda gelir politikası alanında öngörülen tedbirler kapsamında, Başkanlığımızca her ay düzenli olarak defterdarlıklara, vergi daireleri/malmüdürlükleri tarafından gerçekleştirilen tahsilat ve ödeme emri sonuçlarını gösterir raporlar gönderilerek bu raporlarda yer verilen detaylı tahsilat analizleri ile yapılacak tahsilata katkı sağlanmıştır. Ayrıca amme alacaklarının takibinin gecikmeksizin sağlanmasına yönelik bilgi teknolojileri temeline dayalı olarak kurulmuş olan analiz ve veri takip sistemi vasıtasıyla tahsilat birimlerine verilen hedeflerin gerçekleşmeleri takip edilerek sürece katkı sağlanmıştır. Bu itibarla, mükelleflerin kendilerine tahakkuk eden borçlarını vadesinde ödemeseler dahi cari dönem içerisinde ödeme konusunda istekli oldukları görülmüştür. Yürütülen faaliyetler kapsamında 2024 yıl sonu itibarıyla “Vergi ve Diğer Mali Yükümlülüklerin Zamanında Ödenmesi Sağlanacaktır.” Hedefi % 96,98 olarak gerçekleştirilmiştir.
-------------------------------------	--

A1	VERGİ VE DİĞER GELİRLERİN TOPLANMASINDA ETKİNLİĞİ ARTIRMAK				
H1.2	Tahsilatta Etkinlik Artırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirlerinin Toplanması Alt Programı				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Elektronik uygulamaları geliştirmek, vergi ve diğer gelirlerin tahsilatında etkinliği artırmak.				
H1.2 Performans	% 92				
Sorumlu Birim	Tahsilat ve İhtilaflı İşler Daire Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 1.2.1: Ödeme Emri Düzenleme Oranı	50	0,00	100,00	84,01	84,01
PG 1.2.2: Ödeme Emri Tebliğ Edilme Oranı	50	0,00	83,00	93,08	112,14
Hedefe İlişkin Değerlendirme	2023 yılı ve öncesi vadeli alacakların takibi için 2024 yılı 12 aylık döneminde düzenlenen ödeme emri sayısı, düzenlenmesi gereken ödeme emri sayısının % 84,01'idir. 2024 yılı ve öncesi düzenlenen 2024 yılı sonuna kadar tebliğ edilen ödeme emri sayısı, tebliğ edilmesi gereken ödeme emri sayısının yaklaşık % 93,08'idir. Tahsilat hızlandırma çalışmaları kapsamında 2024 yılı “Tahsilatta Etkinlik Artırılacaktır” hedefinde % 92 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.				

A2		VERGİ KAYIP VE KAÇAĞI İLE MÜCADELE ETMEK			
H2.1		Kayıt Dışı Ekonomi İle Mücadeleye Katkı Sağlanacaktır.			
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı		Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Programı/ Kayıt Dışı Ekonomiyle Önleyici Mücadele, Vergiye Uyum ve Denetim Alt Programı			
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi		Vergi denetimi aracılığıyla vergiye gönüllü uyumu desteklemek ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek.			
H2.1 Performans		% 100			
Sorumlu Birim		Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 2.1.1: Yaygın ve Yoğun Denetimlerde Denetlenen Mükellef Sayısı	35	0,00	310.000	985.179	317,80
PG 2.1.2: Akaryakıt ve LPG Ürünlerine Yönelik Gerçekleştirilen Denetimlerde Denetlenen Pompa Sayısı	30	0,00	50.000	68.396	136,79
PG 2.1.3: Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilere Yönelik Gerçekleştirilen Bandrol Denetimlerinde Denetlenen Ürün Sayısı	35	0,00	15.200.000	16.209.336	106,64
Hedefe İlişkin Değerlendirme		Ülke çapında aralıksız olarak; yaygın yoğun, sektörel ve veriye dayalı vergi denetimleri gerçekleştirilerek sonuçları takip edilmiş, vergi kanunlarında yer alan hükümlere aykırı hareket ettiği tespit edilen mükelleflere vergi kanunlarında belirlenen müeyyideler uygulanmıştır. Ayrıca Başkanlığımız, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı ve alkollü içkiler sektöründe faaliyet gösteren üretici ve/veya ithalatçı firmaların takibine yönelik olarak uygulanmakta olan Ürün İzleme Sistemi kapsamındaki denetimlerini 2024 yılında aralıksız olarak mobil denetim cihazları kullanılmak suretiyle gerçekleştirmiştir. Öte yandan denetimlerin zaman zaman farklı alanlarda/sektörlerde yoğunlaşması ve zorunluluk arz eden durumlar sebebiyle 2024 yılı denetim planlamasında değişiklikler yaşanmıştır. Vergi kayıp kaçağı ile mücadeleye yönelik yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yılında göstergelerde hedeflenen değer üzerinde bir gerçekleşme sağlanarak “Kayıt Dışı Ekonomi İle Mücadeleye Katkı Sağlanacaktır.” hedefine ulaşılmıştır.			

A2		VERGİ KAYIP VE KAÇAĞI İLE MÜCADELE ETMEK			
H2.2		Vergi Kayıp ve Kaçağı ile Mücadele Alanında Elektronik Uygulamaların Kullanımı Yaygınlaştırılacaktır.			
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı		Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Programı/Kayıt Dışı Ekonomi ile Önleyici Mücadele, Vergiye Uyum ve Denetim Alt Programı			

Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi		Vergi denetimi aracılığıyla vergiye gönüllü uyumu desteklemek ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek.			
H2.2 Performans		% 100			
Sorumlu Birim		Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 2.2.1: e-Fatura Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	20	0,00	1.100.000	1.565.603	142,33
PG 2.2.2: e-Arşiv Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	20	0,00	1.100.000	1.549.138	140,83
PG 2.2.3: e-Defter Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	20	0,00	510.000	781.584	153,25
PG 2.2.4: e-İrsaliye Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	20	0,00	270.000	402.985	149,25
PG 2.2.5: e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	20	0,00	310.000	331.208	106,84
Hedefe İlişkin Değerlendirme	19/10/2019 tarihinde yayımlanan 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ve 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde (3 Sıra No.lu Elektronik Defter Tebliği ile değişen güncel hali) belirtilen zorunluluk şartları ve mükelleflerin uygulamalara gönüllü dâhil olma konusundaki yaklaşımları sonucu göstergelerde hedef değerlerin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır. Öte yandan yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 5) ile bilanço usulüne tabi mükelleflerin 1/1/2025 tarihi itibarıyla e-Defter Uygulamasına dâhil olmaları zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca 2024 yılında elektronik belge ve defter uygulamalarına ilişkin olarak çıkarılan tebliğlerle uygulamaların kapsamı genişletilmiş ve buna bağlı olarak gösterge kapsamında yer alan mükellef sayılarında artış yaşanmıştır. Yürütülen faaliyetler kapsamında 2024 yılı hedefi gerçekleştirilmiştir.				

A3	VERGİYE GÖNÜLLÜ UYUMU ARTIRMAK
H3.1	Toplumsal Vergi Bilinci ve Mükellef Memnuniyeti Artırılacaktır.
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Vergiye Gönüllü Uyumun Sağlanması ve Uyum Maliyetlerinin Azaltılması Alt Programı
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mükelleflerin uyum maliyetlerinin düşürülmesi suretiyle gönüllü uyumu artırmak.
H3.1 Performans	% 97,63

Sorumlu Birim		Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 3.1.1: İnternet Sayfasına İlişkin Memnuniyet Oranı	15	0,00	80,00	82,38	102,98
PG 3.1.2: Mükellefleri Bilgilendirmeye Yönelik Olarak Hazırlanan Yayın Sayısı	15	0,00	30,00	73,00	243,33
PG 3.1.3: Vergi İletişim Merkezine Gelen Çağrıların İlk Görüşmede Sonuçlandırılma Oranı	20	0,00	97,00	97,89	100,92
PG 3.1.4: Kanuni Süresinde Verilen Beyanname Oranı	20	0,00	98,70	96,00	97,26
PG 3.1.5: Cari Dönem Tahakkuklarına Karşılık Cari Dönemde Vadesinde Yapılan Tahsilatın Oranı	15	0,00	84,00	73,86	87,93
PG 3.1.6: Mükelleflere Gönderilen Bilgilendirme Kısa Mesaj Sayısı	15	0,00	10.000.000	39.350.253	393,50
Hedefe İlişkin Değerlendirme	Hedefe ulaşmak için mükelleflerin vergisel hak ve ödevleri yönünden bilgilendirilmeleri ve vergi ile ilgili yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeleri amacıyla farklı platformlarda yayımlanmak üzere hazırlanan 73 adet yazılı ve görsel yayımla mükelleflere güncel ve doğru bilgi sunulmuştur. PG 3.1.3. göstergesinde yıl sonu hedeflenen değere ulaşabilmek için VİMER Çağrı Merkezi uygulama yazılımında yer alan ve gelen soruların anlık cevaplanmasında önem arz eden Soru Ağacı ve Pratik Bilgiler havuzunda güncelleme ve geliştirme çalışmaları düzenli olarak yapılmıştır. Ayrıca mükellef temsilcilerine düzenli bir şekilde vergi mevzuatı ve elektronik uygulamalar konusunda eğitimler verilmiştir. Başkanlığımız tarafından mükelleflerin vergi bilincinin güçlendirilmesi ve vergiye gönüllü uyumlarının sağlanması için davranışsal kamu politikalarından faydalanılarak farkındalıklarının artırılması ve bilgilendirilmeleri amacıyla toplam 39.350.253 SMS gönderilmiştir. Başkanlığımız internet sayfasının kullanım kolaylığı, açık ve anlaşılabilirliği ile ilgili yapılan internet anketi sonucunda memnuniyet oranı % 82,38 olarak gerçekleşmiştir. Mükelleflerin vergiye uyumunun sağlanması ve beyannamelerin süresinde verilmesi amacıyla Başkanlığımız sosyal medya hesaplarında düzenli hatırlatmalar yapılmıştır. Mükelleflerin uyum maliyetlerinin düşürülmesi suretiyle gönüllü uyumu artırmak amacıyla yürütülen faaliyetler kapsamında 2024 yılı "Toplumsal Vergi Bilinci ve Mükellef Memnuniyeti Artırılacaktır." Hedefinde % 97,63 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.				

A3		VERGİYE GÖNÜLLÜ UYUMU ARTIRMAK			
H3.2		İzaha Davet Müessesesi Etkin Kullanılacaktır.			
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı		Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Programı/Kayıt Dışı Ekonomi ile Önleyici Mücadele, Vergiye Uyum ve Denetim Alt Programı			
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi		Vergi denetimi aracılığıyla vergiye gönüllü uyumu desteklemek ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek.			
H3.2 Performans		% 100			
Sorumlu Birim		Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 3.2.1: İzaha Davet Kapsamında Beyanname Düzenleme Programı Aracılığıyla Elektronik Ortamdan Gönderilen Onaylanmış Beyanname Sayısı	50	0,00	25.000	117.565	470,26
PG 3.2.2: İzaha Davet Müessesesi Kapsamında İzaha Davet Edilen Mükellef Sayısı	40	0,00	25.000	85.613	342,45
PG 3.2.3: Gönüllü Uyuma Davet Edilen Mükellef Sayısı	10	0,00	5.000	43.620	872,40
Hedefe İlişkin Değerlendirme	2024 yılı içinde sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma yönünden tespit edilen mükelleflerin izaha davet edilmesi konusunda çalışmalar yürütülmüştür. Ayrıca Bakanlığımız ve Başkanlığımız birimlerince yapılan diğer analiz çalışmaları sonucunda elde edilen bilgi, bulgu ve verilere göre vergi ziyana sebebiyet verdiği yönünde emareler bulunan mükellefler nezdinde izaha davet müessesesi uygulaması başarılı bir şekilde gerçekleştirilerek yıl sonu hedeflerine ulaşılması sağlanmıştır. Bu kapsamda mükelleflere yönelik olarak yürütülen gönüllü uyum çalışmalarına hız kazandırılarak PG 3.2.3. göstergesinde yıl sonu hedef değerinin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır. 2025 yılında da mükelleflere izaha davet kapsamında beyanname vermeleri halinde sağlayacakları faydalar hakkında daha detaylı bilgilendirmeler yapılacak, ön tespit ve izah değerlendirme komisyonları tarafından mükelleflere gönderilen ön tespit, izaha davet veya SMİYB kullanma yazılarının tebliğ edilme sürelerinin kısaltılması yönünde tedbirler alınacaktır. Ayrıca gönüllü uyum kapsamında izaha davet edilen mükelleflerin süreç takibinin mükellefler tarafından da sağlanmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir. Yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yılı “İzaha Davet Müessesesi Etkin Kullanılacaktır.” hedefi gerçekleştirilmiştir.				

A4		KALİTELİ HİZMET SUNMAK			
H4.1		Bilgi Teknolojisi Sistemleri ve Uygulamaları Geliştirilecektir.			
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı		Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirlerinin Toplanması Alt Programı			
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi		Elektronik uygulamaları geliştirmek, vergi ve diğer gelirlerin tahsilatında etkinliği artırmak.			
H4.1 Performans		% 100			
Sorumlu Birim		Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 4.1.1: Gelir İdaresi Başkanlığı Yazılımlarında Yapılan Geliştirme ve Güncelleme Sayısı	100	0,00	4.200	4.675	111,31
Hedefe İlişkin Değerlendirme		Güncellenen vergi mevzuatı, dijitalleşen kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlamak üzere artan yazılım geliştirme ihtiyaçları, Başkanlığımız tarafından sunulan yeni hizmetlerde güncel teknolojiye duyulan ihtiyaç ve kamu kurum ve kuruluşlarının entegrasyon taleplerinin artması gibi sebeplerden dolayı performans göstergesinde hedeflenenden daha yüksek bir gerçekleşme sağlanmıştır. “Bilgi Teknolojisi Sistemleri ve Uygulamaları Geliştirilecektir.” kapsamında yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yılı hedefine ulaşılmıştır. Önümüzdeki dönemde de yapılan işlerin kalite süreçlerini gözlemleyerek teknolojik altyapı iyileştirme süreçlerindeki etkinliği ve hızı artırma çalışmalarına devam edilecektir.			

A4		KALİTELİ HİZMET SUNMAK			
H4.2		Vergi Mevzuatı Sadeleştirilerek Vergisel Yükümlülükler Anlaşılır Hale Getirilecektir.			
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı		Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirleri Düzenlemeleri Alt Programı			
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi		Küresel gelişmelere duyarlı, rekabet gücünü artıran ve yeşil dönüşümü dikkate alan bir vergi sistemi oluşturarak vergi tabanını genişletmek ve vergide adaleti pekiştirme amacıyla etkinliği olmayan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak kaldırmak.			
H4.2 Performans		% 100			
Sorumlu Birim		Gelir Yönetimi Daire Başkanlığı			

Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 4.2.1: Yayımlanan İkincil Mevzuat Sayısı	100	0,00	62	78	125,81
Hedefe İlişkin Değerlendirme	Uygulanan ekonomi politikaları kapsamında ortaya çıkan ihtiyaçlar, değişen ve gelişen ekonomik aktivitelerin kavranması amacıyla hayata geçirilen yeni yasal düzenlemelerin uygulamasına yön verilmesi, mevzuat uygulamalarında oluşan tereddütlerin giderilmesi, vergi mevzuatının sade, açık ve anlaşılabilir olması, gönüllü uyumun teşvik edilmesi gibi hususlar ikincil mevzuatın uygulama alanını genişletebilmektedir. Yürütülen ikincil mevzuat çalışmaları kapsamında, 2024 yıl sonu hedefi gerçekleştirilmiştir.				

A4	KALİTELİ HİZMET SUNMAK				
H4.3	Hizmetlerde Verimlilik Artışı Sağlanarak Maliyetler Düşürülecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Vergiye Gönüllü Uyumun Sağlanması ve Uyum Maliyetlerinin Azaltılması Alt Programı				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mükelleflerin uyum maliyetlerinin düşürülmesi suretiyle gönüllü uyumu artırmak.				
H4.3 Performans	% 100				
Sorumlu Birim	Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 4.3.1: e-Fatura Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	21	0,00	1.100.000	1.565.603	142,33
PG 4.3.2: e-Arşiv Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	16	0,00	1.100.000	1.549.138	140,83
PG 4.3.3: e-Defter Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı	21	0,00	510.000	781.584	153,25
PG 4.3.4: e-Tebliğat Sayısı	21	0,00	24.000.000	36.334.658	151,39
PG 4.3.5: Dijital Vergi Dairesinde Yapılan İşlem Sayısı	21	0,00	11.000.000	12.189.318	110,81
Hedefe İlişkin Değerlendirme	19/10/2019 tarihinde yayımlanan 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ve 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde (3 Sıra No.lu Elektronik Defter Tebliği ile değişen güncel hali) belirtilen zorunluluk şartları ve mükelleflerin uygulamalara gönüllü dâhil olma konusundaki yaklaşımları sonucu göstergelerde hedef değer üzerinde bir gerçekleştirme sağlanmıştır.				

	Ayrıca yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 5) ile bilanço usulüne tabi mükelleflerin 1/1/2025 tarihi itibarıyla e-Defter Uygulamasına dâhil olmaları zorunlu hale getirilmiştir. Mükelleflerin vergisel yükümlülüklerinin ifasında gerek idarenin gerekse mükelleflerin katlandığı maliyetlerin azaltılması, uygulamanın güvenilirliği, tahsilat takibi ve kullanım kolaylığı gibi unsurlar diğer kurum ve kuruluşlar ile mükelleflerin e-Tebliğat Uygulamasına olan talebini artırmıştır. Bu itibarla 2024 yıl sonu için belirlenen gösterge hedefinin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Dijital Vergi Dairesi, Başkanlığımızın tüm birimlerince yürütülen hizmetlerin elektronik ortama taşınmasını sağlayarak mükelleflerin/vatandaşların hizmet birimlerine gitmelerine gerek kalmaksızın sorgulamalarını yapabilmelerine, yapmak istedikleri işlemlere ilişkin taleplerini iletebilmelerine, yapmış oldukları işlemlere ilişkin taleplerinin durumunu takip edebilmelerine ve sonucuna erişebilmelerine olanak sağlamıştır. Ayrıca vergisel hizmet sunum portallarında yer alan ancak farklı alanlarda yürütülen işlemlerin tamamının Dijital Vergi Dairesi çatısı altında toplanmasına olanak sağlayan "tek kapı tüm işlemler" özelliği uygulamaya kazandırılmıştır. Verimlilik artışı sağlanarak sunulan hizmetlerde, maliyetlerin düşürülmesine yönelik çalışmalar yürütülerek 2024 yılı sonunda göstergede performans hedefinin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır. "Hizmetlerde Verimlilik Artışı Sağlanarak Maliyetler Düşürülecektir." kapsamında yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yılı hedefine ulaşılmıştır.
--	---

A4		KALİTELİ HİZMET SUNMAK			
H4.4		Uluslararası İşbirliği Geliştirilecektir.			
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı		Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirleri Düzenlemeleri Alt Programı			
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi		Küresel gelişmelere duyarlı, rekabet gücünü artıran ve yeşil dönüşümü dikkate alan bir vergi sistemi oluşturarak vergi tabanını genişletmek ve vergide adaleti pekiştirme amacıyla etkinliği olmayan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak kaldırmak.			
H4.4 Performans		% 100			
Sorumlu Birim		Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 4.4.1: Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Akdedilmesi Amacıyla Gerçekleştirilen Müzakere Sayısı	20	0,00	3	4	133,33
PG 4.4.2: OECD Ankara Çok Taraflı Vergi Merkezinde Yıllık Olarak Verilen Eğitim Sayısı	20	0,00	6	9	150,00

PG 4.4.3: OECD Ankara Çok Taraflı Vergi Merkezinde Yıllık Olarak Eğitim Verilen Kişi Sayısı	20	0,00	250	1.057	422,80
PG 4.4.4: Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşlarla Yapılan Toplantı Sayısı	20	0,00	40	104	260,00
PG 4.4.5: Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşlarla Yapılan Toplantılara Katılan Katılımcı Sayısı	20	0,00	75	426	568,00
Hedefe İlişkin Değerlendirme	Başkanlığımız görev alanına giren konularda, ekonomik ve teknik iş birliği çerçevesinde anlaşmaya taraf devletlerle ve diğer ülkelerden gelen talepler doğrultusunda çifte vergilendirmeyi önleme müzakereleri gerçekleştirilmiştir. Bu müzakereler neticesinde PG 4.4.1. göstergesinde 2024 yıl sonu hedef değerinin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. PG 4.4.2. ile PG 4.4.3. göstergeleri kapsamında düzenlenen faaliyetler, dünya genelinde yüz yüze olmaktan ziyade daha çok elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda merkezimizde 3 adet hibrit Çok Taraflı Vergi Programı (OECD Semineri) düzenlenmiş, ülkemiz ev sahipliğinde elektronik ortamda 3 ayrı Çok Taraflı Vergi Programı düzenlenmiş ve bölge ülkeleri gelir idarelerinden gelen talepler çerçevesinde 3 ayrı ülke ile eğitim/seminer/bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Çok Taraflı Vergi Programlarının video konferans, telekonferans gibi teknolojik ortamlarda gerçekleştirilmesinden dolayı tahmin edilen maliyetin altında bir maliyet gerçekleşmiştir. OECD tarafından düzenlenen fiziki toplantıların sayısı azaltılmış ve daha kolay düzenlenebilen video konferans toplantılarında katılımcı sınırlaması bulunmadığından PG 4.4.4. ile PG 4.4.5. göstergelerinde öngörülenin üzerinde bir artış gerçekleşmiştir. Uluslararası işbirliğini geliştirmeye yönelik olarak düzenlenen seminerlerin/toplantıların video konferans, telekonferans gibi teknolojik yollarla gerçekleştirilmesi sebebiyle gösterge gerçekleştirmelerinde önemli bir artış sağlanarak 2024 yıl sonu hedefine ulaşılmıştır. Önümüzdeki dönemde de uluslararası iletişim, paylaşım ve etkileşimi geliştirmeye, diğer ülke idareleriyle işbirliğini artırmaya, ekonomik platformlarda görev alanı ile ilgili uygulamaları, sorunları ve çözüm önerilerini paylaşmaya, çevre ülke vergi idareleriyle işbirliği içerisinde uluslararası kuruluşların faaliyetlerini izlemeye yönelik çalışmalar sürdürülerek yürütülen faaliyetlere mümkün olduğunca yüksek düzeyde katılım sağlanacaktır.				

A5	KURUMSAL KAPASİTEYİ ARTIRMAK
H5.1	Çalışanların Mesleki ve Kişisel Yetkinlikleri Geliştirilecektir.
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler Alt Programı
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	
H5.1 Performans	% 81,90
Sorumlu Birim	Personel Daire Başkanlığı, Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı

Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 5.1.1: Yüz Yüze Verilen Hizmet İçi Eğitim Sayısı	30	0,00	100	293	293,00
PG 5.1.2: Yüz Yüze Hizmet İçi Eğitim Verilen Çalışan Sayısı	30	0,00	9.500	17.866	188,06
PG 5.1.3: Uzaktan Verilen Temel Eğitim Sayısı	10	0,00	81	100	123,46
PG 5.1.4: Uzaktan Temel Eğitim Verilen Çalışan Sayısı	10	0,00	2.000	1.749	87,45
PG 5.1.5: Uzaktan Verilen Uygulamaların Geliştirilmesi Eğitim Sayısı	10	0,00	10	1	10,00
PG 5.1.6: Uzaktan Uygulamaların Geliştirilmesi Eğitimi Verilen Çalışan Sayısı	10	0,00	2.000	433	21,65
Hedefe İlişkin Değerlendirme	Başkanlığımızca, eğitim merkezimizde ve taşrada yüz yüze verilen hizmet içi eğitimlerin yanı sıra taşra birimlerince de bulundukları ilde yüz yüze hizmet içi eğitimler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda PG 5.1.1. ve PG 5.1.2. göstergelerinde yıl sonu hedef değerinin üzerinde bir gerçekleşme ölçülmüştür. Uzaktan verilen temel eğitimler, CBİKO üzerinden 81 İlde organize edilmekte olup 2024 yılında planlanan eğitim programı kapsamında 100 adet uzaktan temel eğitim gerçekleştirilmiş olmasına rağmen atanan personelin göreve başlamaması, başka kuruma geçişi, askerlik, doğum vb. sebeplerle temel eğitim alamaması nedeniyle PG 5.1.4. göstergesinde istenilen hedefe ulaşılamamıştır. 2024 yılı uzaktan verilen uygulamaların geliştirilmesi eğitiminin planlamasında değişiklikler yaşanması sebebiyle PG 5.1.5. ve PG 5.1.6. göstergelerinde yıl sonu hedef değerine ulaşılamamıştır. Ancak çalışanların mesleki ve kişisel yetkinliklerini geliştirmelerine yönelik yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yılı hedefi % 86,48 olarak gerçekleştirilmiştir.				

A5	KURUMSAL KAPASİTEYİ ARTIRMAK
H5.2	Çalışan Memnuniyetini Artırmak ve Kurumsal Gelişime Katkı Sağlamak Amacıyla Çalışma ve Hizmet Ortamları İyileştirilecektir.
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler Alt Programı
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	
H5.2 Performans	% 100
Sorumlu Birim	Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 5.2.1: İyileştirilen Fiziki Mekan Sayısı	100	0,00	1.250	1.432	114,56
Hedefe İlişkin Değerlendirme	1/9/2024 tarihinde yürürlüğe giren 161 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi doğrultusunda, mülga Defterdarlık birimlerinin taşınmazları ile mülga Personel Müdürlüklerinin mefruşat, makine ve teçhizatları Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı Defterdarlıklara devredilmiştir. Başkanlığımız hizmet binaları ile taşınırlarında meydana gelen artış nedeniyle kaynak kullanımında etkinlik sağlanmış ve belirlenen hedef değerinin üzerinde gerçekleşme yaşanmıştır. Ancak hizmet güvenliği sağlamak, kamu hizmetlerini aksatmadan yürütmek, kaliteli hizmet sunmak, çalışanların memnuniyetini artırmak ve güvenliğini sağlamak amacıyla hizmet binası yapımı, tadilatı ve onarımları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca büro malzemeleri ile makine ve teçhizatlardan ekonomik ömürlerini tamamlayanların yenilenmesi sağlanmıştır. Hizmet binası sayısı ile birim maliyetlerdeki artış nedeniyle ilave ödeneye ihtiyaç duyulmuş, ödenek aktarımları ile ihtiyaçlar karşılanmıştır.				

A5	KURUMSAL KAPASİTEYİ ARTIRMAK				
H5.3	Teknolojik Altyapı İyileştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirlerinin Toplanması Alt Programı				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Elektronik uygulamaları geliştirmek, vergi ve diğer gelirlerin tahsilatında etkinliği artırmak.				
H5.3 Performans	% 100				
Sorumlu Birim	Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 5.3.1: Gelir İdaresi Başkanlığı Yazılımlarında Yapılan Geliştirme ve Güncelleme Sayısı	100	0,00	4.200	4.675	111,31

Hedefe İlişkin Değerlendirme	Güncellenen vergi mevzuatı, dijitalleşen kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlamak üzere artan yazılım geliştirme ihtiyaçları, Başkanlığımız tarafından sunulan yeni hizmetlerde güncel teknolojiye duyulan ihtiyaç ve kamu kurum ve kuruluşlarının entegrasyon taleplerinin artması gibi sebeplerden dolayı performans göstergesinde hedeflenenden daha yüksek bir gerçekleşme sağlanmıştır. “Teknolojik Altyapı İyileştirilecektir.” kapsamında yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yılı hedefine ulaşılmıştır. Önümüzdeki dönemde de yapılan işlerin kalite süreçlerini gözlemleyerek teknolojik altyapı iyileştirme süreçlerindeki etkinliği ve hızı artırma çalışmalarına devam edilecektir.
-------------------------------------	---

A6	EKONOMİK AKTİVİTELERİ KAVRAYARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİR KAYNAKLARINI ARTIRMAK				
H6.1	Vergi Tabanı Genişletilecek, Yeşil Dönüşüm Kapsamında Vergi Sistemi Gözden Geçirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirleri Düzenlemeleri Alt Programı				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Küresel gelişmelere duyarlı, rekabet gücünü artıran ve yeşil dönüşümü dikkate alan bir vergi sistemi oluşturarak vergi tabanını genişletmek ve vergide adaleti pekiştirme amacıyla etkinliği olmayan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak kaldırmak.				
H6.1 Performans	% 92,5*				
Sorumlu Birim	Gelir Yönetimi Daire Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 6.1.1: Gelir Vergisi Tahakkuklarında Artış Oranı	20	0,00	64,50	-	-
PG 6.1.2: Kurumlar Vergisi Tahakkuklarında Artış Oranı	20	0,00	60,50	-	-
PG 6.1.3: Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısında Artış Oranı	20	0,00	4,50	10,54	234,22
PG 6.1.4: Yürütülen Mevzuat (Kanun) Çalışma Sayısı	10	0,00	4	1	25,00
PG 6.1.5: Yayımlanan İkincil Mevzuat Sayısı	10	0,00	62	78	125,81
PG 6.1.6: İzaha Davet Müessesesi Kapsamında İzaha Davet Edilen Mükellef Sayısı	10	0,00	25.000	85.613	342,45
PG 6.1.7: Gönüllü Uyuma Davet Edilen Mükellef Sayısı	10	0,00	5.000	43.620	872,40

Hedefe İlişkin Değerlendirme	P.G. 6.1.1. göstergesine ilişkin olarak; 2024 takvim yılına ait gelir vergisi beyannamelerinin mükellefleri tarafından 1 Mart-2 Nisan 2025 tarihleri arasında verilecek olması nedeniyle Ocak- Aralık 2024 dönemi için ölçüm yapılamamıştır. P.G. 6.1.2. göstergesine ilişkin olarak; 2024 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamelerinin mükellefleri tarafından 2 Nisan-30 Nisan 2025 tarihleri arasında verilecek olması nedeniyle Ocak-Aralık 2024 dönemi için ölçüm yapılamamıştır. Başkanlığımızca kira geliri elde eden mükelleflere yönelik yürütülen denetim faaliyetleri kapsamında gayrimenkul sermaye iradı elde eden mükellef sayısında yaşanan artış sonucunda PG 6.1.3. göstergesinde yıl sonu hedef değerinin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır. Uygulanan ekonomi politikaları, küresel ekonomik konjonktür, iktisadi aktivitelerin çeşitliliği, teknolojik gelişmelerin hızı gibi değişkenler mevzuat ihtiyacını belirlemektedir. Bu kapsamda 2024 takvim yılı içerisinde teknik çalışmaları Başkanlığımızca yürütülen 1 adet kanun yasalaşmıştır. Öte yandan vergi mevzuatının daha anlaşılır bir hale getirilmesini, açık ve uygulanabilir olmasını sağlamak, ortaya çıkan tereddütleri gidermek, mükellef odaklı hizmet anlayışı ile topluma vergi ödeme alışkanlığının kazandırılmasını sağlamak amacıyla yürütülen faaliyetler neticesinde PG 6.1.5. göstergesinde hedef gerçekleştirilmiştir. 2024 yılı içinde Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge kullanma yönünden tespit edilen mükelleflerin izaha davet edilmesi konusunda çalışmalar yürütülmüştür. Ayrıca Bakanlığımız ve Başkanlığımız birimlerince yapılan diğer analiz çalışması sonucunda elde edilen bilgi, bulgu ve verilere göre vergi ziyana sebebiyet verdiği yönünde emareler bulunan mükellefler nezdinde izaha davet müessesesi uygulaması başarılı bir şekilde gerçekleştirilerek hedefe ulaşılması sağlanmıştır. Bu kapsamda mükelleflere yönelik olarak yapılan gönüllü uyum çalışmalarına hız kazandırılarak P 6.1.6. ve PG 6.1.7. göstergelerinde yıl sonu hedefine ulaşılmıştır. "Ekonomik Aktiviteleri Kavrayarak Sürdürülebilir Gelir Kaynaklarını Artırmak" amacı kapsamında yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yılı hedefi % 52,5 olarak gerçekleşmiştir.
------------------------------	--

*Teknik olarak dönem itibarıyla ölçüm yapılamayan göstergeler, performans hesabında dikkate alınmamıştır.

A6	EKONOMİK AKTİVİTELERİ KAVRAYARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİR KAYNAKLARINI ARTIRMAK
H6.2	Bütçe Gelirlerinin Yönetilmesinde Tahmin Gücü ve Analiz Kapasitesi Artırılacaktır.
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirleri Düzenlemeleri Alt Programı
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Küresel gelişmelere duyarlı, rekabet gücünü artıran ve yeşil dönüşümü dikkate alan bir vergi sistemi oluşturarak vergi tabanını genişletmek ve vergide adaleti pekiştirme amacıyla etkinliği olmayan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak kaldırmak.
H6.3 Performans	% 96

Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 6.2.1: Vergi Gelirlerinin Genel Bütçe Gelirlerine Oranı	100	0,00	89,60	86,30	96,32
Hedefe İlişkin Değerlendirme	Vergi dışı kamu gelirlerindeki artış hızının vergi gelirlerindeki artış hızından yüksek gerçekleşmesi nedeniyle performans göstergesinde 3,3 puanlık sapma meydana gelmiştir. Bu itibarla 2024 yılı “Bütçe Gelirlerinin Yönetilmesinde Tahmin Gücü ve Analiz Kapasitesi Artırılacaktır.” hedefinde % 96 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.				

A6	EKONOMİK AKTİVİTELERİ KAVRAYARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİR KAYNAKLARINI ARTIRMAK				
H6.3	Vergi Yükleri ve Vergi Harcamaları Analitik Bir Bakış Açısıyla Daha Sağlıklı Ölçülecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Kamu Gelirleri Yönetimi Programı/Kamu Gelirleri Düzenlemeleri Alt Programı				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Küresel gelişmelere duyarlı, rekabet gücünü artıran ve yeşil dönüşümü dikkate alan bir vergi sistemi oluşturarak vergi tabanını genişletmek ve vergide adaleti pekiştirme amacıyla etkinliği olmayan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak kaldırmak.				
H6.3 Performans	% 100				
Sorumlu Birim	Gelir Bütçesi Daire Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri	İzleme Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri	Performans (%)
PG 6.3.1: Vergi Yüğü, Gelir Dağılımı ve Gelir Tahminlerine Yönelik Hazırlanacak Rapor Sayısı	100	0,00	198	198	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirme	Başkanlığımızca bütçe gelir tahmin ve analizlerinin daha sağlıklı yapılabilmesi, ekonomik gelişmelerin izlenmesi ve analiz edilmesi amacına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda makroekonomik gelişmeler izlenerek gerekli değerlendirmeler ve raporlamalar yapılmış, yaşanan gelişmelere ilişkin düzenli bilgilendirme notları hazırlanmıştır. Ayrıca, gelir tahmin ve analiz kapasitesinin sektörel verilerle desteklenmesi amacıyla bütçe gelirlerinde genel trend raporu ile otomotiv, dayanıklı tüketim malları, akaryakıt, alkol ve tütün gibi sektörlerle yönelik tematik raporlar düzenlenmiştir. Yürütülen faaliyetler doğrultusunda 2024 yılında yıl sonu için hedeflenen rapor sayısına ulaşılmıştır.				

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

2024 yılı Performans Programı, Başkanlığımız sorumluluğundaki program ve alt program hedeflerine ulaşmasına yönelik yürütülecek faaliyet ve projeleri içerecek şekilde hazırlanmıştır.

İdarelerin performanslarını ölçebilmesi ve izleyebilmesi için performans bilgisinin toplanması, analiz edilmesi ve raporlanması performans programı ve faaliyet raporları aracılığıyla yapılmaktadır. Bu sistemin amaca uygun bir şekilde yürütülmesi, etkin bir performans bilgi sisteminin varlığına bağlıdır.

Performans programını izleme süreci, alt program performans göstergelerinin genel özelliklerinin belirli kriterler çerçevesinde idarece değerlendirilmesiyle başlamaktadır. Performans göstergelerinin izlenmesi ve raporlanabilmesi sürecine katkı sağlamak amacıyla Performans Göstergesi Nitelikleri Formu kullanılmaktadır. Bu formda performans göstergesinin türü, gösterge ve verilerin elde edilmesini etkileyebilecek içsel ve dışsal unsurlar, karşılaşılan sorunlar ve zorluklar, katlanılan maliyet ve kıyaslama kaynakları belirtilmektedir. Bu formda yer alan verilerin e-Bütçe Sistemine girişi yapılmaktadır.

Alt program performans göstergelerine ilişkin gerçekleştirmelerin izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu oluşturulmuştur. Söz konusu formlara her bir alt program bazında performans göstergeleri için ayrı ayrı veri girişi yapılmaktadır. Veri girişleri aylık ve üçer aylık dönemler itibarıyla yapılabilmekle birlikte performans göstergelerinin üçer aylık dönemler itibarıyla izlenmesi esastır.

‘Değerlendirme’ kapsamında, her üç aylık dönem sonunda gösterge gerçekleştirmelerine ilişkin yapılacak analizlere kısaca yer verilmektedir. Aynı alt program kapsamında yer alan tüm göstergelerden idare bünyesinde belirli bir birimin sorumlu olması halinde ‘sorumlu birim’ tarafından, aynı alt program kapsamındaki göstergelerden birden çok birimin sorumlu olması halinde ise koordinasyon dâhilinde doldurulmaktadır.

2022-2024 dönemi bütçe hazırlıkları kapsamında performans bilgi ve verileri <https://programbutce.sbb.gov.tr> adresinde yer alan “Performans Bilgileri” modülüne kaydedilmiştir. Bu kapsamda, Başkanlığımız 2024 yılı Performans Programı söz konusu modül kullanılarak program ve alt programlar ile bunlara ilişkin performans bilgisini içerecek şekilde hazırlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

5. Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Gelir İdaresi Başkanlığı, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 137 nci maddesi ile kendisine tevdi edilen görevleri saydamlık, hesap verilebilirlik, katılımcılık, verimlilik, etkinlik ve mükellef odaklılık temel ilkeleri çerçevesinde yerine getirmektedir.

Bu kapsamda, Başkanlığımızca yürütülen faaliyetlere başlıklar halinde aşağıda ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

5.1. Mevzuat Çalışmaları

Gelir İdaresi Başkanlığının görev ve fonksiyonları ile ilgili olarak 2024 yılında yayımlanan Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Başkanlığımızca hazırlanan Yönetmelik, Genel Tebliğ ve Sirkülelere ilişkin bilgiler aşağıda tarih sırasına göre yer almaktadır.

5.1.1. Kanunlar

1. 1/3/2024 tarih ve 32476 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7496 sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun;

-16 ncı maddesi ile 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı Tarifenin I/1 bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Müstahzar ruhsatnameleri:

Tıbbi ve ispençiyari müstahzarların ticarete çıkarılması için Sağlık Bakanlığınca verilecek ruhsatnameler:

- a) Memleket dışında imal olunup ithal edilenler (27.515,80 TL)
- b) Memleket içinde imal olunanlar (13.733,10 TL)”

2. 26/7/2024 tarihli ve 32613 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7521 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun;

-3 üncü maddesi ile 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (43) numaralı fıkrasında yer alan “kâğıtlar.” ibaresi “kâğıtlar ve yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlar kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununda tanımlanan yatırımcılar arasında imzalanan yatırım sözleşmeleri.” şeklinde değiştirilmiştir.

-Elektronik motoru da bulunan araç dışarıda şarj edilebilir araçlardan, ağırlıklı birleşik kilometre başına karbondioksit emisyonu 25 gramın altında, eşdeğer elektrik enerjisiyle katedilebilir menzili 70 kilometre ve üzerinde olanlardan	
- Motor silindir hacmi 1600 cm ³ ’ü geçmeyenler	
- Özel tüketim vergisi matrahı 1.350.000 TL’yi aşmayanlar	30
- Diğerleri	60
- Motor silindir hacmi 1600 cm ³ ’ü geçen fakat 1800 cm ³ ’ü geçmeyenlerden özel tüketim vergisi matrahı 1.350.000 TL’yi aşmayanlar	70

-11 nci maddesi ile 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listeye 87.03 G.T.İ.P. numaralı sırasının “- Diğerleri” satırında yer alan “-- Sadece elektrik motorlu olanlar” alt satırından önce gelmek üzere karşılarında gösterilen oranlarıyla birlikte aşağıdaki alt satırlar eklenmiştir.

3. 2/8/2024 tarihli ve 32620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7524 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun;

-1 inci maddesi ile 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “her türlü ödemelerde,” ibaresi “her türlü ödemelerde (mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler dâhil),” şeklinde değiştirilmiştir.

-2 nci maddesi ile 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun “Muaflık ve İstisnalar” başlıklı ikinci kısmının üçüncü bölümünün başlığı “Diğer Muaflık ve İstisnalar” şeklinde değiştirilmiş ve mülga 17 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde ücret istisnası:

MADDE 17- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı gelir vergisinden istisnadır.

Şu kadar ki, hizmet erbabı tarafından bu şekilde iktisap edilen pay senetlerinin; iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı, dört ila altı yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin % 75’i, yedi ila on iki yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin % 25’i, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.

Bu şekilde istisna nedeniyle zamanında alınmayan vergilere ilişkin zamanaşımı süresi, hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen pay senetlerinin hizmet erbabı tarafından elden çıkarıldığı tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren başlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

-3 üncü maddesi ile 193 sayılı Kanunun mülga 69 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Ticari ve mesleki kazançlarda günlük hasılat tespiti ve gelir vergisi matrahının belirlenmesi:

MADDE 69- Ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik, Vergi Usul Kanununun 127 nci maddesi kapsamında günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak kaydıyla bu madde hükümlerine göre işlem tesis edilmek üzere yoklama yapılabilir.

Birinci fıkra kapsamında İdarece yapılan yoklamalar sonucu tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanır. Bu şekilde tespit edilen aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı belirlenir. Aylık ortalama hasılat tutarı, faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilir.

İkinci fıkra kapsamında tespit edilen hasılat tutarları ile;

a) Bilanço esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarı,

b) İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen hasılat tutarı,

c) Serbest meslek kazanç defteri tutanlar için ilgili takvim yılına ait serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarı,

arasındaki fark % 20’den fazla olan mükellefler Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesi kapsamında izaha davet edilir ve izahın değerlendirilmesi mezkûr madde hükmüne göre yapılır.

Bu madde hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

-4 üncü maddesi ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve sekizinci fıkrasına “Farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.” ibaresinden önce gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“19. 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden,

20. Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden,”

“– (19) ve (20) numaralı bentler kapsamındaki vergi kesintisine tabi ödemeler için faaliyet konuları, ödeme türleri, sektörler, iş grupları ve iş neveleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte,”

-5 inci maddesi ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’undan az olmamak üzere” ibaresi “az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’u tutarında” şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “girdiği tarihten itibaren bir ay içinde” ibaresi “girmesini müteakiben yazıyla” şeklinde, “ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’undan az olmamak üzere yazıyla otuz” ibaresi “az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’u tutarında, altmış” şeklinde, beşinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’undan az olmamak üzere” ibaresi “az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’u tutarında” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın son cümlesi ve altıncı fıkrasının son cümlesi, yedinci fıkrasının son cümlesi, dokuzuncu fıkrasının son cümlesi ile onbirinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Birinci fıkrada sayılanların, mükellefiyeti bulunan adi ortaklık, ticaret şirketleri ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kanuni temsilcisi, yönetim kurulu üyesi, idarecisi, asgari % 10 ortağı olması, bunları devralması, kısmen veya tamamen bunlara devrolunması halinde, keyfiyetin vergi dairesinin ıttılama girmesini müteakiben birinci fıkrada yer alan şartların altmış gün içerisinde yerine getirilmesi veya aynı süre içerisinde sayılan kişilerin statülerinin sonlandırılması koşullarından birinin sağlanması bu mükelleflerden yazılı olarak istenir. Altmış günlük süre içinde, şartların yerine getirilmemesi ve

sayılan kişilerin statülerinin devam ettirilmesi halinde, birinci fıkrada sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş tüm vergi borçları, mükellef müşterek ve müteselsil sorumlu olmak üzere, bu kişilerden 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsil edilir. Ancak, altmış günlük süre içerisinde mezkûr kişilerin statülerinin sona erdirilmesine yönelik yasal girişimleri başlatmış olan ve bu durumu muteber vesikalar ile ispat ve tevsik eden mükellefler, bu yasal girişimler sonucunda birinci fıkra kapsamındaki kişilerin statülerinin sona erdirilmesi şartıyla, söz konusu borçların takip ve tahsilinde müşterek ve müteselsil sorumlu tutulmaz. Mezkûr kişilerin statülerinin altmış günlük süreden sonra sona erdirilmesi durumunda, alınmış teminat mükellefin talebi üzerine, maddenin yedinci fıkrasındaki süre ve şartlar aranmaksızın, başkaca vergi borcu bulunmaması kaydıyla mükellefe iade olunur.”

-6 ncı maddesi ile 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “Mükelleflere” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve mükellef olmayanlara,” ibaresi ve (7) numaralı bendinde yer alan “Elektronik ticarete” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve internet dâhil olmak üzere her türlü dijital ortamın alım, satım, kiralama, ilan ve reklam gibi iktisadi ve ticari amaçlarla kullanıldığı hallerde” ibaresi, “amacıyla elektronik ortamda” ibaresinden sonra gelmek üzere “iktisadi ve” ibaresi, “ticari faaliyetlerine ilişkin” ibaresinden önce gelmek üzere “, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara, erişim sağlayıcılara, içerik sağlayıcılara, yer sağlayıcılara ve sosyal ağ sağlayıcılara iktisadi ve” ibaresi eklenmiş, “ve/veya” ibaresi “, elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara,” şeklinde, “elektronik ticaret ortamını” ibaresi “ortam” şeklinde, “alım satım” ibaresi “, alım, satım, kiralama, ilan ve reklama” şeklinde, “bilgilerin aracı hizmet sağlayıcıları” ibaresi “bilgiler ile içerik sağlayıcılar tarafından üretilen ya da sağlanan bilgilerin aracı hizmet sağlayıcıları, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları, erişim sağlayıcılar, yer sağlayıcılar ve/veya sosyal ağ sağlayıcılar” şeklinde değiştirilmiştir.

-7 nci maddesi ile 213 sayılı Kanunun 263 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ticaret” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kıymetli madenler” ibaresi eklenmiştir.

-8 inci maddesi ile 213 sayılı Kanunun 274 üncü maddesinden sonra gelmek üzere 274/A maddesi eklenmiştir.

“Kıymetli madenler:

MADDE 274/A- Altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenler borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayici yoksa veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde olduğu anlaşılırsa değerlemeye esas bedel olarak bu rayiç yerine maliyet bedeli esas alınır.

Bu madde hükmü kıymetli maden ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Kıymetli maden ile olan mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınır. Alacak ve borçların değerlendirme günü kıymetine ircasına ilişkin olarak 280 inci, 281 inci ve 285 inci maddelerde yer alan hükümler bu fıkra kapsamındaki alacak ve borçlar bakımından da geçerlidir.”

-9 uncu maddesi ile 213 sayılı Kanunun 344 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Vergi kanunlarına göre mükellefiyet tesis ettirilmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uyulmaksızın vergi dairesinin ıttılay dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi durumunda, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre kesilecek vergi ziyası cezası yüzde elli artırılarak uygulanır. Aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha sonra yapılacak tarhiyatlar nedeniyle kesilecek vergi ziyası cezalarına da aynı artırım hükmü tatbik edilir.”

-10 uncu maddesi ile 213 sayılı Kanunun 352 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “bağlı cetvele” ibaresi “bağlı 1 sayılı cetvele” şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan “bağlı cetvelde” ibaresi “bağlı 1 sayılı cetvelde” şeklinde ve Kanuna bağlı “Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” başlığı “1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” şeklinde, mevcut Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetveldeki miktarlar aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

	Birinci derece usulsüzlükler için (TL)	İkinci derece usulsüzlükler için (TL)
“Mükellef Grupları		
1. Sermaye şirketleri	20.000	10.000
2. Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	10.000	5.000
3. İkinci sınıf tüccarlar	5.000	3.500
4. Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	3.500	2.250
5. Kazancı basit usulde tespit edilenler	2.250	1.500
6. Gelir Vergisinden muaf esnaf	1.500	1.000”

-11 inci maddesi ile 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “1.000 Türk lirasından aşağı olmamak üzere” ibaresi “bir takvim yılı içinde ilk tespit 10.000 Türk lirasından, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlardan aşağı olmamak üzere” şeklinde, “500.000” ibaresi “10 milyon” şeklinde değiştirilmiş, aynı bendin birinci paragrafına aşağıdaki cümleler eklenmiş, (2) numaralı bendinde yer alan “1.000 Türk lirası” ibaresi “bir takvim yılında ilk tespit 10.000 Türk lirası, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlarda” şeklinde, “50.000” ibaresi “1 milyon” şeklinde, “500.000” ibaresi “10 milyon” şeklinde değiştirilmiş, aynı bendin birinci paragrafına aşağıdaki cümleler eklenmiş, (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde, (6) numaralı bendinde yer alan “250.000.000 lira” ibaresi “65.000 Türk lirası” şeklinde, (10) numaralı bendinde yer alan “75.000.000 lira” ibaresi “15.000 Türk lirası” şeklinde değiştirilmiş ve Kanuna aşağıdaki 2 sayılı cetvel eklenmiştir.

“Tek tespitte aynı neviden birden fazla belgenin düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda her bir belge için ayrı ayrı ceza kesilir ancak bu tespit, bu bent uyarınca kesilecek ceza uygulamasında, Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tespit sayısının belirlenmesinde bir adet tespit olarak değerlendirilir. Şu kadar ki, bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezasına tabi fiillerin, belgeleri almak zorunda olanlar tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde idareye bildirilmesi durumunda, alıcı adına özel usulsüzlük cezası kesilmez. Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası üç kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgeler yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgelerin yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından beş iş günü içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezalar altı kat olarak uygulanır.”

“Tek tespitte aynı neviden birden fazla belgenin düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda her bir belge için ayrı ayrı ceza kesilir ancak bu tespit, bu bent uyarınca kesilecek ceza uygulamasında, Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tespit sayısının belirlenmesinde bir adet tespit olarak değerlendirilir. Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belge muhteviyatı işlemin muhatapları tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde idareye bildirilmesi durumunda, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası üç kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgeler yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgelerin yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belge muhteviyatı işlemin muhatapları tarafından beş iş günü içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezalar altı kat olarak uygulanır.”

“3. 232 nci maddenin birinci fıkrasının 1 ila 5 numaralı bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi ve giriş ve yolcu taşıma biletlerini almadıklarının tespit edilmesi halinde bunlara her bir belge için 5.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir. Ancak, bu bent uyarınca kesilecek özel

usulsüzlük cezasının toplamı bir takvim yılı için 50.000 Türk lirasını geçemez. Şu kadar ki, bu bent kapsamındaki kişiler tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken tarihi takip eden beş iş günü içerisinde belgenin düzenlenmediğinin idareye bildirilmesi durumunda, bunlar adına özel usulsüzlük cezası kesilmez.”

“2 Sayılı Cetvel

	353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (1) Numaralı Bendi	353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (2) Numaralı Bendi
	Ceza Miktarı (Asgari-TL)	Ceza Miktarı (TL)
2. Tespit	20.000	20.000
3. Tespit	30.000	30.000
4. Tespit	40.000	40.000
5. Tespit	50.000	50.000
6. ve Sonraki	100.000	100.000”
Tespitler		

-12 nci maddesi ile 213 sayılı Kanunun 355 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1 Yeni Türk Lirasından” ibaresi “40 Türk lirasından” şeklinde değiştirilmiştir.

-13 üncü maddesi ile 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığına “107/A,” ibaresinden sonra gelmek üzere “152/A, 153/A,” ibaresi eklenmiş, aynı maddenin;

a) Birinci fıkrasının; (1) numaralı bendinde yer alan “1.000” ibaresi “20.000” şeklinde, (2) numaralı bendinde yer alan “500” ibaresi “10.000” şeklinde, (3) numaralı bendinde yer alan “250” ibaresi “5.000” şeklinde, üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde, dördüncü cümlesinde yer alan “1 milyon” ibaresi “10 milyon” şeklinde, son cümlesinde yer alan “Mükerrer” ibaresi “152/A maddesi veya mükerrer” şeklinde değiştirilmiştir.

“Mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi ile getirilen zorunluluklara uymayanlar ile aynı bent kapsamında bildirilmesi gereken alım, satım, kiralama, ilan ve reklama ilişkin bilgileri bildirmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunanlara, bildirilmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirilen her bir alım, satım, kiralama, ilan ve reklama konu mal ve hizmete ilişkin bilgi ve diğer yükümlülükler için (1), (2) ve (3) numaralı bentler uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilir, bu şekilde kesilen özel usulsüzlük cezası her bir bildirim için 10 milyon Türk lirasından fazla olamaz.”

b) Dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “uymayan mükelleflerden” ibaresi “uymayanların” şeklinde, “% 5’i” ibaresi “% 10’u” şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan “kesilen mükellefler” ibaresi “kesilenler” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “770.000 TL’yi” ibaresi “20 milyon Türk lirasını” şeklinde değiştirilmiş, fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tevsik zorunluluğuna aykırı bir şekilde ödeme yapanların, durumu ödemeyi takip eden beş iş günü içerisinde kendiliğinden idareye bildirmesi halinde, ödemedede bulunan adına bu fıkra uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilmez.”

c) Dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin tahsilatların, banka ve benzeri finans kurumları, ödeme kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla başkalarının adı ve/veya hesabı kullanılarak yapılması durumunda, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın % 10’u nispetinde, mal teslimi veya hizmet ifasını yapanlar ile adına ve/veya hesabına ödeme yapılanlara ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu şekilde ceza kesilen mükellefler hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Ancak, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu uyarınca izin verilen durumlar hariç olmak üzere kredi kartı, banka kartı, ön ödemeli kart, karekod, elektronik cüzdan ve benzeri ödeme araçları kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen tahsilatların, kendi mükellefiyeti adına kayıtlı olmayan ödeme sistemleri veya cihazları aracılığıyla yapılması durumunda, tahsilatı yapan mükelleflere ve kendi adına kayıtlı olan bu sistemleri veya cihazları kullandıranlara ayrı ayrı her bir işlem için bu maddeye göre tatbik olunan özel usulsüzlük cezasının üç katı uygulanır. Şu kadar ki, bu

fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

153/A maddesinin üçüncü ve müteakip fıkraları uyarınca istenilen teminatın süresinde verilmemesi veya tamamlanmaması halinde mezkûr fıkralar kapsamında verilmesi veya tamamlanması gereken teminat tutarı kadar, teminatı vermeyenler veya tamamlamayanlar adına özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu ceza hakkında, Kanunun 376 ncı maddesi ile uzlaşma hükümleri uygulanmaz.”

ç) Maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ödeme kaydedici cihaz üreticisi veya ithalatçıları ile bu cihazlara ilişkin hizmet veren güvenli servis sağlayıcıları, bankalar, elektronik para kuruluşları, ödeme kuruluşları, şarj ağı işletme lisansı sahipleri ve elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması hususlarından herhangi biri için hizmet verme konusunda yetkilendirilenler ile sipariş, satış, muhasebe, stok takip ve benzeri programları kullandıran, teslim eden veya satan mükelleflerden; bu Kanunun 149 uncu, mükerrer 242 nci ve mükerrer 257 nci maddeleri uyarınca vergi güvenliğini sağlamak amacıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığınca nitelikleri belirlenip onaylanan ve kullanma yükümlülüğü getirilen elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemler haricindeki cihaz ve sistemleri veya kullanmaması gereken elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemleri mükelleflere kullandıran, teslim eden veya satanlara, Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre bu cihaz ve sistemlerle entegre veya bağlantılı olarak çalışması gereken program, cihaz veya sistemleri gerekli entegrasyonu veya bağlantıyı yapmadan kullandıran, teslim eden veya satanlara, Hazine ve Maliye Bakanlığı veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına bu cihaz ve sistemler tarafından aktarılması gereken belge, bilgi ve verilerin aktarılmasını sağlayacak sistemleri kurmayan veya 359 uncu maddenin (ç) ve (d) bendi kapsamına girenler hariç olmak üzere bu sistemlerin gerçeğe uygun olmayan şekilde belge, bilgi ve veri aktarmasına sebebiyet verenler ile elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması ile bunlara ilişkin sistem ve yazılım gereksinimleri hususlarında Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara aykırı davrananlara her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere birinci fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan özel usulsüzlük cezasının on katı tutarında özel usulsüzlük cezası kesilir. Ancak bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez. Bu fıkraya göre ceza kesilmesini gerektiren fiillerin, aynı zamanda 6/12/1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun uyarınca usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezası kesilmesini gerektirmesi durumunda aynı fiillerden dolayı 3100 sayılı Kanun uyarınca ayrıca ceza kesilmez.

Tek bir fiilin bu maddede yer alan birden fazla özel usulsüzlük cezası kesilmesini gerektirmesi halinde bu cezalardan en ağırı kesilir.”

-14 üncü maddesi ile 213 sayılı Kanunun;

a) 112 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Uzlaşılan vergilerde gecikme faizi; uzlaşılan vergi miktarına, (a) fıkrasında belirtilen tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için uygulanır.” cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “vergilerle bunlara” ibaresi “vergilere” şeklinde değiştirilmiş, “tarh edilen vergi ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve yedinci cümlesinde yer alan “vergi ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “harçların” ibaresi “harçlara ilişkin cezaların” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “tarh edilecek vergilerde” ibaresi “kesilecek cezalarda” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) Ek 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “vergi veya” ibareleri madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve dördüncü fıkrasında yer alan “tarhedilen vergiye veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

d) Ek 8 inci maddesinde yer alan “vergi ve” ibareleri madde metninden çıkarılmış, “112 ve 368 inci maddeleri hükümleri” ibaresi “368 inci madde hükmü” şeklinde, “8 numaralı bendi” ibaresi “dördüncü fıkrası” şeklinde değiştirilmiştir.

e) Ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzlaşılan vergi ve cezalar hakkında 376 ncı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi hükmü dışında indirim uygulanmaz.” ibaresi “uzlaşılan cezalar hakkında başkaca bir indirim uygulanmaz.” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasında yer alan “vergi ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

f) Ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “vergiler ve bunlara” ibaresi “vergilere” şeklinde değiştirilmiş, “tarh edilecek vergi ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve üçüncü fıkrasında yer alan “verginin tarhından ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

-15 inci maddesi ile 213 sayılı Kanunun ek 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Fazla çalışma ücreti:

EK MADDE 13- Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatı kadro veya pozisyonlarında bulunan memur ve sözleşmeli personelden icra, tahsilat, yoklama ile yaygın ve yoğun vergi denetimi işlemlerini fiilen daire dışında yapmakla görevlendirilen ve bu görevleri nedeniyle normal mesai saatleri dışında fiilen çalışanlara, bu şekilde çalıştıkları her bir saat için 160 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda fazla çalışma ücreti ödenir. Bu ödemedan Hazine ve Maliye Bakanlığı kadrolarında olup aynı işlemler için görevlendirilenlerden; Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatında geçici görevli bulunan memurlar ile gelir servisi bulunan malmüdürlüklerinde görevli memur ve sözleşmeli personel de aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanır. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Bu madde kapsamında ödeme yapılanlara, ödemenin yapıldığı günler için diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez. Bu fıkra göre her bir personel için ödenebilecek fazla çalışma ücreti ayda 50 saati ve fazla çalışma ücreti ödenebilecek personel sayısı ise Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatı kadro ve pozisyonlarında bulunan toplam memur ve sözleşmeli personel sayısının % 20’sini geçemez. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Gelir İdaresi Başkanlığı yetkilidir.”

-16 ncı maddesi ile 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 35- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uzlaşma talep edildiği halde henüz uzlaşma günü verilmemiş, uzlaşma günü verilmiş ancak uzlaşma görüşmesi yapılmamış ya da çeşitli nedenlerle uzlaşma günü ertelenmiş veya uzlaşma talep süresi geçmemiş olan vergi ve cezalara ilişkin bu Kanunun 112 nci, 376 ncı, ek 1 inci, ek 7 nci, ek 8 inci, ek 9 uncu ve ek 11 inci maddelerinin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki hükümleri uygulanır.”

-17 ncı maddesi ile 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Bu bendin uygulanmasında gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatlar, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmez.)”

-18 inci maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan “167 ncı maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (7) numaralı fıkrası hariç]” ibaresi “167 ncı maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi, (7) numaralı bendi ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi hariç]” şeklinde değiştirilmiştir.

-19 uncu maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 ncı maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendinin parantez içi hükmünde yer alan “mükerrer indirimde yol açmayacak şekilde” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre” ibaresi eklenmiştir.

-20 ncı maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Beş takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi.”

-21 inci maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve mevcut birinci cümlesinde yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Şu kadar ki, Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun hükümleri uyarınca iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesi esastır.”

-22 ncı maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 58 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Şu kadar ki, bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca indirilemeyecek katma değer vergisi, sonraki döneme devreden katma değer vergisi hesabından çıkarılarak özel bir hesaba alınır. Özel hesaba alınan sonraki döneme devreden katma değer vergisi, üç yıl içinde mükellefler tarafından yapılacak talep üzerine, Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın talep tarihinden itibaren bir yıl içerisinde yapılacak vergi incelemesi sonucunda incelemenin tamamlandığı yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınabilir. Bu suretle talepte bulunulmayan katma değer vergisi gider yazılamaz.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasında vergi incelemesi dışında farklı usuller tespit etmeye, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

-23 üncü maddesi ile 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 45- 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler ile bu yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimi 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

-25 inci maddesi ile - 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “167 nci Maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ve (7) numaralı fıkrası kapsamında ithal edilen eşya ile (12) numaralı fıkrasının (a) bendi” ibaresi “167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi ve (7) numaralı bendi kapsamında ithal edilen eşya ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi” şeklinde değiştirilmiştir.

-26 ncı maddesi ile 4760 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan “tutarın % 20’sine tekabül eden” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

-32 nci maddesi ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin son cümlesinde yer alan “elde edilen” ibaresi, “elde edilen, (d) bendindeki istisnadan yararlanamayan fon ve ortaklıklardan elde edilenler hariç,” şeklinde değiştirilmiş ve (d) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Bu istisnadan faydalanılabilmesi için fon ve ortaklıkların (emeklilik yatırım fonları hariç) sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların en az % 50’sinin, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar kâr payı olarak dağıtılması şarttır. Bu süre içerisinde belirtilen orana kadar kârın ortaklara dağıtılmaması durumunda, istisnadan faydalanılması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.”

-33 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve dördüncü fıkrasında yer alan “dar mükellef olmasına göre” ibaresinden sonra gelmek üzere “, birinci fıkranın; (h) bendi kapsamındaki vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve ödeme türleri itibarıyla, (ı) bendi kapsamında vergi kesintisine konu mal ve hizmetleri ise faaliyet konuları, sektörler, iş grupları, iş neveleri itibarıyla” ibaresi eklenmiştir.

“h) 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden.

1) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.”

-34 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve sekizinci fıkrasında yer alan “dar mükellef olmasına göre” ibaresinden sonra gelmek üzere “, birinci fıkranın; (e) bendi kapsamındaki vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve ödeme türleri itibarıyla, (f) bendi kapsamında vergi kesintisine konu mal ve hizmetleri ise faaliyet konuları, sektörler, iş grupları, iş neveleri itibarıyla” ibaresi eklenmiştir.

“e) 6563 sayılı Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla Türkiye’de iş yeri veya daimi temsilcisi bulunan hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden.

f) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin Türkiye’de iş yeri veya daimi temsilcisi bulunanlardan mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.”

-35 inci maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve emeklilik şirketlerinin” ibaresi “, emeklilik şirketleri ve 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ile 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yaptırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde yürütülen projelerde sözleşmenin tarafı olarak faaliyette bulunan şirketlerin” şeklinde değiştirilmiştir.

-36 ncı maddesi ile - 5520 sayılı Kanuna 32/B maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Yurt içi asgari kurumlar vergisi

MADDE 32/C- (1) 32 nci ve 32/A maddeleri hükümleri dikkate alınarak hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının % 10’undan az olamaz.

(2) Yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplanırken birinci fıkrada belirtilen kurum kazancından aşağıdaki istisna ve indirimler düşülür:

a) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (ç), (i), (j) ve (k) bentleri ile sahip oldukları taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışında (d) bendinde sayılan istisna kazançlar,

b) 10 uncu maddenin birinci fıkrasının; (g) ve (h) bentleri kapsamındaki indirimler,

c) 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında vergiden istisna edilen kazançlar,

ç) 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kazanç istisnası ile kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilen Ar-Ge ve tasarım indirimleri.

(3) Birinci fıkra kapsamında hesaplanan yurt içi asgari kurumlar vergisinden, 32 nci maddenin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkraları uyarınca indirimli oran uygulaması nedeniyle alınmayan vergi ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından alınmış olan teşvik belgelerindeki yatırıma katkı tutarlarının kullanılması nedeniyle 32/A maddesi hükmüne istinaden ilgili hesap döneminde alınmayan vergi indirilir ve ödenmesi gereken yurt içi asgari kurumlar vergisi belirlenir.

(4) Bu madde hükmü geçici vergi dönemleri için de uygulanır.

(5) İlk defa faaliyete başlayan kurumlar hakkında faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren üç hesap dönemi boyunca bu madde hükümleri uygulanmaz.

(6) Bu maddede yer alan indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancı ibaresi, hesap dönemi sonundaki ticari bilanço kârına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesiyle bulunan tutarı ifade eder.

(7) Birinci fıkrada yer alan oranı; sektörler, faaliyet konusu, iş kolları ya da üretim alanları itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanınca, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

-37 nci maddesi ile 5520 sayılı Kanunun dördüncü kısım başlığı “Ortak Hükümler” şeklinde değiştirilmiş, Kanuna 36 ncı maddesinden sonra gelmek üzere kısım ve bölüm başlığı ile birlikte aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“BEŞİNCİ KISIM

Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi ve Geçici Maddeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Verginin Konusu, Tanımlar, Muafiyet ve İstisnalar

Verginin konusu

EK MADDE 1- (1) Nihai ana işletmesinin konsolide finansal tablosundaki yıllık konsolide hasılatı, gelirin raporlandığı hesap döneminden önceki dört hesap döneminin en az ikisinde 750 milyon avro karşılığı Türk lirası sınırını geçen çok uluslu işletme gruplarının bağlı işletmelerinin ilgili hesap dönemindeki kazançları, yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisine tabidir.

(2) Hesap döneminin on iki aydan farklı olması durumunda, hesaplanan konsolide hasılatın bir yıla iblağ edilmesi ile tespit olunan tutar, birinci fıkra kapsamındaki hasılat sınırının tespitinde dikkate alınır.”

-38 inci maddesi ile 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Tanımlar

EK MADDE 2- (1) Bu Kısımın uygulamasında;

a) Ana işletme: Bir nihai ana işletmeyi, bir ara ana işletmeyi ya da kısmen sahip olunan ana işletmeyi,

b) Ana merkez: Bir iş yerinin finansal muhasebe net kazanç veya zararını finansal tablolarına dahil eden işletmeyi,

c) Ara ana işletme: Aynı çok uluslu işletme grubuna bağlı başka bir bağlı işletmede doğrudan veya dolaylı olarak mülkiyet payına sahip olan bir bağlı işletmeyi (nihai ana işletme, kısmen sahip olunan ana işletme, iş yeri veya yatırım işletmesi hariç),

ç) Bağlı işletme: Bir gruba dahil olan herhangi bir işletmeyi veya bir ana merkeze bağlı iş yerini,

d) Çok uluslu işletme grubu: Nihai ana işletmenin bulunduğu ülke dışında en az bir ülkede bir veya daha fazla işletmeye veya iş yerine sahip olan bir işletme grubunu,

e) Gayrimenkul yatırım aracı: Ağırıklı olarak taşınmazlara yatırım yapmak suretiyle hak sahiplerine gelir sağlamayı amaçlayan ve işletme veya hak sahibi bazında tek aşamalı vergilemenin yapıldığı işletmeleri,

f) Grup: Ortaklık ilişkisi ya da kontrol gücüyle birbirine bağlı olan ve varlıkları, yükümlülükleri, gelir ve giderleri ve nakit akışlarına nihai ana işletmenin konsolide finansal tablolarında yer verilen işletmeler topluluğu (büyüklük veya önem derecesi kriterleri açısından nihai ana işletmenin konsolide finansal tablolarında yer almayan ya da bu tablolara birebir aktarılmayan veya satılmak için iktisap olunan ve bu yüzden nihai ana işletmenin konsolide finansal tabloları dışında tutulan işletmeler dahil) ile başka bir grubun parçası olmaması koşuluyla, bulunduğu ülke dışındaki diğer ülkelerde bir veya daha fazla iş yerine sahip olan ana merkezleri,

g) Güvenli liman: Ek 6 ncı madde kapsamında hesaplanan küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin sıfır olarak kabul edildiği ve ek 6 ncı maddenin dokuzuncu fıkrasındaki yetki kapsamında belirlenen yerleri,

ğ) İşletme bazlı kazanç veya zarar: Çok uluslu işletme grubu içerisindeki her bir bağlı işletme tarafından uluslararası kabul görmüş finansal muhasebe standartlarına uygun olarak hazırlanan ve nihai ana işletmenin konsolide finansal tablolarında da yer verilen finansal muhasebe net kazanç veya zararının (grup içi işlemlere ilişkin konsolidasyon düzeltmeleri dikkate alınmadan önceki tutar) ek 5 inci madde kapsamındaki düzeltilmiş tutarlarını,

h) İş ortaklığı: Nihai ana işletmenin doğrudan veya dolaylı olarak mülkiyet payının en az % 50’sine sahip olduğu ve faaliyet sonuçlarının uluslararası kabul görmüş finansal muhasebe standartlarındaki öz kaynak yöntemine göre nihai ana işletmenin finansal tablolarında raporlandığı işletmeyi,

ı) İş yeri: Bir ülkede bulunan ve ticari faaliyetlerin yürütülmesine tahsis edilen ve yürürlükteki uluslararası vergi anlaşmaları uyarınca iş yeri olarak kabul edilen işe ilişkin yerleri, yürürlükte uluslararası bir vergi anlaşması bulunmaması durumunda iç mevzuatta yer alan düzenlemeler kapsamında iş yeri olarak kabul edilen yerleri, kazancın elde edildiği ülkede kurumlar vergisi benzeri

vergilerin bulunmadığı durumlarda ise Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Model Vergi Anlaşmasının 7 nci maddesinde iş yeri olarak kabul edilen yerleri ve bunların dışında kalmakla birlikte işletmenin bulunduğu ülke dışında icra edilen faaliyetlere atfedilen kazançların işletmenin bulunduğu ülkede istisna tutulması şartıyla, işletme faaliyetlerinin icrasına tahsis edilen yerleri,

i) Kapsanan vergi: Bir bağlı işletmenin faaliyette bulunduğu ülkede tahakkuk eden gelir ve kurumlar vergisi ile benzeri nitelikteki vergileri, kâr dağıtımına dayalı vergileme sistemi kapsamında dağıtılan veya dağıtılmış sayılan kârlar üzerinden hesaplanan vergileri, dağıtılın veya dağıtılmasın kurum kazancı üzerinden kâr dağıtımına bağlı olarak hesaplanan vergileri, dağıtılmamış kazançlar ve öz sermaye üzerinden hesaplanan benzer nitelikteki diğer vergileri (nitelikli küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, nitelikli yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, sigorta şirketi tarafından poliçe sahiplerine yapılan prim iadeleri dolayısıyla ödenen vergiler ile nitelikli olmayan iade edilebilir isnat vergisi hariç),

j) Kısmen sahip olunan ana işletme: Aynı çok uluslu işletme grubuna bağlı başka bir bağlı işletmede doğrudan veya dolaylı olarak mülkiyet payına sahip olan ve doğrudan veya dolaylı olarak mülkiyet payının % 20'den fazlası çok uluslu işletme grubunun bağlı işletmesi olmayan kişiler tarafından elde tutulan bağlı işletmeyi (nihai ana işletme, iş yeri veya yatırım işletmesi hariç),

k) Konsolide hasılat: Nihai ana işletmenin ve o işletmeye bağlı işletmelerin bir hesap dönemindeki gelirlerinin ve nakit akışlarının nihai ana işletme bünyesinde tek bir birimmiş gibi sunulduğu, uluslararası kabul görmüş finansal muhasebe standartlarına uygun olarak hazırlanan finansal tablolarındaki hasılatı,

l) Kontrol gücü: Pay sahibinin işletmenin varlıklarını, yükümlülüklerini, gelirlerini, giderlerini ve nakit akışlarını kabul edilebilir finansal muhasebe standardına uygun olarak birebir konsolide etmek zorunda olduğu bir işletmedeki mülkiyet payını veya konsolide finansal tabloları hazırlamayan pay sahibinin söz konusu tabloları hazırlaması durumunda; işletmenin varlıklarını, yükümlülüklerini, gelir ve giderlerini ve nakit akışlarını birebir konsolide etmesinin gerekli olduğu bir işletmedeki mülkiyet payını,

m) Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi: Ek 6 ncı madde kapsamında hesaplanan vergiyi,

n) Net ülkesel bazlı kazanç: Bir ülkedeki bağlı işletmelerin ülkesel bazlı kazancının sıfırdan büyük olmasını,

o) Net vergi gideri: Uluslararası kabul görmüş finansal muhasebe standartlarına göre gider olarak dikkate alınan kapsanan vergiler, vergi giderine dahil edilen cari dönem ve ertelenmiş kapsanan vergiler (işletme bazlı kazanç veya zararın hesaplamasına dahil edilmeyen gelir üzerinden hesaplanan kapsanan vergiler dahil), zararlar sonuçlanan hesap dönemine ilişkin hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı, gider olarak dikkate alınan nitelikli yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergileri (mahiyeti itibarıyla benzer nitelikte olan vergiler dahil) ve nitelikli olmayan iade edilebilir isnat vergisi toplamını,

ö) Nihai ana işletme: Başka bir işletme üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak kontrol gücüne sahip olan ve başka bir işletme tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol gücüne sahip olunmayan bir işletmeyi ya da başka bir grubun parçası olmaması koşuluyla bulunduğu ülke dışındaki diğer ülkelerde bir veya daha fazla iş yerine sahip olan ana merkezi (Şu kadar ki kamu kurum ve kuruluşu niteliğinde olan varlık fonları bu bent kapsamında nihai ana işletme sayılmaz.),

p) Nitelikli iade edilebilir vergi kredisi: Vergi kanunları uyarınca ödenmesi gereken vergi üzerinden indirim olarak dikkate alınan ve dördüncü hesap dönemi sonuna kadar mahsup suretiyle indirilemeyen bakiye tutarın nakit veya nakit benzeri varlıklar yoluyla iadesini öngören vergi teşvikini,

r) Pazarlanabilir (devredilebilir) vergi kredisi: Vergi kanunları uyarınca ödenmesi gereken vergi üzerinden indirim olarak dikkate alınmakla birlikte, söz konusu vergi kredilerinin üçüncü kişilere devrine imkân veren vergi teşvikini,

s) Sigorta yatırım işletmesi: Sigorta sözleşmeleri yükümlülüklerine dayanılarak kurulan ve ilgili ülke mevzuatı uyarınca tamamına sigorta şirketleri tarafından sahip olunan sigorta yatırım işletmelerini,

ş) Ülkesel bazlı kazanç veya zarar: Bir ülkede faaliyette bulunan çok uluslu işletme grubuna bağlı işletmelerin işletme bazlı kazanç veya zararlarının toplamını,

t) Ülkesel bazlı zarara ilişkin ertelenmiş vergi varlığı: Ek 4 üncü maddenin altıncı fıkrası kapsamında ülkesel bazlı zararın olduğu hesap dönemlerinde, net ülkesel bazlı zararın asgari kurumlar vergisi oranıyla çarpılması suretiyle bulunan ve finansal hesaplarda ülkesel bazlı zarara ilişkin ertelenmiş vergi varlığı hesaplarında izlenen tutarı,

u) Yatırım fonu: Yatırım maliyetlerinin azaltılması ve riskin dağıtılması amacıyla inançlı mülkiyet esasına göre kurulan ve tasarruf sahiplerinden toplanan para veya diğer varlıklardan

oluşan portföyleri tasarruf sahipleri namına değerlendiren, ilgili ülke mevzuatına göre yetkilendirilmiş kişi ya da kurumlar tarafından yönetilen işletmeleri,

ü) Yatırım işletmesi: Yatırım fonları ile gayrimenkul yatırım araçlarını, münhasıran yatırım fonları ve gayrimenkul yatırım araçları yararına varlık bulundurmak veya bunların yararına yatırım yapmak için faaliyet gösteren ve en az % 95'ine bu fon veya yatırım araçlarının sahip olduğu işletmeleri veya işletme değerinin en az % 85'i bu fon veya yatırım araçlarıncı sahip olunmakla beraber gelirlerinin en az % 51'i ek 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi veya (b) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentleri kapsamındaki kazançlardan oluşan işletmeleri,

v) Yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi: Ek 10 uncu madde kapsamında hesaplanan vergiyi, ifade eder.”

-39 uncu maddesi ile 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Muafiyet ve istisnalar

EK MADDE 3- (1) Aşağıda sayılan işletmeler ile bunların iş yerleri yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinden muaftır:

- a) Kamu kurum ve kuruluşları ile uluslararası kuruluşlar,
- b) Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar,
- c) Emeklilik yatırım fonları,
- ç) Nihai ana işletme niteliğinde olup yatırım fonu kapsamında değerlendirilen fonlar,
- d) Nihai ana işletme niteliğinde olup gayrimenkul yatırım fonları başta olmak üzere gayrimenkul yatırım araçları kapsamında değerlendirilenler.

(2) Birinci fıkra kapsamında olmamakla beraber aşağıda sayılan işletmeler ve bunların iş yerleri de yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinden ayrıca muaftır:

a) Münhasıran birinci fıkra kapsamındaki muaf işletmeler yararına varlık bulundurmak veya fona yatırım yapmak için faaliyet gösteren ya da muaf işletmelerin faaliyetlerine yardımcı olmak amacıyla kurulan ve işletme değerinin en az % 95'ine söz konusu muaf işletmeler (emeklilik hizmetleri veren kuruluşlar hariç) tarafından sahip olunanlar,

b) İşletme değerinin en az % 85'ine birinci fıkra kapsamındaki muaf işletmeler (emeklilik hizmetleri veren kuruluşlar hariç) tarafından sahip olunan ve kazançlarının en az % 51'i ek 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi veya (b) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde belirtilen kazançlardan oluşanlar.

(3) Birinci ve ikinci fıkra kapsamında yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinden muaf olanların hasılatları, ek 1 inci madde kapsamındaki yıllık konsolide hasılatın hesabında dikkate alınır.

(4) Yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinden muaf olanlar diledikleri takdirde bu madde kapsamındaki muafiyet hükümlerinden vazgeçebilirler. Şu kadar ki, isteğe bağlı muafiyet hükümlerinden küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi bilgi beyannamesini veren bağlı işletmelerin talebiyle vazgeçilebilir ve bu durumda en az beş hesap dönemi boyunca muafiyetten vazgeçilmiş sayılır.

(5) Çok uluslu işletme gruplarının bağlı işletmelerinin uluslararası deniz taşımacılığı faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinden istisnadır.

(6) Uluslararası deniz trafiğinde gerçekleştirilmesi şartıyla beşinci fıkra kapsamındaki faaliyetler aşağıdakilerden oluşur:

- a) Bağlı işletmenin mülkiyetinde olan veya kiralama, kısmi kiralama ya da çeşitli şekillerde tasarrufunda bulunan yük ve yolcu gemilerinin işletilmesi faaliyetleri,
- b) Yük ve yolcu taşımacılığında kullanılan gemilerin mürettebatlı ve tam donanımlı kiralanması ile başka bir bağlı işletmeye yüksüz gemi kiralama esasına göre yapılan kiralama faaliyetleri,
- c) Yük ve yolcu taşımacılığı kapsamında faaliyet gösteren bir ortaklığa, bir ortak girişime veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak faaliyetleri,
- ç) Yük ve yolcu taşımacılığı faaliyetinde kullanılan ve en az bir yıl süreyle elde tutulan gemilerin satışına ilişkin faaliyetler.

(7) Bir ülkede bulunan bağlı işletmelerin uluslararası deniz taşımacılığı faaliyetiyle bağlantılı olarak gerçekleştirdiği aşağıdaki faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar da bu kazançlar toplamının, bu bağlı işletmelerin uluslararası deniz taşımacılığından elde ettikleri kazançların toplamının % 50'sini geçmemesi şartıyla, yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinden ayrıca istisnadır:

- a) Aynı çok uluslu işletme grubuna bağlı olmayan denizcilik işletmelerine yüksüz gemi kiralama esasına göre yapılan ve üç yılı geçmeyen gemi kiralamalarından elde edilen kazançlar,
- b) Diğer deniz taşımacılığı işletmeleri tarafından uluslararası deniz taşımacılığı kapsamında yurt içi parkur için düzenlenen biletlerin satışından elde edilen kazançlar,
- c) Konteynerlerin; kiralanmasından, üç aydan kısa süreli depolanmasından veya geç iadesi kapsamında alınan ödemelerden elde edilen kazançlar,
- ç) Mühendis, bakım personeli, kargo operatörü, yiyecek içecek hizmeti veren personel ve müşteri hizmetleri personeli tarafından diğer deniz taşımacılığı işletmelerine verilen hizmetlerden elde edilen kazançlar,
- d) Uluslararası gemi işletmeciliği işinin ayrılmaz bir parçası olarak gerçekleştirilen yatırımlardan elde edilen kazançlar.
- (8) Yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlara ilişkin giderler veya istisna kapsamındaki faaliyetlerden doğan zararlar, istisna dışı kazançlardan indirim konusu yapılamaz.”

-40 ıncı maddesi ile 5520 sayılı Kanuna bölüm başlığı ile birlikte aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“İKİNCİ BÖLÜM

Vergi Yükünün Hesaplanması, Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi Matrahı, Oranı ve Hesabı

Vergi yükünün tespitinde düzeltilmiş kapsanan vergilerin hesaplanması

EK MADDE 4- (1) Net ülkesel bazlı kazançta sahip bir çok uluslu işletme grubunun vergi yükü, her hesap dönemi için ülkesel bazda ayrı ayrı hesaplanır.

(2) Çok uluslu işletme grubunun ülkesel bazlı vergi yükü hesaplamasında, o ülkede bulunan bağlı işletmelerin üçüncü fıkra uyarınca hesaplanan düzeltilmiş kapsanan vergileri dikkate alınır.

(3) Bir bağlı işletmenin bir hesap dönemi için düzeltilmiş kapsanan vergileri; kapsanan vergilere ilişkin olarak tahakkuk eden cari dönem vergi giderinin, aşağıdaki bentler uyarınca düzeltilmiş tutarı ile toplam ertelenmiş vergi düzeltme tutarı, finansal tablolarındaki öz kaynak değişim tablosu veya diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen ve ek 5 inci madde kapsamına giren kazanç veya zararlarla ilgili kapsanan vergilerdeki herhangi bir artış veya azalış tutarlarının toplamına eşittir.

a) Bu fıkra uyarınca, kapsanan vergiye;

1) Finansal hesaplarda vergi öncesi kârda gider olarak tahakkuk eden herhangi bir kapsanan vergi,

2) Altıncı fıkra kapsamında tespit olunan ülkesel bazlı zarara ilişkin ertelenmiş vergi varlığı,

3) Cari hesap döneminde ödenen, belirsiz bir vergi pozisyonu ile ilgili olan ve önceki bir hesap dönemi için kapsanan vergilerde indirim olarak ele alınmış olan herhangi bir tutar,

4) Cari dönem vergi giderinde indirim olarak kaydedilen nitelikli iade edilebilir vergi kredisi ve pazarlanabilir (devredilebilir) vergi kredisi ile ilgili herhangi bir indirim veya iade tutarı, ilave edilir.

b) Bu fıkra uyarınca, kapsanan vergiden;

1) Ülkesel bazlı kazanç veya zararın hesaplamasına dâhil edilmeyen gelirlere ilişkin cari dönem vergi gideri,

2) Cari dönem vergi giderinde indirim olarak kaydedilmemiş olan ve nitelikli iade edilebilir vergi kredisi ile pazarlanabilir (devredilebilir) vergi kredisi niteliğinde olmayan bir vergi kredisine ilişkin bir kredi veya iade tutarı,

3) Finansal hesaplardaki cari dönem vergi giderinde bir düzeltme olarak değerlendirilmeyen ve bir bağlı işletmeye iade edilen veya kredilendirilen kapsanan vergi (nitelikli iade edilebilir vergi kredisi ve pazarlanabilir (devredilebilir) vergi kredisi hariç),

4) Belirsiz bir vergi pozisyonu ile ilgili cari dönem vergi gideri,

5) Hesap döneminin son gününden itibaren üç yıl içinde ödenmesi beklenmeyen her türlü cari dönem vergi gideri, indirilir.

(4) Üçüncü fıkra kapsamındaki toplam ertelenmiş vergi düzeltme tutarı ibaresi, bir hesap dönemi içerisinde bir bağlı işletmenin ertelenmiş vergi giderine aşağıdaki düzeltmeler yapıldıktan sonra tespit olunan tutarı ifade eder. Şu kadar ki, ilgili ülke mevzuatı uyarınca kurumlar vergisi oranı asgari kurumlar vergisi oranının üzerindeyse, ertelenmiş vergi gideri asgari kurumlar vergisi oranı dikkate alınmak suretiyle yeniden hesaplanır.

- a) Bu fıkra uyarınca ertelenmiş vergi giderinden;
- 1) Ülkesel bazlı kazanç veya zararın hesaplamasına dâhil edilmeyen gelirlere ilişkin ertelenmiş vergi gideri,
- 2) Belirsiz bir vergi pozisyonuyla ilgili ertelenmiş vergi gideri,
- 3) Ertelenmiş vergi varlığına ilişkin hesap düzeltmesinden veya değer düzeltmesinden kaynaklanan tutarlar,
- 4) Cari hesap dönemindeki vergi oranlarının değişiminden kaynaklanan ertelenmiş vergi gideri,
- 5) Vergi kredilerine ilişkin ertelenmiş vergi gideri,
- 6) Finansal raporlama standartları kapsamına girmediğinden cari dönem vergi zararına ilişkin ertelenmiş vergi varlığı olarak muhasebeleştirilemeyen tutarlar, indirilir.
- b) Bu fıkra uyarınca ertelenmiş vergi giderine;
- 1) İlgili hesap dönemi içerisinde bu fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca hesaplanan tutarlara ilişkin yapılan ödemeler,
- 2) Önceki hesap dönemlerindeki ertelenmiş vergi yükümlülüklerine ilişkin ek 6 ncı maddenin altıncı fıkrasının (b) bendi kapsamında oluşturulan hesaplarda izlenmekle birlikte cari hesap dönemi içerisinde bu hesapların ters kayıtlı kapatılan kısmı, ilave edilir.
- (5) İşletme bazlı kazancın tespitinde dikkate alınması gereken faaliyetlerden kaynaklanan ve finansal hesaplarda asgari kurumlar vergisi oranından daha düşük bir oran uygulanmak suretiyle ertelenmiş vergi varlığı hesaplarına alınan tutarlar, zarara ilişkin ertelenmiş vergi varlığının oluştuğu ilgili hesap döneminde asgari kurumlar vergisi oranı uygulanmak suretiyle yeniden tespit olunabilir.
- (6) Dördüncü fıkra kapsamındaki düzeltmelere alternatif olarak dileyen mükellefler, ilgili hesap dönemindeki net ülkesel bazlı zararın asgari kurumlar vergisi oranıyla çarpılması suretiyle tespit olunan ve ülkesel bazlı zarara ilişkin ertelenmiş vergi varlığı olarak dikkate alınan tutarları, sonraki hesap dönemlerinde bu madde kapsamındaki vergi yükünün tespitinde kapsanan vergi olarak dikkate alabilirler.
- (7) Çok uluslu işletme gruplarına bağlı yatırım işletmelerinin, azınlık payına sahip olunan bağlı işletmelerin, azınlık payına sahip olunan alt grupların, devletsiz bağlı işletmelerin ve sigorta yatırım işletmelerinin düzeltilmiş kapsanan vergileri birinci fıkra kapsamında tespit edilecek vergi yükünün hesabında dikkate alınmaz. Bunların vergi yükü ayrı hesaplanır.
- (8) Net ülkesel bazlı kazancın oluşmadığı bir ülkede, düzeltilmiş kapsanan vergiler; sıfırdan küçükse ve beklenen düzeltilmiş kapsanan vergilerden az ise o ülkedeki bağlı işletmeler tarafından, beklenen düzeltilmiş kapsanan vergiler ile düzeltilmiş kapsanan vergiler arasındaki fark üzerinden ilgili hesap dönemi için ek cari dönem asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi hesaplanır. Hesaplanan verginin ilgili dönemde ödenmesi ihtiyaridir. Bu vergiyi hesaplandığı dönemde ödememeyi tercih eden mükellefler söz konusu vergi tutarını vergi gideri fazlası hesabında izlerler. Ülkesel bazlı kazancın oluştuğu izleyen hesap dönemlerinde bu hesapta izlenen tutarlar bu madde kapsamındaki vergi yükünün tespitinde indirim konusu yapılır. Bu fıkarda geçen beklenen düzeltilmiş kapsanan vergi, ülkesel bazlı kazanç veya zarar tutarının asgari kurumlar vergisi oranı ile çarpımına eşittir.
- (9) Kapsanan vergiler, bir bağlı işletmeden diğer bir bağlı işletmeye aşağıdaki şekilde tahsis edilir:
- a) Bir bağlı işletmenin finansal hesaplarına bir iş yerinin işletme bazlı kazanç veya zararı ile ilgili olarak dahil edilen kapsanan vergiler, ilgili ülkedeki o iş yerine,
- b) Ek 5 inci maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamında bir bağlı işletme sahibine tahsis edilen işletme bazlı kazanç veya zarar ile ilgili olarak bir vergi şeffaf işletmenin finansal hesaplarına dahil edilen kapsanan vergileri, mülkiyet payları ile orantılı olarak söz konusu bağlı işletme sahiplerine,
- c) Bir bağlı işletmenin sahiplerinin kontrol edilen yabancı kurum kazancı uygulamasına tabi olmaları durumunda, bağlı işletme sahiplerinin kontrol edilen yabancı kurumun kazancındaki payları üzerinden hesaplanan kapsanan vergi, o bağlı işletmeye,
- ç) Bir bağlı işletmenin hibrit işletme olması durumunda, hibrit işletmenin kazancı üzerinden hesaplanan ve bir bağlı işletme sahibi adına tahakkuk eden kapsanan vergiler, o hibrit işletmeye,
- d) Bir bağlı işletme tarafından ilgili hesap dönemi içerisinde bağlı işletme sahiplerine mülkiyet paylarına ilişkin olarak yapılan dağıtımlar veya kâr dağıtımı sayılan durumlarda bu tutarlar üzerinden kesilen vergiler ile diğer vergiler, dağıtımı yapan bağlı işletmeye,

e) Ek 5 inci maddenin sekizinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, bir iş yerinin işletme bazlı kazancının ana merkezin işletme bazlı kazancı olarak kabul edildiği durumda, iş yerinin bulunduğu ülkede elde edilen kazançla ilişkin o ülkede hesaplanan kapsanan vergiler, (Bu vergi söz konusu kazançla ana merkezin bulunduğu ülkedeki kurumlar vergisi oranı uygulanmak suretiyle bulunan tutardan fazla olamaz.) ana merkeze,

tahsis edilir.

(10) Bağlı işletmelere tahsis edilen vergilerin kaynağı olan kazançlardan; faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış gelirleri gibi pasif nitelikteki kazançlara tekabül eden ve tahsise konu edilen kapsanan vergiler ile söz konusu kazançlara tamamlayıcı vergi oranının uygulanması suretiyle hesaplanan tutardan düşük olanı, dokuzuncu fıkranın (c) ve (ç) bentlerine istinaden yapılacak tahsise konu edilir.”

-41 inci maddesi ile 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“İşletme bazlı kazanç veya zararın hesaplanması ile vergi yükünün tespiti

EK MADDE 5- (1) Bir bağlı işletmenin ilgili hesap dönemine ilişkin işletme bazlı kazanç veya zararı, finansal muhasebe net kazanç veya zararına aşağıdaki düzeltmeler yapılarak tespit olunur:

a) Bu fıkra uyarınca, aşağıdaki kalemler finansal muhasebe net kazanç veya zararına ilave edilir:

1) Ek 2 nci maddenin birinci fıkrasının (o) bendi kapsamında tespit olunan sıfırdan büyük net vergi gideri,

2) İşletme bazlı kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen öz sermaye zararları,

3) Yeniden değerlendirme yöntemi kazançları,

4) Ek 11 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları kapsamındaki varlık ve borçların elden çıkarılmasından kaynaklanan zararlar,

5) Asimetrik kur kazanç veya zararları,

6) Kanunen yasaklanmış fiiller kapsamında yapılan ödemeler ile 50.000 avro karşılığı Türk lirasını aşan ceza mahiyetindeki ödemeler,

7) Önceki dönem muhasebe hataları veya ilke değişiklikleri dolayısıyla oluşan tutarlar,

8) Uluslararası kabul görmüş finansal muhasebe standartlarına göre dönem kârının tespitinde gider olarak tahakkuk ettirilen emeklilik giderleri ile cari hesap döneminde fiilen ödenen emeklilik giderleri arasındaki fark.

b) Bu fıkra uyarınca, aşağıdaki kalemler finansal muhasebe net kazanç veya zararından indirilir:

1) Ek 2 nci maddenin birinci fıkrasının (o) bendi kapsamında tespit olunan sıfırdan küçük net vergi gideri,

2) İstisna tutulan kâr payları,

3) İşletme bazlı kazancın tespitinde kabul edilmeyen öz sermaye kazançları,

4) Yeniden değerlendirme yöntemi zararları,

5) Ek 11 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları kapsamındaki varlık ve borçların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar,

6) Asimetrik kur kazanç veya zararları,

7) Önceki dönem muhasebe hataları veya ilke değişiklikleri dolayısıyla oluşan tutarlar,

8) Cari hesap döneminde fiilen ödenen emeklilik giderleri ile uluslararası kabul görmüş finansal muhasebe standartlarına göre dönem kârının tespitinde gider olarak tahakkuk ettirilen emeklilik giderleri arasındaki fark.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (b) bendinin (3) numaralı alt bendine alternatif olarak dileyen mükellefler, öz sermaye kazanç veya zararlarını ülkesel bazlı kazancın tespitinde dikkate alabilirler. Şu kadar ki, öz sermaye kazanç veya zararlarını ülkesel bazlı kazancın tespitinde dikkate alan mükellefler, takip eden dört hesap dönemi boyunca bu tercihlerinden vazgeçemezler.

(3) Aynı grup içerisindeki bağlı işletmeler tarafından gerçekleştirilen finansman işlemlerinde, borç alan bağlı işletmenin bulunduğu ülkedeki vergi yükünün asgari kurumlar vergisi oranının altında olması, borç veren bağlı işletmenin bulunduğu ülkede ise vergi yükünün asgari kurumlar vergisi oranının üstünde olması veya grup içi finansman nedeniyle oluşan faiz gelir ve giderleri dikkate alınmaksızın hesaplanan vergi yükünün asgari kurumlar vergisi oranının üstünde olması durumunda, borç alan bağlı işletme nezdinde katlanılacak ve işletme bazlı kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınacak faiz gideri, borç veren bağlı işletmenin gelir olarak dikkate aldığı tutarla sınırlı olacaktır.

(4) Alacaklının alacağından vazgeçmesi nedeniyle finansal muhasebe net kazancı veya zararının tespitinde vazgeçilen tutarı gelir olarak kayıtlarına alan borçlu durumundaki bağlı işletmeler, aşağıdaki şartların herhangi birinin sağlanması durumunda, söz konusu tutarı isteğe bağlı olarak işletme bazlı kazanç veya zararın tespitinde dikkate almayabilirler.

a) Mahkeme kararına istinaden borcun silinmesi, borçlu ile alacaklının ilişkili kişi olmaması ve borçlunun on iki ay içerisinde iflas etmesinin beklenmesi,

b) Borcun silinmesinden önce borçlunun rayiç bedele göre tespit olunan varlıklarının değerinin yükümlülüklerinden az olması.

(5) Nitelikli iade edilebilir vergi kredileri ile pazarlanabilir (devredilebilir) vergi kredileri bir bağlı işletmenin işletme bazlı kazanç veya zararının hesaplanmasında gelir olarak dikkate alınır. Nitelikli olmayan iade edilebilir vergi kredileri ise bu hesaplama gelir olarak dikkate alınmaz.

(6) Farklı ülkelerde bulunan bağlı işletmeler arasında yapılan ve her iki bağlı işletmenin finansal hesaplarında aynı tutarda izlenmeyen veya emsallere uygunluk ilkesine uygun olmayan işlemler, emsallere uygun şekilde yeniden düzenlenir. Aynı ülkede bulunan iki bağlı işletme arasında varlıkların satışı veya diğer şekillerde elden çıkarılmasına ilişkin işlemlerin emsallere uygunluk ilkesine aykırı şekilde kayıtlara alınması nedeniyle hesaplanan yerel veya küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinde azalmaya sebebiyet verilmesi halinde söz konusu işlemler, ülkesel bazlı kazanç veya zararın hesaplanmasında emsallere uygun şekilde yeniden düzenlenerek dikkate alınır. Bu fıkrada geçen emsallere uygunluk ilkesi, bağlı işletmeler arasındaki işlemlerin, bağımsız işletmeler arasında gerçekleşen karşılaştırılabilir işlemlerde ve karşılaştırılabilir koşullar altında elde edilecek sonuçlara göre kaydedilmesini ifade eder.

(7) Bir ülkedeki bağlı işletmelerin işletme bazlı kazanç veya zararlarının toplamı ülkesel bazlı kazanç veya zararı ifade eder. Şu kadar ki, çok uluslu işletme gruplarına bağlı yatırım işletmelerinin, azınlık payına sahip olunan bağlı işletmelerin, azınlık payına sahip olunan alt grupların, devletsiz bağlı işletmelerin ve sigorta yatırım işletmelerinin işletme bazlı kazanç veya zararları bu toplamın hesabında dikkate alınmaz. Bunların işletme bazlı kazanç veya zararları ayrı hesaplanır.

(8) Bir ana merkez ile ona bağlı iş yeri arasındaki kazanç veya zararın tahsisi aşağıdaki şekilde uygulanır:

a) Bir iş yerinin finansal muhasebe net kazancı veya zararı, yalnızca iş yerine atfedilebilen gelir ve giderleri kapsar. İş yeri tarafından ayrı şekilde finansal muhasebe net kazanç veya zararına yönelik muhasebe kaydının tutulmadığı durumda, nihai ana işletmenin konsolide finansal hesaplarının hazırlanmasında kullanılan muhasebe standardına göre hazırlanan tablolarda iş yerine atfedilen gelir veya giderler, iş yerinin finansal muhasebe net kazanç veya zararının tespitinde dikkate alınır.

b) Bir iş yerinin finansal muhasebe net kazancı veya zararı, (c) bendindeki durum haricinde, iş yerinin bağlı bulunduğu ana merkezin işletme bazlı kazanç veya zararının belirlenmesinde dikkate alınmaz.

c) Bir iş yerinin işletme bazlı zararı, söz konusu zararın ana merkezin yurt içi vergiye tabi gelirinin hesaplanmasında gider olarak dikkate alınması ve hem ana merkezin hem de iş yerinin bulunduğu ülkede vergiye tabi olan bir gelir unsurundan mahsup edilmemesi şartıyla, iş yerinin bağlı bulunduğu ana merkezin gideri olarak dikkate alınır. İzleyen dönemde iş yerinde oluşan işletme bazlı kazanç, daha önce iş yerinin bağlı bulunduğu ana merkezin gideri olarak dikkate alınan işletme bazlı zararı kadar, iş yerinin bağlı bulunduğu ana merkezin işletme bazlı kazancı olarak kabul edilir.

(9) Bir bağlı işletme olan şeffaf bir işletmenin finansal muhasebe net kazancı veya zararı, faaliyetlerin yürütüldüğü iş yerine tahsis edilir. İş yerine atfedilen finansal muhasebe net kazanç veya zararından sonra kalan tutar; nihai ana işletme olmayan vergi şeffaf işletme olması durumunda mülkiyet paylarıyla orantılı olmak üzere bu işletme sahiplerine, nihai ana işletme veya ters hibrit işletme olan bir vergi şeffaf işletme olması durumunda ise bağlı işletmenin kendisine tahsis edilir. Bu takdirde tahsis edilen tutar, şeffaf işletmenin finansal muhasebe net kazancı veya zararında dikkate alınmaz ve şeffaf işletmedeki mülkiyet paylarıyla orantılı olarak tahsise konu edilen söz konusu tutarlar, vergi şeffaf işletmenin veya ters hibrit işletmenin bulunduğu ülkedeki düzenlemelere göre kazancın tespitinde dikkate alınır.

(10) Bir şeffaf işletmenin mülkiyet payına sahip aynı gruba bağlı işletmelerin dışında başka işletmelerin bulunması ve bu işletmelerin şeffaf işletmenin mülkiyet payına doğrudan ya da vergi şeffaf yapı aracılığıyla sahip olması durumunda, dokuzuncu fıkra hükümleri uygulanmadan önce bu işletmelere tahsis edilmesi gereken tutarlar, şeffaf işletmenin finansal muhasebe net kazanç veya zarar tutarından indirilir. Şu kadar ki, bir şeffaf işletmenin nihai ana işletme olması veya nihai ana işletme

niteliğindeki bir şeffaf işletmenin doğrudan ya da vergi şeffaf yapı aracılığıyla bir şeffaf işletmeye sahip olması durumunda bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

(11) Bir çok uluslu işletme grubunun her bir hesap dönemi için ülkesel bazlı vergi yükü; o ülkede bulunan bağlı işletmelerinin düzeltilmiş kapsanan vergilerinin toplamının, o ülkede bulunan bağlı işletmelerinin ülkesel bazlı kazanç toplamına bölünmesi suretiyle bulunur. Çok uluslu işletme gruplarına bağlı yatırım işletmelerinin, azınlık payına sahip olunan bağlı işletmelerin, azınlık payına sahip olunan alt grupların, devletsiz bağlı işletmelerin ve sigorta yatırım işletmelerinin her bir hesap dönemi için ülkesel bazlı vergi yükü ayrı hesaplanır.”

-42 nci maddesi 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin matrahı, oranı ve hesabı

EK MADDE 6- (1) Asgari kurumlar vergisi oranı % 15’dir.

(2) Asgari kurumlar vergisi oranı ile ek 5 inci maddenin onbirinci fıkrasına göre tespit edilen oran arasındaki fark, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi oranıdır. Ülkesel bazlı vergi yükünün asgari kurumlar vergisi oranını aşması halinde ise küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi hesaplanmaz.

(3) Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi matrahı üzerinden hesaplanır. Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi matrahı ise net ülkesel bazlı kazanç toplamından; o ülkede bulunan bağlı işletmelerin çalışanlarının yıllık toplam brüt ücretlerinin %5’i ile maddi duran varlıklarının net defter değerinin % 5’inin indirilmesi suretiyle tespit olunur.

(4) Bir ülke için küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi oranının, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi matrahına uygulanması suretiyle tespit edilir. Şu kadar ki, ilgili ülkeye ilişkin hesaplanan küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisine varsa; ek cari dönem asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi ilave edilir, nitelikli yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi ise bu vergiden indirilir.

(5) Bir bağlı işletmenin, işletme bazlı kazancının ülkesel bazlı kazançta bölünmesiyle bulunan oranın, ilgili ülke için dördüncü fıkra kapsamında hesaplanan küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisiyle çarpılması sonucunda bu bağlı işletmenin küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi tespit olunur.

(6) Ülkesel bazlı vergi yüküne ilişkin geçmiş hesap dönemlerine yönelik aşağıdaki düzeltmelerin yapılmasının gerektiği durumlarda, yeniden hesaplama sonucu önceki hesap dönemlerinde eksik tahakkuk ettirilen küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, yeniden hesaplamanın yapıldığı cari hesap döneminde ek cari dönem asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi olarak tarh edilir.

a) Bir bağlı işletmenin aktifinde yer alan maddi duran varlıklarının satışından doğan kazançlar, satışın gerçekleştiği hesap döneminden önceki dört hesap dönemi içerisinde öncelikle maddi duran varlık satışından kaynaklı zararlardan mahsup edilebilir. Mahsup sonrası kalan bakiye, cari hesap dönemi ile önceki dört hesap döneminin kazançlarına eşit şekilde dağıtılır.

b) Ertelenmiş vergi yükümlülüğü hesaplarına alınan tutarların, takip eden beş hesap dönemi boyunca ilgili dönemlerin kapsanan vergilerinde indirim konusu yapılmaması durumunda, ertelenmiş vergi yükümlülüğü hesabına alındığı dönemin kapsanan vergilerinde dikkate alınan ancak sonraki dönemlerde kapsanan vergilerden indirilmeyen vergiler, hesaba alınan ilgili dönemin düzeltilmesi suretiyle dikkate alınır.

c) Bir bağlı işletmenin geçmiş hesap dönemlerine yönelik kapsanan vergilerinde düzeltme yapılması gerektiği durumlarda, bağlı işletmenin önceki bir hesap dönemine ilişkin kapsanan vergilerinde artış olarak dikkate alınması gereken tutarlar, cari hesap döneminin kapsanan vergilerine dahil edilir. Geçmiş dönemlerin kapsanan vergilerinde azalış şeklinde düzeltmelerin yapılması gerektiği durumlarda ise ilgili dönemin kapsanan vergileri düzeltilir. Şu kadar ki, ilgili hesap döneminde, söz konusu kapsanan vergilerdeki azalış tutarının 1 milyon avro karşılığı Türk lirasını aşmaması halinde cari dönem kapsanan vergileri düzeltililebilir.

ç) İlgili ülkenin iç mevzuatında yapılan değişiklik sonrası kurumlar vergisi oranının asgari kurumlar vergisi oranından daha düşük bir orana düşmesi nedeniyle oluşan ertelenmiş vergi gideri, ek 4 üncü madde uyarınca tespit olunan kapsanan vergilerde düzeltme olarak dikkate alınır. Asgari kurumlar vergisi oranının altında kurumlar vergisi oranının uygulandığı bir ülkede, mevzuat değişikliği sonrası, kurumlar vergisi oranının artırılması nedeniyle ilgili hesap dönemindeki ertelenmiş vergi

yükümlülüğündeki değişikliğe bağlı tahakkuk eden ertelenmiş vergi gideri tutarı, ödemenin yapıldığı ilgili dönem kapsanan vergilerinde dikkate alınır.

d) Ek 12 nci madde kapsamında bağlı işletme tarafından oluşturulan takip hesabının, cari yılı takip eden dördüncü hesap döneminin sonuna kadar kullanılmayan kısmı, takip hesabının oluşturulduğu hesap döneminin düzeltilmiş kapsanan vergilerinden indirilir.

e) Bir bağlı işletme tarafından ilgili hesap döneminin düzeltilmiş kapsanan vergilerine dahil edilen ve 1 milyon avro karşılığı Türk lirasından fazla olan vergi giderinin, verginin hesaplandığı ve kapsanan vergi olarak dikkate alındığı dönemi izleyen üçüncü hesap döneminin sonuna kadar ödenmemesi durumunda, bu vergiler ilgili hesap döneminin düzeltilmiş kapsanan vergilerinden indirilir.

(7) Geçmiş hesap dönemlerindeki küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinde artış gerektiren düzeltmelerde, cari hesap döneminde net ülkesel bazlı kazancın oluşmaması koşuluyla, düzeltmenin yapılacağı geçmiş hesap dönemindeki beşinci fıkraya göre tespit olunan oranlar dikkate alınır ve bağlı işletmelerin ek cari dönem asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi bu oranlara göre hesaplanır.

(8) Çok uluslu işletme grubunun; ülkesel bazlı yıllık ortalama hasılatı 10 milyon avro karşılığı Türk lirasından ve ülkesel bazlı yıllık ortalama kazancı 1 milyon avro karşılığı Türk lirasından az ise bu ülkede bulunan bağlı işletmelerin küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, ilgili hesap dönemi için sıfır olarak kabul edilebilir. Bu fıkra kapsamında ortalama hasılat veya ortalama kazanç, bir ülkeye ilişkin finansal hesapların raporlandığı hesap dönemi ve önceki iki hesap dönemindeki hasılat veya kazanç toplamının ortalamasını ifade eder. Devletsiz bağlı işletmeler veya yatırım işletmesi olan bağlı işletmeler için bu fıkra hükümleri uygulanmaz ve bunların hasılatı, kazancı veya zararı, ortalama kazanç veya ortalama hasılatın tespitinde dikkate alınmaz.

(9) Çok uluslu işletme grubunun faaliyette bulunduğu ülke güvenli liman olarak belirlenmiş ise bu ülkede bulunan bağlı işletmelerin küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, ilgili hesap dönemi için sıfır olarak kabul edilebilir. Cumhurbaşkanı, bu madde kapsamında güvenli liman olarak ilan edilecek yerleri belirlemeye ve bu yerlerin belirlenmesine ilişkin şartları tespit etmeye; Hazine ve Maliye Bakanlığı bu fıkranın uygulanmasına yönelik usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(10) Azami altı farklı ülkede bağlı işletmesi bulunan ve maddi duran varlıklarının toplam değeri en yüksek olan ülke dışındaki diğer ülkelerde toplam maddi duran varlıklarının net defter değeri 50 milyon avro karşılığı Türk lirasını aşmayan çok uluslu işletme grupları için yetersiz vergilendirilen ödemeler esası kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi beş hesap dönemi boyunca sıfır olarak kabul edilir.”

-43 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanuna bölüm başlığı ile birlikte aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisinin Mükellefi, Vergilendirme Dönemi, Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi

Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin mükellefi

EK MADDE 7- (1) Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, gelirin dahil edilmesi esas ve yetersiz vergilendirilmiş ödemeler esasına göre belirlenir.

(2) Gelirin dahil edilmesi esası kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin mükellefi, bu Kısımın ek 1 inci maddesi kapsamındaki çok uluslu işletme gruplarına bağlı ve diğer ülkelerde yerleşik olan işletmelerin; Türkiye’de yerleşik nihai ana işletmesi, ara ana işletmesi veya kısmen sahip olunan ana işletmesidir.

(3) İkinci fıkra kapsamında sayılanlar arasında verginin mükellefi aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Nihai ana işletmesi Türkiye’de, ara ana işletmesi Türkiye’de veya başka ülkelerde yerleşik bağlı işletmelerde verginin mükellefi Türkiye’de yerleşik nihai ana işletmedir. Kısmen sahip olunan ana işletmesi Türkiye’de yerleşik olmakla birlikte nihai ana işletmesi veya ara ana işletmesi Türkiye’de veya başka ülkelerde yerleşik olan bağlı işletmelerde gelirin dahil edilmesi esası kapsamında Türkiye’de yerleşik kısmen sahip olunan ana işletme de verginin mükellefidir.

b) Kısmen sahip olunan ana işletmesi Türkiye’de bulunmakla birlikte söz konusu işletmeye tamamen sahip başka ülkelerde yerleşik kısmen sahip olunan ana işletmenin bulunması ve bu ülkelerde nitelikli gelirin dahil edilmesi esası kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin

uygulanmaması durumunda gelirin dahil edilmesi esasına göre verginin mükellefi Türkiye’de yerleşik kısmen sahip olunan ana işletmedir.

c) Ara ana işletmesi Türkiye’de yerleşik olup nihai ana işletmesinin veya kısmen sahip olunan ana işletmesinin bulunduğu ülkeler tarafından ilgili ülke mevzuatı uyarınca nitelikli gelirin dahil edilmesi esası kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin uygulanmadığı durumlarda, gelirin dahil edilmesi esası kapsamında verginin mükellefi Türkiye’de yerleşik ara ana işletmedir. Şu kadar ki, ara ana işletmesi Türkiye’de bulunmakla birlikte söz konusu işletmede kontrol gücüne sahip başka ülkelerde yerleşik ara ana işletmelerin bulunması ve bu ülkelerde nitelikli gelirin dahil edilmesi esası kapsamında küresel asgari kurumlar vergisinin uygulanması durumunda bu bent hükümleri uygulanmaz.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında sayılan mükellefler, mülkiyet payına sahip olunan bağlı işletmedeki dahil olma oranıyla sınırlı olmak üzere verginin ödenmesinden sorumludurlar. Dahil olma oranı, bir bağlı işletmenin bir hesap dönemindeki işletme bazlı kazancından ana işletme dışındaki üçüncü kişilere atfedilen kısmın çıkarılması suretiyle bulunan tutarın, bu bağlı işletmenin işletme bazlı kazancına bölünmesi suretiyle elde edilen orandır. Mülkiyet payına sahip olunan bağlı işletmenin şeffaf bir işletme olması durumunda, aynı gruba bağlı işletmelerin dışındaki kişilere atfedilen kazanç tutarları bağlı işletmenin işletme bazlı kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Şu kadar ki, üçüncü fıkra kapsamındaki mükellefler tarafından gelirin dahil edilmesi esasına göre hesaplanan vergi, nitelikli gelirin dahil edilmesi esası kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisini uygulayan bir ülkede yerleşik ara ana işletme veya kısmen sahip olunan ana işletme aracılığıyla doğan vergi yükümlülüğü tutarı kadar azaltılır.

(5) Yetersiz vergilendirilen ödemeler esası kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin mükellefi; nihai ana işletmesi, ara ana işletmesi veya kısmen sahip olunan ana işletmesi Türkiye’de yerleşik olmayan ve ilgili mevzuatı uyarınca nitelikli gelirin dahil edilmesi esasına göre küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı çok uluslu işletme gruplarına bağlı Türkiye’de yerleşik, yatırım işletmeleri hariç, bağlı işletmelerdir.

(6) Beşinci fıkra kapsamında belirtilen mükellefler, yetersiz vergilendirilen ödemeler esası kapsamında, bu verginin yetersiz vergilendirilen ödemeler esası yüzdesine göre hesaplanan kısmını ödemekle sorumludurlar.

(7) Yetersiz vergilendirilen ödemeler esası kapsamında hesaplanan vergi, çok uluslu işletme grubuna bağlı işletmeler için hesaplanan küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi toplamına eşittir. Gelirin dahil edilmesi esası kapsamında çok uluslu işletme gruplarına bağlı işletmeler nezdinde vergi hesaplanması durumunda, yetersiz vergilendirilen ödemeler esasına göre hesaplanan vergi, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi ile gelirin dahil edilmesi esası kapsamında alınan verginin farkına eşit olur.

(8) Yetersiz vergilendirilen ödemeler esası yüzdesi; Türkiye’de yerleşik bağlı işletmelerin toplam işçi sayısının, nitelikli yetersiz vergilendirilen ödemeler esasının uygulandığı tüm ülkelerdeki yerleşik bağlı işletmelerin toplam işçi sayısına bölünmesiyle bulunan tutarın % 50’si ile Türkiye’de yerleşik bağlı işletmelerin toplam maddi duran varlık değerinin, nitelikli yetersiz vergilendirilen ödemeler esasının uygulandığı tüm ülkelerdeki yerleşik bağlı işletmelerin toplam maddi duran varlık değerine bölünmesiyle bulunan tutarın % 50’sinin toplamıdır. Yetersiz vergilendirilen ödemeler esası yüzdesinin hesabında; yatırım işletmeleri ve şeffaf işletmelerin toplam işçi sayısı ve bunların toplam maddi duran varlık değeri dikkate alınmaz. İlgili hesap döneminde bu fıkra kapsamında tahsis edilen verginin nitelikli yetersiz vergilendirilen ödemeler esasının uygulandığı bir ülkede tahakkuk ettirilmemesi (tüm ülkelerde tahakkuk ettirilmemesi durumu hariç) durumunda, hesaplanması gereken vergi tahakkuk ettirilinceye kadar, söz konusu ülke sonraki hesap dönemlerinde bu fıkra kapsamındaki verginin tahsisatına ilişkin hesaplamalarda dikkate alınmaz.”

-44 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin vergilendirme dönemi, beyanı, tarhı ve ödenmesi

EK MADDE 8- (1) Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin vergilendirme dönemi hesap dönemidir. Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerin vergilendirme dönemi ise özel hesap dönemidir.

(2) Hesap dönemi, nihai ana işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanmasına esas teşkil eden vergilendirme dönemidir.

(3) Küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, mükelleflerin beyanı üzerine tarh olunur.
(4) Hesaplanan vergi, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen on beşinci ayın son gününe kadar beyan edilir ve ödenir.

(5) Mükellefler, üçüncü fıkra kapsamında verilen beyannamelerinin ekinde küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi bilgi beyannamelerine de yer vermek zorundadırlar. Şu kadar ki, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi bilgi beyannamesinin nitelikli yetkili makam anlaşmasının uygulandığı başka ülkede verilmesi ve söz konusu bilgi beyannamesinin hangi ülkede, hangi bağlı işletme tarafından verildiğinin üçüncü fıkra kapsamındaki beyanname ekinde bildirilmesi durumunda, mükelleflerin küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi bilgi beyannamelerini verme yükümlülüğü ortadan kalkar.

(6) Cumhurbaşkanı, nitelikli gelirin dahil edilmesi esası ile nitelikli yetersiz vergilendirilen ödemeler esası kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin uygulandığı yerler ile nitelikli yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin uygulandığı yerleri belirlemeye; Hazine ve Maliye Bakanlığı, üçüncü fıkra kapsamında verilen beyanname ile küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi bilgi beyannamesinin ve eklerinin şekil ve muhtevasını tespit etmeye, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi bilgi beyannamesindeki bilgilerin diğer ülkelerle paylaşılmasındaki sınırları belirlemeye, faaliyetin gereğini göz önünde tutarak mükellefin müracaatı üzerine veya re'sen tarh yerini tayin etmeye, verginin beyan ve ödeme zamanı ile tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlemeye, bildirim ve belgelendirme yükümlülüğü getirmeye ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

-45 inci maddesi ile 5520 sayılı Kanuna bölüm başlığı ile birlikte aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yerel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisinin Mükellefi, Vergilendirme Dönemi, Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi

Yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin mükellefi

EK MADDE 9- (1) Yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin mükellefi, ek 1 inci madde kapsamındaki çok uluslu işletme gruplarına bağlı ve Türkiye’de yerleşik olan; bağlı işletmeler ve iş ortaklıklarıdır.”

-46 ncı maddesi ile 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin vergilendirme dönemi, beyanı, tarhı ve ödenmesi

EK MADDE 10- (1) Yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin vergilendirme dönemi hesap dönemidir. Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerin vergilendirme dönemi ise, özel hesap dönemidir.

(2) Ek 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında, asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi oranının, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi matrahına uygulanması suretiyle tespit olunan yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi, mükelleflerin beyanı üzerine tarh olunur ve bu vergiye varsa ek cari dönem yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi ilave edilir. Şu kadar ki, ek 4 üncü maddenin dokuzuncu fıkrasının (a), (c) ve (ç) bentleri ile bağlı işletme sahiplerine mülkiyet paylarına ilişkin olarak yapılan dağıtımlar veya kâr dağıtımı sayılan durumlarda bu tutarlar üzerinden kesilen vergiler hariç (d) bendi hükümleri bu hesaplamada dikkate alınmaz.

(3) Hesaplanan vergi, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen on ikinci ayın birinci gününden son gününe kadar beyan edilir ve ödenir.

(4) Ek 6 ncı maddenin sekizinci fıkrası hükümleri yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin tespitinde de dikkate alınır.

(5) Ek 9 uncu maddenin birinci fıkrası kapsamında, Türkiye’de yerleşik ve aynı çok uluslu işletme gruplarına bağlı mükelleflerden herhangi birinin, yerel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin tamamını kendi adına beyan edip ödemesi durumunda, diğer mükelleflerin bu verginin beyanı ve ödemesindeki sorumlulukları ortadan kalkar. Şu kadar ki, verginin tamamının ödenmemesi durumunda aynı çok uluslu işletme grubuna bağlı mükelleflerin verginin ödenmesine ilişkin müştereken ve müteselsilen sorumlulukları devam eder.

(6) Hazine ve Maliye Bakanlığı, üçüncü fıkra kapsamında verilen beyannamenin ve eklerinin şekil ve muhtevasını belirlemeye, faaliyetin gereğini göz önünde tutarak mükellefin müracaatı üzerine veya re'sen tarh yerini tayin etmeye, verginin beyan ve ödeme zamanı ile tahsiline ilişkin usul ve esasları

belirlemeye, bildirim ve belgelendirme yükümlülüğü getirmeye ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

-47 nci maddesi ile 5520 sayılı Kanuna bölüm başlığı ile birlikte aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“BEŞİNCİ BÖLÜM Diğer Hükümler

Birleşme, bölünme ve pay devirleri

EK MADDE 11- (1) İki veya daha fazla grubun, gelirin raporlandığı hesap döneminden önceki dört hesap döneminin herhangi birinde, tek bir grup oluşturmak üzere birleşmeleri ve birleşen grupların, birleşmeden önceki dört hesap döneminden en az birinde konsolide finansal tablolarında yer alan hasılatları toplamının 750 milyon avro karşılığı Türk lirasını aşması durumunda, birleşme sonucu ortaya çıkan yeni çok uluslu işletme grubunun o hesap dönemi için ek 1 inci madde kapsamındaki hasılat sınırını aştığı kabul edilir.

(2) Herhangi bir gruba bağlı olmayan bir işletmenin, gelirin raporlandığı hesap döneminde bir işletme veya grupla birleşmesi durumunda, birleşen veya birleşilen işletme veya birleşilen grubun, birleşmeden önceki dört hesap döneminden en az birindeki finansal veya konsolide finansal tablolarında yer alan hasılatları toplamının 750 milyon avro karşılığı Türk lirasını aşması durumunda, birleşilen veya ortaya çıkan çok uluslu işletme grubunun ilgili hesap dönemi için ek 1 inci maddedeki hasılat sınırını aştığı kabul edilir.

(3) Yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisine tabi bir çok uluslu işletme grubunun iki veya daha fazla gruba bölünmesi ve

a) Bölünme sonrası oluşan grup veya grupların yıllık hasılatlarının, bölünmenin gerçekleştiği hesap dönemini izleyen hesap döneminde 750 milyon avro karşılığı Türk lirasını aşması,

b) Bölünme sonrası oluşan grup veya grupların yıllık hasılatlarının, bölünmenin gerçekleştiği hesap döneminden sonraki ikinci ila dördüncü hesap dönemlerinin en az ikisinde 750 milyon avro karşılığı Türk lirasını aşması,

durumunda söz konusu grup veya grupların ek 1 inci maddedeki hasılat sınırını aştığı kabul edilir.

(4) Bir işletmenin doğrudan veya dolaylı mülkiyet paylarının devri sonucunda; çok uluslu işletme grubunun bağlı işletmesi haline gelmesi veya bir çok uluslu işletme grubunun bağlı işletmesi vasfını kaybederek başka bir çok uluslu işletme grubunun bağlı işletmesi olması ya da yeni bir çok uluslu işletme grubunun nihai ana işletmesi olması ve varlıklarının, yükümlülüklerinin, gelirlerinin, giderlerinin veya nakit akışlarının herhangi bir kısmının, nihai ana işletmenin konsolide finansal tablolarında yer alması halinde, bu işletme devrin gerçekleştirildiği tarihin içinde bulunduğu hesap döneminde çok uluslu işletme grubunun üyesi olarak dikkate alınır.

(5) Bir bağlı işletmenin varlıklarının ve borçlarının devredilmesi durumunda, devreden bağlı işletmenin bu işlemlerden doğan kazanç veya zararı, işletme bazlı kazanç veya zararının hesaplanmasında dikkate alınır. Bu durumda, devralan bağlı işletmenin işletme bazlı kazanç veya zararı, devre konu söz konusu varlık ve borçların, devralan bağlı işletmenin nihai ana işletmesinin konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında kullanılan muhasebe standardı uyarınca defterindeki kayıtlı değerleri dikkate alınmak suretiyle hesaplanır.

(6) İşletmelerin yeniden yapılandırılması kapsamında, varlıkların ve borçların devredilmesi sonucu oluşan kazanç veya zararlar, devreden bağlı işletmenin işletme bazlı kazanç veya zararının tespitinde dikkate alınmaz. Bu durumda, devralan bağlı işletmenin işletme bazlı kazanç veya zararı, söz konusu varlık veya borçları devreden bağlı işletmenin defterindeki kayıtlı değerler dikkate alınmak suretiyle hesaplanır.

(7) İşletmelerin yeniden yapılandırılması kapsamında, devredilen varlık ve borçlar nedeniyle oluşan kazanç veya zararın devreden bağlı işletme tarafından nitelikli olmayan kazanç veya zarar esasına göre muhasebeleştirildiği durumda, devreden bağlı işletmenin bu işlemlerden doğan kazanç veya zararı, nitelikli olmayan kazanç veya zarar tutarı ile sınırlı olmak üzere dikkate alınır. Bu durumda, devralan bağlı işletme tarafından devre konu varlık ve borçlara yönelik işletme bazlı kazanç veya zararın tespitinde, devreden bağlı işletmedeki söz konusu varlık ve borçların defter değerlerinin ilgili ülke mevzuatı kapsamında nitelikli olmayan kazanç veya zarar esasına göre düzeltilmiş tutarları dikkate alınır.

(8) Altı ve yedinci fıkralarda geçen işletmelerin yeniden yapılandırılması ibaresi, birleşme, devir ve bölünme gibi işlemler kapsamında varlık ve borçların devre konu edilmesini veya bağlı işletmenin

tür değiştirmesini; nitelikli olmayan kazanç veya zarar ibaresi, şletmelerin yeniden yapılandırılması kapsamında varlık veya borçların devri sonucu ortaya çıkan kazanç veya zararın ilgili ülke mevzuatı kapsamında hesaplanması sonucu bulunan tutar ile bunların finansal muhasebe esaslarına göre hesaplanan kazanç veya zararından düşük olanını ifade eder.

(9) ř ortaklığı ve bu ř ortaklığının uluslararası kabul görmüş finansal muhasebe standartlarına uygun olarak hazırladığı konsolide finansal tablosunda yer alan şletmelerin küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin hesaplanmasında, bu şletmeler ayrı bir çok uluslu şletme grubunun bağlı şletmeleri; ř ortaklığı ise bu grubun nihai ana şletmesi olarak kabul edilir. Bu fıkra kapsamında bağlı şletme veya nihai ana şletme olarak kabul edilen şletmelerde, doğrudan veya dolaylı olarak mülkiyet payına sahip olan bir ana şletme; ř ortaklığının gelirin dahil edilmesi esası kapsamındaki küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisini, ek 7 nci maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki dahil olma oranını dikkate almak suretiyle hesaplar. Hesaplanan tutarın nitelikli gelirin dahil edilmesi esasına göre tahsil edilemeyen kısmı yetersiz vergilendirilen demeler esası kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin tespitinde dikkate alınır.

(10) Birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubu, en az bir şletmesi veya ř yerinin grubun diğer şletmelerinden farklı bir ülkede yerleşik olan, nihai ana şletmeleri kancalı bir yapı veya çift listeli bir düzenleme ile bir araya gelen iki veya daha fazla grubu ifade eder ve bu gruplara aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Her bir grubun şletmeleri ve bağlı şletmeleri, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi uygulaması kapsamında tek bir çok uluslu şletme grubunun yeleri olarak kabul edilir.

b) Muafiyet kapsamında olmayan bir şletme, birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubu tarafından tam konsolidasyona tabi tutuluyorsa veya bu şletme üzerinde birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubu kontrol gücüne sahipse, bu şletme bağlı şletme olarak kabul edilir.

c) Birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubunun konsolide finansal tabloları, kabul edilebilir finansal muhasebe standardı uyarınca kancalı yapı veya çift listeli düzenleme kapsamında nihai ana şletmelerden birinin tek bir ekonomik birim gibi hazırladığı konsolide finansal tablolardır.

) Birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubunu oluşturan ayrı grupların nihai ana şletmeleri, bu grubun nihai ana şletmeleri olarak kabul edilir. (Birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubu ile ilgili olarak küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi uygulaması kapsamında bir nihai ana şletmeye yapılan atıflar birden fazla nihai ana şletmeye yapılmış sayılır.)

d) Birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubunun Türkiye’de bulunan ana şletmeleri (her bir nihai ana şletme dahil olmak üzere), mülkiyet payına sahip olunan bağlı şletmedeki dahil olma oranı ile sınırlı olmak üzere gelirin dahil edilmesi esasında dikkate alınır.

e) Birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubunun Türkiye’de bulunan bağlı şletmelerinin tümüne, her bir düşük vergilendirilen bağlı şletmenin küresel asgari tamamlayıcı vergisi dikkate alınarak yetersiz vergilendirilen demeler kuralı uygulanır.

f) Nihai ana şletmeler, birden fazla ana şletmeli çok uluslu şletmeler grubunu oluşturan grupların her birine ilişkin bilgileri içerecek küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi bilgi beyannamesini sunmak için tek bir şletme belirlememiş ise, söz konusu nihai ana şletmelerin her biri bu beyannameyi vermek zorundadırlar.”

-48 inci maddesi ile 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“zel vergileme halleri

EK MADDE 12- (1) ok uluslu şletme grubunun nihai ana şletmesi olan şeffaf şletmenin şletme bazlı kazancı, aşağıdaki durumlarda bu şletmenin mülkiyet payına isabet eden miktarda azaltılır.

a) ok uluslu şletme grubunun hesap döneminin kapandığı ayı takip eden on ikinci ayın sonuna kadar, nihai ana şletmenin mülkiyet payı sahibinin söz konusu payına isabet eden kazancın tamamı üzerinden en az asgari kurumlar vergisi oranı kadar vergi hesaplanması veya nihai ana şletme ve vergi şeffaf yapının parçası olan diğer şletmeler tarafından ödenen kapsanan vergiler ile mülkiyet payı sahibinin bu paya isabet eden kazançları üzerinden hesaplanan vergilerin toplamının, bu vergilerin hesaplandığı kazanca en az asgari kurumlar vergisi oranı uygulanmak suretiyle tespit olunan tutardan fazla olması veya

b) Nihai ana şletmenin % 5’i veya daha azı üzerinde mülkiyet payına sahip olan bir gerçek kişinin, nihai ana şletmenin bulunduğu ülkede yerleşik olması ve sahip olduğu mülkiyet payı üzerinden elde edilen gelirlerin bu ülkede vergiye tabi olması veya

c) Nihai ana işletmenin % 5'i veya daha azı üzerinde mülkiyet payına sahip olan ve ek 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde sayılanların nihai ana işletmenin bulunduğu ülkede yerleşik olması.

(2) Nihai ana işletmenin mülkiyet payına sahip olanların söz konusu işletmenin zararını vergiye tabi kazançlarının tespitinde indirim konusu yapabilmeleri durumunda, çok uluslu işletme grubunun şeffaf işletme niteliğindeki nihai ana işletmesinin işletme bazlı zararı, bu işletmenin mülkiyet payına isabet eden miktarda azaltılır.

(3) Vergilemede indirilebilir kâr payı uygulamasına tabi olan nihai ana işletme, aşağıdaki durumlarda ilgili hesap dönemi için hesap döneminin kapandığı ayı takip eden on ikinci ayın sonuna kadar işletme bazlı kazancını, zarar durumuna düşmemek kaydıyla, söz konusu uygulama kapsamında indirilebilir kâr payı miktarı kadar azaltır.

a) Nihai ana işletmesinin hesap döneminin kapandığı ayı takip eden on ikinci ayın sonuna kadar kâr payı geliri üzerinden vergi hesaplanması durumunda;

1) Kâr payı geliri üzerinden hesaplanan verginin en az asgari kurumlar vergisi oranı uygulanmak suretiyle tespit edilmesi veya

2) Nihai ana işletmenin ödenen kapsanan vergileri ile kâr payı gelirini elde edenin bu geliri üzerinden ödenen vergileri toplamının, bu vergilerin hesaplandığı kazançta en az asgari kurumlar vergisi oranı uygulanmak suretiyle tespit olunan tutardan fazla olmasına ilişkin beklentinin bulunması veya

3) Kâr payı gelirini elde edenin gerçek kişi olması ve söz konusu kâr payının kooperatiftan elde edilen risturn geliri niteliğinde olması,

b) Nihai ana işletmenin % 5'i veya daha azı üzerinde mülkiyet payına sahip olan ve kâr payı geliri elde eden gerçek kişinin, bu işletmenin bulunduğu ülkede yerleşik olması ve söz konusu gelirin bu ülkede vergiye tabi olması,

c) Nihai ana işletmenin bulunduğu ülkede yerleşik olup bu işletmeden kâr payı geliri elde edenlerin ek 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılanlar ile emeklilik hizmeti işletmeleri dışındaki emeklilik yatırım fonlarından olması.

(4) Üçüncü fıkra geçen vergilemede indirilebilir kâr payı uygulaması ibaresi, ilgili hesap döneminin kapandığı ayı takip eden on ikinci ayın sonuna kadar dağıtılan kâr payları üzerinden hesaplanan vergilerin tek aşamalı vergileme olarak dikkate alındığı ve dağıtılan kâr paylarının işletmenin kazancından indirim konusu yapıldığı durumu ifade eder.

(5) Kâr dağıtımına dayalı vergileme sisteminin uygulandığı ülkelerde faaliyette bulunan bağlı işletmeler, ilgili hesap dönemi için ek 5 inci maddesi kapsamında tespit olunan vergi yükünün asgari kurumlar vergisi oranına eşitlenmesi için gerekli olan tutar ile bu hesap dönemindeki kazançların tamamının kâr dağıtımına konu edilmesi durumunda dağıtım üzerinden hesaplanması gereken vergi tutarından düşük olanını, dağıtılmış sayılan kâr payı vergisi olarak düzeltilmiş kapsanan vergilere ekleyebilir. İlgili ülkede faaliyette bulunan çok uluslu işletme grubuna bağlı işletmelerden herhangi biri için bu fıkra kapsamında yapılan hesaplama yönteminin tercih edilmesi halinde, diğer bağlı işletmeler için de aynı yöntemle düzeltilmiş kapsanan vergilerin hesaplanması gerekir. Bu tercih her hesap dönemi için ayrı ayrı dikkate alınır. Şu kadar ki, bağlı işletmeler açısından, 1/7/2021 tarihinden (bu tarih dahil) önce kâr dağıtımına dayalı vergileme sisteminin yürürlükte olduğu ülkelerde bu yöntem uygulanabilir.

(6) Beşinci fıkra kapsamındaki uygulamanın geçerli olduğu ülkelerde, bu yöntemi kullanan bağlı işletmeler açısından her bir hesap dönemi için düzeltilmiş kapsanan vergi olarak dikkate alınan tutarların izlendiği takip hesabı oluşturulur. İzleyen hesap dönemlerinde bu hesaptan sırasıyla;

a) Kâr dağıtımına bağlı olarak ödenen vergiler,

b) Ülkesel bazlı zarara asgari kurumlar vergisi oranının uygulanması sonucu tespit olunan tutar,

c) Yedinci fıkra kapsamında sonraki hesap dönemlerine aktarılan tutarın cari hesap döneminde kullanılan kısmı,

indirilir. Bu hesap bakiyesi hiçbir zaman eksi bakiye vermez.

(7) Altıncı fıkranın (b) bendi kapsamında, ülkesel bazlı zarara asgari kurumlar vergisi oranının uygulanması suretiyle bulunan tutarın takip hesabındaki bakiye tutardan fazla olması durumunda, fazla kısım takip hesabı zarar aktarımı uygulaması kapsamında sonraki hesap dönemlerine aktarılır. Aktarıma konu edilen bu tutarlar sonraki hesap dönemlerinde takip hesabına aktarılan tutarlardan indirim konusu yapılır.

(8) Bir ülkedeki bağlı işletme olan yatırım işletmelerine (vergi şeffaf işletmeler hariç) ilişkin küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin tespitinde, vergi yükü ile asgari tamamlayıcı kurumlar

vergisi oranı gibi bu Kısımda yapılan hesaplamalar, o ülkedeki yatırım işletmesi olmayan diğer bağlı işletmelerden ayrı ayrı dikkate alınır.

(9) Sekizinci fıkraya alternatif olarak bağlı işletme konumunda olan bir yatırım işletmesi vergi şeffaf işletme olarak kabul edilebilir. Bu durumda, yatırım işletmesine ilişkin mülkiyet paylarının rayiç bedelle değerlendirilmesi suretiyle bağlı işletmeler nezdinde en az asgari kurumlar vergisi oranı üzerinden vergilendirilmesi şarttır. Sigorta yatırım işletmeleri açısından da bu fıkra hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin tespitinde bu fıkra hükümleri, cari dönem ve takip eden dört hesap dönemi için tercih edilir. Bu tercihin iptal edilmesi halinde, yatırım işletmesi tarafından elde tutulan bir varlık veya yükümlülüğün elden çıkarılmasından doğan kazanç veya zarar, söz konusu varlık veya yükümlülüklerin iptal yılının ilk günündeki gerçeğe uygun değeri üzerinden belirlenir.

(10) Sekizinci ve dokuzuncu fıkralara alternatif olarak bağlı işletme olan bir yatırım işletmesinin mülkiyet payına sahip ve yatırım işletmesi olmayan başka bir bağlı işletmenin, yatırım işletmesine iştirakinden elde edilen kazançların en az asgari kurumlar vergisi oranında vergilendirilebilir olmasına yönelik beklentinin bulunması durumunda, bağlı işletme yatırım işletmesindeki mülkiyet payına ilişkin olarak vergilendirilebilir dağıtım yöntemini uygulayabilir. Şu kadar ki, küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin tespitinde bu fıkra hükümleri, cari dönem ve takip eden dört hesap dönemi için tercih edilir. Bu fıkranın uygulamasında vergilendirilebilir dağıtım yöntemi, yatırım işletmesinin işletme bazlı kazançlarının takip eden üç hesap dönemi içerisinde mülkiyet payına sahip bağlı işletmelere dağıtılmasının taahhüt edildiği, bu dönemin sonuna kadar dağıtılmayan işletme bazlı kazançların ise üçüncü hesap dönemi içerisinde yatırım işletmesinin kazancı olarak dikkate alınarak küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin hesabında dikkate alınan yöntemdir. Bu tercihin iptal edilmesi halinde, yatırım işletmesinin dağıtılmamış işletme bazlı kazancı, iptal edilen hesap döneminde yatırım işletmesinin küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin hesabında dikkate alınır.”

-49 uncu maddesi ile 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“Yetki

EK MADDE 13- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı bu Kısımın uygulanmasına yönelik usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

-50 nci maddesi ile 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- (1) Beşinci Kısımın uygulamasında bentlerde belirtilen süreler için aşağıdaki hükümler dikkate alınır.

a) Ek 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasının uygulamasında, 2024 hesap dönemi için maddi duran varlıkların net defter değerinin % 7,8’i, bağlı işletmelerin çalışanlarının brüt ücretlerinin % 9,8’i dikkate alınır. Bu oranlar; takip eden dört hesap dönemi boyunca % 0,2, 2029 hesap döneminden itibaren dört hesap dönemi boyunca da her hesap dönemi için bağlı işletmelerinin çalışanlarının brüt ücretleri için %0,8, maddi duran varlıklar için ise % 0,4 azaltılarak uygulanır.

b) Ek 8 inci maddenin dördüncü fıkrası kapsamında verilecek beyannameler 2024 hesap dönemi için hesap döneminin kapandığı ayı izleyen on sekizinci ayın son gününe kadar beyan edilir ve tahakkuk eden vergiler beyan süresinin son gününe kadar ödenir. Şu kadar ki, ek 1 inci madde kapsamında küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi mükellefi olup ek 8 inci maddeye göre ilk defa beyanname verecek mükellefler açısından da bu madde hükümleri uygulanır.

c) 1/1/2024 tarihinden önceki işlemler nedeniyle finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü olarak kayıtlara alınan tutarlar, ek 5 inci madde kapsamındaki vergi yükünün hesabında dikkate alınır. Ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü olarak vergi yükünün tespitinde dikkate alınacak tutar, asgari kurumlar vergisi oranı veya ilgili ülkede uygulanan kurumlar vergisi oranının düşük olanı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki, ülkesel bazlı kazancın tespitine yönelik yapılan hesaplamada, zarardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığı tutarı, asgari kurumlar vergisi oranı uygulanmak suretiyle tespit olunur.

ç) Ülkesel bazlı kazanç veya zararın hesaplanmasına dahil edilmeyen işlemlerden kaynaklanan ve 30/11/2021 tarihinden sonra ertelenmiş vergi varlığı olarak dikkate alınan tutarlar, ek 5 inci madde kapsamındaki vergi yükünün tespitinde dikkate alınmaz.

d) Ek 7 nci maddenin beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkra hükümleri 1/1/2025 tarihinden itibaren (özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde ise 2025 yılında başlayan özel hesap döneminden itibaren) elde edilen kazançlara uygulanır.

e) 2026 hesap dönemi sonuna kadar (hesap döneminin son günü 30/6/2028 tarihini geçenler hariç) bir ülkedeki yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi aşağıdaki şartların herhangi birinin sağlanması durumunda sıfır olarak kabul edilir.

1) 24/2/2020 tarihli ve 2151 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında düzenlenen ülke bazlı rapor ile ilgili ülke mevzuatı uyarınca hazırlanan benzer nitelikteki ülke bazlı raporlarda toplam hasılatın 10 milyon avro karşılığı Türk lirasından ve vergi öncesi kârın 1 milyon avro karşılığı Türk lirasından az olması,

2) Çok uluslu işletme grubunun uluslararası kabul görmüş finansal muhasebe standartlarına göre hesaplanan ülke bazlı kurumlar vergisi ve benzer nitelikteki vergilerinin toplamının, (e) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında düzenlenen ülke bazlı raporlardaki vergi öncesi kârlara bölünmesi suretiyle hesaplanan vergi yükünün; 2024 hesap dönemi için % 15, 2025 hesap dönemi için % 16 ve 2026 hesap dönemi için % 17 oranlarına eşit veya daha fazla olması,

3) Çok uluslu işletme grubunun, (1) numaralı alt bent kapsamında düzenlenen ülke bazlı raporlarındaki vergi öncesi kârının; bunların çalışanlarının brüt ücretleri ile maddi duran varlıklarının net defter değerinin, (a) bendi kapsamında ilgili yıl için hesaplanacak oranla çarpılan tutarların toplamına eşit veya bu tutardan daha az olması.

f) Bir çok uluslu işletme grubunun nihai ana işletmesinin bulunduğu ülkede en az % 20 oranında bir kurumlar vergisi uygulanması durumunda, o ülke için yetersiz vergilendirilen ödemeler esası kapsamında hesaplanan tamamlayıcı vergi, geçiş dönemi boyunca her bir hesap dönemi için sıfır olarak kabul edilir. Bu bentte geçen geçiş dönemi ibaresi, 31/12/2025 tarihinden önce başlayan (bu tarih dahil) ve 31/12/2026 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemlerini ifade eder.

g) (e) ve (f) bentlerinde belirtilen şartları birlikte sağlayan bir çok uluslu işletme grubu, ilgili ülke için bahsi geçen bentlerde yer alan uygulamalardan herhangi birini tercih edebilir.”

-51 inci maddesi ile 8/3/2007 tarihli ve 5597 sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “50 Türk lirası” ibaresi “500 Türk lirası” şeklinde değiştirilmiş, birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş ve mevcut ikinci cümlesinde yer alan “bu miktarı” ibaresi “bu fıkra da yer alan harcı veya bu harcın yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle belirlenmiş olan tutarını” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bu harç, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılabilmek suretiyle uygulanır. Bu suretle hesaplanan harç tutarının 10 Türk lirasına kadarki kesirleri dikkate alınmaz. Şu kadar ki, bu kapsamda hesaplanan harcın uygulandığı yılın ocak ayının onuncu günü sonuna kadar yapılan yurt dışına çıkışlarda, bir önceki yılın sonu itibarıyla geçerli tutar üzerinden yapılmış harç ödemeleri için fark ikmal edilmez.”

4. 30/10/2024 tarihli ve 32707 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7529 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun;

-11 inci maddesi ile - 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“10. Bu Kanun kapsamındaki muhasebe standartları uyarınca yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda oluşan ve bu hesabın alt hesabında izlenen düzeltme farkları, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Özel fon hesabında bulunan bu tutarlar, yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.

Bu bent uyarınca özel fon hesabında izlenen ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu hesaplarda izlenen tutarlara ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulanmaz.

Yatırım döneminde veya iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra işin bırakılması veya özel fon hesabında izlenen söz konusu tutarların bir kısmının veya tamamının başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde, bu bent uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar; işin bırakıldığı veya özel fon hesabının kısmen veya tamamen bu bent hükümlerine aykırı şekilde kullanıldığı dönemin kurum kazancının tespitinde dikkate alınır.”

-12 nci maddesi ile 213 sayılı Kanunun geçici 33 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri” ibaresi “, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri, tasfiye ve iflas hallerindeki şirketler, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Bu fıkra hükümleri; tasfiye halindeki şirketler açısından kurumların tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden, iflas halindeki şirketler açısından ise iflasın açıldığı tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden itibaren uygulanır. Bu tarihten önce geçici vergi dönemlerine ilişkin yapılmış olan enflasyon düzeltmesine yönelik geriye dönük herhangi bir düzeltme yapılmaz. Tasfiyeden vazgeçilmesi ya da iflasın kaldırılması durumunda, tasfiyeden vazgeçilen tarihin veya iflasın kaldırılmasına ilişkin mahkeme karar tarihinin içinde bulunduğu geçici vergi döneminden itibaren enflasyon düzeltmesi uygulanır. Tasfiyeden vazgeçilmesi veya iflasın kaldırılması hallerinde, bu fıkra uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar tasfiyeden vazgeçildiği veya iflasın kaldırıldığı dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.”

5. 12/12/2024 tarih ve 32750 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7534 sayılı Köy Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun;

-3 üncü maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (p) bendinde yer alan “işlemleri ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kentsel Dönüşüm Başkanlığı ve” ibaresi eklenmiştir.

6. 27/12/2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun;

-12 nci maddesi ile 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “kayıt ve tescile tâbi” ibaresinden sonra gelmek üzere “yerli katkı oranı en az % 20 olan” ibaresi eklenmiş, bentte yer alan “beş” ibaresi “on” şeklinde, ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Cumhurbaşkanı; birinci fıkrada belirlenen yerli katkı oranını yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya yetkilidir.”

5.1.2. Cumhurbaşkanî Kararları

1. 1/5/2024 tarihli 32533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 8434 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin on yedinci fıkrasında yer alan yetkisi çerçevesinde, 2006/10731 sayılı BKK’nın eki Kararın geçici 2 nci, geçici 3 üncü, geçici 4 üncü ve geçici 5 inci maddelerinde yer alan “30/4/2024” ibareleri “1/7/2024” şeklinde değiştirilerek uygulama süresi kadar 31/7/2024 tarihine kadar (bu tarih dâhil) geçerli olmak üzere 3 ay uzatılmıştır.

2. 21/5/2024 tarihli 32552 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 8484 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre 14/11/2023 tarihinden itibaren aylık % 3,5 olarak uygulanan gecikme zammı oranı 21/5/2024 tarihinden itibaren % 4,5 olarak belirlenmiştir.

3. 25/5/2024 tarihli ve 32556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 8515 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesine istinaden 6/2/2023 tarihinden geçerli olmak üzere ilan edilen mücbir sebep halinin Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep İlinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde 31/8/2024 tarihine kadar devam edeceği ve bu kapsamda, münhasıran bu yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) borçlu olanların mücbir sebep halinin devam ettiği süre içinde 7256 sayılı Kanunun 2 nci ve 4 üncü maddeleri ile 7326 sayılı Kanunun 2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 7 nci, 8 inci maddeleri ve 10 uncu maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve on üçüncü fıkraları kapsamında alacakları yapılandırılanların idarelere ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri yeniden belirlenmiştir.

4. 1/8/2024 tarihli 32619 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 8775 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinde yer alan tevkifat oranlarını belirleme yetkisi çerçevesinde, 2006/10731 sayılı BKK’nın eki Kararın geçici 2 nci, geçici 3 üncü, geçici 4 üncü ve geçici 5 inci maddelerinde yer alan “31/7/2024” ibareleri “31/10/2024” şeklinde değiştirilmiş ve döviz tevdiat hesaplarından/döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat/katılma hesapları ile aynı mahiyetteki altın dönüşümlü kur korumalı hesaplardan elde edilen faiz ve kar payları için uygulanmakta olan % 0’lık tevkifat oranı, diğer TL mevduat/katılma hesapları ile uyumlu olacak şekilde 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda % 7,5, 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda % 5 olarak belirlenmiştir.

5. 14/9/2024 tarihli ve 32662 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 8956 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Kararın 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Büyük Mükellef Vergi Dairesi Başkanlığına” ibareleri “İstanbul Defterdarlığı Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Müdürlüğüne”, on ikinci fıkrasında yer alan “her yılın Haziran ayı” ibaresi “raporlanacak hesap döneminin bitimini takip eden altıncı ayın” şeklinde değiştirilmiştir.

6. 14/9/2024 tarihli ve 32662 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 8958 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile sigaraların ÖTV oranlarında indirim yapılarak maktu vergi tutarları yeniden belirlenmiş, asgari maktu vergi tutarları sabit bırakılmıştır.

7. 1/11/2024 tarihli ve 32709 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9075 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesin yer alan tevkifat oranlarını belirleme yetkisi çerçevesinde, 2006/10731 sayılı BKK’nın eki Kararın geçici 2 nci, geçici 3 üncü, geçici 4 üncü ve geçici 5 inci maddelerinde yer alan “31/10/2024” ibareleri “31/1/2025” şeklinde uzatılmış olup geçici 67 nci maddede yer alan tevkifat oranlarını belirleme yetkisi çerçevesinde;

- Mevduat ve katılım hesaplarından, kur korumalı mevduat hesaplarından elde edilen faiz ve kar payı gelirleri için vadelere göre ve bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde edilen gelirler ve fon kullanıcısının bu bankalar olduğu kira sertifikalarından elde edilen gelirlere % 7,5, % 5, % 2,5 olarak belirlenmiştir.

Ayrıca yatırım fonlarından elde edilen gelirler için uygulanmakta olan indirimli orana (% 7,5) ilişkin süre uzatımı yapılmayarak 1/11/2024 tarihinden itibaren iktisap edilen katılma paylarından elde edilen gelirler için genel tevkifat oranına (% 10) dönülmüştür.

8. 2/11/2024 tarihli ve 32710 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9078 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesine istinaden 6/2/2023 tarihinden geçerli olmak üzere ilan edilen mücbir sebep halinin Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep İlının İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde 30/11/2024 tarihine kadar devam edeceği ve bu kapsamda, münhasıran bu yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) borçlu olanların mücbir sebep halinin devam ettiği süre içinde 7256 sayılı Kanunun 2 nci ve 4 üncü maddeleri ile 7326 sayılı Kanunun 2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 7 nci, 8 inci ve 10 uncu maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve on üçüncü fıkraları kapsamında alacakları yapılandırılanların idarelere ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri yeniden belirlenmiştir.

9. 14/11/2024 tarihli ve 32722 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9126 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile;

-Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen özel tıbbi amaçlı gıdalar, beşeri tıbbi ürünler ile beşeri tıbbi ürünlerin terkiibinde bulunan etkin maddeler ve etkin madde üretiminde kullanılan hammaddelerin KDV oranı % 10 olarak belirlenmiş, bu malların 2007/13033 sayılı BKK eki (I) sayılı listede yer alması halinde de KDV oranının % 10 olarak uygulanacağı düzenlenmiştir.

- Karar eki (II) sayılı listenin 22 nci sırasının sonuna eklenen ibare ile bu sıra kapsamında yer alan özel tüketim vergisine tabi olan mallar ile Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 85.17 pozisyonunda yer alan malların ithal ve tesliminde % 20 katma değer vergisi oranının uygulanması öngörülmüştür.

10. 27/11/2024 tarihli ve 32735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9160 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu 5 inci maddesi birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca uygulanacak istisna oranı % 50 olarak belirlenmiştir.

11. 22/12/2024 tarihli ve 32760 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9284 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamına giren faaliyetler dolayısıyla hizmet sağlayıcıları ile elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına aracılık yapılan ödemeler üzerinden uygulanan tevkifat oranı % 1 olarak belirlenmiştir.

12. 22/12/2024 tarihli ve 32760 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9286 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde yer alan tevkifat oranlarına ilişkin 12/01/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı BKK’nın eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının;

- (6) numaralı bendinde yer alan “% 10” ibaresi “% 15”
- (9) numaralı bendinde yer alan “% 10” ibaresi “% 15”
- (12) ve (14) numaralı bendinde yer alan “% 10” ibareleri “% 15” olarak değiştirilmiştir.

13. 25/12/2024 tarihli ve 32763 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9309 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan yüksek alkollü (distile) bazı içeceklerin asgari maktu vergi tutarları ile (B) cetvelinde yer alan nargile tütünlerinin özel tüketim vergisi oranı ve asgari maktu vergi yeniden belirlenmiştir.

14. 27/12/2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9321 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan istisna kapsamında alınabilecek araçların yerli katkı oranı “% 40” olarak belirlenmiştir.

15. 31/12/2024 tarihli ve 32769 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listedeki akaryakıt ve akaryakıt harici petrol ürünlerinin maktu ÖTV tutarları yeniden belirlenmiş ve aynı Kanun gereği söz konusu ürünler için 2025 yılı Ocak-Haziran döneminde yurt içi üretici fiyat endeksi esas alınarak yapılması gereken ÖTV artışının yapılmaması sağlanmıştır.

5.1.3. Tebliğler

Vergi Usul Kanunu ile ilgili olarak;

1. 18/1/2024 tarihli 32433 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 558) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 102 nci maddesi uyarınca muhatapların tebellüğden imtina ettiği durumda veya muhatapların 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre oluşturulan adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresinde tebliğ yapılacak kişinin bulunamaması durumunda kullanılan ve 485 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan “Tebliğat Pusulası”nda ilgili değişiklikler yapılmıştır.

2. 2/2/2024 tarihli 32448 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 559) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasının Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak borsada rayici olmayan yabancı paraların 31/12/2023 tarihi itibarıyla yapılacak değerlemelerine esas oluşturacak kurlar tespit edilmiştir.

3. 30/4/2024 tarihli 32532 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 560) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (8) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan yetkiye dayanılarak enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleştiği 2024 takvim yılının ilk geçici vergi döneminde, kapsam dâhilindeki mükellefler tarafından (213 sayılı Vergi Usul Kanunu mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) uncu bendi

kapsamındaki mükellefler hariç) enflasyon düzeltmesi yapılmamasına yönelik düzenleme/açıklama yapılmıştır.

4. 25/5/2024 tarihli 32556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 561) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü uyarınca, beyan edilen matrah üzerinden adına en fazla vergi tahakkuk eden gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin (vergi rekortmenleri) açıklanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

5. 12/6/2024 tarihli 32574 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 562) ile Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 435)’nde değişiklik yapılmak suretiyle, 6361 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren tasarruf finansman şirketleri ile 6493 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren ödeme ve elektronik para kuruluşlarına, BSMV’ye tâbi işlemlerinde fatura yerine geçmek üzere dekont düzenleme imkânı getirilmiş olup ayrıca ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarına faaliyetleri kapsamında belirli hesap devreleri itibarıyla dekont yerine hesap bildirim cetveli(ekstre) de düzenleme imkânı verilmiştir.

6. 31/8/2024 tarihli 32648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 563) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (8) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan yetkiye dayanılarak enflasyon düzeltmesi yapılması gereken 2024 yılının ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerinde, enflasyon düzeltmesi yapma yükümlülüğü bulunan mükelleflerden 31/12/2023 tarihli gelir tablosundaki brüt satışlar toplamı 50.000.000 TL’nin altında olanlar tarafından (213 sayılı Vergi Usul Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) uncu bendi kapsamındaki mükellefler hariç) enflasyon düzeltmesi yapılmamasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

7. 3/9/2024 tarihli 32651 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 564) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, ikmalen, re’sen veya idarece yapılan tarhiyatlar dolayısıyla kesinleşen vergi ve cezalar ile vadesi geçtiği halde ödenmemiş vergi ve cezaların açıklanmasına ilişkin hususlara yer verilmiştir.

8. 25/9/2024 tarihli 32673 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 565) ile vergiye uyum maliyetleri ile bildirim verme yükümlülüğünün azaltılması amacıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 148, 149, 170/A ve mükerrer 257 nci maddelerinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan muhtelif vergi usul kanunu genel tebliğleri ile bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alım ve satımlarına ilişkin olarak vermekle yükümlü oldukları Form Ba ve Form Bs bildirimlerinin verilmesine yönelik uygulamaya Eylül 2024 dönemi bildirimlerinden başlamak üzere son verildiğine dair açıklamalara yer verilmiştir.

9. 25/9/2024 tarihli 32673 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 566) ile YN ÖKC kullanımından muaf olan mükelleflerin, satış hasılatı, aktif büyüklük, öz sermaye ve öz kaynak tutarlarının güncel koşullar dikkate alınarak yeniden belirlenmesi ve sonraki yıllarda yeniden değerlendirme oranında artırılması, söz konusu koşulların sağlanamaması durumunda ise belirli bir süre sonunda ödeme kaydedici cihaz kullanmaya başlaması ile ödeme kaydedici cihazlardan yapılan satışlara ait bildirimlerin Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

10. 25/9/2024 tarihli 32673 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 567) ile mükelleflerin aralarında geçerli bir Elektronik Beyanname Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi veya tam tasdik sözleşmesi imzaladıkları meslek mensuplarını Dijital Vergi Dairesi uygulamasında alt kullanıcı olarak tanımlayarak uygulamanın belirli fonksiyonlarını güvenli bir şekilde kullanabilmelerine imkân sağlayacak şekilde yetkilendirebilmeleri sağlanmıştır.

11. 25/9/2024 tarihli 32673 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 568) ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanuna ekli (II) sayılı listede yer alan

mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabında adına tescil yapılacak gerçek ve tüzel kişi alıcıların elektronik tebliğat adresi edinmesinin zorunlu hale getirilmesi sağlanmıştır.

12. 26/9/2024 tarihli 32674 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 569) ile 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında Bakanlığımıza verilen yetkiye istinaden, İstanbul Finans Merkezinde faaliyette bulunan katılımcıların tutmak zorunda oldukları defter ve kayıtlarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) günlük olarak kuru belirlenen herhangi bir yabancı para birimi ile tutabilecekleri yönünde imkân sağlanmış olup yabancı para birimi ile tutmalarına Bakanlık tarafından izin verilen katılımcıların kayıt tutulmasına yönelik uygulama usul ve esasları açıklanmıştır.

13. 28/9/2024 tarihli 32676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 570) ile 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinde yapılan düzenlemelere yönelik olarak maddenin uygulama usul ve esaslarını belirleyen Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 478)’nde değişiklikler yapılmıştır.

14. 19/10/2024 tarihli 32697 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 571) ile 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 9, 11 ve 13 üncü maddeleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 344, 353 ve mükerrer 355 inci maddelerinde vergi cezalarına ilişkin yapılan düzenlemelere yönelik olarak maddelerin uygulama usul ve esaslarını belirleyen açıklamalar yapılmıştır.

15. 18/10/2024 tarihli 32696 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 572) ile Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 459)’nde değişiklik yapılmak suretiyle 7.000 TL üzerindeki ödemelerin banka ve finans kurumları üzerinden yapılmasına ilişkin zorunluluk düzenlemesine mükellef olmayanlar da dahil edilmiştir.

16. 12/11/2024 tarihli 32720 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 573) ile;

- Gider pusulasının elektronik ortamda düzenlenebilmesinin kolaylaştırılması ve yaygınlaştırılması amacıyla belgenin taraflarca ıslak imza ile imzalanması yerine tarafların bilgilerinin elektronik ortamda ya da iletişim araçları yoluyla doğrulanabilmesi,
- Müstahsil makbuzunun elektronik ortamda düzenlenebilmesinin kolaylaştırılması ve yaygınlaştırılması amacıyla belgenin taraflarca ıslak imza ile imzalanması yerine tarafların bilgilerinin elektronik ortamda ya da iletişim araçları yoluyla doğrulanabilmesi,
- Finansman şirketleri, tasarruf finansman şirketleri ile ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi işlemlerine istinaden e-dekont düzenleyebilmesi,
- İnşaat Demiri İzleme Sistemine geçme zorunluluğu olan mükelleflerinden brüt satış hasılatı 1.000.000 TL’nin üzerinde olan mükelleflere e-İrsaliye uygulamasına geçiş zorunluluğu getirilmesi,
- e-Fatura ve e-Arşiv Fatura Uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce düzenlenecek faturaların, vergiler dahil toplam tutarının 1/1/2025 yılından geçerli olmak üzere 3.000 TL’yi aşması halinde, 1/1/2026 tarihinden itibaren ise tutarına bakılmaksızın, e-Arşiv Fatura olarak düzenlenme zorunluluğu getirilmesi,
- e-Belge Uygulamasına dahil olma yöntemlerinden birisi olan doğrudan entegrasyon yönteminin etkinleştirilmesi ve belirli kapasite ve bilgi işlem alt yapısına sahip olan mükelleflerin bu yöntemi kullanabilmesinin temin edilmesi,
- Gelir İdaresi Başkanlığından özel entegratörlük izni alan mükellefler ile e-belge uygulamalarını doğrudan kendilerine ait bilgi işlem sistemleri aracılığıyla kullanmaları yönünde Başkanlıktan yetki alan mükelleflerin e-belgelerin oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması ile bunlara ilişkin sistem ve yazılım gereksinimleri hususlarında ilgili kanun ve tebliğ ile Bakanlık ve Başkanlıkça yayımlanan kılavuzlarda belirlenen usul ve esaslara aykırı davranışları durumunda yapılacak işlemlere ilişkin düzenlemelerin yapılması

hususlarına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

17. 27/11/2024 tarihli 32735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 574) ile 2024 yılına ait mevzuatlar hükümlerinde yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarlarının artırılmasına dayanak teşkil eden yeniden değerlendirme oranı % 43,93 olarak yayımlanmıştır.

18. 30/11/2024 tarihli 32738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 575) ile tahsilat ve ödemelerin banka, elektronik ödeme kuruluşları ya da posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu kapsamında belirlenen tutar sınırı, 7.000 TL’den 30.000 TL’ye çıkarılmış ve yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapılacak işlemlere ait tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamı dışında tutulmasına yönelik şartlarda değişiklik yapılmıştır.

19. 7/12/2024 tarihli 32745 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 576) ile 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan amortisman listesine yeni bir satır eklenmek suretiyle “plaka tanıma sistemi”nin faydalı ömrü 2 yıl, normal amortisman oranı ise % 50 olarak değiştirilmiş ve taşıt tanıma sistemi amortisman listesine eklenmiştir.

20. 30/12/2024 tarihli 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 577) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanmaktadır. Bu Tebliğ ile 01/01/2025 tarihinden itibaren uygulanacak olan söz konusu had ve tutarlar belirlenmiştir.

21. 31/12/2024 tarihli 32769 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 578) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 413 üncü maddesinin verdiği yetkiye istinaden, Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerinde yer alan ve mezkûr Kanunun 5 inci maddesi kapsamında üçüncü kişilerle paylaşılabilir bilgilerin; anılan madde hükümleri çerçevesinde genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında alınan katılma payına ilişkin olarak uygulama usul ve esaslarına yer verilmiştir.

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Uygulamalarıyla ilgili olarak;

1. 21/5/2024 tarihli 32552 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği (Seri: C Sıra No: 8) ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil edilen amme alacaklarına uygulanan yıllık tecil faizi oranı % 36’dan % 48’e çıkarılmış ve tecil faizi oranının uygulamasına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

2. 13/8/2024 tarihli 32631 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği (Seri: A Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri A Sıra No: 16) ile;

- Vergi inceleme raporunun vergi dairesine intikal etmesinden sonra 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin (1) numaralı bendine göre ihtiyati haciz kararı alınamayacağına yönelik 12/11/2022 tarihli ve 32011 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 27/5/2022 tarihli ve Esas No: 2021/6, Karar No: 2022/2 sayılı kararı dikkate alınarak uygulamaya yön verecek açıklamalar yapılmıştır.

- 02/07/2018 tarihli ve 700 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesiyle 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesinde yer alan “kararname” ibarelerinin madde metninden çıkarılmasına ilişkin değişiklik Tebliğde yerine işlenmiştir.

- 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesinin Hazine ve Maliye Bakanına vermiş olduğu yetki çerçevesine,

- Madde kapsamında vadesi geçmiş borç türü olarak Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen tüm amme alacaklarının dâhil edilmesine,

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamına giren kurumların muhasebe birimlerince aranılması gereken vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin harcama birimlerince

de aranılabileceği ve harcama birimlerince belgenin aranılması halinde geçerlilik süresi de dikkate alınarak bu belgeye göre muhasebe birimlerince ödeme yapılabileceğine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

- Vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aramadan ödeme veya işlem yapanlara 2023 ve 2024 yıllarında uygulanacak idari para cezaları Tebliğin ilgili yerine işlenmiştir.

- Tecil faizinin, 7 nci maddesiyle ise gecikme zammının tarihsel olarak uygulanan oranları Tebliğin ilgili yerine işlenmiştir.

- 6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin beşinci fıkrasının Anayasa Mahkemesinin 21/04/2022 tarihli ve Esas No: 2021/119, Karar No: 2022/48 sayılı kararıyla iptal edilmesi sonucu ödeme emirlerine karşı açılan davalarda haksız çıkma zammı alınmayacağına ilişkin açıklamalar Tebliğin ilgili bölümlerinde yapılmıştır.

- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinde 6352 sayılı Kanunla yapılan değişikliğe uygun şekilde Tebliğde düzeltme yapılmıştır.

- 6183 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde 7491 sayılı Kanunla yapılan ve haciz zaptının elektronik ortamda düzenlenebileceğine ilişkin değişikliğe dair açıklamalara yer verilmiştir.

- 6183 sayılı Kanuna göre gayrimenkul satışında yetkili satış komisyonuna, gayrimenkul satışını gayrimenkulün bulunduğu yerde veya vergi dairesi başkanlığının/deftardarlığın satış mahallinde yapmaya yetki verilmesi sağlanmıştır.

- 6183 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetki kapsamında, bu Kanuna göre satışı yapılacak gayrimenkullerin ilanına ilişkin kriterler günümüz koşulları da dikkate alınarak yeniden belirlenmiştir.

- 6183 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinde 7491 sayılı Kanunla yapılan değişikliğe paralel olarak düzenleme yapılmıştır.

3. 5/9/2024 tarihli 32653 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği (Seri: A Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri A Sıra No: 17) ile 7524 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesinde yapılan değişiklik üzerine, maddenin Hazine ve Maliye Bakanına vermiş olduğu yetki çerçevesinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin, mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri kapsamında 5.000 TL’nin üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinden vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması yönünde düzenleme yapılmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 28/9/2024 tarihli 32676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 23) ile;

- Yerel asgari kurumlar vergisine,
- Yap İşlet ve Devret Modeli ile Kamu Özel İşbirliği Projeleri kapsamında elde edilen kazançlara uygulanacak kurumlar vergisi oranına,
- Fon ve ortaklıklara uygulanan kurumlar vergisi istisnasının gayrimenkul kazançlarının kar dağıtımına bağlanması,
- Serbest bölge istisnasının ihracat gelirleri ile sınırlandırılmasına,
- Kurumların yatırım fon ve ortaklıklardan elde ettikleri kazançlara tanınan istisnanın kaldırılmasına,
- Kurumların taşınmaz satış kazançlarına tanınan kurumlar vergisi istisnasının kaldırılmasına,
- Taşınmazların kısmi bölünme suretiyle vergisiz devredilmesi imkânının kaldırılmasına,
- İhracat kazançlarına uygulanan kurumlar vergisi oranının 5 puan indirimli uygulanacağına,
- Türkiye’den yurtdışı mukimi kişi ve kurumlara verilen bazı hizmetlere sağlanan kazanç indiriminin % 50’den % 80’e çıkarılmasına,
- Ödenmiş sermayesinin en az % 50’sine sahip olunan dar mükellef kurumlardan elde edilen kâr paylarına istisna uygulanmasına,
- Katılım Finans Kefalet Anonim Şirketine kurumlar vergisi muafiyeti tanınmasına,
- Şirket devirlerinde finansman giderlerinin indirim konusu yapılmasına,
- Yatırım teşvik belgeleri kapsamında hak edilen yatırıma katkı tutarlarının, vergi borçlarından mahsup edilmek suretiyle kullanımına

ilişkin açıklamalar yapılmış ve örnek uygulamalara yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 26/9/2024 tarihli 32674 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 318)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 325) ile sosyal içerik üreticiliği, mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinden elde edilen kazançlara uygulanan istisnanın düzenlendiği 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20/B maddesinde değişiklik yapılmıştır.

2. 27/9/2024 tarihli 32675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 326) ile; Hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde ücret istisnası uygulaması ile ticari veya mesleki faaliyetlerde bulunan gerçek kişi mükellefler ile kurumlar vergisi mükelleflerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 127 nci maddesi uyarınca tespit edilecek günlük hasılatlar üzerinden hesaplanması gereken hasılat tutarları ile bahse konu mükelleflerin ilgili düzenleme kapsamında izaha davet edilmelerine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

3. 27/9/2024 tarihli 32675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 292)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 327) ile 7440 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesindeki tarifenin ikinci dilimi olarak belirlenen genç girişimcilerde kazanç istisnası tutarına ilişkin olarak 292 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğindeki bazı açıklamalar güncellenmiş olup basit usule tabi mükelleflerden takvim yılı içinde herhangi bir nedenle ticari kazançları gerçek usulde tespit edilenlerin, şartları sağlamaları kaydıyla, genç girişimci kazanç istisnadan faydalanabilmelerine yönelik düzenleme yapılmıştır.

4. 17/10/2024 tarihli 32695 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 328) ile 7524 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yapılan değişiklik uyarınca Bakanlığımıza verilen yetki çerçevesinde, mükellef olmayanların vergi işlemleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerini banka veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğuna ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup ayrıca konut kiralarının tevsik edilmesinde uygulanmakta olan 500 TL tutarındaki sınır kaldırılmıştır.

5. 30/12/2024 tarihli 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 329) ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9/10, 21, 23/8, 23/10, 31, 40/1, 40/7, 47, 48, 68, mükerrer 80, 82, 86, 103 ve mükerrer 121 inci maddelerinde yer alan ve yeniden değerlendirme oranında artırılan maktu had ve tutarlar, basit usule tabi mükelleflerde toplu belge düzenleme uygulaması ile 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen bir kısım menkul kıymetlerden 2024 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iradının beyanında dikkate alınacak indirim oranı uygulamasına ilişkin hususlar açıklanmıştır.

6. 30/12/2024 tarihli 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 330) ile 7524 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 15 ve 30 uncu maddelerinde yapılan düzenlemelerle e-ticaret kapsamında gerçekleştirilen mal satışı ve hizmet ifalarına ilişkin olarak yapılan ödemeler üzerinden tevkifat uygulaması getirilmiş, aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının tanımlarına yer verilmiş, gelir ve kurumlar vergilerine mahsuben tevkifat yapılmasına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiştir.

Katma Değer Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 18/1/2024 tarihli ve 32433 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği (Seri No: 49) ile;

- Sanal veya fiziki ortamda satılan kart, şifre ve kodlardaki KDV uygulamasına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

- Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satışlarda ve Türkiye’de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satışlarda (yolcu beraberliği eşya) uygulanan istisna asgari tutar güncellenmiştir.

- Uluslararası taşımacılık kapsamında, taşımacılık faaliyetini yürütenlerin yetki belgesine sahip olması ve araçların bu yetki belgesine kaydedilmesine ilişkin açıklama yapılmıştır.

2. 10/2/2024 tarihli ve 32456 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 50) ile;

- 7491 sayılı Kanun ile 3065 sayılı Kanunun (29/1) maddesinde yapılan değişikliklerle, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilerek ödenen KDV’nin indirim konusu yapılmasına imkân tanınmış olup bu hususa ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

- Kamu iktisadi teşebbüslerinin (kamu iktisadi kuruluşları, iktisadi devlet teşekkülleri), KDV Genel Uygulama Tebliğinde özel olarak belirlenmeyen diğer bütün hizmet alımlarında 5/10 tevkifat uygulaması getirilmiştir.

- Kısmi tevkifat uygulamasında her bir işlem için uygulanan 2.000 TL’lik sınır, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca her yıl güncellenen fatura düzenleme sınırı olarak belirlenmiştir.

- Danıştay tarafından verilen ve Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafından onanan karar uyarınca, mükelleflerin vergi borçlarına KDV iade alacağından mahsup taleplerinde vergi borçları için gecikme zammının hesaplanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

- 3065 sayılı Kanunun geçici 20, geçici 29, geçici 32 ve geçici 33 üncü maddelerinde istisnanın süresinin uzatılmasına yönelik yapılan kanuni düzenlemelere ilişkin Tebliğde düzeltme yapılmıştır.

- 7491 sayılı Kanun ile 3065 sayılı Kanunun 41 ve 46 ncı maddelerinde yapılan değişiklik ile vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından tevkif edilen verginin beyan ve ödeme tarihleri değiştirildiğinden Tebliğde bu hususa ilişkin düzeltme yapılmıştır.

3. 27/4/2024 tarihli ve 32529 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği (Seri No: 51) ile 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (III/B-2.4.) bölümünde yer alan “(% 8)” ibareleri “(% 10)”, “(% 18)” ibareleri “(% 20)” şeklinde değiştirilmiş, aynı Tebliğin (III/B-2.4.1.) bölümünün birinci paragrafında yer alan “1/1/2008 tarihinden itibaren” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölümün dördüncü paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“Bu işletmeler prensip olarak hizmet işletmesi mahiyetinde olduklarından buralarda imal edilen veya dışarıdan temin edilen gıda maddelerinin buralarda veya dışarıda tüketilmek üzere müşterilere satışında % 10 (alkollü içeceklerde % 20) oranında KDV hesaplanır.”

4. 31/10/2024 tarihli ve 32708 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği (Seri No: 52) ile;

- Mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretlerine ilişkin 311 Seri No.lu Gelir Vergi Genel Tebliğinde yapılan düzenlemeye istinaden düzenleme yapılmış ve fiiliyata uyumlu hale getirilmiştir.

- Etüt, plan-proje, danışmanlık ve denetim hizmetlerinin isteğe bağlı tam tevkifat uygulaması kapsamında değerlendirilmeyeceği hususunda değişiklik yapılmıştır.

- İade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilme sınırı olan 10.000 TL, 50.000 TL olarak belirlenmiştir.

- Faaliyetleri deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının kiralınması veya işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının teslimleri, bu araçların imal ve inşası, tadili, onarım ve bakımı ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler ile faaliyetleri deniz taşıma araçlarının inşası olan mükelleflere bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetlerdeki istisna hükmüne ilişkin yayımlanan sirküler, verilen görüşler ve yargı kararları çerçevesinde uygulamada yeknesaklığın ve vergi adaletinin sağlanması için Tebliğde yer alan açıklamalarda değişiklik yapılmıştır.

- Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetlerdeki istisnaya ilişkin 3065 sayılı Kanunun (13/b) maddesinde 7524 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçların, özel tekne ve yatların, deniz taşıma aracı

olarak kabul edilmeyeceği hüküm altına alındığından, Tebliğde yer alan açıklamalar 3065 sayılı Kanun ile uyumlu hale getirilmiştir.

- 3065 sayılı Kanunun 13/c maddesi kapsamında işlem yapan mükelleflerin mahsuben iade talepleri, diğer tam istisna kapsamındaki işlemlere ilişkin mahsuben iade taleplerindeki uygulama ile uyumlu hale getirilmiştir.

- Kamusal ve beledi hizmetler sunan kurum kuruluşlara verilen yatırım teşvik belgelerine istinaden 3065 sayılı Kanunun (13/d) maddesi kapsamında KDV istisna belgesi verilmesinin mümkün olmadığı, bu kurum ve kuruluşlar tarafından yatırım teşvik belgesine konu işleme ilişkin bir iktisadi işletme açılması ve KDV istisna belgelerinin bu kurum ve kuruluşlar adına düzenlenmesi gerektiği hususunda düzenleme yapılmıştır.

- 7524 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle, Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin (3) numaralı bendinde yer alan ulusal güvenlik amaçlı eşyalar ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan malül ve engellilerin kullanımına mahsus eşyaların kapsamının 3065 sayılı Kanunda yer alan istisna uygulamasından daha geniş olması, bu durumun söz konusu malların ithalatını teşvik edici ve yurt içi alımlarını caydırıcı mahiyette bulunması nedenleriyle ilgili eşyaların ithali ile yurt içi teslimlerindeki uygulama uyumlu hale getirilmiştir.

- 7524 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle, 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendinde yapılan değişiklikle, faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin bünyesinde bulunan sonraki döneme devreden KDV tutarlarının devralan şirket tarafından indirilecek KDV olarak kullanılabilmesi vergi incelemesi şartına bağlandığından, Tebliğin ilgili bölümünde düzenleme yapılmaktadır.

- 7524 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle, 3065 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde yapılan değişiklikle, iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesinin esas olduğu hüküm altına alındığından, Tebliğde yer alan açıklamalar 3065 sayılı Kanun ile uyumlu hale getirilmiştir.

- 7524 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle, 3065 sayılı Kanuna eklenen geçici 45 inci madde ile 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler ile aynı yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına tesliminde 31/12/2025 tarihine kadar uygulanacağı hüküm altına alındığından, Tebliğde bu istisnanın detaylarına yer verilmiştir.

- İndirimli Teminat Uygulaması Sistemi ve Hızlandırılmış İade Sistemi Sertifikalarının talep edilmesine ilişkin hadler yeniden değerlendirme oranları esas alınarak güncellenmiştir.

5. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği (Seri No: 53) ile indirimli orana tabi işlemler nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV tutarının iade konusu yapılamayacak kısmıyla ilgili sınır, 2025 yılı için 130.700 TL olarak belirlenmiştir.

Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 12/1/2024 tarihli ve 32427 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (III) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 4) ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasına, 10/12/2022 tarihli ve 32039 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 30/11/2022 tarihli ve 7423 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 7 nci maddesiyle, 1/1/2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere “ile 4813.10.00.80.00 (makaron)” ibaresi eklenerek özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi makaronları bulunduranların yanı sıra, söz konusu malların belirli bir miktarı aşması halinde, bulunduranlarla birlikte ithalatçı veya imalatçı için müteselsil sorumluluk kapsamında vergi tarhiyatı yapılması hüküm altına alınmıştır.

2. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (IV) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 4) ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun geçici 6 ncı maddesinde belirtilen vergi tutarı; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrasına göre 2024 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranında (% 43,93) artırılarak 1/1/2025 tarihi itibarıyla 364 TL olarak belirlenmiştir.

3. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 13) ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun (7/2) ve (7/6) maddeleri hükmünde yer alan, malul veya engellilerin taşıt alımlarındaki istisna tutarı, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, 2024 yılına ilişkin tespit edilen yeniden değerlendirme oranında (% 43,93) artırılarak 1/1/2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, 2.290.200 TL olarak uygulanmasına ilişkin değişiklik yapılmıştır.

7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile ilgili olarak;

1. 16/5/2024 tarihli ve 32548 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 6) ile 7440 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin on dokuzuncu fıkrasına istinaden, mücbir sebep hali 31/8/2024 tarihinde sona erecek olan; Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illeri ile Gaziantep İlinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki dairelere, anılan Kanun kapsamında 30/11/2024 tarihine kadar (bu tarihin resmi tatile rastlaması nedeniyle 2/12/2024 tarihine kadar) başvuru yapılabileceği, birinci taksitin (peşin ödeme dâhil) 31/12/2024 tarihine, ikinci taksitin 31/1/2025 tarihine kadar (bu tarihler dâhil), diğer taksitlerin ise takip eden aylarda ödenmesi gerektiği yönünde açıklamalara yer verilmiştir.

2. 4/10/2024 tarihli ve 32682 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 7) ile 7440 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin on dokuzuncu fıkrasına istinaden, mücbir sebep hali 30/11/2024 tarihinde sona erecek olan; Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illeri ile Gaziantep İlinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki dairelere, anılan Kanun kapsamında 28/2/2025 tarihine kadar başvuru yapılabileceği, birinci taksitin (peşin ödeme dâhil) 31/3/2025 tarihine kadar (bu tarihin resmi tatile rastlaması nedeniyle 2/4/2025 tarihine kadar), ikinci taksitin 30/4/2025 tarihine kadar (bu tarihler dâhil), diğer taksitlerin ise takip eden aylarda ödenmesi gerektiği yönünde açıklamalara yer verilmiştir.

Motorlu Taşıtlar Vergisi ile ilgili olarak;

1. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 57) ile 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun “Yetki” başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle tespit edilen motorlu taşıtlar vergisi tutarları, 1/1/2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere ilan edilmiştir.

Belediye Gelirleri Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 58) ile konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar için 2025 yılında uygulanacak çevre temizlik vergisi tutarları tespit edilmiştir.

Emlak Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 16/8/2024 tarihli ve 32634 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 85) ile emlak vergisine esas olmak üzere 2025 yılında uygulanacak bina metrekare normal inşaat maliyet bedellerinin yer aldığı “2025 Yılı İçin Binaların Metrekare Normal

İnşaat Maliyet Bedellerini Gösterir Cetvel” Bakanlığımız ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca tespit edilmiştir.

2. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Emlak Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 86) ile 2025 yılına ait emlak (bina, arsa ve arazi) vergi değerleri ile 2025 yılında mükellef olacakların emlak vergi değerlerinin hesabında dikkate alınacak asgari ölçüde arsa ve arazi metrekaresi birim değerlerinin ve değerli konut vergisine ilişkin olarak 2025 yılında uygulanacak olan Emlak Vergisi Kanununun 42 nci maddesinde yer alan tutar ile 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan vergi oranlarına esas mesken nitelikli taşınmaz değerlerinin alt ve üst sınırları tespit ve ilan edilmiştir.

Damga Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 27/1/2024 tarihli ve 32442 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 69) ile 7491 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanunun 21 inci maddesiyle 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun "II. Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasında yer alan “ihale kararının” ibaresinin “ihale kararı ve ihaleye ilişkin olarak ihale makamı ile düzenlenen sözleşmenin” şeklinde değiştirilen hükmüne ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 70) ile 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinde yer alan azami tutar ve Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tabloda yer alan maktu vergi tutarları yeniden değerlendirme oranında 1/1/2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yeniden tespit edilmiştir.

Harçlar Kanunu ile ilgili olarak;

1. 28/12/2024 tarih ve 32766 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yurt Dışına Çıkış Harcı Uygulama Genel Tebliği ile yurt dışına çıkış harcının uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile 2025 yılında uygulanacak yurt dışına çıkış harcı tutarı belirlenmiştir.

2. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Harçlar Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 96) ile 492 sayılı Kanuna bağlı tarifelerde yer alan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dâhil) 1/1/2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yeniden tespit edilmiştir.

3. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Harçlar Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 97) ile 1/1/2025 tarihinden itibaren yurtdışında konsolosluklarımızca alınacak harçların döviz olarak tahsilinde esas alınacak döviz kuru ve emsal sayıları tespit edilmiştir.

Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 56) ile 1/1/2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve (e) bentlerinde yer alan istisna tutarları ile 16 ncı maddesinde yer alan vergi tarifesi matrah dilim tutarlarının yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle tespitine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

3568 sayılı Kanun Uygulamaları ile ilgili olarak;

1. 9/1/2024 tarihli ve 32424 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2024 Yılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Asgari Ücret Tarifesi Tebliği ile 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 46 ncı maddesi ile 2/1/1990 tarihli ve 20390 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir Ücretlerinin Esasları

Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca 2024 yılında SM, SMMM ve YMM'lerce uygulanacak olan asgari ücret belirlenmiştir.

Gider Vergileri Kanunu ile ilgili olarak;

1. 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel İletişim Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 23) ile 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesi gereğince mobil telefon aboneliğinin ilk tesisinde alınması gereken maktu özel iletişim vergisi tutarı 2025 yılı için 570 TL olarak belirlenmiştir.

Diğer Tebliğler

1. 3/1/2024 tarihli ve 32418 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İnşaat Demiri İzleme Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 1) ile inşaat demirlerinin üretimden kullanımına kadar tüm aşamalarda izlenmesini amaçlayan İnşaat Demiri İzleme Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin Geçici 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan üretici ve ithalatçılar dışında stok bulunduran diğer mükellefler bakımından 31/1/2024 tarihi 30/4/2024 tarihi olarak değiştirilmiştir.

2. 16/2/2024 tarihli ve 32462 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracat ve Diğer Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulama Genel Tebliğinde Değişik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 1) ile Damga Vergisi Kanunu ve Harçlar Kanununun döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin istisna hükümlerinde 7491 sayılı Kanunla yapılan değişikliğe ilişkin açıklamalar yapılmış ve değişiklikler 28/12/2023 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3. 21/5/2024 tarihli ve 32552 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 4) ile;

- e-Defter Uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dâhil olmayan mükelleflerin uygulamaya dâhil edilebilmesi,

- Elektronik defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin süreçlerin etkinleştirilmesi amacıyla defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması/onaylanması ve Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin sürelerde değişiklik yapılarak aylık yükleme tercihinde bulunan mükellefler için ilgili olduğu ayı takip eden dördüncü ayın 10 uncu günü sonuna kadar, geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunan mükellefler için ilgili olduğu geçici vergi dönemine ilişkin geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar olacak şekilde yeni süre belirlenmesi ve bu kapsamda defter ve berat dosyalarının oluşturulma, imzalanma/onaylanma ve Başkanlık onaylı berat dosyalarının alınma sürelerinin gösterildiği tablonun güncellenmesi,

- Elektronik defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığından bu hususta izin alan özel entegratörlerin veya yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının ya da defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen meslek mensuplarının mali mührü ya da nitelikli elektronik sertifikası ile zaman damgalı olarak imzalanması/onaylanması ve bunlar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenebilmesi için verilecek olan muvafakatnamenin Dijital Vergi Dairesi üzerinden de verilebilmesi

hususlarına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

4. 21/9/2024 tarihli ve 32669 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 2) ile;

- 1/7/2025 tarihinden itibaren ilk defa iktisap edilen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlara, kayıt ve tescil işlemini takip eden bir ay içerisinde,

- Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer almayan Taşıt Tanıma Sistemi kullanan taşıtlara ise 30/6/2025 tarihine kadar

Taşıt Tanıma Birimi takılması zorunluluğu getirilmiştir.

5. 24/9/2024 tarihli ve 32672 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 2) ile 161 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı taşra teşkilatı olan Defterdarlıklar ile Gelir İdaresi Başkanlığının taşra teşkilatı olan Vergi Dairesi Başkanlıklarının tek çatı altında toplanması nedeniyle Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde ve eklerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

6. 24/9/2024 tarihli ve 32672 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 4) ile 161 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı taşra teşkilatı olan Defterdarlıklar ile Gelir İdaresi Başkanlığının taşra teşkilatı olan Vergi Dairesi Başkanlıklarının tek çatı altında toplanması nedeniyle Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde ve eklerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

7. 17/10/2024 tarihli 32695 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 5) ile 18/11/2007 tarihli ve 26704 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 Seri No.lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğin “7.3.1- Kapsama Giren Mükellefler ve İşlemler” ile “7.3.2- Kapsama Girmeyen Mükellefler ve İşlemler” başlıklı bölümlerinde geçen “Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığına” ibaresi “İstanbul Defterdarlığı Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Müdürlüğüne” şeklinde olup ayrıca transfer fiyatlandırmasına ilişkin belgelendirme yükümlülüğü kapsamında bulunan ülke bazlı raporlamaya ilişkin bildirim formunun raporlanacak hesap döneminin bitimini takip eden altıncı ayın sonuna kadar verilmesi imkânı getirilmiştir.

8. 8/11/2024 tarihli ve 32716 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 5) ile;

- Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin tamamının 1/1/2025 tarihinden itibaren Elektronik Defter uygulamasına dâhil edilmesi,

- Elektronik defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin süreçlerin etkinleştirilmesi amacıyla defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması/onaylanması ve Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin sürelerde değişiklik yapılarak gelir vergisi mükelleflerinden aylık yükleme tercihinde bulunanlar için ilgili olduğu ayı takip eden dördüncü ayın 10’uncu günü sonuna kadar, üç aylık dönemde yükleme tercihinde bulunanlar için geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10’uncu günü sonuna kadar olacak şekilde belirlenen yüklenme süreleri, diğer mükellefler (kurumlar vergisi mükellefleri gibi) için bahse konu ayların 14 üncü günü olarak belirlenmesi,

- e-Defter Uygulamasına ilişkin mevzuat ve teknik düzenlemelere ilişkin usul ve esaslara aykırı davrandığı tespit edilenlere uygulanacak işlemlere ilişkin düzenlemeler kapsamında eksikliği tespit edilen uyumlu yazılım firmalarına Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilmesi ve eksikliğin giderilmesi istenecek olup verilen süre içerisinde söz konusu eksiklikleri gidermeyen uyumlu yazılım firmaları ile giderilmesi istenen eksikliği aynı takvim yılı içerisinde birden fazla kez tespit edilenlerin yazılım uyumluluk onaylarının Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından iptal edileceği

hususlarına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

9. 7/12/2024 tarihli ve 32745 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3) ile;

- Akaryakıt istasyonu işleten mükelleflerin, en az bir pompa ünitesinin tabanca aparatları üzerine nitelikleri Darphane tarafından belirlenen ve Darphane ya da yetkili firmalar tarafından üretilen

TTO'ları temin ederek 31/1/2025 tarihine kadar taktırmaları zorunluluğu getirilmiş olup bu yükümlülükleri bulunan TTO, TTB ve diğer donanımlara ilişkin olarak 31/1/2025 tarihine kadar utts.gov.tr adresinden gerekli başvuru ve kayıt işlemlerini yapmak şartıyla bahse konu donanımları en geç 30/4/2025 tarihine kadar taktırarak ya da montajını yaptırarak kullanmaya başlayabilecekleri belirlenmiştir.

- UTTS kapsamında olan diğer taşıtlar için TTB takma zorunluluğu açısından;

- Motorlu araç ticareti yapanlardan kullanılmak üzere alınanlara, motorlu araç ticareti yapan mükellefler tarafından kayıt ve tescil işlemi gerçekleştirildikten sonra trafiğe çıkmadan önce,
- Kullanılmak üzere ithal edilenlere ise ithalatı yapanlar tarafından tescil işlemi gerçekleştirildikten sonra bir ay içerisinde,
- Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlar kapsamında olmayan ve taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtlara ise 1/7/2025 tarihinden itibaren,
- Bu tarihten sonra taşıt tanıma sistemi kullanacaklara ise kullanılmaya başlanmadan önce

TTB takılması zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca taşıtın devredilmesi halinde mevcut TTB'nin değişmesine gerek olmadığı belirtilmiştir.

10. 31/12/2024 tarihli ve 32769 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 6) ile;

- Envanter defterinin ihtiyari olarak elektronik defter şeklinde tutulabilmesinin sağlanması ve buna yönelik usul ve esaslarına belirlenmesi,

- Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerden Vergi Usul Kanununun 172 nci ve 173 üncü maddeleri kapsamında defter tutma yükümlülüğü bulunmayan dernek, vakıf, sendika, oda, birlik, federasyon, konfederasyon gibi mükellefler ile kurumlar vergisinden muaf olan kooperatifler ve iflas kararının devamı müddetince iflas halinde olan mükelleflerin e-defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğunun bulunmadığının belirlenmesi,

- e-Defter Uygulamasına Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresinin temini suretiyle de başvuru yapılabilmesinin sağlanması

hususlarına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

5.1.4. Sirkülerler

Vergi Usul Kanunu ile ilgili olarak;

1. 2/1/2024 tarihli VUK-163/2024-1 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile elektronik defter uygulamasına dâhil olanlar tarafından 2 Ocak 2024 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “Elektronik Defter Beratları”nın yüklenme süresi 5 Ocak 2024 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.

2. 10/2/2024 tarihli VUK-164/2024-2 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 1 Şubat 2024 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak üzere, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından vergilendirme dönemini takip eden ayın 21 inci günü akşamına kadar verilip beyanname verecekleri ayın 23 üncü günü akşamına kadar ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi Beyannamelerinin verilme ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri, ilgili vergilendirme dönemini takip eden ayın 25 inci günü sonuna kadar uzatılmıştır.

3. 20/2/2024 tarihli VUK-165/2024-3 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun enflasyon düzeltmesi işlemlerinde kullanılacak ortalama ticari kredi faiz oranları belirlenmiş, ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulamasına yönelik bazı hususlara ilişkin örnek hesaplamalara da yer verilmek suretiyle açıklamalar yapılmıştır.

4. 28/3/2024 tarihli VUK-166/ 2024-4 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile;

-1 Nisan 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2023 takvim yılına ait Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 5 Nisan 2024 Cuma günü sonuna kadar,

-1 Nisan 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024/Şubat dönemine ilişkin "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresi 5 Nisan 2024 Cuma günü sonuna kadar,

-Elektronik defter uygulamasına dâhil olanlar tarafından 1 Nisan 2024 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “Elektronik Defter Beratları”nın yüklenme süresi 5 Nisan 2024 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.

5. 26/4/2024 tarihli VUK-167/2024-5 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile;

- 30 Nisan 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2023 hesap dönemine ait Kurumlar Vergisi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 6 Mayıs 2024 Pazartesi günü sonuna kadar,

- 30 Nisan 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024/Mart dönemine ilişkin "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresi 6 Mayıs 2024 Pazartesi günü sonuna kadar,

- 30 Nisan 2024 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “Elektronik Defter Beratları”nın yüklenme süresi 10 Mayıs 2024 Cuma günü sonuna kadar, uzatılmıştır.

6. 15/5/2024 tarihli VUK-168/2024-6 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 17 Mayıs 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024 I. Geçici Vergi Dönemine (Ocak-Şubat-Mart) ait Gelir ve Kurum Geçici Vergi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 22 Mayıs 2024 Çarşamba günü sonuna kadar uzatılmıştır. Söz konusu uzatma, ilgili geçici vergi dönemi itibarıyla beyanname verme tarihi 17 Mayıs 2024 günü sonu olan özel hesap dönemine tabi mükellefleri de kapsamıştır.

7. 26/6/2024 tarihli VUK-169/2024-7 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile deprem nedeniyle mücbir sebep ilan edilen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illeri ve Gaziantep ilinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki mükellefler ile bu il veya ilçelerde mükellefiyet kaydı bulunmayıp, söz konusu yerlerdeki meslek mensuplarıyla arasında deprem tarihi itibarıyla Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi bulunması nedeniyle mücbir sebep kapsamında değerlendirilen mükelleflerden, 531 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca 6/2/2023 tarihinden önce lisans almış ve teminat verme süresi bu tarihten sonra sona eren mükellefler ile (b) bendi kapsamındaki mükelleflerin teminat verme süreleri 2/12/2024 (bu tarih dahil) tarihine kadar uzatılmıştır.

8. 17/7/2024 tarihli VUK-170/2024-8 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile enflasyon düzeltmesi işlemlerinde kullanılacak 2024/Ocak-Haziran aylarına ait ortalama ticari kredi faiz oranları açıklanmıştır.

9. 7/8/2024 tarihli VUK-171/2024-9 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 19 Ağustos 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024 II. Geçici Vergi Dönemine (Nisan-Mayıs-Haziran) ait Gelir ve Kurum Geçici Vergi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 27 Ağustos 2024 Salı günü sonuna kadar uzatılmıştır.

10. 23/8/2024 tarihli VUK-172/2024-10 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 27 Ağustos 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024 II. Geçici Vergi Dönemine (Nisan-Mayıs-Haziran) ait Gelir ve Kurum Geçici Vergi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 6 Eylül 2024 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.

11. 29/8/2024 tarihli VUK-173/2024-11 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile Resmi Gazete’de yayımlanmak üzere gönderilen 563 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılan düzenlemeler de dikkate alınarak 6 Eylül 2024 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024 II. Geçici Vergi Dönemine (Nisan-Mayıs-Haziran) ait Gelir ve Kurum Geçici Vergi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 13 Eylül 2024 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.

12. 4/9/2024 tarihli VUK-174/2024-12 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile e-Defter Uygulamasına dâhil olanlar tarafından 10 Eylül 2024 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken elektronik defter ve berat dosyalarının yüklenme süresi 10 Ekim 2024 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.

13. 8/10/2024 tarihli VUK-175/2024-13 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile enflasyon düzeltmesi işlemlerinde kullanılacak 2024/Temmuz, 2024/Ağustos ve 2024/Eylül aylarına ait ortalama ticari kredi faiz oranları açıklanmıştır.

14. 1/11/2024 tarihli VUK-176/2024-14 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile enflasyon düzeltmesi uygulamasına yönelik bazı hususlara ilişkin örneklere de yer verilmek suretiyle açıklamalar yapılmıştır.

15. 15/11/2024 tarihli VUK-177/2024-15 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 15 Kasım 2024 tarihli ve 177 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 18 Kasım 2024 Pazartesi günü sonuna kadar verilmesi gereken 2024 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) ait Gelir ve Kurum Geçici Vergi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 22 Kasım 2024 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.

16. 2/12/2024 tarihli VUK-178/2024-16 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile deprem nedeniyle mücbir sebep ilan edilen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illeri ve Gaziantep ilinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki mükellefler ile bu il veya ilçelerde mükellefiyet kaydı bulunmayıp, söz konusu yerlerdeki meslek mensuplarıyla arasında deprem tarihi itibarıyla Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi bulunması nedeniyle mücbir sebep kapsamında değerlendirilen mükelleflerden, 531 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca 6/2/2023 tarihinden önce lisans almış ve teminat verme süresi bu tarihten sonra sona erenler ile (b) bendi kapsamındakilerin 2024 yılında vermesi gereken teminatlarını 28/2/2025 (bu tarih dahil) tarihine kadar bağlı oldukları vergi dairelerine vermesi gerektiği düzenlenmiştir.

17. 10/12/2024 tarihli VUK-179/2024-17 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile deprem nedeniyle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 13 ve 15 inci maddeleri kapsamında değerlendirilerek mücbir sebep hali ilan edilen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illeri ve Gaziantep ilinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki mükellefler ile mükellefiyet kaydı belirtilen yerler dışında olmakla birlikte söz konusu yerlerdeki meslek mensuplarıyla arasında deprem tarihi itibarıyla Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi bulunması nedeniyle mücbir sebep kapsamında değerlendirilen mükellefler tarafından verilmesi gereken bazı beyanname ve bildirimlerin verilme ve bu beyannamelere ve bildirimlere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri ile söz konusu mükellefler tarafından oluşturulması ve imzalanması gereken e-defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken defter ve berat dosyalarının yüklenme süresinin uzatılması sağlanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu ile ilgili olarak;

1. 29/3/2024 tarihli KVK-65/ 2024-1 Kurumlar Vergisi Kanunu (Geçici Vergi Dönemlerinde Yeniden Değerleme Oranı) Sirküleri ile 2024 yılı birinci geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı % 7,55 (yüzde yedi virgül elli beş) olarak tespit edilmiştir.

2. 31/7/2024 tarihli KVK-66/2024-2 /Yatırım İndirimi-52 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Sirküleri ile 2024 yılı ikinci geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı % 22,20 (yüzde yirmi iki virgöl yirmi) olarak tespit edilmiştir.

3. 9/10/2024 tarihli KVK-67/2024-3 /Yatırım İndirimi-53 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Sirküleri ile 2024 yılı üçüncü geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı % 34,14 (yüzde otuz dört virgöl on dört) olarak tespit edilmiştir.

5.2. Mükellef Hizmetleri Faaliyetleri

Başkanlığımız, mükelleflerin ihtiyaç, talep ve beklentilerinin belirlenmesi, işlemlerini hızlı ve güvenli bir şekilde yapabilecekleri hizmet kanallarının geliştirilmesi ile toplumsal farkındalığın, vergiye gönüllü uyumun ve vergi bilincinin artırılması amaçlarına yönelik çalışmalarına devam etmektedir. Bu kapsamda, 2024 yılında yürütülen faaliyetlere aşağıda yer verilmiştir.

5.2.1. Rehber ve Broşür Hazırlanması

Mükelleflerin vergi ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirirken doğru bilgiye ulaşmalarını ve vergi ile ilgili çeşitli konularda bilgilendirilmelerini sağlamak amacıyla yazılı ve görsel yayınlar hazırlanmıştır. Ayrıca daha önce hazırlanan yayınlar güncellenerek Başkanlığımızın internet sayfasında ve sosyal medya hesaplarında yayınlanmıştır. Hazırlanan her türlü rehber ve broşüre Başkanlığımız resmi internet sayfasından (www.gib.gov.tr) ulaşılabilir.

Bu çalışmalar kapsamında, 2024 yılında aşağıdaki rehber ve broşürler hazırlanmıştır:

REHBERLER

- ✓ Motorlu Taşıtlar Vergisi ve Trafik İdari Para Cezası Rehberi
- ✓ Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi
- ✓ Kazançları Basit Usulde Tespit Edilen Mükelleflerde Gelir Vergisi İstisnası Rehberi
- ✓ Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi
- ✓ Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi
- ✓ Ücret Geliri Elde Edenler İçin Vergi Rehberi
- ✓ Menkul Sermaye İradı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi
- ✓ Diğer Kazanç ve İratların Vergilendirilmesi Rehberi
- ✓ Serbest Meslek Kazancı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi
- ✓ Zirai Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi
- ✓ Türkiye’de Yerleşmiş Olmayanlar (Dar Mükellefler) İçin Kira Geliri Rehberi
- ✓ The Guidebook On Rental Incomes For Non-Resident Taxpayers
- ✓ GVK Geçici 67 nci Madde Uygulaması ile İlgili Olarak Gerçek Kişilere Yönelik Vergi Rehberi
- ✓ Gelir Vergisi Matrahından İndirilecek Hayat/Şahıs Sigorta Primleri Rehberi
- ✓ Kurumlar Vergisi Beyan Rehberi
- ✓ Kooperatiflere İlişkin Vergi Düzenlemeleri Rehberi
- ✓ Engelliler İçin Vergi Rehberi
- ✓ Pişmanlıkla Beyan Rehberi
- ✓ Binek Otomobillerin Giderleri ve Amortismanlarının Vergi Matrahından İndirilmesi Rehberi
- ✓ Belirli Tutarın (30 Bin) Üzerindeki Tahsilat ve Ödemelerde Tevsik (Belgeleme) Zorunluluğu Rehberi
- ✓ Kira Tahsilat ve Ödemelerinin Tevsik (Belgeleme) Zorunluluğu Rehberi
- ✓ Sosyal İçerik Üreticiliği, İnternet ve Benzeri Elektronik Ortamlar Üzerinden Sunulan Hizmetler ile Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası Rehberi
- ✓ Vergi Takvimi

AFİŞ VE BROŞÜRLER

- ✓ Gelir Vergisi Beyannamesinde İndirilecek Eğitim ve Sağlık Harcamaları Broşürü
- ✓ Hazır Beyan Sistemi Broşürü
- ✓ İşe Yeni Başlayan Serbest Meslek Erbablarının Hak ve Ödevleri
- ✓ İşe Yeni Başlayan Ticari Kazanç Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri
- ✓ Gayrimenkullerin 5 Yıl İçinde Elden Çıkarılmasında Gelir Vergisi Beyanı Broşürü
- ✓ Vergiye Uyumlu Mükelleflere % 5 Vergi İndirimi Broşürü
- ✓ İşe Yeni Başlayan Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri Broşürü
- ✓ Gayrimenkul Alım-Satımının Vergilendirilmesi Broşürü
- ✓ Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Broşürü
- ✓ Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Broşürü
- ✓ Ödeme Emrine Karşı Yapılacak İşlemler Broşürü
- ✓ Vergi Cezalarında İndirim Uygulaması Broşürü
- ✓ Elektronik Tebligat Sistemi Broşürü
- ✓ Genç Girişimcilere Vergi ve Sigorta Prim Teşviki Broşürü

Yayınlanan rehber, broşür ve vergi takviminin mükellefler ile kamuoyunun beklentilerini de dikkate alarak hazırlanabilmesi için Gelir İdaresi Başkanlığında ve 81 Defterdarlıkta çalışan personelden rehber ve broşürlere ilişkin görüş ve önerileri alınmıştır.

5.2.2. Etkinlikler

Ülkemizde vergi bilincinin çocuklarda ve genç nesillerde oluşturulmasına, verginin toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesine ve vergiyi gönüllü olarak ödeme alışkanlığının artırılmasına yönelik her yıl Şubat ayının son haftası Vergi Haftası olarak kutlanmaktadır.

Vergi Haftası etkinlikleri kapsamında, merkez ve taşra teşkilatında kamuoyuna, mükelleflere ve öğrencilere yönelik 81 İlde çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir.

Gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin bilgi ve görseller www.vergihaftasi.gov.tr internet sayfasında kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

35. Vergi Haftası kapsamında aşağıda belirtilen etkinlikler düzenlenmiştir.

- Vergi Haftası etkinliği, Bakanımız Sayın Mehmet ŞİMŞEK'in açılış konuşması ile başlamış olup meslekte 35 hizmet yılını doldurmuş personelimize teşekkür belgeleri Sayın Bakanımız tarafından bizzat takdim edilmiştir.

- Vergi sloganlarının yer aldığı 21.900 adet afiş basılarak 81 İlde hizmet binalarına asılmak üzere dağıtımı yapılmıştır.

- Defterdarlıkların internet sitelerinde ve sosyal medya hesaplarında vergi haftası afiş ve slider görselleri yayınlanmıştır.
- Çocuklarda vergi bilincini geliştirmek ve benimsetmek için “VERGİ GELECEĞİMİZİN ANAHTARIDIR” sloganı ile hazırlanan öğrenci afişi okullara asılmıştır.
- Beyan, ödeme ve diğer vergisel yükümlülüklerini zamanında yerine getiren gönüllü uyum seviyesi yüksek 2.103 mükellef, 1.429 gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri işyerinde ziyaret edilmiş, sunulan hizmetlere yönelik görüş ve önerileri alınmıştır.
- e-Posta Bilgilendirme Sistemi aracılığıyla mükelleflere Vergi Haftası kutlama maili hazırlanarak gönderilmesi sağlanmıştır.
- 5.367.567 öğrenciye vergi bilincini geliştirme eğitimleri verilmiştir.
- Kamu kurumlarının “Outdoor TV” ekranlarında 1.723 adet afiş ve slider/banner görselleri yayınlatılmıştır.
- 176 YMM ve SMMM Meslek Odası ziyareti gerçekleştirilmiştir.
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu bünyesinde bulunan Odalar ve Birlikler eşliğinde gerçekleştirilen toplantılar ile 1.030 küçük esnaf ve genç girişimciye vergi konularında bilgilendirme yapılmıştır.
- Yeni işe başlayan ticari kazanç mükelleflerine ve serbest meslek erbaplarına hak ve ödevleri anlatılmış, “e-Tebliğat”, “e-Dönüşüm”, Dijital Vergi Dairesi, Dijital Vergi Asistanı (GİBİ) konulu düzenlenen 74 seminer/konferans/panel/toplantıda bilgilendirmeler yapılmış, 3.733 kişi organizasyonlara katılım sağlamıştır.
- Resmi kurum ve kuruluşlara 421 ziyaret gerçekleştirilmiştir.
- Üniversitelerde, 6.401 öğrencinin katılım sağladığı konferanslar/paneller düzenlenerek GİB tanıtımı, kariyer imkânları, vergi bilinci, mükellef hakları vb. konularda bilgilendirmeler yapılmıştır.
- Vergi dairelerine gelen 41.275 mükellefe GİB sosyal medya ve e-posta aboneliği hakkında bilgi verilmiştir.
- Kızılay işbirliği ile düzenlenen 45 kan bağışısı kampanyasına 876 personel katılmıştır.
- 35. Vergi Haftası süresince oynanan Süper Lig ve TFF 1.lig futbol müsabakalarında “GELECEĞİN GARANTİSİ VERGİLERİNİZDİR, VERGİ HAFTASI KUTLU OLSUN” yazılı branda ile tribüne çıkmıştır.
- Banka ATM’lerinin ana ekranlarında Vergi Haftası boyunca kutlama mesajına yer verilmiştir.
- PTT ile yapılan işbirliği çerçevesinde, Vergi Haftası süresince PTT tarafından “Vergi Güçtür” sloganlı flam uygulaması yapılmıştır.
- 224 şehit ailesi ve gazi ziyaret edilmiştir.
- TV yarışma programlarına yarışmacı olarak katılım sağlanmıştır.
- Mülga vergi dairesi başkanlıkları ve defterdarlıklar bünyesinde 60 adet Hazır Beyan kabul stantları kurularak 10.565 beyanname kabul edilmiş, 9.497 mükellefe bilgilendirme yapılmıştır.

5.2.3. Vergi İletişim Merkezince Verilen Hizmetler (VİMER)

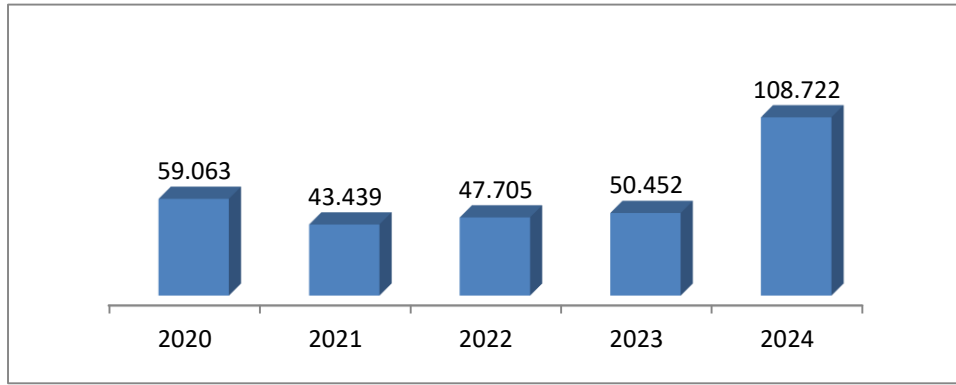
Vergi İletişim Merkezi, mükelleflerin vergi ile ilgili konularda güncel ve doğru bilgiye telefon aracılığıyla ulaşmalarını sağlamak amacıyla 25/12/2007 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır.

VİMER tarafından “danışmanlık” hizmetinin yanı sıra aşağıdaki hizmetler de sunulmaktadır;

- ✓ Telefonla ve internet ortamında ihbar bildirimlerinin alınması,
- ✓ Borç sorgulama,
- ✓ Borç bildirim hizmeti,
- ✓ e-Beyanname teknik destek hizmeti,
- ✓ Mükellef Geri Bildirim Sistemi,
- ✓ Motorlu taşıtlar vergisi plaka tescil tarihi sorgulama,
- ✓ İngilizce e-Posta Yanıt Sistemi,
- ✓ Gayrimenkul sermaye iradı beyannamesine ilişkin randevu taleplerini alma,
- ✓ Geri arama,
- ✓ Dijital Vergi Asistanı – GİBİ Uygulaması.

VİMER’de 2024 yılında cevaplanan çağrı sayısı 1.023.118’dir. 31/12/2024 tarihi itibarıyla cevaplanan toplam çağrı sayısı 11.806.315’e ulaşmıştır. Ayrıca 2024 yılında mükellefin ilk aramasında cevaplanan çağrı oranı % 97,89’dur .

Son beş yıl içerisinde VİMER’den alınan ihbar sayıları ise aşağıdaki grafikte verilmiştir.

5.2.4. Dijital Vergi Asistanı (GİBİ)

Yapay zeka destekli, makine öğrenmesi esaslı ile çalışan, kullanıcıların genel nitelikli, kişiye ve duruma özel olmayan mevzuat sorularının cevaplarına ve Başkanlığımız görev alanına giren elektronik hizmetlere dair yönlendirmelere ulaşabilecekleri, 7/24 hizmet verebilme kapasitesine sahip Dijital Vergi Asistanı (GİBİ) 23/1/2023 tarihinde www.gib.gov.tr internet adresimizde uygulamaya açılmıştır. Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Reformları Eylem Planı ile kamuoyuna ilan edilen “Dijital Vergi Asistanı” uygulamasının mükellef memnuniyetini sağlama ve hizmet kalitesini artırma yönünde katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

Günlük olarak gelen soruların kontrolü ve içerik revizyonunun sürekliliği esaslı ile geliştirilen GİBİ uygulamasında; mevzuat ve yönlendirme olmak üzere 505 adet cevaba 7/24 erişim sağlanabilmektedir. Yapay zeka destekli işletim esasına sahip Dijital Vergi Asistanı, 11.615 adet söylem ile kullanıcıların cevap havuzunda yer alan bilgilere erişim sağlamasını mümkün hale getirmiştir.

GİBİ ile 2024 yılında 264.164 kullanıcının 579.997 adet sorusu cevaplanmıştır. Proje ekibi tarafından günlük olarak gelen mesajlar ve sistemden verilen cevaplar değerlendirilerek gerekli revizyonlar yapılmıştır.

5.2.5. Vergi Bilincini Geliştirmeye Yönelik Verilen Eğitimler

Toplumda vergi bilincinin yerleşmesi bakımından çocuklar ve gençlerin vergi konusunda bilgilendirilmesi ve farkındalıklarının artırılması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı ve Bakanlığımız işbirliği ile yürütülen vergi bilincini geliştirme eğitimlerine 2024 yılında da devam edilmiştir.

Türkiye genelinde birinci kademede (3 ve 4. sınıflar), ikinci kademede (5, 6, 7 ve 8. sınıflar) ve üçüncü kademede (9, 10, 11. sınıflar) bulunan öğrencilere yönelik Başkanlığımız tarafından hazırlanan içeriklerin Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı'nda (EBA) yer alması sağlanarak 2024 yılında toplamda 5.367.567 öğrenciye Vergi Bilinci Geliştirme Eğitimleri verilmiştir.

Bu kapsamda her ilde Defterdarlıklar bünyesinde Vergi Bilinci Takımları oluşturulmuştur. Takımlar eğitim takvimlerini il düzeyinde oluşturarak eğitimlere başlamıştır. Aynı zamanda eğitimlerde kullanılmak üzere kurumsal tanıtım müziği videosu hazırlanmıştır.

Toplumda vergi algısını olumlu yönde güçlendirmek amacıyla vergi kültürünün oluşmasını sağlayacak olan gençlerimizi hem toplumsal hayata hem de çalışma hayatına hazırlayan üniversitelerimizi ziyaret ederek ya da üniversite öğrencilerini Başkanlığımızda ağırlamak suretiyle Kurumumuzu tanıtmak ve vergi bilinci konusunda farkındalık oluşturma faaliyetleri düzenlenmektedir.

Bu kapsamda, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Çorum Hitit Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ziyaret edilmiş, Yozgat Bozok Üniversitesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi öğrencileri ise Başkanlığımızda ağırlanarak kurum tanıtımı yapılmış ve kariyer imkânları anlatılmıştır.

Ayrıca, çocuklar ve gençlere fiş ve fatura almanın önemini benimsetilmesi amacıyla Türkiye genelinde 30 Eylül-15 Aralık tarihleri arasında vergibilinci.gib.gov.tr adresi üzerinden başvuruların yapılabildiği, "Vergi" konulu resim yarışması düzenlenmiş ve 3 adet 2D animasyon filmi hazırlanarak siteye yüklenmiştir.

5.2.6. Mükellef e-Posta İletişim Sistemi (MEİS)

Mükelleflerin bağlı oldukları vergi dairesiyle kolay ve hızlı bir şekilde iletişime geçmelerini sağlamak amacıyla telefonla iletişimin yanında farklı bir iletişim kanalı ihtiyacını karşılamak üzere kurulan MEİS, 2024 yılı içerisinde uygulamaya konulmuştur.

Bu sistem ile mükellefler vergi daireleriyle iletişime geçerek vergisel işlem ve süreçler hakkında güncel ve doğru bilgiye ulaşabilecekleri gibi elektronik uygulamalar hakkında tereddüt ettikleri konularda da destek alabilmektedirler.

MEİS'in sağlıklı yürütülebilmesi ve mükelleften gelen e-postanın kurumsal yazışmalardan ayırt edilebilmesi ve aynı zamanda mükellefe en kısa sürede cevap verilebilmesi için vergi dairelerinin halihazırda kullanmış oldukları kurumsal e-posta adreslerinin dışında sadece mükelleflerin kullanımı için özel olarak vergi dairelerine ikinci bir e-posta adresi tanımlanarak Başkanlığımız internet sayfasında yer alan MEİS butonuna eklenmiştir.

Vergi dairesi bazında başvuru sayısı, vergi dairesi servisleri bazında başvuru sayısı, en çok gelen konu soru başlıkları, gelen e-postalara ortalama dönüş süresi gibi kriterler göz önünde bulundurularak aylık olarak sistemden raporlamalar yapılmakta, istatistikler tutulmaktadır.

Bu raporlamalar sonucunda vergi dairelerine MEİS üzerinden sık gelen konular değerlendirilmekte, iyileştirilmeye açık alanlara yönelik yeni hizmet seçenekleri geliştirilmekte, sistem üzerinden bildirilen sorunlara ilişkin çözüm üretilebilmekte ve yeni projeler geliştirilebilmektedir.

20/10/2023 tarihi itibarıyla kullanılmaya başlanan MEİS üzerinden 23.365 tanesi 2024 yılına ait olmak üzere toplamda 29.511 e-posta ile mükellef kendi vergi dairesi ile kolaylıkla iletişime geçmiştir.

5.2.7. Vergi Bilincinin Güçlendirilmesi ve Vergiye Gönüllü Uyumun Artırılmasında Davranışsal Kamu Politikaları

Başkanlığımız tarafından mükelleflere sunulan tüm uygulama ve hizmetlerin, vergi bilincini ve gönüllü uyumu artıracak şekilde davranışsal kamu politikaları yaklaşımıyla yeniden gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi, orta ve uzun vadeli davranışsal kamu politikaları üretilmesi ile bu politikaların uygulanabilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

2024 yılında aşağıda yer alan konularla ilgili davranışsal içgörü yaklaşımları kullanılarak çalışmalar yapılmış ve aksiyon raporları hazırlanmıştır.

- ✓ 2024 Yılı MTV 1. Taksit Ödeme Döneminin Hatırlatılması,
- ✓ 2023 Yılı Gelir Vergisi 1. Taksit Ödemesi Yapmayan Mükelleflerin Bilgilendirilmesi,
- ✓ 2023 Yılı Gelir Vergisi Damga Vergisi Ödemesi Yapmayan Mükelleflerin Bilgilendirilmesi,
- ✓ 2023 Yılı Kurumlar Vergisi Ödemesi Yapmayan Mükelleflerin Bilgilendirilmesi,
- ✓ 2023 Yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesi Damga Vergisi Ödemesi Yapmayan Mükelleflerin Bilgilendirilmesi,
- ✓ 2024 Yılı MTV 2. Taksit Ödeme Döneminin Hatırlatılması,
- ✓ 2023 Yılı Gelir Vergisi 2. Taksit Ödemesi Yapmayan Mükelleflerin Bilgilendirilmesi,
- ✓ İşe Yeni Başlayan Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükelleflerine Yönelik Gönüllü Uyum,
- ✓ Katma Değer Vergisi Beyannamesi Vermeyen Mükelleflere Yönelik Gönüllü Uyum,
- ✓ Katma Değer Vergisi Vergi Borcu Ödemesi Yapmayan Mükelleflere Yönelik Gönüllü Uyum,
- ✓ Katma Değer Vergisi Beyannamesi Damga Vergisi Ödemesi Yapmayan Mükelleflere Yönelik Gönüllü Uyum,
- ✓ 7440 sayılı Yapılandırma Kanunu İhlal Sınırındaki Mükelleflere Taksit Ödemesi Döneminin Hatırlatılması

çalışmaları yapılmış olup mükelleflerin doğru ve etkili bir şekilde yönlendirilmesi için davranış bilimleri tekniklerinden yararlanılmıştır.

5.2.8. Mükellef Geri Bildirim Sistemi

Mükellef Geri Bildirim Sistemi kapsamında Başkanlığımızca sunulan hizmetlere ilişkin olarak mükellefler tarafından bildirilen sorun, talep, öneri ve memnuniyetler değerlendirilerek ilgili birimlere aktarılma ve sonuçlandırılmaya devam edilmiştir.

31/12/2024 tarihi itibarıyla Mükellef Geri Bildirim Sistemi aracılığıyla mükelleflerden toplam 40.761 adet talep ve bildirim alınmıştır. Bu sayının 32.857 adedini işlem talepleri oluşturmakta olup 32.441 adedi ilgili birimler tarafından sonuçlandırılmıştır. 7.904 adedi bildirim olup bunlardan 2.198 adedi öneri olarak değerlendirilmek üzere ilgili birimlere aktarılmıştır.

5.2.9. Bazı Vergisel Teşvikler ve Uygulama Sonuçları

Vergi mevzuatımızda mükelleflerimize sağlanan bazı vergisel teşviklere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

5.2.9.1. Ticari Kazancı Basit Usulde Tespit Edilen Mükellefler

1/1/2021 tarihinden itibaren ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefimizin bu kazançları gelir vergisinden istisna edilmiştir.

31/12/2024 tarihi itibarıyla 821.849 faal basit usule tabi mükellef bulunmaktadır.

5.2.9.2. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası

Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten 1/1/2023 tarihine kadar 75.000 Türk lirasına kadar olan kısmı, 1/1/2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlar için ise 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan tutara kadar olan kısmı, belirlenen şartların sağlanması suretiyle gelir vergisinden müstesna tutulmuştur.

Yıllar itibarıyla genç girişimci kazanç istisnasından yararlanan mükellef sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Takvim Yılı	Gerçek Usul			Basit Usul	Toplam
	Ticari Kazanç	Zirai Kazanç	SMK		
2020	71.083	74	10.893	17.397	99.447
2021	123.572	89	16.100	-	139.761
2022	115.201	35	16.471	-	131.707
2023	111.619	30	15.323	-	126.972
2024*	84.965	-	11.678	-	96.643

*2024 takvim yılına ait gelir vergisi beyannamelerinin mükellefleri tarafından henüz verilmemiş olması sebebiyle yukarıdaki tabloda 2024 yılına ilişkin son dönem geçici vergi beyannamesinden elde edilen verilere yer verilmiştir.

5.2.9.3. Engellilik İndirimi

Çalışma gücündeki kayıp oranına göre ücretleri üzerinden yapılacak engellilik indiriminden faydalanmak üzere engellilik derecesinin tespitine ilişkin gerek elektronik ortamda Engelli Vergi İndirim Sistemi (EVİS) üzerinden gerekse başvuru dilekçeleri ile birlikte 2024 yılında Başkanlığımıza yapılan toplam 95.457 başvurunun tamamına yakını sonuçlandırılmıştır.

5.2.9.4. Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası

İnternet ortamında sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştirilmesinden elde edilen kazançlar Türkiye’de kurulu bankalarda bir hesap açılması ve bu faaliyetlere ilişkin tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şartıyla gelir vergisinden istisna olup hesaba aktarılan tutarlar üzerinden bankalarca % 15 tevkifat yapılmaktadır.

Sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştirilmesine ilişkin istisnadan yararlanan mükelleflere ve bankalarca sorumlu sıfatı ile yapılan tevkifat tutarlarına ait bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Takvim Yılı	Sosyal İçerik Üreticiliğinde Kazanç İstisnası Kapsamında Yapılan Ödemeler (GVK mükerrer 20/B)		Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası Kapsamında Yapılan Ödemeler (GVK mükerrer 20/B)		İstisnadan Yararlanan Mükellef Sayısı
	Gayrisafi Tutar	Kesinti Tutarı	Gayrisafi Tutar	Kesinti Tutarı	
2022	592.258.891	88.862.228	13.395.539	2.040.839	10.663
2023	1.492.735.753	223.998.231	40.600.871	6.140.563	19.276
2024	4.559.001.363	683.285.216	92.965.007	14.006.281	39.026

5.2.9.5. Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti

Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflerin talep etmeleri halinde hasılat esasında vergilendirilmelerine imkân tanınmıştır. Buna göre, bu faaliyetlerden elde edilen gayrisafi hasılatın % 10'u gelir vergisi uygulamasında matrah olarak esas alınmakta, KDV ise bu hasılatla % 1,5 katma değer vergisi oranı uygulanmak suretiyle hesaplanmaktadır. Gelir vergisi ve katma değer vergisi uygulaması bakımından söz konusu uygulamadan yararlanan mükelleflere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Gelir Vergisi – Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti			
Takvim Yılı	Mükellef Sayısı**	Gayrisafi Hasılat	Hasılat Esaslı Kazanç
2020	6.185	1.321.369.784	132.136.981
2021	7.025	1.896.602.699	189.660.273
2022	7.414	3.338.140.402	333.814.044
2023	8.189	8.933.703.682	893.370.371
2024*	7.947	12.366.759.514	1.236.675.954

*2024 takvim yılına ait gelir vergisi beyannamelerinin mükellefleri tarafından henüz verilmemiş olması sebebiyle yukarıdaki tabloda 2024 yılına ilişkin son dönem geçici vergi beyannamesinden elde edilen verilere yer verilmiştir.

KDV – Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti			
Takvim Yılı	Mükellef Sayısı**	Toplam Hasılat	Ödenmesi Gereken KDV
2020	5.720	2.044.017.419	30.644.902
2021	5.928	2.591.661.532	38.856.588
2022	6.212	6.797.026.380	101.904.834
2023	7.457	12.003.318.590	1.887.133.387

** Gelir Vergisi ve KDV Uygulamasında yıllar itibarıyla mükellef sayılarında meydana gelen farklılık, bu vergilerin beyan dönemlerinin farklı (yıllık/aylık) olmasından kaynaklanmaktadır.

5.2.9.6. Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi Müessesesi

Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerinden (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere), 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda belirtilen şartları taşıyanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin % 5'ini, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirim imkânı bulunmaktadır.

Vergiye uyumlu mükellef indiriminden yararlanan gelir vergisi mükelleflerinin sayısına ve yararlanılan indirim tutarlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi-Gelir Vergisi		
Takvim Yılı*	Mükellef Sayısı	Hesaplanan Vergi İndirimi
2019	25.628	104.707.107
2020	29.377	141.538.465
2021	35.235	205.906.136
2022	49.888	399.431.637
2023	51.160	732.653.348

*2024 takvim yılına ait gelir vergisi beyannamelerinin mükellefleri tarafından henüz verilmemiş olması sebebiyle 2024 yılına ilişkin veriler tabloda yer almamaktadır.

Vergiye uyumlu mükellef indiriminden yararlanan kurumlar vergisi mükelleflerinin sayısına ve yararlanılan indirim tutarlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi-Kurumlar Vergisi		
Hesap Dönemi*	Mükellef Sayısı	Hesaplanan Vergi İndirimi
2019	29.560	1.043.898.784
2020	35.128	1.611.936.576
2021	45.243	3.395.375.979
2022	76.388	7.521.180.982
2023	80.638	13.174.153.454

*2024 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamelerinin mükellefleri tarafından henüz verilmemiş olması sebebiyle 2024 yılına ilişkin veriler tabloda yer almamaktadır.

5.3. Elektronik Ortamda Yürütülen Faaliyetler

5.3.1. e-Beyanname Uygulaması Çerçevesinde Yürütülen Çalışmalar

Başkanlığımızca elektronik ortamda e-beyanname sistemi üzerinden beyanname alınmasına 1/9/2004 tarihinde başlanmıştır. 2004 yılında kağıt beyanname alınma oranı % 98,75, elektronik beyanname alınma oranı % 1,25 iken 2024 yıl sonu itibarıyla kağıt beyanname alınma oranı % 0,10, elektronik beyanname oranı % 99,90 olmuştur.

Elektronik beyanname sayısında yaşanan büyük orandaki artış, ülkenin ekonomik ve doğal kaynaklarına önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Ayrıca elektronik ortamda alınan beyannameler aracılığıyla denetim, arşivleme ve istatistiksel analiz işlemleri daha kolay hale gelmiş olup bu durum idarenin işleyişini hızlandırmakla beraber idareye zaman, mekân ve kaynak tasarrufu da sağlamıştır.

Elektronik beyanname alanında yürütülen çalışmalar kapsamında Hizmet Vergisi Beyannamelerine ilişkin olarak 1/5/2024 tarihinden itibaren banka muameleleri vergisi, 1/8/2024 tarihinden itibaren de sigorta muameleleri vergisi yeni e-Beyan Sisteminde uygulamaya açılmıştır.

Dijital Vergi Dairesi uygulamasına geçişle birlikte Beyanname Düzenleme Programına (BDP) dijital.gib.gov.tr. adresi üzerinden veya arama fonksiyonunu kullanarak rahatlıkla erişim sağlanabilmektedir.

5.3.2. Hazır Beyan Sistemi

1/3/2016 tarihi itibarıyla kullanımına açılan Hazır Beyan Sistemi; gelirleri sadece ücret, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlardan veya bunların birkaçından veyahut tamamından ibaret olan gelir vergisi mükelleflerinin bu gelirlerine ilişkin beyannamelerini önceden hazırlayarak mükelleflerin onayına sunmaktadır.

Hazır Beyan Sistemi ile mükelleflerin vergiye uyum maliyetleri düşürülerek gönüllü uyum seviyesinin artırılması ile vergi dairelerinde yapılan iş ve işlemlerde verimliliğin artırılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca gelişen bilgi işlem teknolojilerinden yararlanılarak vergi beyannamelerinin hızlı, kolay, ekonomik ve güvenilir bir şekilde idareye intikalinin sağlanmasının yanı sıra, vergi beyannamelerinin doldurulması sırasında meydana gelen hataları da asgariye indirerek mükellef mağduriyeti önlenmektedir.

2024 yılında, Hazır Beyan Sistemi üzerinden beyanname veren mükellef sayısına ve beyan edilen gelir türlerine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Hazır Beyan Sistemi Kapsamında Beyanname Veren Mükellef Sayısı (Adet)	2.004.962
Beyan Edilen Toplam Gelir (TL)	359.998.343.809
Beyan Edilen Gayrimenkul Sermaye İradı (TL)	225.511.796.557
Beyan Edilen Ücret (TL)	105.889.903.784
Beyan Edilen Menkul Sermaye İradı (TL)	24.096.319.719
Beyan Edilen Diğer Kazanç ve İratlar (TL)	4.500.323.747

5.3.3. e-Defter Uygulaması

Elektronik Defter (e-Defter) Uygulaması ile Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu kapsamında kâğıt üzerinde tutulması zorunlu olan yevmiye defteri ve defteri kebirin elektronik ortamda tutulması, muhafaza ve ibraz edilebilmesi ile açılış ve kapanışlarına ilişkin tasdik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması imkânının sağlanması, bu defterlerin değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının garanti altına alınması hedeflenmiştir.

Türkiye genelinde elektronik defter altyapısını oluşturma çalışmaları kapsamında, 2024 yılında gerçekleştirilen faaliyetlere aşağıda yer verilmiştir.

- ✓ 2024 yılı sonu itibarıyla uygulamanın başladığı günden itibaren e-Defter Uygulaması kullanmak amacıyla başvuru yapan ve izin verilen mükellef sayısı 781.584'tür.
- ✓ 2024 yılında 1 adet ticari yazılım, test aşamalarından geçerek yazılım uyumluluk onayı almış ve Başkanlığımız internet sitesinde yayınlanmıştır. Bu kapsamda, toplam ticari yazılım sayısı 193'e ulaşmıştır.
- ✓ Dijital Vergi Dairesi üzerinden e-Defter Uygulaması muvafakatname oluşturma ve iptal ekranlarının geliştirilmesi çalışması tamamlanmıştır. Bu sayede e-defter mükelleflerinin oluşturdukları e-defterlerin imzalanıp onaylanarak Başkanlığımız sistemlerine gönderilmesine yönelik, aracılık sorumluluk sözleşmesi imzaladıkları meslek mensupları veya e-defter gönderilmesine yönelik Başkanlığımızdan yetki almış uyumlu yazılım programlarını işleten firmalara muvafakatname verilebilmesine imkân sağlanmıştır.
- ✓ Mükellefler tarafından edefter@gelirler.gov.tr e-posta adresi ile <http://forum.efatura.gov.tr> forum adresine gönderilen sorulara cevap verilerek sorunları çözme konusunda mükelleflere destek sağlanmıştır.

Yıllar itibarıyla e-Defter Uygulamasından yararlanan mükellef sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yıl	e-Defter Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı (Adet)
2020	203.410
2021	282.751
2022	292.768
2023	695.352
2024	781.584

5.3.4. Defter Beyan Sistemi

1/1/2018 tarihi itibarıyla kullanıma açılan Defter Beyan Sistemi; serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına, defterlerinin elektronik olarak oluşturulmasına, saklanmasına, vergi beyannameleri, bildirim ve dilekçelerin elektronik olarak verilebilmesine imkân tanıyarak bu kapsamda yer alan mükelleflerin Başkanlık veri tabanında yer alan diğer bilgilerini de mükelleflerin bilgisine sunmaktadır.

Defter Beyan Sistemi ile vergisel ve ticari işlemlerin elektronik ortamda kayıt altına alınması, kayıtlardan hareketle defter ve beyannamelerin elektronik olarak oluşturulması ve muhafaza edilmesi, bu sayede yükümlülüklerle ilişkin bürokratik işlemlerin ve uyum maliyetlerinin azaltılması, kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi ve vergiye gönüllü uyum seviyelerinin artırılması gibi birçok alanda idareye ve mükelleflere önemli katkı sağlanmaktadır.

5.3.5. Elektronik Belge (e-Belge) Uygulamaları

5.3.5.1. e-Fatura Uygulaması

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojileri, sağladıkları verimlilik ve maliyet avantajı gibi nedenlerle mükelleflere ait iş süreçlerinde gittikçe daha yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Bu durum, özellikle yüksek sayıda yasal belge ve kayıt ile ilgili süreçleri kağıt ortamında yürütmek zorunda olan mükelleflere yönelik, gelişen teknolojiye uygun yeni usul ve esasların belirlenmesini zorunlu kılmaktadır.

Yaygın olarak kullanılan belgelerden biri olan faturanın elektronik belge olarak düzenlenmesi, elektronik ortamda iletilmesi ile muhafaza ve ibraz edilmesine ilişkin 2010 yılında e-Fatura Uygulaması geliştirilmiştir.

397 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yürürlüğe giren e-Fatura Uygulamasını yaygınlaştırmak ve ödeme sistemleri ile entegrasyonu konusunda Başkanlığımızca çalışmalara devam edilmektedir.

2024 yılı sonu itibarıyla; e-Fatura Uygulamasından yararlanan mükellef sayısı, 1.565.603'e ulaşmış olup 2.263 mükellef uygulamayı entegrasyon yöntemiyle kullanmaktadır. Uygulamanın başından bugüne 90 firma, teknik kılavuzlarda belirtilen testleri başarılı şekilde tamamlayıp özel entegratör izni almıştır. 2024 yılı sonu itibarıyla 1.486.941 mükellef özel entegratörler üzerinden e-fatura uygulamasına dâhil olmuş, 76.399 mükellef de GİB Portal üzerinden e-fatura düzenlemiştir.

509 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ve 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde yer alan zorunluluk şartlarının takip edildiği, tüm mükelleflerin sicil bilgileri, zorunluluk kapsamı ve tarihlerinin yer aldığı e-Belge Bilgi Sistemi oluşturulmuştur.

Mükellefler tarafından efatura@gelirler.gov.tr e-posta adresi ile <http://forum.efatura.gov.tr> forum adresine gönderilen sorulara cevap verilerek sorunları çözmek konusunda destek verilmeye devam edilmektedir.

Yıllar itibarıyla e-Fatura Uygulamasından yararlanan mükellef sayısı, düzenlenen e-fatura sayısı ve tutarlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

YIL	e-Fatura Uygulamasından Yararlanan Mükellef Sayısı (Adet)	Düzenlenen e-Fatura Sayısı (Yıllık/Adet)
2020	332.400	366.655.334
2021	532.910	534.971.392
2022	779.379	731.758.486
2023	1.107.692	852.001.662
2024	1.565.603	1.028.833.506

5.3.5.2. e-Arşiv Fatura Uygulaması

Uygulama, çok sayıda fatura düzenleyen ve bu faturaların ikinci nüshalarını kağıt ortamında saklamaları kendileri için ağır yük oluşturan mükelleflerin, elektronik ortamda fatura oluşturmalarına, iletmelerine, muhafaza ve ibraz etmelerine olanak sağlamak amacıyla geliştirilmiştir.

30/12/2013 tarihli ve 28867 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-Arşiv Fatura Uygulamasında 31/12/2024 tarihi itibarıyla kayıtlı kullanıcı sayısı 1.549.138’e ulaşmış olup 128 mükellef uygulamayı entegrasyon yöntemiyle kullanmaktadır. Uygulamanın başından bugüne 89 firma, teknik kılavuzlarda belirtilen testleri başarılı şekilde tamamlayıp özel entegratör izni almıştır. 31/12/2024 tarihi itibarıyla 1.487.439 mükellef e-arşiv fatura uygulamasına dâhil olmuş, 61.571 mükellef de e-arşiv fatura düzenlemiştir.

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen zorunluluk kapsamında, faaliyeti gereği fatura düzenlemek zorunda olan mükelleflerden, e-Arşiv Fatura Uygulamasına dâhil olmayan 1.986.257 mükellef tarafından 2024 yılında toplam 83.958.509 adet e-arşiv fatura düzenlenmiştir.

Ayrıca 2024 yılında mükelleflerin muhasebe, kayıt ve beyan süreçlerinin etkinleştirilmesi ile e-belgelere erişimin kolaylaştırılması amacıyla mükellefler tarafından veya onlar adına düzenlenen e-belgelere mükellefler ya da onlarla aralarında geçerli bir Aracılık Sorumluluk Sözleşmesi bulunan meslek mensuplarının erişebilmesini temin etmek üzere e-Belge URL Servisi kullanıma açılmıştır.

Mükellefler tarafından earsiv@gelirler.gov.tr e-posta adresi ile <http://forum.efatura.gov.tr> forum adresine gönderilen sorulara cevap verilerek iletilen sorunları çözmek konusunda mükelleflere destek verilmeye devam edilmektedir.

Yıllar itibarıyla e-Arşiv Fatura Uygulamasından yararlanan mükellef ve düzenlenen e-arşiv fatura sayısına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

YIL	e-Arşiv Fatura Uygulamasından Yararlanan Toplam Mükellef Sayısı (Adet)	Düzenlenen e-Arşiv Fatura Sayısı (Yıllık/Adet)
2020	321.700	2.873.142.411
2021	478.384	3.572.791.951
2022	691.002	4.055.632.084
2023	1.099.468	5.922.763.435
2024	1.549.138	10.703.021.420

5.3.5.3. e-İrsaliye Uygulaması

Uygulama, mal hareketlerinin elektronik ortamda düzenli bir şekilde izlenebilmesi amacıyla; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının 5 inci bendine göre halihazırda kağıt ortamında düzenlenmekte olan “sevk irsaliyesi” belgesinin, elektronik belge olarak düzenlenmesi, alıcısına elektronik ortamda iletilmesi ve elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi amacıyla geliştirilmiştir.

Elektronik irsaliyenin, e-İrsaliye Uygulamasına ilişkin teknik kılavuzlarda yer alan format ve standartlara göre elektronik ortamda, elektronik sertifika ile imzalanarak düzenlenmesi, alıcısına iletilmesi, muhafaza ve ibraz edilmesi esastır.

2024 yıl sonu itibarıyla, e-İrsaliye Uygulamasından halihazırda 402.985 mükellef yararlanmakta olup Başkanlığımızdan e-irsaliye özel entegratörlük izni alan mükellef sayısı ise 85’dir.

5.3.5.4. e-Bilet Uygulaması

Bu uygulama, çok sayıda bilet düzenleyen ve düzenledikleri biletlerin ikinci nüshalarını kağıt ortamında saklamaları kendileri için ağır yük oluşturan mükelleflerin, elektronik ortamda bilet düzenlemelerine, iletmelerine, muhafaza ve ibraz etmelerine olanak sağlamak amacıyla geliştirilmiştir.

2024 yıl sonu itibarıyla, e-Bilet Uygulamasından halihazırda 832 mükellef yararlanmakta olup Başkanlığımızdan e-bilet özel entegratörlük izni alan mükellef sayısı ise 16’dır.

5.3.5.5. e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulaması (e-SMM)

17/12/2017 tarihinde yayımlanan 487 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 236 ncı maddesine göre halihazırda kağıt ortamında düzenlenmekte olan “Serbest Meslek Makbuzu”nun, elektronik belge olarak elektronik ortamda düzenlenmesi, muhatabının talebi doğrultusunda elektronik veya kağıt ortamında iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesi ve Başkanlığa elektronik ortamda raporlanabilmesine ilişkin düzenlemeler yapılarak serbest meslek makbuzu belgesini düzenlemek zorunda olan mükelleflere (noterler hariç), istemeleri halinde 1/1/2018 tarihinden itibaren uygulamaya dâhil olabilme imkânı tanınmıştır. 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de e-serbest meslek makbuzunun elektronik ortamda oluşturulması, muhatabının talebi doğrultusunda kağıt veya elektronik ortamda iletilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesi ve Başkanlığa elektronik ortamda iletilebilmesi veya raporlanabilmesine ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenerek vergiden muaf olmayan serbest meslek erbaplarının e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulamasına dâhil olması zorunlu hale getirilmiştir.

2024 yıl sonu itibarıyla 241.933 mükellef özel entegratörler üzerinden, 89.275 mükellef GİB Portal üzerinden e-SMM düzenlemiştir. Ayrıca e-serbest meslek makbuzu hizmeti vermek üzere Başkanlığımızdan özel entegratörlük izin belgesi alan 57 mükellef bulunmaktadır.

Yıllar itibarıyla e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulamasından yararlanan mükellef ve düzenlenen e-SMM sayısına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

YIL	e-SMM Uygulamasından Yararlanan Toplam Mükellef Sayısı (Adet)	Düzenlenen e-SMM Sayısı (Yıllık/Adet)
2020	187.150	9.805.204
2021	226.036	17.847.121
2022	260.644	20.381.225
2023	294.166	22.564.618
2024	331.208	28.314.981

5.3.5.6. e-Müstahsil Makbuzu Uygulaması (e-MM)

17/12/2017 tarihinde yayımlanan 487 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilerden mal satın alınmasında fatura yerine geçen ticari bir vesika olarak kullanılmakta olan müstahsil makbuzunun elektronik ortamda izlenebilmesi amacıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci maddesine göre halihazırda kağıt ortamda düzenlenmekte olan “müstahsil makbuzu” belgesinin, elektronik belge olarak elektronik ortamda düzenlenmesi ile kağıt ve elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi ve Başkanlığa elektronik ortamda raporlanabilmesine imkân tanınmıştır.

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de söz konusu belgenin elektronik belge olarak düzenlenmesi ile kağıt ve elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi ve Başkanlığa elektronik ortamda iletilmesine veya raporlanabilmesine ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmiştir.

e-Fatura Uygulamasına geçmek zorunda olan mükelleflerden, faaliyetleri gereği aynı zamanda müstahsil makbuzu düzenlemek zorunda olanlar ile 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükelleflere 1/7/2020 tarihinden itibaren e-Müstahsil Makbuzu Uygulamasına geçiş zorunluluğu getirilmiştir.

2024 yıl sonu itibarıyla;

- ✓ 54.681 mükellef özel entegratörler üzerinden, 3.039 mükellef de GİB Portal üzerinden e-MM düzenlemiştir.
- ✓ Başkanlığımızdan özel entegratörlük izni alan 66 mükellef bulunmaktadır.

Ayrıca;

- ✓ e-MM Uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan ve gönüllü olarak dâhil olan mükelleflerin uygulamaya geçişleri devam etmiştir.
- ✓ Uygulamaya kayıtlı olan mükelleflere ihtiyaç duydukları teknik destek verilmeye devam edilmiştir.

Yıllar itibarıyla e-Müstahsil Makbuzu Uygulamasından yararlanan mükellef ve düzenlenen e-müstahsil makbuzu sayısına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

YIL	e- Müstahsil Makbuzu Uygulamasından Yararlanan Toplam Mükellef Sayısı (Adet)	Düzenlenen e- Müstahsil Makbuzu Sayısı (Yıllık/Adet)
2020	11.025	6.010.227
2021	12.488	7.939.821
2022	40.807	9.141.841
2023	48.208	8.731.892
2024	57.720	10.252.762

5.3.5.7. e-Dekont Uygulaması

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen ve henüz zorunlu bir uygulama olmayan Elektronik Dekont Uygulaması kapsamında bankaların istemeleri halinde 1/1/2020 tarihinden itibaren uygulamaya dâhil olabilmelerine imkân sağlanmıştır.

6 firmaya e-dekont düzenleyebilmelerine yönelik özel entegratörlük izni verilmiştir.

5.3.5.8. e-Döviz ve Kıymetli Maden Alım/Satım Belgesi Uygulaması

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-Döviz Alım-Satım Belgesi Uygulaması, döviz alım ve satım faaliyetinde bulunan yetkili müesseseler dâhil olmak üzere ilgili mevzuat gereğince döviz alım-satım belgesi düzenleyebilen tüm mükellefler tarafından kağıt ortamında düzenlemekte olan Döviz Alım Belgesi ve Döviz Satım Belgesinin, elektronik ortamda düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kağıt ortamda iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkân veren uygulamadır.

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin “IV.10. e-Döviz Alım-Satım Belgesi Uygulaması” başlıklı bölümünde usul ve esasları belirlenen Döviz Alım-Satım Belgesine ait teknik kılavuz Başkanlığımızca 29/9/2021 tarihinde ebelge.gib.gov.tr internet sitesinde yayımlanmıştır.

Bu kapsamda 2024 yılında, e-Döviz ve Kıymetli Maden Alım Satım Belgesi Uygulamasından yararlanan toplam mükellef sayısı 894 olup düzenlenen e-Döviz ve Kıymetli Maden Alım Satım Belgesi sayısı 67.767.703’tür.

5.3.5.9. e-Sigorta Poliçesi Uygulaması

e-Sigorta Poliçesi Uygulaması, sigorta, emeklilik ve reasürans şirketleri ile sigorta ve emeklilik araçlarının halihazırda kağıt ortamında düzenlemekte oldukları sigorta poliçelerinin elektronik ortamda düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kağıt ortamda iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkân veren uygulamadır.

5.3.5.10. e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi Uygulaması

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi Uygulaması, sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin sigorta ve emeklilik araçlarına ödedikleri komisyonlar için sigorta ve emeklilik araçları adına düzenledikleri ve sigorta ve emeklilik araçları tarafından düzenlenen fatura yerine geçen ve halihazırda kağıt ortamında düzenlemekte olan “Sigorta Komisyon Gider Belgesi”nin elektronik belge olarak düzenlenmesi, muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kağıt ortamda iletilebilmesi, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkân veren uygulamadır.

2024 yılında e-Sigorta Komisyon Gider Belgesi Uygulamasından yararlanan mükellef sayısı 41, düzenlenen e-sigorta komisyon gider belgesi sayısı 366.827’dir. Ayrıca e-sigorta komisyon gider belgesi izni bulunan 12 özel entegratör bulunmaktadır.

5.3.5.11. e-Adisyon Uygulaması

509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (526 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Tebliği ile eklenen “IV.12. e-Adisyon Uygulaması” başlıklı bölüm) ile getirilen e-Adisyon Uygulaması; 185, 200, 298 ve 299 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca, masada servis yapılan ve gerçek usulde (bilanço veya işletme hesabı esasına göre) vergilendirilen hizmet işletmeleri (lokanta, kafeterya, pastane, gazino, bar, pavyon gibi) tarafından kullanılma zorunluluğu bulunan ve kağıt ortamda düzenlenmekte olan “adisyon”un elektronik belge olarak düzenlenmesi, muhafaza ve ibraz edilebilmesine imkân veren uygulamadır.

2024 yıl sonu itibarıyla Başkanlığımızdan e-Adisyon Belgesi Özel Entegrasyon İzni alan kurum sayısı 29, e-Adisyon Uygulamasından yararlanan toplam mükellef sayısı 752'dir. Ayrıca 2024 yılında düzenlenen e-adisyon sayısı 19.938.826'dır.

5.3.6. İade İşlemlerine İlişkin Uygulamalar

5.3.6.1. İade Takip Sistemi

15/5/2014 tarihi itibarıyla tüm Türkiye'de uygulamaya geçirilen "KDV İade Takip Sistemi", iade mekanizmasının ilk adımı olan, mükellefler tarafından elektronik ortamda iade talep dilekçelerinin verilmesi ile başlayıp, mükellefe iadenin yapılmasına kadar geçen her aşamanın gerek merkez birimler ve vergi dairesi gerek mükellefler tarafından anlık olarak takibine imkân veren bir sistemdir. Söz konusu sisteme 2018 yılında gelir/kurumlar vergisi iade işlemlerinin takibi de entegre edilerek Sistemin ismi "İade Takip Sistemi" olarak değiştirilmiştir. 2021 yılı Nisan ayı itibarıyla ÖTV iadeleri de Sisteme entegre edilmiştir.

Söz konusu sistem ile mükellefin iade talebinde bulunduğu işlem tamamlanmış olsun veya olmasın, tüm dönemlere ait iade talepleri hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olmak mümkün olabilmektedir. Özellikle iade süreci devam etmekte olan taleplerin hangi aşamada olduğu, iade dosyasının vergi dairesi veya defterdarlık personelinden hangisinin zimmetinde olduğu, (dosya memuru/servis sorumlusu/müdür yardımcısı vb.) ne gibi işlemler yapıldığı, ne kadar süredir beklediği anlık olarak görüntülenebilmektedir.

İade Takip Sistemi ile gerek KDV gerek gelir/kurumlar vergisi iadelerinin hızı; vergi dairesi, il ve Türkiye bazında tespit edilebilmekte olup tamamlanan, devam eden, toplam iade taleplerinin iller ve vergi dairelerine göre dağılımı görüntülenebilmekte ve aynı zamanda iade talep türleri, iade işlemi tamamlanma süreleri, dönemler arasında iade işlemlerinin artış azalış analizleri gibi pek çok istatistiki çalışma yapılabilmektedir. Ayrıca idarenin iade işlemlerini daha etkin bir şekilde yönetebilmesine ve aksayan yönleri hızlı ve doğru bir şekilde tespit ederek çözüm yolları üretebilmesine imkân sağlamaktadır.

Diğer taraftan, iade talebine ilişkin olarak tespit edilen eksikliklerin elektronik ortamda bildirilmesine yönelik çalışmalar tamamlanmış olup iade talebinde bulunan mükelleflere ve yeminli mali müşavirlere eksiklik yazıları e-Tebliğat Uygulaması üzerinden tebliğ edilmektedir. Eksiklik yazılarına istinaden mükellefler ya da yeminli mali müşavirler tarafından verilen cevabi yazılar da elektronik ortamda alınmaktadır.

5.3.6.2. KDV İadesi Risk Analiz (KDVİRA) Sistemi

KDVİRA Sistemi; 2010 Ocak ayında vergilendirme döneminden itibaren gerçekleştirilen iade hakkı doğuran işlemlerde, mükelleflerin iade-mahsup taleplerine ilişkin listelerini İnternet Vergi Dairesi üzerinden verilebilmesini ve bu listeler esas alınarak vergi dairelerince manuel olarak yapılan ve oldukça uzun zaman alan kontrol ve analizlerin tamamına yakınının, iade listelerinin büyüklüğüne bakılmaksızın otomatik olarak yapıp iade talebini sonuçlandıracak olan vergi dairesine rapor edilmesini kapsamaktadır.

KDVİRA Sistemi; iadeyi yapan personelin sorgulamalar için harcadığı zamanı daha etkin bir şekilde kullanarak iadenin denetimine yönelik çalışmasını, yapılan sorgulamalarda oluşabilecek hataların ortadan kaldırılmasını, vergi dairelerinin kırtasiyecilikten kurtarılmasını, iade-mahsup işlemlerine hız kazandırılmasını, KDV iade işlemlerine asgari bir standart getirilmesini ve yurt çapında uygulama birliğinin sağlanmasını amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra KDVİRA Sistemi, iade işlemlerinin bütün aşamalarının idare tarafından da takip ve kontrol edilebilmesini kolaylaştırmaktadır.

Sistem ile 2010 yılı Ocak ayı vergilendirme döneminden itibaren KDVİRA Kontrol Raporları üretilmeye başlanmış olup bu Raporlara ilişkin olarak 1/1/2024–31/12/2024 tarihleri arasında elde edilen istatistiki veriler aşağıda yer almaktadır.

Risk Analizi Yapılan İade Talep Sayısı (Adet)		780.863
Toplam Üretilen Rapor Sayısı (Adet)		1.433.090
İade Talep Eden Mükellef Sayısı (Adet)		107.329
Risk Analizi Sonrası İade Tutarında Yapılan Tenzilat Tutarı (TL)		24.019.682.768
İade Talep Eden Mükelleflerin Alt Mükellefleri Hakkında KDV Beyanı Açısından Tespit Edilen Olumsuzluklar	Mal/Hizmet Sattığı Halde KDV Beyannamesi Vermeyen Alt Mükellef Sayısı (Adet)	193.835
	Terk Etmiş Olduğu Halde Mal/Hizmet Sattığı Bildirilen Alt Mükellef Sayısı (Adet)	28.685
	Verdiği KDV Beyannamesi Düzenlemiş Olduğu Faturaları Kapsamayan Alt Mükellef Sayısı (Adet)	302.825

5.3.6.3. KDV İade İşlemi Gerçekleştikten Sonra İade Tutarını Azaltan Mükellefler Hakkında Yürütülen Çalışmalar

Mükellefler, gerçekleştirmiş oldukları işlemler dolayısıyla yüklenmiş oldukları ancak indirim yolu ile gideremedikleri KDV'nin iadesini talep edebilmektedirler. Mükelleflerin beyannamelerinde göstererek talep ettikleri KDV'nin iadesi, vergi daireleri tarafından 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun ilgili maddelerine göre gerçekleştirilmektedir.

Yapılan çalışmalarda, bazı mükelleflerin iade işlemlerinin tamamlanmasından sonra ilgili dönemler için düzeltme beyannamesi vermek suretiyle iade rakamlarını azalttıkları tespit edilmiş olup bu mükelleflere ilişkin olarak 1/1/2024-31/12/2024 tarihleri arasında vergi dairelerince yapılan işlemlerin (ihbarname düzenlenmesi, beyanname tahakkuku vb.) sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Vergi Ceza İhbarnamesi İle Tarh Edilen Vergi Tutarı (TL)	Vergi Ceza İhbarnamesi İle Kesilen Ceza Tutarı (TL)	Beyanname İle Tahakkuk Ettirilen Vergi Tutarı (TL)
905.368.586	806.680.933	661.840.104

5.3.6.4. Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi (GEKSİS)

Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sisteminin alt yapı çalışmalarına 2014 yılında başlanılmış olup 2015 yılında pilot vergi dairesi çalışmaları yapılarak 2016 yılının Mart ayı itibarıyla 2015/1-12 vergilendirme dönemini kapsayacak şekilde uygulamaya konulmuştur. Bu sistem ile gelir ve kurumlar vergisi iade işlemlerine asgari bir standart getirilmesi ve yurt çapında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla iadelerin elektronik ortamda kontrol ve analizinin yapılarak mükellef ve iade yapacak birimlere raporlanması amaçlanmaktadır.

GEKSİS ile 2024 yılında, 201.309 adet iade talebi, risk analizine tabi tutulmuştur.

5.3.7. Elektronik ÖTV Uygulamaları (ÖTVBİS)

5.3.7.1. Elektronik ÖTV Takip Sistemi (e-ÖTV Takip)

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli listelerde yer alan malların takip edilmesi, mevzuat değişikliklerine uyumun süratli bir şekilde sağlanması, veri ambarının etkin kullanılması, mükellef, ürün veya sektör bazlı etkin bir analiz ve raporlama sisteminin oluşturulması, iade işlemlerinde hem idare hem de mükellefler açısından kolaylık sağlayacak süreçlerin geliştirilmesi, uygulama hafızasının oluşturulması ve hataların oluşmadan önlenmesine yönelik mekanizmaların kurulması amaçlarıyla oluşturulan Elektronik ÖTV Takip Sistemi kapsamında, Başkanlığımız ile EPDK

arasında imzalanan veri paylaşım protokolü ile elektronik ortamda alınan EPDK lisans bilgileri sistem içerisine aktarılmış olup alınan lisans bilgilerinin hem vergi kimlik numarası ile hem de vergi daireleri bazında sorgulanabilmesine imkân sağlanmıştır.

Başkanlığımız bünyesinde geliştirilen söz konusu sistemle, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli listelerde yer alan faaliyetleri dolayısıyla beyanname veren mükelleflerin ÖTV beyanlarında yer alan vergi tutarlarının doğruluğu, beyan ve eklerinin tutarlılığı, beyanın diğer kurumlardan alınan veriler ile uyumu gibi çeşitli hususlar vergi güvenliğini artırmak amacıyla her ay düzenli olarak analiz edilmektedir.

5.3.7.2. ÖTV İadesi Risk Analizi Sistemi (ÖTVİRA)

ÖTV İadesi Risk Analizi Sistemi, (I) Sayılı Liste uygulamaları kapsamındaki ÖTV iade taleplerinin risk analizi ve otomasyon yazılımları yoluyla elektronik ortamda analiz edilerek vergi dairelerine raporlanmasını sağlayan bir otomasyon uygulamasıdır. Sistem, 1/1/2019 tarihi itibarıyla vergi dairelerinin kullanımına açılmış olup halihazırda 8 farklı iade türü raporu bulunmaktadır.

ÖTV İadesi Risk Analizi Sistemi ile ÖTV iadelerinin, KDV iadelerinde olduğu gibi risk analizi ve otomasyon yazılımları yoluyla, elektronik ortama kademeli olarak taşınması ve bu suretle ÖTV iadelerine ilişkin kontrol ve iade süreçlerinin daha kısa sürede ve daha etkin bir şekilde yerine getirilmesinin sağlanması ile ÖTV iade işlemlerine asgari bir standart getirilmesi amaçlanmaktadır.

ÖTVİRA Kontrol Raporlarına ilişkin olarak 1/1/2024-31/12/2024 tarihleri arasında elde edilen istatistiki veriler aşağıda yer almaktadır.

ÖTV İade Türü	Rapor Sayısı	İade Talep Tutarı (TL)
(B) Cetvelindeki Malların Bu Listeye Dâhil Olmayan Malların İmalinde Kullanılması	1.412	1.604.794.555
(B) Cetvelinde Yer Alan Malların Aynı Cetvelde Yer Alan Malların İmalinde Kullanılması	27	13.614.755
(B) Cetvelinde Yer Alan Baz Yağların İhracata Konu Edilecek Madeni Yağ veya Yağlama Müstahzarı İmalinde Kullanılması	64	51.527.555
Aerosol Üretiminde LPG Kullanımında İade	266	226.828.434
Oto Biodizelli Motorin Teslimi Kapsamında İade	84	914.205.702
İhracatta Özel Tüketim Vergisi İadesi	87	34.306.377
796 CK Kapsamında İhraç Edilen Kara Taşıtlarında Kullanılmış İlk Dolum Yağları ve Akaryakıtlarının Teslimlerine İlişkin İade	25	27.020.240
Elektrik Motorlu Araç Üretenler İçin Yatırıma Katkı Tutarının Kullanımı (Kurumlar Vergisi Kanunu 32/A Maddesi)	4	4.145.912.382
TOPLAM	1.969	7.018.210.003

5.3.7.3. ÖTV'si Sıfıra İndirilmiş Deniz Yakıtı Uygulaması

2003/5868 Sayılı Kararname kapsamındaki ÖTV'si sıfırlanmış deniz yakıtı kullanan deniz araçlarının GPS konumlarını belirlemek üzere Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından devreye alınan "Tekne Takip Modülü" Başkanlığımız erişimine açılmıştır. Söz konusu Kararname kapsamında

ÖTV'siz deniz yakıtı kullanan deniz araçlarının GPS konumlarına GİBİNTRANET üzerinden erişim sağlayan yazılım geliştirmesi yapılarak vergi dairelerinin kullanımına açılmıştır.

Diğer taraftan, Dağıtım İzin Belgesi sahibi dağıtıcılar tarafından ÖTV'si sıfırlanmış deniz yakıtı teslimlerine ilişkin olarak İnternet Vergi Dairesi üzerinden gönderilen teminat çözüm talep dilekçeleri ile rafineri mahsup talep dilekçelerinde yer alan fatura bilgilerinin, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesinde bulunan ÖTVBS üzerinden çapraz kontrolünü sağlayan “Deniz Yakıtları Kontrol Listesi” raporu oluşturulmuş ve ilgili vergi dairelerinin kullanımına açılmıştır.

5.3.7.4. Özel Teminat Sertifikası Raporları (ÖTS)

Uygulama; 3/3/2020 tarihli ve 31057 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (I) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:7) ile imalatçı mükelleflerin ÖTV teminatlarından kaynaklı finansman yükünün azaltılması amacıyla, ithalat sırasında gümrük idarelerine verilen teminatların vergi dairelerince çözümü işlemlerinde ve anılan Tebliğde türü belirlenmiş nakden iade taleplerinin yerine getirilmesinde, mükellefiyet büyüklükleri ve diğer şartlar dâhilinde risk taşımayan ve vergiye uyum düzeyi yüksek olan mükellefler bakımından belirli gruplar için sertifika verilmek suretiyle, vergi incelemesi sonucu beklenilmeksizin ithalatta verilen teminatların sertifika türüne göre belirlenen kısmının hızlı çözümü ile nakden iade taleplerinin yerine getirilmesinde indirimli teminat verilebilmesine imkân sağlanmış bulunmaktadır.

5.3.7.5. Akaryakıt Sektörü Teminat Takip Sistemi

Akaryakıt ve LPG piyasasında rekabet eşitliğinin sağlanması ve kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi amacıyla 29/4/2021 tarihli ve 7318 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile düzenlemeler yapılmış olup söz konusu düzenlemenin uygulama usul ve esasları ise 2/9/2021 tarihli ve 31586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 531 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

Bu kapsamda, mezkûr Tebliğde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülmekte olan teminat uygulamasına ilişkin iş ve işlemlerin, vergi dairelerince elektronik ortamda doğru ve etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla mükelleflerden alınması gereken teminatın dayanağı, teminat tutarı, teminatın verilmesi gereken son tarih vb. bilgiler Başkanlığımızca elektronik ortamda belirlenmekte olup teminata tabi lisans sahibi mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi müdürlüğüne GİBİNTRANET sistemi üzerinden gönderilmektedir.

GİB-EPDK Teminat Takip Sistemi; 6/5/2022 tarihinde Başkanlığımız merkez ve taşra birimlerinin, 15/9/2022 tarihinde ise EPDK'nın kullanımına açılmıştır. GİB-EPDK Teminat Takip Sistemi, GİBİNTRANET, EVDO, KEYS, İnteraktif VD, web servis uygulamaları ile entegre bir sistem olarak tasarlanmış olup teminatlara ait tüm işlem süreçlerinin elektronik ortamda uçtan uca takibi sağlanmıştır.

2024 Yılı Akaryakıt Sektörü Teminat Takip Sistemi Verileri	
Uygulama Kapsamında Olan Toplam Mükellef Sayısı (Adet)	11.148
Alınan Banka Teminat Tutarı (TL)	12.968.864.330
Alınan Gayrimenkul Teminat Tutarı (TL)	12.111.567.871
Alınan Nakit Teminat Tutarı (TL)	247.427.698
Toplam Alınan Teminat Tutarı (TL)	25.327.359.901

5.3.8. e-Tebliğat Sistemi

Elektronik Tebliğat Sistemi, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tebliği gereken belgelerin, mükelleflerin elektronik adreslerine tebliğ edilmesi amacıyla hizmete sunulmuştur.

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (ticari, zirai ve serbest meslek kazancı elde eden mükellefler, kazançları basit usulde tespit edilenlerle gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler hariç) e-Tebliğat Sistemini kullanma zorunluluğu kapsamında olup isteğe bağlı olarak kendilerine elektronik tebliğat yapılmasını talep edenler de sistemden yararlanabilmektedir.

e-Tebliğat Sistemi ile mükelleflere yapılan tebliğatlar, İnternet Vergi Dairesi (<https://intvrg.gib.gov.tr>) ve Dijital Vergi Dairesi (<https://dijital.gib.gov.tr/>) içinde sunulmaktadır.

e-Tebliğat gönderildiğinde Elektronik Tebliğat Talep Bildiriminde yer alan telefon numarasına SMS, e-posta adresine de bilgilendirme mesajı gönderilmektedir. e-Tebliğat Sistemi ile gönderilen belgeler, mükellefin elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılmaktadır.

e-Tebliğat Sisteminin kullanılmaya başlandığı 1/4/2016 tarihinden itibaren 31/12/2024 tarihine kadar aktif e-tebliğat kullanıcı sayıları ile gönderilen e-tebliğat sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

e-Tebliğat	Aktif Kullanıcı Sayısı (Adet)	Gönderilen e-Tebliğat Sayısı (Adet)
Zorunlu Gelir Vergisi Mükellefleri (Ticari, Zirai, Serbest Meslek)	2.544.367	65.539.504
Zorunlu Kurumlar Vergisi Mükellefleri	1.136.154	40.508.696
Gönüllü Gerçek Kişi Mükellefler	5.768.681	48.857.081
Gönüllü Tüzel Kişi Mükellefler	335.835	11.677.991
TOPLAM	9.785.037	166.583.272

Yıllar itibarıyla e-Tebliğat Sistemi ile gönderilen tebliğat sayıları ve sağlanan tasarruf tutarı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yıl	e-Tebliğat Sayısı (Yıllık/Adet)	Sağlanan Tasarruf (Yıllık/TL)
2020	8.779.021	153.276.952
2021	14.203.886	269.838.570
2022	30.795.165	954.650.115
2023	22.706.976	1.861.972.032
2024	36.334.658	6.358.565.150

5.3.9. Kurumsal Elektronik Tebliğat Sistemleri Projesi (KETSİS)

Başkanlığımız bünyesinde yürütülmekte olan e-Tebliğat Sisteminin, diğer kamu kuruluşlarına da yarar sağlaması için 7020 sayılı Kanun ile yapılan düzenlemelerde öngörüldüğü şekilde, gerekli altyapı düzenlemelerinin yapılarak kurumlarla yapılacak olan protokoller çerçevesinde, kurumların mükelleflere gönderecekleri belgelerin elektronik olarak tebliğ edilmesi için KETSİS Projesi geliştirilmiştir.

Proje kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, TRT Genel Müdürlüğü, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Kişisel

Verileri Koruma Kurumu ve Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü ve Vergi Denetim Kurulu ile protokoller yapılmış olup tebliğatlar gönderilmektedir.

Diğer taraftan, Başkanlığımız ile Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış olan Protokol çerçevesinde teknik entegrasyon çalışmaları devam etmektedir.

5.3.10. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz (YN ÖKC) Uygulamaları

Mükellefler tarafından kullanılmakta olan ödeme kaydedici cihazların gelişen teknolojik koşullara uygun hale getirilmesi, bu cihazlar yoluyla gerçekleştirilen satış/ödeme işlemlerine ilişkin bilgilerin online olarak Başkanlığımızla paylaşılması ve EFT-POS cihazları ve diğer çevre birimlerinin yazar kasalar ile entegre bir yapıda çalışmasını temin etmek üzere Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Projesi (YN ÖKC) başlatılmıştır.

Bünyesinde banka POS'u barındıran "EFT-POS Özellikli YN ÖKC'ler", bünyesinde banka POS'u barındırmayıp haricen POS cihazı bağlanabilen "Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC'ler" olmak üzere iki tür YN ÖKC bulunmaktadır.

YN ÖKC'lerin yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanması ile birlikte ortaya çıkan ihtiyaçları karşılamaya yönelik mevzuat, teknik doküman ve kılavuzlar <https://ynokc.gib.gov.tr> sitesinde yayımlanmaktadır.

Mükelleflerin seyyar EFT-POS (SoftPOS dâhil) cihazı kullanım talepleri ile ilgili olarak Başkanlığımızca hazırlanan web servis üzerinden ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından detaylı sorgulama yapılabilmesine yönelik çalışmalar tamamlanmış bulunmaktadır. Söz konusu işlemler ile ilgili olarak web servis üzerinden sorgu yapılması ve seyyar EFT-POS cihazı verilmesi/verilmemesine yönelik çalışmalar tamamlanmış olup Türkiye Bankalar Birliği (TBB), Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB), PTT ve Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği (TÖDEB) kuruluşları ile web servisin kullanımı ile ilgili ek protokoller imzalanmıştır.

YN ÖKC Uygulamasının başlangıcı olan 1/10/2013 tarihinden itibaren aktif YN ÖKC sayısı 2.271.859'a, Mühürlü YN ÖKC sayısı 203.018'e, YN ÖKC kullanan mükellef sayısı 1.362.199'a ulaşmıştır.

5.3.11. Güvenli Mobil Ödeme ve Elektronik Belge Yönetimi Sistemi

Sistemin amacı, vergiyi doğuran mal ve hizmet satış işlemleri ile bunlara bağlı olarak yapılan ödemeleri/tahsilatları vergi kayıp ve kaçığına yol açmayacak şekilde, güvenli mobil uygulamalar aracılığıyla gerçekleştirmek ve sonuçlarını işlemin mahiyetine uygun düzenlenecek mali nitelikli e-belgeler yoluyla kayıt altına almaktır.

Teknolojik gelişmelere uygun olarak mal ve hizmet satışlarına ait bedellerin tahsilatı ile bu satışlara ait mali belgelerin elektronik ortamda oluşturulmasına ilişkin satış, tahsilat ve elektronik belge uygulamalarının bütünleşik bir yapıda ve mobil cihazlar (cep telefonu, tablet, mobil POS cihazları vb.) yoluyla da yürütülmesini sağlamak amacıyla geliştirilen "Güvenli Mobil Ödeme ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi" 1/6/2019 tarihli ve 30791 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 507 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Söz konusu düzenleme uyarınca belirtilen sistem kapsamında mükelleflere hizmet sunacak kurum veya kuruluşların "İşletici Kuruluş" olarak yetkilendirme talepleri Başkanlığımızca sistem, altyapı, güvenlik ve işletim yeterlikleri yönünden değerlendirilmekte ve uygun bulunan kurum ve kuruluşlara "İşletici Kuruluş Yetkisi" verilmektedir.

5.3.12. e-Ticaretin ve Mükellef Uyumunun İzlenmesi Projesi

Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ile birlikte bilgisayar, internet ve mobil uygulamaların kullanımındaki artışa bağlı olarak elektronik ticaret (e-ticaret) faaliyetlerinde hızlı bir artış meydana gelmiştir. Elektronik ticaretteki bu hızlı artışa bağlı olarak bu alandaki faaliyetlerin izlenmesi ve ortaya çıkan vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi hususu önem kazanmıştır.

Başkanlığımız, elektronik ticaret alanında mükelleflerimizin vergi yükümlülüklerini ve ödevlerini tam zamanında ve eksiksiz yerine getirmesini sağlamak ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele amacıyla mevzuat çalışmaları ve denetim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ayrıca e-ticaret faaliyetlerini kavramak amacıyla bu faaliyetlerin paydaşı olan işletmelere de bilgi verme yükümlülükleri getirilmiştir.

Bu kapsamda,

- ✓ Elektronik ticaret faaliyetlerinin izlenmesi amacıyla 24/12/2015 tarihli ve 29572 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 464 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile e-ticaretin önemli paydaşlarından olan M1 ve M2 yetki belgelerine haiz kargo ve lojistik işletmelerine, aracı hizmet sağlayıcılarına (platformlara) ve internet reklamcılığı hizmet araçlarına 1/7/2016 tarihinden itibaren sürekli bilgi verme yükümlülüğü getirilmiştir.
- ✓ 31/5/2022 tarihli ve 31852 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 538 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile taşınır ve taşınmazlar ile mal ve hizmetlerin alınması, satılması veya kiralanmasının temin edilmesine yönelik olarak verilen ilanların yayımlanmasına aracılık eden aracı hizmet sağlayıcıları, sosyal ağ sağlayıcıları ile yer sağlayıcılara bildirim zorunluluğu getirilmiştir.

5.3.13. YMM Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Sistemi (e-YMM)

KDV iadelerinin etkinleştirilmesi ve hızlandırılması, iade süreçlerinin standartlaştırılması çalışmaları kapsamında YMM KDV İadesi Tasdik Raporlarının elektronik ortamda alınması ile YMM KDV İade Raporlarının standart bir formata bağlanmasına yönelik yapılan çalışmalar sonucunda 1/6/2019 tarihinde yayımlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Hakkındaki Genel Tebliğe istinaden Yeminli Mali Müşavirlerin 3568 sayılı Kanun ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde düzenlemiş oldukları 2018 yılı gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin tasdiki kapsamında düzenlemiş oldukları Tasdik Raporları, tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla elektronik ortamda İnternet Vergi Dairesi Sistemi üzerinden gönderilmeye başlanmıştır.

Bu kapsamda;

- ✓ 13/11/2019 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Hakkındaki 1 Sıra No.lu Sirkülere istinaden yeminli mali müşavirler tarafından düzenlenen YMM KDV İade Tasdik Raporlarının tamamı,
- ✓ 18/1/2022 tarihi itibarıyla yayınlanan Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Hakkındaki 2 Sıra No.lu Sirkülere istinaden yeminli mali müşavirler tarafından düzenlenen ÖTV Tasdik Raporlarının tamamı,
- ✓ 23/11/2022 tarihinde yayınlanan Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Hakkındaki 3 Sıra No.lu Sirkülere istinaden yeminli mali müşavirler tarafından düzenlenen Gelir ve Kurumlar Vergisi Kısmi Tasdik Raporlarının tamamı,

“Belge Yükleme” yöntemi kullanılarak İnternet Vergi Dairesi Sistemi üzerinden gönderilmeye başlanmıştır.

Ayrıca, Gelir ve Kurumlar Vergisi Tam Tasdiki dışında kalan Vergi Muafiyeti Tasdik Raporları, İştirak Hisseleri ve Gayrimenkul Satış Kazancı İstisnası Tasdik Raporları, Özel Amaçlı Tasdik Raporları, Yatırım İndirimi Tasdik Raporları, Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporları, Ar-Ge İndirimi

Tasdik Raporlarının elektronik ortamda belge yükleme yöntemi ile alınması çalışmaları tamamlanmış olup 2/1/2023 tarihinde uygulamaya başlanmıştır.

5.3.14. Engelli Vergi İndirim Sistemi (EVİS)

Engelli vatandaşların vergi indirimi ile ilgili işlemlerini elektronik ortamda takip etmesini ve başvuruların daha kısa sürede sonuçlanmasını sağlamak amacıyla geliştirilen Engelli Vergi İndirim Sisteminin elektronik ortamda kullanıma açılmasıyla birlikte engelli vatandaşlara işlemlerini daha kısa sürede gerçekleştirme ve takip edebilme kolaylığı sağlanmıştır.

Mükelleflerin hastaneden almış oldukları Sağlık Kurulu Raporları idaremiz işlem birimlerinin erişimine açılarak e-rapor paylaşımı gerçekleştirildiğinde mükellef açısından rapor asıllarının noter tasdiki, kağıt ortamında iş süreci takibi ve süre kaybı gibi hususların minimum düzeye indirilmesi sağlanmış ve bürokrasi ortadan kaldırılarak iş sürecine hız kazandırılmıştır.

2018 yılı Kasım ayı itibarıyla İnteraktif Vergi Dairesi (ivd.gib.gov.tr) üzerinden engelli vatandaşlara başvuru işlemleri açılmış olup 2020 yılında 6.038 adet başvuru alınmıştır. Sistem; 26/10/2020 tarihinde mülga Ankara Vergi Dairesi Başkanlığında, 23/12/2020 tarihinde Kırıkkale, Kütahya ve Isparta Defterdarlığında pilot olarak açılmıştır. 8/2/2021 tarihi itibarıyla ise tüm illerde engelli vatandaş başvuruları EVİS üzerinden Merkez Sağlık Kuruluna intikal ettirilmeye başlanmıştır.

2024 yılı içinde alınan toplam 78.172 adet başvurunun 76.001'i EVİS üzerinden alınmış olup bu başvuruların tamamına yakını sonuçlandırılmıştır.

5.3.15. Sahte Belge Risk Analiz Programı (SARP)

Sahte Belge Risk Analiz Programı ile Başkanlığımızca sahte fatura düzenleme fiilini işleyen mükelleflerin risk durumlarının sayısal olarak ölçülmesi mümkün olabilmektedir.

Denetim bilgi ve tecrübelerinden hareketle oluşturulmuş olan risk kriterlerini ihlal eden mükellefleri, belirli bir algoritma çerçevesinde puanlanması suretiyle tüm KDV mükellefleri, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge (SMİYB) düzenleme riski yönünden değerlendirilmektedir.

Risk odaklı denetim anlayışı ile ortaya konulan bu sistemde, Program aracılığıyla belirlenen yüksek riskli mükellefler, ilgili personel tarafından da değerlendirildikten sonra incelenmek üzere Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına gönderilmektedir.

Bu kapsamda, 2024 yılında SMİYB düzenleme riski yönünden 14.252 tespit, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına bildirilmiştir.

5.3.16. Dava Takip Programı (DATAP)

Dava Takip Programı, Gelir İdaresi Başkanlığının merkez ve taşra birimlerinin taraf olduğu idari, adli davaların ve icra/iflas işlemlerinin kaydedildiği, takip edildiği ve istatistiklerinin alınabildiği bir elektronik programdır.

Program Başkanlığımıza, dava takip işlemlerinin merkezi bir kontrol mekanizması altında yürütme, davalara ait savunmalarda etkinliği sağlama, ihtilafları asgari düzeye indirme ile içtihat havuzu ve istatistik oluşturup rapor alabilme imkânı sağlamaktadır.

DATAP idari ve vergi davalarına ilişkin sistem analiz, tasarım ve yazılım çalışmaları tamamlanarak 30/9/2013 tarihi itibarıyla 30 mülga Vergi Dairesi Başkanlığında kullanıma açılmıştır.

DATAP uygulaması, KEYS (Kurumsal Elektronik Belge Yönetim Sistemi) ve İŞTAKİP programlarıyla uyumlaştırılmıştır. Merkezde Hukuk Müşavirliği ile taşrada da defterdarlıklar ve bağlı vergi dairelerinde eğitim ve yaygınlaştırma faaliyetleri tamamlanmıştır.

İdari ve adli davaların DATAP ekranları aracılığıyla takibi mümkün hale gelmiştir. Başkanlığımız Hukuk Müşavirliği, defterdarlıklar ve bağlı vergi dairelerinde 2024 yılı itibarıyla sisteme toplam 97.301 dava kaydedilmiştir.

DATAP uygulamasına ilişkin ilgili birimlerden gelen talepler doğrultusunda yazılım geliştirme ve güncelleme faaliyetleri devam etmektedir.

5.3.17. Kurumlar Arası Veri Paylaşımı

Başkanlığımızca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Vergi mahremiyeti” başlıklı 5 inci maddesi ve 408 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca diğer kamu kurum ve kuruluşları ile imzalanan protokoller çerçevesinde veri paylaşımı gerçekleştirilmektedir.

5.3.18. Çalışan Öneri Sistemi

28/1/2013 tarihinde uygulamaya konulan Çalışan Öneri Sistemi, Gelir İdaresi Başkanlığının merkez ve taşra teşkilatı olmak üzere tüm çalışanları tarafından mevzuat, iş süreçleri ve çalışma ortamı ile ilgili konularda mevcut durumun iyileştirilmesine yönelik yeni fikirlerin önerilmesinin sağlandığı, gelen önerilerin değerlendirildiği ve öneri sahibine geri bildirimin sağlandığı web tabanlı bir uygulamadır.

Sisteme, 2012-2024 yılları arasında toplam 8.687 adet öneri gelmiştir. 2024 yılında ise çalışanlardan toplam 882 öneri gelmiş olup 787 öneriye geri bildirim yapılmıştır. 95 önerinin değerlendirme süreci devam etmektedir.

5.3.19. Mekansal Veri Analizi Projesi (MEVA)

Mekansal Veri Analizi Projesi, veri analizlerinin harita üzerinden yapılabilmesini ve bu analizlerin raporlanabilmesini sağlayan, tematik gösterim ile istatistiksel sunum ve yorumlama olanağı sunan ve karar alma mekanizmasına yardımcı bir projedir.

Veri işlemleri ile Başkanlığımız içinden ve dışından gelen tüm verilerin sınıflandırılması ve anlamlandırılması, senaryo analizleri ile ihtiyaca uygun, denetimi güçlendirici, vergi kaybını azaltıcı ekranlar geliştirilmesi, mekânsal analizler ile bölgesel ya da tür bazlı sorgulamalar yapılabilmesi tüm bunlarla beraber karar destek mekanizmasının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

5.3.20. Kurumsal Elektronik Belge Yönetim Sistemi (KEYS)

Kurumsal Elektronik Belge Yönetim Sistemi, elektronik ortamda belge üretilmesini, bu belgelerin kayıt altına alınmasını, yönetilmesini, arşivlenmesini ve teslim edilmesini sağlayan elektronik yazışma sistemidir. İlk aşamada kullanımına 2009 yılında özelge sistemi ile başlanılan Kurumsal e-Belge Yönetim Sistemi, 2013 yılında Başkanlığımız merkez birimlerindeki gelen evrak ve yazışma işlemlerinde kullanılmaya başlanmıştır.

KEYS, TSE 13298/T1 belgesine sahip bir uygulama olarak tescillenmiştir.

KEYS yaygınlaştırma faaliyeti Başkanlığımızın tüm birimlerinde 15/1/2019 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır.

Başkanlığımızın tüm birimlerinde 40.000 aktif kullanıcısı olan sistemin, ortalama 22.000 anlık kullanıcısı bulunmaktadır.

Ayrıca entegrasyon sağlanan kamu kurumları ile web servis aracılığıyla güvenli ve hızlı bir şekilde belge alımı ve gönderimi yapılarak kamu kaynağından tasarruf sağlanmaktadır.

5.4. Tahsilat Faaliyetleri

5.4.1. e-Haciz Uygulamaları

e-Haciz Uygulaması, usulüne uygun olarak tarh ve tahakkuk ettiği halde süresinde ödenmeyen kamu alacaklarının takibine ilişkin olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre kağıt ortamında yapılan bazı haciz işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasıdır.

Bankalar nezdinde uygulanan e-haciz işlemi de 6183 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen haciz bildirimlerinin kağıt ortamında tebliği yerine alacaklı vergi daireleri adına e-Haciz Uygulamasına katılan kurumlarla yapılan protokoller çerçevesinde elektronik ortamda tebliğ edilmesi işlemidir.

Borçluların bankalar nezdindeki para ve menkul kıymetlerin Elektronik Haciz Projesi kapsamında hazine ilişkin usul ve esaslar 2008 yılından bu yana bankalar ile yapılan protokoller kapsamında belirlenmektedir.

Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü ile Başkanlığımız arasında imzalanan protokol kapsamında araçların satış ve devrini engellemek ya da sınırlandırmak amacıyla araç tescil kayıtlarına “Takyidat Şerhi” elektronik ortamda eklenmekte, kaldırılmakta veya muvafakat verilebilmektedir.

Öte yandan tapu müdürlükleri ile vergi daireleri/malmüdürlüklerindeki işlem yoğunluğunu azaltmak, işlem süreçlerini kısaltarak verimliliği artırıp sürekli kılmak, tapu-kadastro ve vergi dairesi işlemlerinin etkin, hızlı ve güvenli elektronik ortamda sunumu ile personelin iş yükünün azaltılması suretiyle çalışan ve vatandaş memnuniyetini sağlamak, yazışma usulüyle yapılan bütün hacizlerin tesisi ve terkin taleplerinin web servisi aracılığıyla TAKBİS üzerinden güvenli elektronik ortamda yapılmasını sağlamak amacı ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Başkanlığımız arasında protokol imzalanmıştır.

Bununla birlikte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 79 uncu maddesi kapsamında düzenlenen haciz bildirimlerine istinaden haczedilen varlıkların elektronik ortamda paraya çevrilmesi ve vergi dairelerinin Hazine hesaplarına aktarılması işlemlerine yönelik usul ve esaslara ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

5.4.2. Bankalar Aracılığıyla Tahsilat ve e-Tahsilat Sistemi

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesine istinaden, vergi, harç, ceza ve diğer alacakların tahsilatı, vergi daireleri dışında protokol imzalanan anlaşmalı banka ve PTT şubeleri, alternatif dağıtım kanalları (İnternet Bankacılığı, Telefon Bankacılığı, Mobil Bankacılık, ATM vb.) ve Başkanlığımız internet sitesi üzerinden de sanal POS yöntemi vasıtasıyla yapılmaktadır.

Tahsilat anlaşması yapılan bankalar, mükelleflerin borçlarını sorgulayarak veya beyanlı olarak tahsil etmekte ve tahsilat bilgilerini anlık olarak Başkanlığımıza göndermekte, alınan bilgiler ise mükellef hesaplarına otomatik olarak işlenmektedir.

2024 yılında anlaşmalı bankalar ve PTT işyerlerinden 126.035.793 adet vergi tahsil alındısı düzenlenerek tahsilat yapılmıştır.

Ayrıca, Başkanlığımız internet sitesi üzerinden anlaşmalı bankaların, gelir vergisi (gayrimenkul/menkul sermaye iradı, ücret, diğer kazanç ve iratlardan kaynaklı gelir vergisi), motorlu taşıtlar vergisi, trafik idari para cezası, Karayolları Taşıma Kanunu idari para cezası, geçiş ücreti ve idari para cezası, diğer idari para cezaları, 6183 sayılı Kanun kapsamında taksitlendirilmiş borçlar, tapu harcı, yolcu beraberinde getirilen telefon kullanım izin harcı, öğrenim kredisi ve katkı kredisi borçları,

pasaport harcı ve değerli kağıt bedeli, sürücü belgesi harcı ve değerli kağıt bedeli, T.C. kimlik kartı bedeli, yurt dışına çıkış harcı, Göç İdaresi ikamet harcı, ikamet tezkeresi defter satış bedeli, tek giriş vize harcı, ecrimisil gelirleri ve veraset ve intikal vergisi, tutar sınırı olmaksızın kredi kartı ile ödenebilmektedir.

Bakanlığımızca yapılan değerlendirmeler sonucunda, aşağıda belirtilen vergi türlerinden 1.000.000 TL'ye kadar olan borçların da anlaşmalı bankaların kredi kartlarıyla ödenebilmesi uygun bulunmuştur.

- ✓ Gelir Vergisi
- ✓ Zirai Kazanç Gelir Vergisi
- ✓ Gelir Vergisi Stopajı (Muhtasar)
- ✓ Gelir Geçici Vergi
- ✓ Kurum Geçici Vergi
- ✓ Kurumlar Vergisi
- ✓ Kurumlar Vergisi Stopajı
- ✓ Basit Usulde Ticari Kazanç
- ✓ Gerçek Usulde Katma Değer Vergisi
- ✓ Hasılat Esaslı Katma Değer Vergisi
- ✓ Diğer Ücretler
- ✓ Katma Değer Vergisi Tevkifatı
- ✓ Damga Vergisi

Başkanlığımız internet sitesi üzerinden sanal POS uygulaması ile 2024 yılında 50.440.157 adet işlem yapılmıştır.

5.4.3. Kamu Alacakları Tahsil Projesi (KATP)

Kamu kurum ve kuruluşlarınca verilen idari yaptırım kararlarına istinaden tahsili gereken idari para cezalarının kesinleşme tarihine kadar ödeme yeri, malmüdürlüğü/muhasebe müdürlükleri veznesidir. Kesilen idari para cezalarının (İPC) süresi içerisinde ödenmemesi durumunda; İPC tutanakları kurum ve kuruluşlar tarafından gerek 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında, gerekse diğer kanun ve mevzuat gereğince tahsil için kağıt ortamında vergi dairesi müdürlüklerine gönderilmektedir. Vergi dairesi müdürlükleri tarafından, kağıt ortamında alınan İPC tutanakları için sistemde tahakkuk kaydı oluşturularak takip işlemleri başlatılmakta, tahsil edilen tutarlara ilişkin bilgiler ise yine kağıt ortamında ilgili kurumlara bildirilmektedir.

Kamu Alacakları Tahsilat Programı Projesi kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen idari para cezası tutanaklarından kesinleşme tarihinden önce ödenenler ile kesinleşme tarihini takiben ödenmeyenlere ilişkin bilgiler ve mevzuat gereğince vergi dairelerince tahsili öngörülen harç ve değerli kağıt bedelleri ile benzeri ödemelerin; elektronik ortamda oluşturulacak platforma (web servis ile) bağlanılarak alınması, elektronik olarak alınan bilgilere istinaden tahakkuk oluşturularak alınan bilgi üzerinden doğrudan vergi dairesi veznesi, banka ve GİB sanal POS uygulaması üzerinden tahsilatının gerçekleştirilmesi ve bu tahsilat bilgilerinin ilgili kurum ve kuruluşlarınca yine bu yazılım üzerinden sorgulanması sağlanmaktadır.

KATP kapsamında halihazırda;

- ✓ Adalet Bakanlığında “Yargı Harcı”, “Karar İlam Harcı”, “Yargılama Giderleri”, “5326 sayılı Kanun Uyarınca Mahkemeler Tarafından Verilen İdari Para Cezası” ve “Vergi Yargısı Harçları” alacaklarına,
- ✓ Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünden “Tüketici Hakem Heyeti Bilirkişi Ücreti” ve “Tüketici Hakem Heyeti Tebligat Masrafı” alacaklarına,
- ✓ Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğünden “Turistik Müessese Harcı” ve “Turizm Para Cezası” alacaklarına,

- ✓ Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan “Elektronik Haberleşme Kanunu İdari Para Cezası”, “Yetkilendirme Ücreti (İdari Ücret)” ve “Evrensel Hizmet Katkı Payı” ile telsiz ücretlerine ilişkin “Yetkilendirme Ücreti (Kullanım Hakkı)” alacaklarına,
- ✓ Rekabet Kurumundan “4054 sayılı Rekabet Kanununun 55 inci maddesi Kapsamında Kesilen İdari Para Cezası” alacağına,
- ✓ Tarım ve Orman Bakanlığı Şeker Dairesi Başkanlığından “Şeker Katılım Payı” alacağına,
- ✓ Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünden “Yüksek Öğrenim Kredi Borcu Hesabı” ve “Yüksek Öğrenim Harç Kredisi” alacağına,
- ✓ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünden “Ecrimisil Gelirleri”, “Ecrimisil 6009 Sayılı Kanunun 24. Maddesi” ve “Suriye Uyruklulara İlişkin Ecrimisil” alacağına,
- ✓ Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan “6112 Sayılı Kanun Kapsamında RTÜK Tarafından Verilen İdari Para Cezası” alacağına,
- ✓ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğünden “Yabancılar Verilecek Çalışma İzin Belgesi Harcı”, “Yabancı Çalışma İzni Belgesi Değerli Kağıt Bedeli” ve “Çalışma İzni Muafiyeti Belgesi Değerli Kağıt Bedeli” ve “Yabancılar Verilecek Çalışma İzni Muafiyeti Belgesi Harcı” alacaklarına,
- ✓ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden “Maden Kanunu İdari Para Cezası”, “Madenlerden Devlet Hakkı”, “Madenlerden Alınan Devlet Hakkından % 50 İl Özel İdare Payı”, “Madenlerden Alınan Devlet Hakkından % 50 (% 25 Köy Payı) İl Özel İdare Payı”, “Maden Arama Ruhsat Bedeli” ve “Maden İşletme Ruhsat Bedeli” alacaklarına,
- ✓ Sermaye Piyasası Kurulu “Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Tarafından 6362 Sayılı Kanun Kapsamında Verilen İdari Para Cezası” alacağına,
- ✓ Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğünden “Yıllık Tonaj Harcı” alacağına
- ✓ Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan, “Petrol Katılım Payı”, “Elektrik Piyasası Kanunu İPC”, “Doğalgaz Piyasası Kanunu İPC”, “Petrol Piyasası Kanunu İPC” ve “Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Kanunu İPC” alacaklarına,
- ✓ Milli Savunma Bakanlığı Askerlik Genel Müdürlüğünden “Askerlik Para Cezası” alacağına,
- ✓ Karayolları Genel Müdürlüğü “Trafik Cezaları” alacağına,
- ✓ Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğünden “Karayolları Taşıma Kanunu İdari Para Cezası” alacağına

ilişkin bilgiler elektronik ortamda alınmaktadır.

Ayrıca, KATP kapsamında;

- ✓ Milli Savunma Bakanlığı Askerlik Genel Müdürlüğü ile askerlik para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 2/1/2024 tarihinde KATP Protokolü imzalanmıştır.
- ✓ Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü ile 4925 sayılı Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 26/2/2024 tarihinde KATP Protokolü imzalanmıştır.
- ✓ Karayolları Genel Müdürlüğü ile 2918 sayılı Kanun kapsamında verilen trafik idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 8/3/2024 tarihinde KATP Protokolü imzalanmıştır.
- ✓ Nükleer Düzenleme Kurumu ile 7381 sayılı Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 10/7/2024 tarihinde toplantı yapılarak 18/9/2024 tarihinde KATP Protokolü imzalanmış ve 23/12/2024 tarihinde entegresyon sağlanmıştır.
- ✓ Emniyet Genel Müdürlüğü ile 4925 sayılı Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin, idari para cezası karar tutanaklarının düzenlenmesini takiben KATP üzerinden elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak analiz çalışmaları tamamlanmıştır.
- ✓ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü ile 2872 sayılı Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin KATP üzerinden elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak analiz çalışmaları tamamlanmıştır.

✓ Dışişleri Bakanlığı ile konsolosluk harcına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 09/2/2024 tarihinde toplantı yapılarak protokol taslağı ve teknik doküman paylaşılmıştır.

✓ Türkiye İş Kurumu ile 4904, 6331, 4857 ve 6735 sayılı Kanunlar kapsamında verilen idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 12/2/2024 tarihinde toplantı yapılmıştır.

✓ Milli Eğitim Bakanlığı ile sürücü kursu harçları, özel okul harcı, 5580 ve 5661 sayılı Kanunlar kapsamında verilen idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 20/3/2024 ve 31/7/2024 tarihlerinde toplantı yapılmış ve KATP Protokolü imza süreci başlatılmıştır.

✓ Adalet Bakanlığı ile adli mahkeme para cezaları, yiyecek bedelleri, Cumhuriyet Savcılıkları tarafından düzenlenen idari para cezaları ve Anayasa Mahkemesine başvuru harçlarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 9/5/2024 tarihinde toplantı yapılmıştır.

✓ Tarım ve Orman Bakanlığı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı ile 4250, 4207, 4733 ve 7223 sayılı Kanunlar kapsamında verilen idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 14/8/2024 tarihinde toplantı yapılarak protokol taslağı ve teknik doküman paylaşılmıştır.

✓ İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile nüfus para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 10/10/2024 tarihinde toplantı yapılarak protokol taslağı ve teknik doküman paylaşılmıştır.

✓ Nükleer Düzenleme Kurumunun kullanıcılarına KATP Web Arayüz ekranının kullanımına ilişkin olarak 21/11/2024 tarihinde eğitim verilmiştir.

✓ Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığına bağlı birimler tarafından muhtelif kanunlara göre düzenlenen idari para cezalarına ilişkin tahakkuk verilerinin elektronik ortamda alınmasına yönelik olarak 25/12/2024 tarihinde toplantı yapılarak teknik doküman paylaşılmıştır.

5.5. Denetim Faaliyetleri

Başkanlığımız, vergi kayıp ve kaçacağını önlemek ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek amacıyla sahada ve elektronik ortamda yoğun bir denetim faaliyeti yürütmektedir.

Bu kapsamda gerek Başkanlığımız veri tabanından gerekse üçüncü kişi ve kuruluşlardan alınan bilgiler, yapay zeka temelli programlar ve büyük veri uygulamaları aracılığıyla analiz edilmekte, riskli alanlar ve/veya mükellefler tespit edilmekte, oluşturulan plan dâhilinde denetimler sürdürülmektedir.

Ayrıca Başkanlığımız 81 İl Defterdarlığına bağlı Vergi Dairesi Müdürlerince, vergi inceleme faaliyetleri yürütülmektedir.

Vergi idaresi ile vergi mükellefler arasındaki uyuşmazlıkların azaltılması, vergilendirme ile ilgili süreçlerin açıklığa kavuşturulması, vergi denetimlerinin kısa zamanda neticelenmesi ve vergiye gönüllü uyumun artırılması gibi amaçlarla yürütülen “İzaha Davet Müessesesi” kapsamında vergiye uyum düzeyi düşük olan mükellefler izaha davet edilmekte, izaha davet edilen mükelleflerden, izahta bulunmayanlar, izahı kabul edilmeyenler ve tespit edilen vergi veya matrah farkına göre beyannamelerini düzeltmeyenler hakkında vergi incelemesi veya takdire sevk süreci işletilmektedir.

Bununla birlikte, vergi kayıp ve kaçığı ile mücadele kapsamında vatandaşlarımızdan gelen her bir ihbar, titizlikle değerlendirilmekte ve gerekli işlemler tesis edilmektedir.

5.5.1. Yaygın ve Yoğun Denetim Faaliyetleri

2024 yılında belirlenen sektörlerde ve küme işyerlerinde 81 İlde eş anlı olarak denetim çalışmaları yapılmıştır.

Bu kapsamda villa ve konut kiralama, düğün salonları, güzellik merkezleri, kiralık araç sektörü, turizm sektörü, OSB, hâl ve yol denetimleri de dâhil olmak üzere birçok alanda yapılan saha denetimlerinde toplam denetim sayısı 1.125.541’e ulaşmış, kayıt dışı faaliyet gösterdiği tespit edilen

32.258 kişi için yeni mükellefiyet tesis ettirilmiş, 3.601 işçi tespiti yapılmış olup 7.494.319.007 TL usulsüzlük cezası kesilmiştir.

Türkiye Geneline Yapılan Yaygın ve Yoğun Denetim Çalışmaları

Yaygın ve Yoğun Denetim	Mükellefler Nezdinde Yapılan Denetim Sayısı (Adet)	1.125.541
	Kayıt Dışı İşçi Sayısı (Adet)	3.601
	Kayıt Dışı Faaliyet Gösteren Mükellef Sayısı (Adet)	32.258
	Kesilen Usulsüzlük Cezası Tutarı (TL)	7.494.319.007

5.5.2. Bandrol Denetimleri

213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetki çerçevesinde, vergi güvenliğini sağlamak amacıyla, Başkanlığımızca tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı ve alkollü içkiler sektöründe faaliyet gösteren üretici ve ithalatçı firmaların takibine yönelik olarak Ürün İzleme Sistemi uygulanmaktadır.

Sistem, vergi kayıp ve kaçagını önleyerek vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımını sağlamak amacıyla mükelleflerin vergi matrahlarına ulaşmak için teknolojik imkânları kullanarak üretilen ve ithal edilen tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı ve alkollü içki ürünlerinin bandrol, kod veya kodlanmış etiketler aracılığıyla takip edilmesi esasına dayanmaktadır.

Ürün İzleme Sistemi kapsamındaki denetimler, defterdarlıklara bağlı özel eğitimli bandrol denetim ekiplerince mobil denetim cihazları da kullanılmak suretiyle gerçekleştirilmektedir.

2024 yılında, Ürün İzleme Sistemi çerçevesinde gerçekleştirilen saha denetimlerinin sonuçları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Denetime Katılan Aylık Ortalama Personel Sayısı	Bandrollü ÜrünlerYönelik Olarak Mükellefler Nezdinde Yapılan Denetim Sayısı	Kesilen Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı (TL)	Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilere Yönelik Bandrol Denetimlerinde Denetlenen Ürün Sayısı Toplamı	Savcılığa Bildirilen Mükellef Sayısı	
283	24.915	29.475.323	16.209.336	3.687	
Savcılığa Bildirilen Ürünlerin Nev'i					
Alkollü İçki (Şişe)			Tütün Mamulleri (Paket)		
Bandrolsüz Ürün	Taklit Bandrollü Ürün	Niteliğine Uygun Olmayan (Yanılıcı) Bandrollü Ürün	Bandrolsüz Ürün	Taklit Bandrollü Ürün	Niteliğine Uygun Olmayan (Yanılıcı) Bandrollü Ürün
9.936	710.820	34.459	1.044.537	133.488	3.210

Başkanlığımızca 2024 yılında 16.209.336 adet tütün mamulü ve alkollü içki denetlenmiş olup bandrolsüz, taklit bandrollü ve yanılıcı bandrollü olarak tespit edilen 1.181.235 paket tütün mamulü ve 755.215 şişe alkollü içki kolluk birimlerine bildirilerek adli sürecin başlatılması sağlanmıştır. Bu dönemde, ayrıca 682.394.078 adet makaron denetlenmiş, bandrolsüz, taklit bandrollü ve yanılıcı bandrollü olarak tespit edilen 115.157.809 adet makaron kolluk birimlerine bildirilerek adli sürecin başlatılması sağlanmıştır.

Diğer taraftan, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Başkanlığı koordinasyonunda icra edilen ve Başkanlığımıza bağlı özel eğitilmiş bandrol denetim ekiplerince de katılım sağlanan yasadışı tütün mamulü ve alkollü içki kaçakçılığı/sahteciliğine yönelik 81 İlde eş zamanlı olarak gerçekleştirilen operasyonlar kapsamında; 26/12/2024 tarihinde, 44.796 litre etil alkole, 14.613 litre sahte alkole, 10.391 adet sahte bandrole, 5.347 adet alkol aroması ile çok sayıda boş şişe ve etikete el konulmuştur. Ayrıca 12 adet yasadışı sahte alkol imalathanesi deşifre edilmiş, 74 milyon TL'lik vergi kaybının önüne geçilmiştir.

Başkanlığımızca tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı ve alkollü içki ürünleri sektöründe faaliyet gösteren üretici ve/veya ithalatçı firmaların takibine yönelik hizmet veren Ürün İzleme Sistemi kapsamında geliştirilen GİB BÜİS (Bandrollü Ürün İzleme Sistemi) Uygulaması ile tüketicilerin denetim süreçlerine aktif katılımı sağlanarak satın aldıkları ürünün üzerinde yer alan bandrolü kontrol edebilme imkânı sağlanmıştır. Akıllı telefon uygulaması, Apple Store ve Google Play üzerinden indirilebilmektedir. Ayrıca söz konusu ürünler üzerindeki bandrollerin SMS ve internet sitesi (www.buis.com.tr) aracılığıyla sorgulamaları da yapılabilmektedir.

Diğer taraftan, 2022 yılı Mart ayından itibaren kullanılmaya başlanan yeni nesil bandrollerin kontrolüne imkân vermek üzere Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünce geliştirilen BÜİS akıllı telefon uygulaması tüketiciler tarafından kullanılmaya devam edilmektedir.

Tütün Mamulleri, Makaron, Yaprak Sigara Kağıdı ve Alkollü İçkilerde Ürün İzleme Sistemi Uygulama Genel Tebliği uyarınca, Başkanlığımıza yapılan bandrol, kod/kodlanmış etiket talepleri üzerine firmaların, mevcut bandrol, kod/kodlanmış etiket stokları önceki dönemlerde aldıkları bandrol, kod/kodlanmış etiket miktarları, üretim kapasiteleri, aylık üretim miktarları, mamul ve yarı mamul stokları ve aylık satış miktarlarının kontrolü ve analizi neticesinde onaylanan miktarla sınırlı olacak şekilde bandrol, kod ve/veya kodlanmış etiket talepleri mükelleflerin ÖTV ve KDV yönünden borç durumları da dikkate alınarak değerlendirmeye alınmaktadır.

Ürün izleme kapsamında; 2024 yılında toplam 2.028 analiz çalışması yapılarak ilgili firmaların bandrol, kod ve kodlanmış etiket talepleri değerlendirilmiştir.

Ürün İzleme Sistemi kapsamında faaliyet gösteren firmaların takibine yönelik olarak yapılan analiz ve değerlendirme çalışmaları kapsamında 2024 yılında toplam 137 adet incelemeye sevk, fiili tespit ve yoklama gibi idari yaptırım işlemi gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda, faaliyet gösteren firmaların ticari faaliyetlerinin sürekliliği, bandrol ve bandrollü ürün stokları, GTİP, gram, hacim, pul/rulo tipi vb. bazında stok miktarları, önceki dönemlerde aldıkları bandrol miktarları, üretim kapasiteleri, mamul ve yarı mamul stokları, geçmiş dönem üretim ve satış miktarları ve vergiye gönüllü uyum seviyeleri analiz edilmek suretiyle firmaların risk durumlarını analiz eden ve puanlayan raporlar düzenlenmiştir.

Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı ve alkollü içkilerde kullanılmakta olan özel etiket ve işaretleri basmakla yükümlü olan ve Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü gözetiminde faaliyette bulunan yetkili firmada oluşan mamul ve yarı mamul firelerinin Ürün İzleme Sistemi Uygulama Genel Tebliği uyarınca, tespit ve imhası amacıyla adı geçen Genel Müdürlük ile koordinasyon içerisinde 12 defa fire tespit ve imha çalışması yapılmıştır.

5.5.3. Akaryakıt Kaçakçılığı İle Mücadele Kapsamında Yapılan Denetimler

24/3/2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 527 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (30/11/2003 tarihli ve 25302 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 58 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ) ile taşıtlara perakende olarak akaryakıt satışı yapan (akaryakıt istasyonu işletmeciliği faaliyetinde bulunan) birinci ve ikinci sınıf tacirlere Yeni Nesil Pompa Ödeme Kaydedici Cihaz Uygulaması (YN Pompa ÖKC) zorunluluğu getirilmiştir.

Başkanlığımız bilgi sistemleri Yeni Nesil Pompa ÖKC'lerden anlık ve günlük rapor alabilecek alt yapıya sahip olup bu şekilde denetim raporları ve saha denetiminde görevli personele veri sağlanmaktadır.

Yeni Nesil Pompa ÖKC Uygulaması kapsamında, 2024 yılında ynokc.gib.gov.tr internet sitesinde "Elektronik Kayıt Ünitesiz (EKÜ'süz) Eski Nesil Pompa Ödeme Kaydedici Cihazların Yeni Nesil Akaryakıt Pompa Ödeme Kaydedici Cihazlara Geçiş Zorunluluğuna Yönelik Süre Uzatımına İlişkin" duyurular yapılmıştır. YN ÖKC ve YN Pompa ÖKC uygulamaları kapsamında hazırlanan teknik kılavuz ve dokümanlar da bahse konu sitede yayımlanmaktadır.

"Türkiye Bilişim Ödülleri Yarışması"nda Kamudan İş Dünyasına Hizmetler kategorisinde YN Pompa ÖKC projesi ile birincilik ödülü alınmıştır.

Yeni Nesil Pompa ÖKC Uygulamasının başlangıcı olan 25/7/2022 tarihinden itibaren Aktif YN Pompa ÖKC sayısı 52.061'e, Mühürlü YN Pompa ÖKC sayısı 10.528'e, YN Pompa ÖKC kullanan mükellef sayısı 10.509'a, YN Pompa ÖKC anlık fiş sayısı 2.163.839.950'ye, YN Pompa ÖKC Plaka Bazlı Günlük Satış Rapor sayısı 26.020.853'e ulaşmıştır.

Bu kapsamda, 2024 yılında ülke genelindeki akaryakıt istasyonlarında 68.396 denetim yapılmış ve 28.839.580 TL ceza kesilmiştir.

Bu alanda son yapılan düzenleme ile akaryakıt alımı sırasında taşıtların plaka bilgisinin YN Pompa ÖKC'ye elle yazılmaksızın otomatik olarak iletilmesini sağlayacak olan Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) hayata geçirilmiştir.

UTTS kurulması ve işletilmesi görevi Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne yürütülmektedir.

5.5.4. Vergi Dairesi Müdürlerince Yapılan İnceleme Faaliyetleri

Başkanlığımız 81 İl Vergi Dairesi Müdürlerince 2024 yılında yapılan vergi incelemeleri sonucunda; 2.410 mükellef incelemeye tabi tutulmuş, 3.851 adet vergi inceleme raporu düzenlenmiş, 2.316.139.823 TL matrah farkı üzerinden 730.617.303 TL vergi farkı bulunmuştur.

Vergi Türleri İtibarıyla 2024 Yılı İnceleme Sonuçları

VERGİ TÜRÜ	İNCELENEN MÜKELLEF SAYISI	RAPOR SAYISI	BİLDİRİLEN MATRAH	BULUNAN MATRAH FARKI	BULUNAN VERGİ FARKI	TARH EDİLECEK VERGİ	USULSÜZLÜK	ÖZEL USULSÜZLÜK	VERGİ ZİYAI
Gelir Vergisi	358	648	17.416.483	139.538.831	51.137.881	57.735.757	282.792	41.624.370	78.008.652
Kurumlar V.	144	179	261.024.170	139.755.967	20.548.056	28.848.826	3.640	7.423.277	48.314.940
KDV	1.188	1.828	70.762.977.214	1.234.438.560	498.504.840	179.109.395	22.390	17.724.043	338.555.016
ÖTV	25	32	680.064	2.929.283	4.714.022	4.771.872	2.900	32.380	1.752.800
BSMV	7	17	-	13.293.790	721.945	721.945	750	36.627	2.848.664
Veraset ve İnt. Ver.	1	1	-	-	76.136	76.136	-	3.000	76.136
Damga Ver.	8	7	-	32.283.600	785.868	785.868	-	-	785.868
Geçici Vergi	197	448	34.337.542	187.912.920	35.382.839	19.141.587	3.538	334.600	34.644.029
Diğerleri	482	691	470.429.815	565.986.871	118.745.717	16.694.390	2.240	31.982.468	15.912.304
TOPLAM	2.410	3.851	71.546.865.287	2.316.139.823	730.617.303	307.885.774	318.250	99.160.765	520.898.409

5.5.5. İhbar Dilekçeleri

1905 sayılı Kanun uyarınca 2024 yılında ihbarda bulunan 160 kişiye ödenmek üzere toplam 22.398.978 TL ihbar ikramiyesi ödeneği ilgili vergi dairesi müdürlüklerine gönderilmiştir.

5.5.6. Yoklama Faaliyeti ve e-Yoklama Sistemi

Yoklama müessesesi, 213 sayılı Vergi Usul Kanununda düzenlenmiş olup mükellefleri ve mükellefiyetle ilgili maddi olayları, kayıtları ve mevzuları araştırmak ve tespit etmek olarak tanımlanmıştır.

Yoklamaya yetkili olanlar Kanunda vergi dairesi müdürleri, yoklama memurları, yetkili makamlar tarafından yoklama işi ile görevlendirilenler, vergi incelenmesine yetkili olanlar ile gelir uzmanları olarak sayılmıştır.

Yoklamaya yetkili memurlar;

- Özel yetki verilmiş olmak kaydıyla günlük hasılatı tespit etmek,
- 3100 Sayılı Kanun kapsamına girip ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetinde olanların bu mecburiyete uyup uymadıklarını, bu cihazları belli edilmiş esaslara göre kullanıp kullanmadıklarını ve bununla ilgili olarak günlük hasılatı tespit etmek,
- Günü gününe kayıt yapılması zorunlu defterlerin iş yerlerinde bulundurulup bulundurulmadığını, tasdikli olup olmadığını usulüne göre kayıt yapılıp yapılmadığını,
- Vergi kanunları uyarınca düzenlenmesi icap eden belgelerin usulüne göre düzenlenip düzenlenmediği ile kullanılıp kullanılmadığını, faturasız mal bulunup bulunmadığını tespit etmek,
- Levha asma veya kullanma mecburiyetine uyulup uyulmadığını tespit etmek,
- Kanuni defter ve belgeler dışında kalan ve vergi kaybının bulunduğu emare teşkil eden defter, belge ve delillerin tespit edilmesi halinde bunları almak,
- Nakil vasıtalarını, Bakanlığımızın belirleyeceği özel işaretlerle durdurmak ve taşıtta bulundurulması icap eden taşıt pulu, yolcu listesi, fatura veya sevk irsaliyesi, yolcu bileti ile taşıma irsaliyelerinin muhtevası ile taşınan yolcu ve malların miktar ve mahiyetlerini ölçmek, tartmak, saymak suretiyle tespit etmek,
- Taşıma irsaliyesi, sevk irsaliyesi ve faturanın taşıtta bulunmaması, halinde bu belgelerin ibrazına kadar nakil vasıtalarını trafikten alıkoymak, taşınan malın sahibi belli değilse tespitine kadar malı bekletmek ve muhafaza altına almak,

yetkilerine sahiptir.

Başkanlığımızca, e-Devlet Uygulamaları çerçevesinde yoklama ve denetim faaliyetlerinin mobil teknolojilerden yararlanarak gerçekleştirilmesi amacıyla “Elektronik Yoklama” projesi hayata geçirilmiştir. e-Yoklama Sistemi ile yoklama ve denetim faaliyetleri klasik yoklama anlayışının dışında, mobil cihazlar ile elektronik olarak yerine getirilmektedir.

Sistem ile mükelleflere ilişkin istenilen bilgilere her noktadan anlık olarak ulaşabilmenin yanı sıra, elektronik yoklama talebinde bulunan birimlere de doğrudan yoklama sonuçlarına yönelik bilgi aktarımı yapılabilmektedir. GPS ile personelin hangi noktada olduğu görülerek denetim ve koordinasyonda etkinlik sağlanabilmekte, denetim kanıtı niteliğindeki görsel verilerin dijital ortamda (resim, video vs.) temini ve sisteme aktarılması söz konusu olabilmektedir.

e-Yoklama Sisteminde, sistem ara yüzü başta olmak üzere mobil yazılımlar taşra birimlerinden gelen geri bildirimler ve doğan yeni ihtiyaçlar çerçevesinde sürekli olarak güncellenmekte ve kullanıcı ihtiyaçları en üst düzeyde karşılanmaktadır.

1/1/2024-31/12/2024 tarihleri arasında 2.319.134 adet e-yoklama işlemi gerçekleştirilmiştir.

5.5.7. İzaha Davet Uygulamaları ve Gönüllü Uyum Çalışmaları

Bakanlığımız ve Başkanlığımız birimlerince yapılan analizler sonucunda vergilendirmeye ilişkin ödev ve yükümlülüklerini yerine getirmemesi, eksik veya hatalı yerine getirmesi nedeniyle vergi ziyana

neden olma ihtimali bulunan mükelleflerin vergi incelemesine veya takdir komisyonuna sevk edilmeden 213 sayılı Vergi Usul Kanununun “İzaha Davet” başlıklı 370 inci maddesi kapsamında “İzaha Davet” edilmesine karar verilebilmektedir.

İzaha davet müessesesinin kapsamı ve şekli, izaha daveti yapacak ve yapılan izahı değerlendirecek merciler, davet yapılacaklar, yapılan izahta kullanılacak bilgi ve belgeler ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar 30/7/2020 tarihli ve 31201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 519 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

Yapılan analizler sonucunda izaha davet kapsamında değerlendirilmesine karar verilen konulara ilişkin veriler ilgisine göre mülga Vergi Dairesi Başkanlıkları, Defterdarlıklar ve Vergi Dairesi Müdürlüklerinde kurulu bulunan Ön Tespit ve İzah Değerlendirme Komisyonlarına aktarılmaktadır.

Komisyonlar, 519 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde, Bakanlığımız ve Başkanlığımız ilgili birimleri tarafından doğrudan veya dolaylı olarak elde edilen bilgi, bulgu veya verilerden hareketle yapılan analiz çalışmaları neticesinde izaha davet kapsamında değerlendirilmesine karar verilen konularda vergi ziyaına neden olduğuna dair emareler bulunan mükelleflere yönelik ön tespit yapmakta ve bu mükellefleri izaha davet etmektedir. İzaha davet edilen mükellefler mevzuatta belirlenen usul ve esaslara uygun olarak Ön Tespit ve İzah Değerlendirme Komisyonuna açıklamada bulunmaktadır.

Ön Tespit ve İzah Değerlendirme Komisyonu mükellefler tarafından yapılan açıklamaları/izahları değerlendirilmekte, yapılan açıklama/izah ile ibraz edilen belgelerin komisyonca kabul edilerek beyanname verilmesini veya beyanın tamamlanmasını gerektirir bir durumun olmaması halinde ön tespit konusuyla sınırlı olarak vergi incelemesine veya takdire sevk işlemi gerçekleştirilmemekte ve vergi ziyai cezası da kesilmemektedir.

Yapılan açıklama/izahın kabul edilmemesi durumunda ise mükelleflerden ön tespit konusuyla ilgili beyan ve/veya bildirimlerini düzeltmeleri istenilmektedir. İzaha davet edilen mükelleflerden izahı kabul edilmeyenlerin beyannamelerini vermeleri ve süresi içerisinde ödemeleri halinde vergi ziyai cezası %20 olarak uygulanmaktadır. Böylece söz konusu uygulama ile inceleme süreleri kısaltmakta, uyumsuzluklar azaltılmakta ve vergi ziyai cezası indirimli uygulanarak uyum da teşvik edilmektedir.

Diğer taraftan süresi içerisinde izahta bulunmayanlar, izahı kabul edilmeyenler ve ön tespit konusuyla ilgili olarak tespit edilen vergi veya matrah farkına göre beyannamelerini düzeltmeyenler hakkında vergi incelemesine veya takdire sevk süreci işletilmesine karar verilmektedir.

İzaha davet müessesesi kapsamında yürütülecek iş ve işlemlerin etkin ve verimli bir şekilde sonuçlandırılması amacıyla başta ön tespit ve izah değerlendirme komisyonları olmak üzere, ilgili birimlerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ön tespitin yapılması, yapılacak yazışmalar ve alınacak beyannameler gibi izaha davet müessesesi için önemli olan alanlarda hız ve kolaylık sağlayan otomasyon programları tasarlanmış ve kullanılmaya başlanılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesi kapsamında, Bakanlığımız ve Başkanlığımız ilgili birimleri tarafından yapılan çalışmalar sonucunda,

- ✓ 26.014 mükellef vergi ziyaına neden olduğu yönünde emareler bulunması sebebiyle izaha davet edilmek üzere,
- ✓ 59.599 mükellefe sahte ve muhteviyat itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiili bakımından Kanunda belirlenen kriterleri taşıması sebebiyle ön tespit yazısı tebliğ edilmek üzere,

toplam 85.613 mükellef ön tespit ve izah değerlendirme komisyonlarına gönderilmiştir.

İzaha Davet Müessesesi, Başkanlığımız ilgili birimlerinde kurulan ön tespit ve izah değerlendirme komisyonlarınca uygulanmakta olup söz konusu müessese kapsamında 117.565 adet beyanname mükellefler tarafından verilmiştir.

Öte yandan Bakanlığımız ve Başkanlığımız birimlerince yapılan bazı analizlerde kullanılan veriler ile ilgili gönüllü uyum kapsamında mükelleflerin bilgisine başvurulabilmektedir. Bu durumda, defter ve belgeler kontrol edilmekte, ibraz edilen bilgi-belgeler değerlendirilmekte, mükellefler gönüllü uyuma davet edilmekte ve beyanlarını düzeltme imkanı sağlanmaktadır.

2024 yılında bu kapsamda yürütülen çalışmalar neticesinde 43.620 mükellef gönüllü uyuma davet edilmiştir.

5.5.8. İnşaat Demiri İzleme Sistemi (İDİS)

Kayıt dışı ekonomiyle mücadeleye katkı sağlamak amacıyla inşaat demirlerinin izlenmesine yönelik 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden İnşaat Demiri İzleme Sistemi Uygulama Genel Tebliği 16/3/2023 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mezkur Tebliği uyarınca kurulan İDİS ile inşaat demiri (GTIP: 7214.20 grubunda yer alan) üretimi veya ithalatından yapı müteahhidinin kullanımına kadar olan tüm süreçler izlenmektedir.

Bu kapsamda Sistem, inşaat demiri sektöründe faaliyet gösteren üretici, ihracatçı, ithalatçı, toptancı, bayi, tüccar, yapı müteahhidi, yapı denetim kuruluşları ve yetkili laboratuvarlara kayıt zorunluluğu getirmektedir.

2024 yılında ülke genelinde toplam 411 adet üretici firma, 4.967 adet toptan veya perakende ticaretiyle iştigal eden/ettiği değerlendirilen mükellef nezdinde yoklama ve denetim faaliyeti gerçekleştirilmiş, Tebliğe aykırı hareket ettiği tespit edilen mükelleflere cezai işlem uygulanmıştır.

5.5.9. Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planı Çalışmaları

Kayıt dışı ekonominin azaltılması; orta ve uzun dönemde ekonomik istikrar, gelir dağılımı ve istihdam gibi birçok makroekonomik unsurun iyileşmesine, ekonomide verimlilik düzeyi ve rekabet gücünün yükselmesine, ayrıca kamu gelirlerinin artmasına katkıda bulunmaktadır.

Kayıt dışı ekonomiyle mücadeleye yönelik hedefler; hükümet programları, kalkınma planları, orta vadeli programlar, yıllık programlar ve malî planlarda yer alan öncelikli konulardan biri olmuş, mücadele stratejisi eylem planları hazırlanmış ve olumlu neticeler alınmıştır.

Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planları (2008-2010), (2011-2013), (2015-2017) ve (2019-2021) kamu kurum/kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile gerçekleştirilen toplantı ve görüşmeler neticesinde eylem önerileri değerlendirilmek suretiyle Gelir İdaresi Başkanlığınca hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

Başkanlığımız 2023-2025 dönemine ilişkin hazırlanan Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planına ilişkin olarak 16 adet eylemle katkıda bulunmuştur.

5.5.10. Uzlaşma Sonuçları

Merkezi Uzlaşma Komisyonu, Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu ve 2024 yılı Türkiye geneli tarhiyat sonrası uzlaşma sonuçları bilgilerini içeren tablolar aşağıda yer almaktadır.

MERKEZİ UZLAŞMA KOMİSYONU*					
	2020	2021	2022	2023	2024
Başvuru Sayısı	23	4	10	8	25
Uzlaşılabilir Dosya Sayısı	15	1	6	3	15
Uzlaşılabilir Dosya Sayısı	8	3	4	5	10
Uzlaşma Başvurusuna Konu Olan Vergi Tutarı	928.312.501	69.364.649	98.153.299	199.654.257	1.168.747.265 TL
Uzlaşılabilir Vergi Tutarı	442.424.528	39.435.267	42.851.355	199.654.257	800.603.760 TL
Uzlaşmaya Konu Olan Vergi	485.887.973	29.929.381	55.301.945	-	368.143.505 TL
Uzlaşma Sonucu Vergi Tutarı	281.055.200	5.985.876	9.317.937	-	75.048.722 TL
Uzlaşma Başvurusuna Konu Olan Vergi Ziyai Cezası Tutarı	1.202.938.555	93.485.817	163.735.652	291.607.521	1.501.880.061 TL
Uzlaşılabilir Vergi Ziyai Cezası Tutarı	493.617.450	48.591.744	53.724.339	232.827.608	665.453.103 TL
Uzlaşmaya Konu Olan Vergi Ziyai Cezası Tutarı	709.321.105	44.894.072	110.011.314	58.779.913	836.426.957 TL
Uzlaşma Sonucu Vergi Ziyai Cezası Tutarı	36.432.927	0	3.000.000	2.170.000	50.177.937 TL
Uzlaşma Başvurusuna Konu Olan Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı**			-	110.000	49.331.942 TL
Uzlaşılabilir Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı**			-	110.000	1.939.742 TL
Uzlaşmaya Konu Olan Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı**			-	-	47.392.200 TL
Uzlaşma Sonucu Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı**			-	-	7.080.330 TL
VERGİ DAİRELERİ KOORDİNASYON UZLAŞMA KOMİSYONU*					
	2020	2021	2022	2023	2024
Başvuru Sayısı	193	132	213	256	427
Uzlaşılabilir Dosya Sayısı	147	91	141	177	366
Uzlaşılabilir Dosya Sayısı	46	41	72	79	61
Uzlaşma Başvurusuna Konu Olan Vergi Tutarı	239.473.356	102.755.334	180.867.230	636.579.839	328.140.734 TL
Uzlaşılabilir Vergi Tutarı	39.341.670	53.939.813	152.212.185	370.921.231	115.444.681 TL
Uzlaşmaya Konu Olan Vergi	200.131.686	48.815.521	28.655.046	265.658.608	212.696.052 TL
Uzlaşma Sonucu Vergi Tutarı	68.397.315	38.123.349	26.505.334	107.127.917	210.279.541 TL
Uzlaşma Başvurusuna Konu Olan Vergi Ziyai Cezası Tutarı	347.192.291	128.808.232	212.425.121	829.521.855	512.170.454 TL
Uzlaşılabilir Vergi Ziyai Cezası Tutarı	51.309.207	67.093.419	146.033.216	440.000.471	125.938.975 TL
Uzlaşmaya Konu Olan Vergi Ziyai Cezası Tutarı	295.883.084	61.714.813	66.391.905	389.521.383	386.231.478 TL
Uzlaşma Sonucu Vergi Ziyai Cezası Tutarı	9.267.122	7.362.339	11.560.850	23.960.310	64.629.439 TL
Uzlaşma Başvurusuna Konu Olan Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı**			1.696.651	15.611.620	49.792.765 TL
Uzlaşılabilir Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı**			479.231	3.845.510	2.065.165 TL
Uzlaşmaya Konu Olan Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı**			1.217.420	11.766.110	47.727.599 TL
Uzlaşma Sonucu Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı**			208.465	2.160.357	7.862.917 TL

*Uzlaşmaya konu vergi ve ceza tutarına, geçici vergi aşlı ve buna ilişkin ceza dâhildir. Ancak, uzlaşılabilir bu tutarlara; normal vade tarihinden uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için hesaplanan gecikme faizi tutarları dâhil değildir.

**Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları 14/10/2021 tarihli ve 7338 sayılı Kanun ile uzlaşma kapsamına alındığından bu cezalara ilişkin uzlaşma sonuçları 2022 yılından itibaren verilmiştir.

2024 Yılı Türkiye Geneli Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Sonuçları**									
İl		Dosya Adedi		Vergi Tutarı* (TL)		Vergi Ziyai Cezası Tutarı* (TL)		Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı* (TL)	
		Toplam Dosya Sayısı	Uzlaşılan (Vaki Olan) Dosya Sayısı	Uzlaşmaya Konu Olan Vergi	Uzlaşma Sonucu Vergi	Uzlaşmaya Konu Olan Vergi Ziyai Cezası	Uzlaşma Sonucu Ceza	Uzlaşmaya Konu Olan Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük	Uzlaşma Sonucu Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük
1	Adana	961	911	17.228.410,20	17.228.410,20	48.747.437,44	9.797.902,26	9.608.106,12	1.936.285,00
2	Adıyaman	196	192	715.638,87	715.638,87	1.344.521,68	268.531,37	1.889.919,89	378.200,00
3	Afyon	568	562	1.536.406,94	1.536.406,94	5.944.618,34	1.258.097,00	3.721.117,24	865.563,00
4	Ağrı	284	280	889.621,17	889.621,17	2.125.159,41	425.031,88	4.097.523,89	819.504,78
5	Aksaray	287	279	2.141.051,83	2.140.044,36	5.274.478,61	1.052.297,52	5.030.838,94	966.636,13
6	Amasya	403	384	901.403,05	901.356,18	4.899.514,64	994.196,36	3.344.087,78	634.420,00
7	Ankara	7.241	6.945	79.114.212,42	78.229.506,70	329.686.245,87	65.505.694,59	133.771.153,27	25.340.514,77
8	Antalya	4.669	4.575	14.397.453,05	14.335.060,09	70.945.118,32	16.852.614,41	83.391.199,40	17.986.851,06
9	Ardahan	52	51	81.541,56	81.541,56	400.373,10	85.375,34	233.365,00	44.173,00
10	Artvin	207	199	521.154,18	521.154,18	1.457.591,22	277.832,94	818.293,37	150.818,00
11	Aydın	2.082	2.030	9.031.964,71	9.030.685,86	49.746.024,26	12.134.467,30	38.839.907,47	10.559.942,87
12	Bahçeşehir	1.077	1.056	17.102.433,88	17.102.433,88	36.252.593,38	7.313.771,27	7.104.486,12	1.443.810,75
13	Bartın	124	124	148.690,01	148.690,01	1.408.579,32	283.665,19	764.176,00	159.391,00
14	Batman	395	392	1.508.144,37	1.508.144,37	4.980.356,05	996.854,64	4.215.854,64	843.664,00
15	Bayburt	79	78	235.210,13	235.210,13	638.233,29	153.817,47	487.500,00	105.000,00
16	Bilecik	286	281	478.186,40	478.186,40	2.031.501,74	467.447,51	993.823,26	302.829,00
17	Bingöl	135	135	318.418,02	318.418,02	2.964.227,00	726.592,00	185.400,00	37.000,00
18	Bitlis	151	150	15.891,00	15.891,00	2.855.722,16	581.547,53	1.804.345,00	360.960,00
19	Bolu	488	480	251.191,54	251.191,54	2.964.227,00	726.592,00	185.400,00	37.000,00
20	Burdur	309	309	610.378,31	579.250,45	3.513.884,82	684.021,91	2.080.847,06	447.519,00
21	Bursa	3.630	3.560	14.733.913,77	14.724.667,11	147.606.426,32	30.698.138,77	104.018.389,98	23.056.651,72
22	Çanakkale	468	457	1.076.958,87	1.076.958,87	4.197.236,51	854.462,61	2.742.805,15	548.940,00
23	Çankırı	275	274	109.745,58	109.745,58	1.973.490,74	374.909,27	653.574,01	126.970,00
24	Çorum	1.005	896	2.718.753,65	2.704.510,08	8.306.798,32	1.606.270,73	2.101.486,00	424.755,00
25	Denizli	1.232	1.201	6.777.705,31	6.769.075,30	20.419.315,41	3.949.737,56	28.820.554,56	6.174.500,35
26	Diyarbakır	561	546	7.199.026,03	7.186.599,01	21.984.464,05	4.546.228,51	6.396.477,03	1.468.548,40
27	Düzce	277	275	257.344,56	257.344,56	2.955.382,27	672.830,67	1.700.553,94	356.574,00
28	Edirne	333	331	462.174,54	462.174,54	5.992.914,57	1.425.159,84	2.864.787,30	649.505,00
29	Elazığ	399	390	443.865,43	443.865,43	4.268.489,52	878.892,77	2.300.307,36	460.714,27
30	Erzincan	268	261	1.399.125,52	1.399.125,52	4.283.195,25	963.635,99	285.000,00	57.720,00
31	Erzurum	1.313	1.302	3.299.397,49	3.273.513,50	14.661.990,58	3.237.036,08	5.166.946,46	1.161.194,99
32	Eskişehir	647	627	6.564.927,24	6.535.964,29	22.102.420,17	4.193.804,04	11.461.069,88	2.049.159,48
33	Gaziantep	690	683	11.674.033,94	11.674.033,94	27.089.029,44	5.575.270,99	15.714.890,56	3.134.555,35
34	Giresun	413	410	1.200.255,25	1.200.255,25	5.054.231,66	1.015.864,21	1.647.246,35	311.761,24
35	Gümüşhane	121	119	396.069,66	371.020,00	1.013.713,77	205.479,79	264.600,00	52.950,00
36	Hakkari	93	93	291.831,00	291.831,00	923.457,00	191.710,00	476.895,00	108.100,00
37	Hatay	321	293	2.212.371,71	2.212.371,71	4.573.436,12	1.032.818,56	5.287.081,59	936.888,00
38	Iğdır	217	216	734.399,24	734.366,17	1.994.507,38	414.163,99	487.783,01	91.166,00
39	Isparta	212	210	735.772,51	735.772,51	2.711.144,79	553.534,82	486.227,19	142.850,00
40	İstanbul	13.500	12.591	179.036.892,45	178.403.198,00	695.069.432,73	179.097.769,40	106.024.301,18	24.973.457,26
41	İzmir	5.184	4.872	42.921.991,13	42.814.474,76	122.044.307,35	26.673.657,59	48.573.776,91	12.651.363,49
42	Kahramanmaraş	386	375	1.613.894,85	1.613.894,85	2.726.994,83	564.872,56	9.021.080,29	1.814.969,54
43	Karabük	271	269	970.594,71	970.594,71	3.029.309,52	634.040,00	1.840.834,00	355.800,00
44	Karaman	290	282	733.775,81	733.775,81	4.173.684,59	1.377.740,84	8.028.244,00	2.136.955,80

İl		Dosya Adedi		Vergi Tutarı* (TL)		Vergi Ziyai Cezası Tutarı* (TL)		Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı* (TL)	
		Toplam Dosya Sayısı	Uzlaşılan (Vaki Olan) Dosya Sayısı	Uzlaşmaya Konu Olan Vergi	Uzlaşma Sonucu Vergi	Uzlaşmaya Konu Olan Vergi Ziyai Cezası	Uzlaşma Sonucu Ceza	Uzlaşmaya Konu Olan Özel Usulsüzlük Cezası	Uzlaşma Sonucu Ceza
45	Kars	333	324	246.548,71	246.548,71	2.953.446,37	519.955,87	1.529.736,00	311.850,00
46	Kastamonu	423	420	540.624,76	540.624,76	2.799.288,94	695.923,69	397.763,39	79.760,00
47	Kayseri	1.513	1.481	18.961.992,60	18.959.581,97	59.747.749,67	14.270.104,97	32.575.365,00	7.914.372,61
48	Kırkkale	129	128	238.705,21	238.705,21	1.887.301,90	377.460,38	1.115.100,62	223.020,19
49	Kırklareli	230	227	707.846,49	692.836,50	3.980.581,74	794.113,52	601.100,00	113.840,00
50	Kırşehir	217	217	1.133.126,35	1.133.126,35	2.272.622,80	512.747,00	525.933,48	126.560,00
51	Kilis	35	32	15.172,84	15.172,84	376.082,52	78.414,90	406.600,00	81.320,00
52	Kocaeli	1.398	1.348	8.489.224,76	8.489.224,76	47.314.018,26	10.667.843,25	5.899.480,97	1.311.732,00
53	Konya	2.567	2.475	43.639.167,78	43.639.167,78	88.298.589,81	19.278.991,69	52.846.904,61	10.501.951,91
54	Kütahya	707	706	1.026.744,55	1.026.744,55	5.658.969,86	1.083.707,51	4.303.645,30	867.990,00
55	Malatya	194	174	1.843.561,72	1.843.561,72	1.900.444,65	386.430,47	1.754.483,22	350.900,00
56	Manisa	1.566	1.535	10.604.669,11	10.604.669,11	41.478.438,05	8.321.489,15	18.782.565,25	3.770.225,00
57	Mardin	505	476	9.685.135,48	9.685.135,48	5.902.929,14	1.203.944,38	1.972.920,00	394.584,00
58	Mersin	2.541	2.445	13.920.957,68	13.920.481,77	90.229.371,65	20.548.262,49	51.766.077,36	13.392.584,50
59	Muğla	1.768	1.683	14.009.681,12	14.009.681,12	44.735.223,39	8.661.858,57	31.882.908,90	6.376.581,78
60	Muş	267	267	253.921,08	253.921,08	1.842.311,78	386.064,42	1.842.224,67	368.484,00
61	Nevşehir	401	401	1.435.102,34	1.435.102,34	7.202.226,18	1.449.488,81	944.497,15	188.899,25
62	Niğde	355	354	751.050,94	751.050,94	6.465.545,45	864.040,38	6.889.886,09	1.125.117,00
63	Ordu	523	514	478.586,07	478.586,07	7.248.667,64	1.490.533,27	2.808.766,08	573.830,00
64	Osmaniye	240	231	266.232,37	266.232,37	2.743.782,12	548.077,00	1.765.554,45	352.266,00
65	Rize	568	562	439.126,88	435.447,88	5.707.279,09	1.438.591,07	2.303.661,10	466.130,00
66	Sakarya	1.668	1.608	795.911,04	795.911,04	27.229.883,78	5.378.327,07	10.770.851,84	2.161.289,56
67	Samsun	1.051	1.039	8.658.506,56	8.658.506,56	29.557.345,57	5.574.539,68	10.230.313,55	1.896.840,00
68	Siirt	402	400	885.693,55	885.693,55	3.374.990,38	469.306,98	2.223.572,56	445.790,71
69	Sinop	185	185	1.775.190,25	1.775.190,25	2.322.459,53	465.627,30	846.800,00	168.420,00
70	Sivas	440	438	1.336.776,22	1.336.776,22	3.499.092,16	712.307,58	2.059.558,43	405.962,80
71	Şanlıurfa	1.175	1.095	5.141.884,00	5.141.884,00	15.999.212,00	3.996.062,00	19.435.230,00	5.186.721,00
72	Şırnak	197	189	2.558.304,87	2.558.304,87	4.907.004,83	942.551,04	943.774,86	188.068,96
73	Tekirdağ	1.087	926	5.059.099,08	5.059.055,08	31.756.608,03	6.338.650,12	10.503.631,79	2.125.327,76
74	Tokat	594	568	1.120.326,20	1.120.326,20	4.585.310,87	1.010.246,38	1.446.005,68	320.320,00
75	Trabzon	1.190	1.168	6.022.336,66	5.889.756,21	27.340.766,84	5.316.837,84	6.238.595,79	1.221.958,19
76	Tunceli	47	43	7.136,89	7.136,89	430.473,83	137.736,45	3.724.238,78	744.907,76
77	Uşak	196	195	745.800,97	745.800,97	2.428.931,12	561.060,90	2.853.100,11	778.433,00
78	Van	630	615	1.907.832,16	1.828.222,68	6.003.157,14	1.383.586,86	1.892.711,18	378.650,85
79	Yalova	330	329	484.138,09	484.138,09	4.310.665,21	942.215,18	4.773.697,96	1.215.450,88
80	Yozgat	324	318	619.156,00	595.980,07	3.245.132,27	636.138,63	390.212,51	78.060,00
81	Zonguldak	458	452	1.211.160,88	1.211.160,88	9.130.879,39	1.762.396,80	4.105.497,29	875.486,00
	TOPLAM	78.264	75.514	601.808.654,15	599.705.421,28	2.314.202.564,5	520.530.013,69	974.285.222,17	213.749.817,95

* Uzlaşmaya konu vergi ve vergi ziyai cezası tutarına, geçici vergi aşlı ve buna ilişkin ceza dâhildir. Ancak, uzlaşılan bu tutarlara normal vade tarihinden uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için hesaplanacak gecikme faizi tutarları dâhil değildir.

** 2/8/2024 tarihli ve 32620 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7524 sayılı Vergi Kanunları İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 14. maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 1, 7, 8, 9 ve 11 inci maddelerinde yapılan değişiklik neticesinde 2/8/2024 tarihinden itibaren vergi asılları uzlaşma kapsamından çıkarılmıştır. Tabloda yer alan vergi tutarlarına ilişkin bilgiler anılan maddenin yürürlük tarihinden önce gerçekleştirilen uzlaşma başvurularına ilişkindir.

5.6. Gelir Politikasına İlişkin Faaliyetler

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 134 üncü maddesinde 18/4/2020 tarihli ve 31103 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 60 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 12 nci maddesiyle yapılan değişiklikle “Devlet gelirleri politikasının belirlenmesi ile gelir tahminlerine ilişkin çalışmaları yapmak” görevi Başkanlığımıza verilmiştir.

Aynı Kararname ile Başkanlığımız bünyesinde Gelir Bütçesi Daire Başkanlığı kurulmuş ve 18/4/2020 tarihinden itibaren gelir politikasına ve gelir tahminlerine ilişkin faaliyetler sürdürülmeye başlanılmıştır.

5.6.1. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Hazırlıkları

- ✓ Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program ve Yıllık Program gibi üst politika metinlerinin maliye politikası ve gelir politikasına ilişkin kısımlarına katkı verecek çalışmalar yapılmıştır.
- ✓ Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (B) Cetveli makroekonomik gelişmeler ve projeksiyonlar, ilgili kurum ve bakanlıkların gelir tahminleri, gelir gerçekleştirmeleri ve yapılan gelir düzenlemeleri de dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu kapsamda (B) cetveline esas teşkil eden merkezi yönetim bütçesinin nihai gelir tahminleri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile müştereken oluşturulmuştur.
- ✓ Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifine ekli gerekçenin; gelir politikası ve gelir yönetimine ilişkin ilke ve hedefler, gelir sistemine ilişkin yasal düzenlemeler ve gelir sisteminin etkinliğinin artırılması ve idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalarla ilgili kısımlarının metin bölümleri ile tabloları hazırlanmıştır.
- ✓ Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri gelirlerinin dayandığı temel hükümleri içeren Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifine bağlı (C) Cetveli hazırlanmıştır.
- ✓ 2023 yılı Kesin Hesabının gelir bölümü hazırlanmıştır. Bir önceki mali yıl Genel Bütçe Gelirleri Kesin Hesap Cetveli, gelir tahakkuk ve tahsilat tutarlarını içerecek şekilde oluşturulmuştur.
- ✓ Vergi harcamaları listesi ve ekini oluşturan vergi harcaması tutarları ilgili yılın bütçe çalışmaları ile birlikte güncellenmektedir. Tahmin edilen vergi harcaması tutarları Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ekinde konsolide olarak yer almaktadır. Bu kapsamda 2025-2027 yıllarına ait vergi türleri itibarıyla toplam vergi harcaması tahminleri ile vergi harcamalarının kanuni dayanaklarına ilişkin liste hazırlanmıştır.
- ✓ Vergi harcamaları bütüncül bir bakış açısıyla gözden geçirilmiş, ilgili ihtisas birimlerinin de katılımı ile daha kapsamlı hale getirilerek 2023 yılı Vergi Harcamaları Raporu hazırlanmıştır.

5.6.2. Gelir Tahmin ve Analizleri

- ✓ Günlük gelir gerçekleştirmeleri veri sistemi üzerinden takip edilmiş ve raporlanmıştır. Bu kapsamda aylık gelir tahminleri belirli bir takvime bağlı olarak revize edilmiş ve revizyona ilişkin analizler üst yönetim ile paylaşılmıştır.
- ✓ Yıl sonu gelir tahminleri, makroekonomik gelişmeler ve projeksiyonlar, gelir düzenlemeleri ve gerçekleşme trendlerine göre belli dönemlerde revize edilerek revizyona ilişkin raporlamalar üst yönetime sunulmuştur.
- ✓ Gelir tahmin ve analiz kapasitesinin sektörel verilerle desteklenmesi amacıyla otomotiv, dayanıklı tüketim malları, akaryakıt, alkol ve tütün gibi sektörlerle yönelik tematik raporlar hazırlanmıştır.

- ✓ Türkiye ve dünya ekonomisine ilişkin makroekonomik gelişmeler izlenerek gerekli değerlendirmeler ve raporlamalar yapılmıştır. Makroekonomik gelişmelere ilişkin düzenli bilgilendirme notları hazırlanmıştır.
- ✓ Vergi politikalarının oluşturulması sürecine katkı sağlamak amacıyla vergi türü ve gelir tahminlerine yönelik genel ve tematik raporlar hazırlanarak üst yönetime sunulmuştur. Ayrıca, Devlet gelirlerini etkileyen temel düzenleme değişikliklerinin sonuçları da analiz edilmiştir.
- ✓ Konjonktüre ilişkin olarak belirli periyodlarda “Vergi Gelirleri Genel Trendi” ile ilgili üst yönetime raporlar sunulmuştur.
- ✓ Gelir politikasına baz oluşturacak makroekonomik gelişmeleri öngörebilmek amacıyla ekonomik konjonktür yakından takip edilerek gerekli analizler yapılmış ve makroekonomik tahmin setleri üretilmiştir.

5.6.3. Gelir Gerçekleşmeleri ve İstatistiklerinin İzlenmesi

Merkezi yönetim bütçe gelirleri ile ilgili istatistikler toplanarak değerlendirilmiş ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla paylaşılmıştır. Bu kapsamda uluslararası kuruluşların (OECD, Dünya Bankası, IMF vb.) araştırma ve rapor çalışmalarında vergi gelirleri, vergi yükleri ve gelir politikaları konularında bilgi ve istatistik paylaşımı gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede “Revenue Statistics”, “Taxing Wages” başta olmak üzere çeşitli yayınların ülkemiz ile ilgili verileri güncellenmiştir.

Avrupa Birliği ile ilişkilerimiz çerçevesinde yıllık olarak hazırlanan Ekonomik Reform Programına katkı ve konuya ilişkin olarak düzenlenen toplantılara ve AB-Türkiye mali işbirliği altında yürütülen çalışmalara katkı sağlanmıştır.

Defterdarlıklara bütçe kanunu kapsamında çeyrek dönemler itibarıyla vergi geliri hedefleri belirlenmiştir. Bu çerçevede il bazında gerçekleşmeler izlenerek raporlanmıştır.

<https://www.gib.gov.tr/yarim-ve-kaynaklar/istatistikler> sekmesinde yer alan bütçe gelirleri ile “OECD Üyesi Ülkelere İlişkin Çeşitli Vergi İstatistikleri” tabloları güncellenmiştir.

OECD EDRC çalışmaları kapsamında yürütülen Türkiye incelemesine katkı ve ilgili toplantılara katılım sağlanmıştır.

5.7. Uluslararası İlişkiler

Uluslararası ilişkilerin üst düzeyde olduğu günümüz dünyasında, vergi politikası uygulamaları da uluslararası iletişim, paylaşım ve etkileşimden ayrı yürütülmemektedir.

Bu kapsamda diğer ülke gelir idareleriyle işbirliği artırılmaya, ekonomik platformlarda görev alanıyla ilgili en iyi uygulamaları, sorun ve çözüm önerileri paylaşılmaya, çevre ülke idareleriyle işbirliği içinde uluslararası kuruluşların faaliyetleri izlenmeye devam edilmektedir.

5.7.1. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları (ÇVÖA)

İlk olarak 3/11/1970 tarihinde Ülkemiz ile Avusturya arasında ÇVÖA imzalanmasıyla başlayan süreçte, 2024 yılı sonu itibarıyla toplam 106 ülke ile 105 ÇVÖA imzalanmış olup bu anlaşmalardan 92’si yürürlüğe girmiştir. Yürürlükteki Anlaşmalardan zamanında Sırbistan ve Karadağ ile imzalanan ÇVÖA günümüzde hem Sırbistan hem de Karadağ bakımından uygulanmaya devam etmektedir. Yürürlükte olan Anlaşmalardan 26’sı AB üyesi ülkelerle imzalanmıştır.

2024 yılında Lesotho, Morityus, Zambiya ve Zimbabve ile Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması akdedilmesi amacıyla müzakereler yapılmış olup Azerbaycan (revize), Gabon, Hong Kong, Kongo Cumhuriyeti, Küba ve Uruguay ile Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları imzalanmıştır.

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarına İlişkin Bilgiler

Yürürlükte Olan Anlaşma Sayısı	92
İmzalanan Ancak Henüz Yürürlüğe Girmemiş Anlaşma Sayısı	15
Parafe Edilen Ancak Henüz İmzalanmamış Anlaşma Sayısı	8
Müzakereleri Devam Eden Anlaşma Sayısı	7

Angola, Burkina Faso, Libya, Mali, Mozambik, Tanzanya, Uganda ile ÇVÖA imzalanması için müzakereler devam etmektedir.

Diğer taraftan, ihtiyaç duyulması halinde yürürlükte olan Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarını tadil eden Protokoller akdedilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda imzalanan Protokollere ilişkin ayrıntılara aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Ülke Adı	Protokolün İmzalandığı Tarih	Protokolün	
		Yürürlük Tarihi	Uygulanma Tarihi
Lüksemburg	30/9/2009	14/7/2011	1/1/2012
Singapur	5/3/2012	7/8/2013	7/8/2013
Malezya	17/2/2010	25/12/2013	25/12/2013
Güney Afrika Cumhuriyeti	25/12/2013	15/7/2017	15/7/2017
Belçika	9/7/2013	3/8/2018	1/1/2019
Özbekistan	25/10/2017	9/7/2020	1/1/2021
Ukrayna	9/10/2017	30/11/2020	1/1/2021
Kuveyt	14/9/2017	10/11/2021	10/11/2021

5.7.2. Diğer Uluslararası Anlaşmalar

Ülkemizin üyesi bulunduğu Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Birleşmiş Milletler Teşkilatı (BM) ile ilişkili veya bağlı kuruluşları (BM Ekonomik ve Sosyal Konseyi (EKOSOK), BM Dünya Gıda Programı, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), BM Nüfus Fonu (UNFPA), BM Habitat İstanbul Ofisi), Dünya Bankası (DB), Uluslararası Para Fonu (IMF), Kuzey Atlantik Anlaşması Teşkilatı (NATO), Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT), EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası (ECOBANK), İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT), İslam Kalkınma Bankası (IKB), İslam Ülkeleri Vergi İdareleri Birliği (ATAIC), Türk Devletleri Teşkilatı gibi uluslararası kuruluş ve oluşumlarla iş birliğini artırmaya ve faaliyetlere katılmaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Bu kapsamda;

- ✓ 2024 yılında Brezilya'nın yürütmüş olduğu G20 Dönem Başkanlığı çerçevesinde vergi ile ilgili konularda yürütülen çalışmalara katılım sağlanmış olup bu kapsamda paylaşılmış olan kavram kâğıtlarına dair görüşümüzün oluşturulması ve ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesine yönelik çalışmalarda bulunulmuştur.

- ✓ Diplomatik ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmeleri gibi çok taraflı uluslararası anlaşmalara ilişkin Başkanlığımız görev ve yetki alanına giren anlaşma maddelerinin uygulanması ve yorumlanmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır.
- ✓ Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) hükümleri çerçevesinde Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada tarafından ülkemiz ihraç ürünlerine yönelik yürütülen Telafi Edici Vergi Soruşturmaları kapsamında Başkanlığımız görüşleri oluşturularak muhataplarına iletilmiştir.
- ✓ Türk Devletleri Teşkilatı üye ülkelerinin Kızılay Dernekleri arasında iş birliğinin ilerletilmesi amacıyla bir iş birliği ağının kurulmasına yönelik hazırlanan taslak anlaşmaya ilişkin Başkanlığımız görüşleri ilgili kurumlara iletilmiştir.
- ✓ ABD Savunma Bakanlığının ülkemizde faaliyet gösteren üslerinde görev alan ABD’li firmalarla ilgili ABD Vergi Muafiyetleri Anlaşması kapsamında yer alan ayrıcalıkların düzenlemesi hususunda Başkanlığımız birimleri ile koordineli şekilde çalışmalar yürütülmüştür.
- ✓ Karadeniz üzerinden Rus doğal gazının Türkiye’ye ve Türkiye üzerinden Avrupa’ya taşınması amacıyla Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan Türk Akım Gaz Boru Hattı Projesi Anlaşmasının uygulanmasına yönelik vergisel konularda tereddüt edilen iş ve işlemler hakkında çalışmalar yapılmıştır.
- ✓ Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi kapsamında mükelleflerin KDV istisna belgesi başvuruları değerlendirilmiş ve bu mükelleflerin adlarına belge düzenlenmesi için gerekli yazışmalar yapılmış olup proje kapsamında vergisiz alım yapan mükelleflerin bu alımlarına ilişkin raporlarının Başkanlığımıza gönderilmesi sağlanmıştır.
- ✓ Ülkemizde kurulacak Çin Halk Cumhuriyeti Kültür Merkezinin vergisel konularda tereddüt ettiği hususlara Başkanlığımız görev ve yetki alanı dâhilinde katkı sunulmuştur.
- ✓ Ülkemiz ile Fransa arasında müzakereleri devam eden Eğitim İş Birliği Anlaşmasına yönelik görüşmelerde bulunmak üzere ülkemize gelen Fransa heyeti ile 24/7/2024 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığında yapılan toplantıya katılım sağlanmıştır. Ayrıca ülkemiz ile Almanya arasında müzakereleri devam eden Eğitim İş Birliği Anlaşması taslağına yönelik Başkanlığımız görüşü Milli Eğitim Bakanlığına iletilmiştir.

5.7.3. Bilgi Değişimi İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Diğer ülke vergi idareleri ile işbirliğinin sağlanması kapsamında ülkemizin ihtiyaç duyduğu bilgiler yabancı vergi idarelerinden temin edilmekte, yurtdışından gelen bilgi talepleri değerlendirilmekte, bu talepler ilgili birimlere iletilmekte ve ilgili birimlerden alınan cevaplar doğrultusunda karşı ülkeye yürürlükte bulunan anlaşmalar çerçevesinde talep edilen bilgiler verilmektedir.

Yürürlükte olan Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları ve “Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi” çerçevesinde anlaşmalarda belirtilen vergilerle ilgili bilgiler OECD’nin belirlemiş olduğu standartlar çerçevesinde “Talep Üzerine Bilgi Değişimi”, “Kendiliğinden Bilgi Değişimi” ve “Otomatik Bilgi Değişimi” kapsamında değişime tabi tutulmaktadır. Diğer taraftan “Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmaları” kapsamında taraf ülkelerle talep üzerine bilgi değişimi yapılmaktadır.

Uluslararası kuruluşlarda bilgi değişimi konularında gündeme gelen gelişmeler takip edilmiştir. OECD Vergi Amaçlarına Yönelik Şeffaflık ve Bilgi Değişimi Küresel Forumunun (Küresel Forum) yanı sıra OECD toplantı ve karar metinleri hakkında ülkemiz görüşü iletilmiştir. OECD Küresel Forum, OECD’nin Bilgi Değişimi ve Vergi Uyumlu Konulu 10 No.lu Çalışma Grubu (WP10) gibi uluslararası

toplantılar ve çeşitli ulusal toplantılar ile Küresel Forumun düzenlemiş olduğu çeşitli eğitim programlarına katılım sağlamıştır.

5.7.3.1. Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmaları

Bazı ülkeler ile akdedilen “Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmaları”na ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ülke Adı	Anlaşmanın Parafe Edildiği Tarih	Anlaşmanın İmzalandığı Tarih	Anlaşmanın	
			Yürürlük Tarihi	Uygulanma Tarihi
Jersey	27/10/2010	24/11/2010	11/9/2013	11/9/2013
Bermuda	15/4/2011	23/1/2012	18/9/2013	18/9/2013
Guernsey	-	13/3/2012	6/10/2017	6/10/2017
Man Adası	21/6/2012	21/9/2012	7/10/2017	7/10/2017
Cebelitarık	1/8/2012	4/12/2012	15/2/2018	15/2/2018

Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişiminin temel dayanağı olan ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerin tamamının yanı sıra Norveç, Brezilya, Hindistan gibi ülkeler de dâhil bugün itibarıyla 149 ülkenin taraf olduğu Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi, uluslararası vergisel işbirliği ve şeffaflığın bir gereği olarak 2011 yılında Türkiye tarafından da imzalanmış olup TBMM tarafından onaylanması uygun bulunarak 1/7/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Türkiye, “Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması”nı 21/4/2017 tarihinde imzalamış ve 31/12/2019 tarihinde onaylamıştır. Bugün itibarıyla 125 ülkenin taraf olduğu bu anlaşmaya göre, imzacı ülkeler, karşılıklılık temelinde, ilgili ülkelerin mukimlerine ait finansal hesap bilgilerini, finansal kuruluşlardan toplayıp ayrı bir talep gerekmeksizin (otomatik olarak) her yıl ilgili ülkeyle paylaşmaktadır.

Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi kapsamında uluslararası yükümlülüklerimize uygun olarak 2019 yılından bu yana bilgi paylaşımı gerçekleştirilmektedir. 2023 yılına ilişkin veriler, takvimine uygun olarak 2024 yılının Eylül ayı sonunda karşılıklı olarak aktivasyon sağlanan 85 ülkeye gönderilmiş ve 97 ülkeden veri alınmıştır.

Otomatik değişimin başlamasıyla birlikte değişim ülkelerinin Vergi Amaçlarına Yönelik Şeffaflık ve Bilgi Değişimi Küresel Forumu tarafından gerçekleştirilen standarda uyumluluk denetiminin bir parçası olan gizlilik ve veri güvenliği yönünden değerlendirilmesi süreci tamamlanmıştır. Küresel Forum sekretaryası tarafından 2024 yılının Mayıs ayında yayımlanan Türkiye’nin Gizlilik ve Veri Güvenliğinin Değerlendirilmesi raporunda, gizlilik ve veri güvenliği önlemlerinin Ortak Raporlama Standardına (CRS) uygun olduğu değerlendirilmiştir.

ABD ile otomatik bilgi değişimi ilişkisi ise FATCA Anlaşması kapsamında yürütülmekte olup Türkiye-ABD FATCA Anlaşması 2015 yılında imzalanmış, 2016 yılında onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. 14/6/2021 tarihinde yürürlüğe giren Anlaşma kapsamında ABD ile 2022 yılında 2021 verileriyle değişime başlanmış olup 2024 yılı itibarıyla 2014-2023 yıllarına ilişkin veriler karşılıklı olarak paylaşılmıştır.

5.7.4. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı (OECD) İle İlgili Çalışmalar

5.7.4.1. OECD Komite ve Çalışma Partisi Faaliyetleri

2024 yılında, OECD Bakanlar Konseyi, CFA/FTA Vergi İdaresi Forumu, CFA Mali İşler Komitesi, CFA/WP1 Vergi Anlaşmaları ve İlişkili Sorular Çalışma Partisi, CFA/WP2 Vergi İstatistikleri ve Vergi Analizleri Çalışma Partisi, CFA/WP6 Çokuluslu Şirketlerin Vergilendirilmesi Çalışma Partisi, CFA/ WP9 Tüketim Vergileri Çalışma Partisi, Vergi Suçları ve Diğer Suçlar Görev Gücü, WP10 Bilgi Değişimi ve Vergi Uyumlu Çalışma Partisi, Şeffaflık ve Bilgi Değişimi Küresel Forumu, CFA/WP1/BEPS Matrah Aşınması ve Kar Kaydırma Projesi, CFA/WP11 Saldırgan Vergi Planlaması, CFA Zararlı Vergi Uygulamaları Forumu, Dijital Ekonomi Görev Gücü, Vergi Amaçları İçin Saydamlık ve Bilgi Değişimi Küresel Forumu, Üye Olmayan Ekonomilerle İşbirliği Danışma Grubu, Dijital Ekonomide Vergi Zorlukları, Pillar I ve II ile Alt Katmanları, FTA-İlgi Toplulukları ve Ağı, Vergi ve Çevre Uzmanları Ortak Toplantısı, Transfer Fiyatlandırması, OECD/G20 Asgari Kurumlar Vergisi Model Kuralları, OECD ile İrtibatlı Kurumlar 20. Eşgüdüm Toplantısı, Dijitalleşme ve Bilişim Teknolojileri Sistemleri: Dijitalleşmeden Kaynaklanan Vergi Zorlukları, Doğal Kaynaklar Denetimlerine İlişkin Transfer Fiyatlandırması, Uluslararası Karbon Fiyatlama, Vergi Hukuku, Vergiye Tabi Olma Kuralı, Vergi Kesinliği, Uluslararası Vergi İdaresi Raporu çalışmaları takip edilerek ülkemizle ilgili toplantılara gerekli teknik katılım çoğunlukla sanal ortamda yapılmış ve soru kâğıtları cevaplandırılmıştır.

5.7.4.2. Eğitim Çalışmaları

1993 yılında OECD, Dışişleri Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve TİKA'nın ortaklaşa düzenlediği bir protokol çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ev sahipliğinde kurulan ve Başkanlığımızca yönetilen OECD Ankara Çok Taraflı Vergi Merkezi'nde 2024 yılında sanal ortamda düzenlenen 3 ayrı seminere 136 farklı ülkeden toplam 913, Ankara'da yüz yüze ve hibrit olarak yapılan 3 ayrı seminere 39 farklı ülkeden 109 vergi uzmanı katılmıştır.

OECD Ankara Çok Taraflı Vergi Merkezindeki seminerlere katılımcı gönderen ülkeler şunlardır: Afganistan, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Andorra, Angulya, Angola, Arjantin, Arnavutluk, Aruba, Avustralya, Avusturya, Azerbaycan, Bahamalar, Bahreyn, Bangladeş, Barbados, Belçika, Belize, Benin, Beyaz Rusya, Birleşik Arap Emirlikleri, Bolivya, Bosna-Hersek, Botswana, Brezilya, Britanya Virgin Adaları, Brunei, Bulgaristan, Burundi, Cayman Adaları, Cebelitarık, Cezayir, Cibuti, Cook Adaları, Curaçao, Çad, Çekya, Çin Halk Cumhuriyeti, Danimarka, Dominik Cumhuriyeti, Dominika, Ekvator, El Salvador, Endonezya, Ermenistan, Estonya, Esvatini, Fas, Fiji, Fildişi Sahilleri, Filipinler, Filistin, Finlandiya, Fransa, Gabon, Gana, Gine-Bissau, Grenada, Guatemala, Guernsey, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Sudan, Gürcistan, Haiti, Hırvatistan, Hindistan, Hollanda, Hollanda Antilleri, Honduras, Irak, İngiltere, İrlanda, İran İslam Cumhuriyeti, İspanya, İsraill, İsveç, İsviçre, İtalya, İzlanda, Jamaika, Japonya, Jersey, Kamboçya, Kamerun, Kanada, Karadağ, Karayipler, Katar, Kazakistan, Kenya, Kıbrıs, Kırgızistan, Kolombiya, Kongo, Kore, Kosova, Kosta-Rika, Kuveyt, Kuzey Makedonya, Lesotho, Letonya, Libya, Lihtenştayn, Litvanya, Lübnan, Lüksemburg, Macaristan, Madagaskar, Malavi, Maldivler, Malezya, Mali, Malta, Man Adası, Marşal Adaları, Mauritius, Meksika, Mısır, Moğolistan, Moldova, Monako, Myanmar, Namibya, Nauru, Nepal, Nijerya, Norveç, Özbekistan, Pakistan, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Polonya, Portekiz, Romanya, Ruanda, Rusya Federasyonu, Saint Kitts ve Nevis, Saint Lucia, Samoa, San Marino, Senegal, Seyşeller, Sırbistan, Sierra Leone, Singapur, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya, Sri Lanka, Suudi Arabistan, Şili, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Tayvan, Togo, Trinidad and Tobago, Tunus, Türk ve Caicos Adaları, Türkmenistan, Uganda, Ukrayna, Umman, Uruguay, Ürdün, Venezuela, Vietnam, Virgin Adaları, Yeni Zelanda, Yeşil Burun Adaları, Yunanistan, Zambiya ve Zimbabve.

OECD Ankara Çok Taraflı Vergi Merkezi'nin idaresi Türkiye ile OECD arasında imzalanan ve her beş yılda bir yenilenen "Mutabakat Muhtırası" ile sağlanmaktadır. OECD Ankara Çok Taraflı Vergi Merkezi'nde çok taraflı vergi programları uygulanması faaliyetlerinin 31/12/2026 yılına kadar devam etmesine olanak sağlayan "Mutabakat Muhtırası" 10/3/2022 tarihinde Dışişleri Bakanlığı kanalıyla Paris'te imzalanmıştır.

Ayrıca, Bölge Ülkeleri ile ikili ilişkiler çerçevesinde Katar, Türkmenistan ve Özbekistan'dan gelen heyetlere Ankara'da; Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Tanıtımı, Gelir Vergisi, Katma Değer Vergisi, e-Uygulamalar: e-fatura, e-defter, e-bilet, İnternet Vergi Dairesi, VEDOP, Risk Analizi, KDVİRA, SARP, RITAP, VUK ve Ceza Hükümleri, Elektronik Vergi Dairesi Uygulamaları ve Haciz, İhtiyati Haciz Uygulamaları, Kayıt Dışı Ekonomi ile Mücadele, Vergi Uygulamalarında Güncel Gelişmeler ve Dijital Çözümler, Bütçe Hazırlama Süreçleri, Mükellef Hizmetleri konularında 35 katılımcıya 3 ayrı seminer düzenlenmiştir.

5.7.5. Avrupa Birliği (AB)-Türkiye Ortaklık İlişkileri ve Katılım Müzakereleri Kapsamında Yapılan Çalışmalar

2024 yılında;

- ✓ AB üyelik sürecinde 40. Dönem Gümrük Birliği Ortak Komitesi Hazırlık toplantısına gerekli katkılar yapılmıştır.
- ✓ AB üyelik sürecinde 3, 4 ve 8 No.lu Alt Komite programı toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- ✓ Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan her yıl aday ülkelerin AB'ye katılım yolunda kaydettikleri gelişmeyi değerlendirdikleri "2024 Türkiye İlerleme Raporu"na ilişkin gerekli katkılar yapılmıştır.
- ✓ AB projelerinin izlenmesi ile ilgili çeşitli toplantılara katılım sağlanmıştır.
- ✓ Katılım Öncesi Ulusal Ekonomik Reform Programına gerekli katkılar yapılmış olup bu kapsamda yapılan eğitim ve toplantılara katılım sağlanmıştır.

5.7.6. Avrupa Birliği (AB) Mali Yardımları Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Türkiye ile AB arasında 17/10/2022 tarihinde Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması imzalanmış, 7424 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunmuş olup 12/12/2022 tarihli ve 6537 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ekinde 13/12/2022 tarih ve 32042 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

AB mali yardımları kapsamında; 5303 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Çerçeve Anlaşması, 5824 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Çerçeve Anlaşması, 6647 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan IPA II Çerçeve Anlaşması ile 7424 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşmasına ilişkin olarak Başkanlığımız tarafından yayımlanan ikincil mevzuat ile belirlenen vergi istisnaları kapsamında mali yardımlardan yararlanan mükelleflerin KDV İstisna Sertifikası başvuruları başta olmak üzere diğer vergi istisnaları ile ilgili başvurular sonuçlandırılmıştır.

Ayrıca, IPA II Çerçeve Anlaşması ve IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması ile ilgili olarak 2024 yılı içerisinde IPA III Genel Tebliği eğitimi verilmiştir.

5.7.7. Transfer Fiyatlandırması İle İlgili Çalışmalar

Uluslararası alandaki gelişmeler takip edilerek ve özellikle OECD düzenlemeleri çerçevesinde "Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" hükümlerine ilişkin yasal değişiklikler ve ikincil mevzuat çalışmaları yapılmaktadır.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin yurt dışında bulunan ilişkili kişilerle gerçekleştirdikleri işlemlerde uygulayacakları yöntemler, mükellefin talebi üzerine Başkanlığımız ile peşin fiyatlandırma anlaşması imzalanarak belirlenebilmekte olup 2024 yılı sonu itibarıyla imzalanan toplam anlaşma sayısı 20'dir.

Türkiye, “Ülke Bazlı Raporların Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması”nı 30/12/2019 tarihinde imzalamış ve 1/10/2020 tarihinde onaylamıştır. Bugün itibarıyla 106 ülkenin taraf olduğu bu anlaşmaya göre, imzacı ülkeler, karşılıklılık temelinde, ülkelerinde aldıkları ülke bazlı rapor bilgilerini otomatik olarak her yıl ilgili ülkelerle paylaşmaktadır.

“Türkiye Cumhuriyeti Yetkili Makamı ve Amerika Birleşik Devletleri Yetkili Makamı Arasında Ülke Bazlı Raporların Değişimine İlişkin Anlaşma” ise Türkiye Cumhuriyeti Yetkili Makamı tarafından 17/11/2021 tarihinde, Amerika Birleşik Devletleri Yetkili Makamı tarafından ise 24/11/2021 tarihinde imzalanmış, 14/02/2022 tarihinde onaylanmıştır.

Ülke bazlı rapor bilgilerinin otomatik değişimi kapsamında uluslararası yükümlülüklerimize uygun olarak 2019-2022 yıllarına ilişkin bilgilerin paylaşımı gerçekleştirilmiştir. 2022 yılına ilişkin veriler, takvimine uygun olarak 2024 yılı içinde karşılıklı olarak aktivasyon sağlanan 57 ülkeye gönderilmiş ve 50 ülkeden veri alınmıştır.

IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2024 yılı için Başkanlığımızın güçlü ve zayıf yönleri ile fırsatlar ve tehditler 2024-2028 Stratejik Planı dikkate alınarak aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

A. GÜÇLÜ YÖNLER - ZAYIF YÖNLER

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
➤ Güçlü teknolojik altyapısı, toplama ve saklamada operasyonel başarısı, teknolojik gelişmeleri takip eden ve hızlı uyum sağlayarak mükelleflerin hizmetine sunan bir idare olması ➤ Şeffaf, yeniliklere açık, genç, dinamik, mükellef haklarını gözetken, saygılı, çözüm odaklı ve nitelikli personel yapısına sahip olunması ➤ Kurumun güçlü iletişim olanaklarına sahip olması, medya ve sosyal medyanın etkin kullanılması ➤ Kurumsal kültür ve geleneklerin güçlü olması ➤ Kurumun iş ve işlemlerinin paydaşların görüşünü alarak katılımcı anlayışla yerine getirilmesi, ilgili paydaşlarla sürekli iletişim ve işbirliği içinde olunması. ➤ İş akış süreçlerinin ve standartlarının belirlenmiş olması ➤ Çözüm odaklı çalışma prensibine sahip olması ➤ Hizmet içi eğitime önem verilmesi ➤ Kapsamlı bir mevzuat yapısı ve bilgi birikimine sahip olması	➤ Organizasyon yapısının tamamlanamamış olması ➤ Fiziki çalışma ortamlarının istenilen düzeye ulaşamaması ➤ Mevzuatımızın geniş, kompleks ve sık değişen bir yapıya sahip olması ➤ Kurum içi iletişimin istenilen seviyede olmaması ➤ Stratejik yönetim anlayışının yeterince benimsenmemesi ➤ Kurumun çalışanlarına sunduğu sosyal imkânların yetersiz olması ➤ Tüm çalışan düzeylerini kapsayacak kariyer planlamasının olmaması ➤ Taşra birimlerinde personel sayısının yetersizliği

B. FIRSATLAR – TEHDİTLER

FIRSATLAR	TEHDİTLER
➤ Ülkemizin büyüme potansiyeli ve ekonomik gelişmesine bağlı olarak vergi kapasitesinin sürekli artması ➤ Küreselleşmenin getirdiği vergi tabanı genişlemesi ➤ Kayıt dışı ekonomi ile mücadele konusunda toplumsal bilincin gelişmesi ➤ Vergi konusunda toplumsal farkındalığın artması ➤ Finans sektöründe yaşanan gelişmeler ➤ Gelişen teknolojik imkânlar sayesinde, teknoloji kullanım oranının ve diğer kurumlarla işbirliğinin artması ➤ Vergilendirme konusunda uluslararası işbirliği imkânlarının artması	➤ Uluslararası ekonomik dalgalanmalar ve dış faktörlerdeki diğer belirsizliklerin ekonomiye yansıyan olumsuz etkileri ➤ Özlük haklarının yetki ve sorumluluklarla uyumlu olmaması ➤ Kayıt dışı ekonomi ➤ Uluslararası haksız vergi rekabeti ➤ İhbar ve şikâyet mekanizmalarının amaca uygun kullanılmaması ➤ Vergi yükünün ve toplanan vergi gelirinin adil olmadığına ilişkin olumsuz algı ➤ Vergi yapılandırma düzenlemeleri ➤ Vergi kanunlarında yer alan istisna ve muafiyetlerdeki artış

C. DEĞERLENDİRME

Gelir İdaresi Başkanlığı GZFT (Güçlü-Zayıf Yönler; Fırsatlar ve Tehditler) analizi, güçlü ve zayıf alanlar ile fırsatlar ve tehditleri ortaya koymak açısından önem teşkil etmektedir.

Fırsat olarak değerlendirilen hususların tam olarak uygulanabilmesi ile birlikte zayıf yönlerin güçleneceği, tehditlerin fırsatlara dönüştürülebileceği, güçlü yönlerimizin ise bu süreçte daha da etkinleşeceği düşünülmektedir.

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

Bakanlığımız teşkilat yapısı Anayasamızda 6771 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonucunda 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak yeniden düzenlenmiştir. Buna müteakip, Başkanlığımızın görev, yetki ve sorumlulukları da 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiştir.

Ayrıca, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kendisine verilen görevleri yerine getiren Gelir İdaresi Başkanlığı, başta Devlet gelirleri politikasını uygulamak olmak üzere Anayasada belirlenen ilkelere ve yürürlüğe konulan vergi kanunlarına uygun olarak mükelleflerin gönüllü uyumunu artırarak vergi ve diğer kamu gelirlerinin zamanında ve tam olarak tahsil edilmesini sağlamak, vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi konusunda gerekli tedbirleri almak, mükellefleri vergi mevzuatından doğan hak ve yükümlülükleri konusunda etkin bir şekilde bilgilendirmek suretiyle mali idarede önemli bir fonksiyonu üstlenmektedir.

161 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 1 ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yapılan değişiklikler kapsamında, Bakanlığımız taşra teşkilatı olan Defterdarlıklar ile Başkanlığımız taşra teşkilatı olan Vergi Dairesi Başkanlıkları tek çatı altında toplanarak Başkanlığımız taşra teşkilatının her ilde doğrudan merkeze bağlı defterdarlıklardan oluşması sağlanmıştır.

Üstlendiği bu hizmetleri 81 ilde geniş bir teşkilat yapısı ile tüm mükelleflere aksatmadan sunan Başkanlığımız, görevlerini ifa ederken fonksiyonel ve mükellef odaklı bakış açısı çerçevesinde mükellef haklarının korunması ve mükellef ile Başkanlık ilişkilerinin karşılıklı güven esasına dayanması konusunda gerekli tedbirleri almakta ve kendisini bu yönde devamlı suretle geliştirmektedir. Teknolojideki gelişmelere paralel olarak mükelleflerin vergisel yükümlülüklerini daha kolay ve en az maliyetle yerine getirebilmeleri için otomasyon altyapısı kullanılarak sunulan hizmetlerin, mükelleflerin ortaya çıkabilecek ihtiyaçları da gözetilerek mobil platformlara aktarılmasına devam edilmektedir.

Bu kapsamda hizmet veren e-fatura, e-arşiv fatura, e-defter, e-bilet ve e-SMM gibi birçok uygulama ile mükelleflerin düzenlemek zorunda oldukları belgeler ile tutmak zorunda oldukları defterler kağıt ortamından dijital ortama taşınarak kapsama giren defter ve belgelerin elektronik ortamda düzenlenebilmesi, muhafaza edilebilmesi ve e-Beyanname Uygulaması ile vergi kanunları uyarınca düzenlenmesi gereken beyannamelerin elektronik ortamda verilebilmesi sağlanmıştır.

2024 yılında mükelleflerce verilen beyannamelerin % 99,9’u elektronik ortamda alınmıştır. e-Fatura Uygulamasından faydalanan mükellef sayısı 1.565.603, düzenlenen fatura sayısı 1.028.833.506, e-Defter Uygulamasından faydalanan kullanıcı sayısı ise 781.584 olarak gerçekleşmiştir.

Beyana tabi gelirleri sadece ücret, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardan ibaret olan yaklaşık 2,71 milyon mükelleften 2.004.962’si bu gelirlerine ilişkin gelir vergisi beyannamelerini, önceden hazırlayarak onaylarına sunan bir sistem olan Hazır Beyan Sistemini kullanarak elektronik ortamda vermiştir.

Bununla birlikte, tebligat, yoklama ve ödeme gibi vergilendirme sürecinde yer alan işlemlerde de teknolojinin getirdiği imkânlardan en üst seviyede yararlanılarak bu süreçlerin elektronik ortama taşınması konusunda önemli bir mesafe kat edilmiştir.

Bu uygulamalar mükelleflerin uyum maliyetlerini düşürmekle birlikte Başkanlığımıza da iş ve işlemlerini daha hızlı, doğru ve etkin bir şekilde gerçekleştirme imkânı sağlamıştır.

7/10/2023 tarihi itibarıyla hizmete açılan Dijital Vergi Dairesi ile Başkanlığımız tarafından elektronik ortamda sunulan hizmetler tek çatı altında birleştirilerek mükelleflerimizin tüm uygulamalara kolay, hızlı ve güvenli bir şekilde erişimi sağlanmıştır.

Mükellefleri vergi ile ilgili tereddüt ettikleri konularda bilgilendiren Gelir İdaresi Başkanlığı çağrı merkezi VİMER, 2024 yılında alınan 1.023.118 çağrının % 97,89'unu ilk aramada cevaplandırmıştır.

Başkanlığımız, ilgili mevzuat kapsamında kendisine verilen yasal yükümlölükler, ulusal politika belgeleri ve Stratejik Planımızda öngörölen amaç, hedef ve stratejiler doğrultusunda, önümüzdeki dönemde de verginin doğuşundan tahsiline kadar geçen her aşamada, artan hizmet beklentilerine cevap verecek mükellef odaklı projeler ile kendini yenilemeye devam edecektir.

EK-1: İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, benden önceki harcama yetkilisi/ yetkililerinden almış olduğum bilgiler, iç kontroller ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

ANKARA
28/2/2025

Bekir BAYRAKDAR
Gelir İdaresi Başkanı

EK-2: MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2024 yılı Faaliyet Raporunun “III/A-Mali Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

ANKARA

28/2/2025

Serkan KURNAZ
Gelir İdaresi Daire Başkanı V.

TABLULAR

Tablo 1. Defterdarlık Birimleri, Vergi Daireleri ve Takdir Komisyonlarının Sayıları

İlin Adı	Defterdarlık Birimleri			Defterdarlık / Vergi Dairesi Müdürlüğü (I)			Bağlı Vergi Dairesi (Malmüd.Bünyesinde) (II)		Vergi Dai. Genel Toplam (I+II)	Daimi Takdir Kom.
	Grup Müd.	Müd.	Şube	İl (Merkez)	İlçe (Merkez)	İlçe	İlçe (Merkez)	İlçe		
01 Adana	6	13		6	3		8		17	1
02 Adıyaman	2	2		1		1		7	9	
03 Afyonkarahisar	2	2		2		6		11	19	
04 Ağrı	2	2		1		2		5	8	
05 Amasya	2	2		1		4		2	7	
06 Ankara	9	16		30	7		9		46	8
07 Antalya	6	13		6	7		7		20	1
08 Artvin	2	2		1		2		5	8	
09 Aydın	4	12		2	6		10		18	
10 Balıkesir	4	12		2	10		8		20	
11 Bilecik	2	2		1		1		6	8	
12 Bingöl	2	2		1				7	8	
13 Bitlis	2	2		1		1		5	7	
14 Bolu	2	2		1		1		7	9	
15 Burdur	2	2		1		1		9	11	
16 Bursa	6	13		11	8		4		23	2
17 Çanakkale	2	2		1		3		8	12	
18 Çankırı	2	2		1				11	12	
19 Çorum	2	2		2		1		12	15	
20 Denizli	4	12		5	6		12		23	1
21 Diyarbakır	4	12		3	2		11		16	1
22 Edirne	4	12		2		4		4	10	
23 Elazığ	2	2		2				10	12	
24 Erzincan	2	2		1				8	9	
25 Erzurum	4	12		2			18		20	1
26 Eskişehir*	10	24	5	1			10		11	1
27 Gaziantep	6	13		6	2		5		13	1
28 Giresun	2	2		1		1		14	16	
29 Gümüşhane	2	2		1				5	6	
30 Hakkari	2	2		1		1		3	5	
31 Hatay	4	13		3	7		6		16	
32 Isparta	2	2		2		2		10	14	
33 Mersin	6	13		5	6		4		15	1
34 İstanbul	22	30		61	4				65	24
35 İzmir	9	16		18	16		3		37	5
36 Kars	2	2		1				7	8	
37 Kastamonu	2	2		1		2		17	20	
38 Kayseri	4	12		5	3		10		18	1
39 Kırklareli	2	2		1		2		5	8	
40 Kırşehir	2	2		1		1		5	7	
41 Kocaeli	7	14		4	7		1		12	1

İlin Adı	Defterdarlık Birimleri			Defterdarlık / Vergi Dairesi Müdürlüğü (I)			Bağlı Vergi Dairesi (Malmüd.Bünyesinde) (II)		Vergi Dai. Genel Toplam (I+II)	Daimi Takdir Kom.
	Grup Müd.	Müd.	Şube	İl (Merkez)	İlçe (Merkez)	İlçe	İlçe (Merkez)	İlçe		
42 Konya	6	13		5	9		19		33	1
43 Kütahya	2	2		2		4		8	14	
44 Malatya	4	12		2			13		15	1
45 Manisa	6	13		3	11		4		18	1
46 Kahramanmaraş	4	12		2	3		6		11	
47 Mardin	2	2		1	2		7		10	
48 Muğla	4	12		1	9		3		13	
49 Muş	2	2		1				5	6	
50 Nevşehir	2	2		1				7	8	
51 Niğde	2	2		1		1		4	6	
52 Ordu	2	2		2	2		16		20	
53 Rize	2	2		2		3		8	13	
54 Sakarya	4	12		3	5		5		13	1
55 Samsun	4	12		3	4		10		17	
56 Siirt	2	2		1				5	6	
57 Sinop	2	2		1		1		7	9	
58 Sivas	2	2		2		1		15	18	
59 Tekirdağ	4	12		2	9		1		12	
60 Tokat	2	2		1		4		7	12	
61 Trabzon	4	12		2	3		14		19	1
62 Tunceli	2	2		1				7	8	
63 Şanlıurfa	4	12		3	5		5		13	
64 Uşak	2	2		1		2		3	6	
65 Van	2	2		1	1		10		12	
66 Yozgat	2	2		1		3		10	14	
67 Zonguldak	4	12		2		3		2	7	
68 Aksaray	2	2		1				7	8	
69 Bayburt	2	2		1				2	3	
70 Karaman	2	2		1				5	6	
71 Kırıkkale	2	2		2				6	8	
72 Batman	2	2		1				5	6	
73 Şırnak	2	2		1		2		4	7	
74 Bartın	2	2		1				3	4	
75 Ardahan	2	2		1				5	6	
76 Iğdır	2	2		1				3	4	
77 Yalova	2	2		1				3	4	
78 Karabük	2	2		1		1		4	6	
79 Kilis	2	2		1					1	
80 Osmaniye	2	2		1		1		5	7	
81 Düzce	2	2		1		1		6	8	
TOPLAM	271	500	5	261	157	63	239	329	1049	54

*Eskişehir Defterdarlığının vergi dairesi ve tahsil dairesi sıfatı bulunmaktadır.

Tablo 2. Faal Mükellef Sayıları*

MÜKELLEF TÜRÜ	SAYISI
Gerçek Kişi	6.270.737
Limited Şirket	976.197
Diğer Tüzel Kişilik	209.204
Anonim Şirket	186.642
Adi Ortaklık	42.046
Kooperatif	38.658
Banka Şubesi	10.855
İş Ortaklığı	7.614
Dernek İşletmesi	3.877
Kollektif Şirket	1.080
Vakıf İşletmesi	937
Merkezi Yurt Dışında Bulunan Şube	892
KDV3-DHV Mükellefi	683
Adi Komandit Şirket	83
Avukatlık Ortaklığı	69
Elbirliği Mülkiyeti	45
Eshamlı Komandit Şirket	0
TOPLAM	7.749.619

*31/12/2024 tarihi itibarıyla verilmiştir.

Tablo 3. Vergi Türü Bazında Faal Mükellef Sayıları

VERGİ TÜRÜ ADI	2020 YILI FAAL MÜKELLEF SAYISI	2021 YILI FAAL MÜKELLEF SAYISI	2022 YILI FAAL MÜKELLEF SAYISI	2023 YILI FAAL MÜKELLEF SAYISI	2024 YILI FAAL MÜKELLEF SAYISI
Gelir Vergisi*	2.086.100	2.235.576	2.364.625	2.478.134	2.606.489
Kurumlar Vergisi	918.229	986.318	1.069.339	1.143.344	1.191.375
Basit Usulde Ticari Kazanç	808.571	836.871	836.779	833.417	821.849
Gelir Vergisi GMÜD**	2.056.305	2.107.353	2.249.233	2.266.450	2.710.366
Katma Değer Vergisi	2.946.139	3.164.072	3.368.573	3.552.298	3.705.178
Gelir Stopaj Vergisi	3.238.862	3.510.153	3.749.494	3.962.053	4.151.166
Banka Muameleleri Vergisi	4.419	4.730	5.223	3.761	4.182
Sigorta Muameleleri Vergisi	505	414	416	394	316
Damga Vergisi (Beyannameli)	294.163	312.304	332.355	345.150	349.065
Diğer Ücret***	92.053	113.479	74.080	55.143	40.024

* Ticari, zirai veya serbest meslek kazançlarını elde eden gelir vergisi mükelleflerini göstermektedir.

** Gelir Vergisi GMÜD: Beyana Tabi Geliri Sadece Ücret - Gayrimenkul Sermaye İradı - Menkul Sermaye İradı - Diğer Kazanç ve İratlardan ibaret olanları göstermektedir.

***Vergi mükellefiyeti bulunmayanların (elçilik gibi) yanında çalışan ücretlileri göstermektedir.

Tablo 4. İl Bazında Yıllar İtibarıyla Faal Mükellef Sayıları

İL ADI	2020	2021	2022	2023	2024
01 Adana	114.246	122.032	131.003	135.958	145.877
02 Adıyaman	26.187	28.392	29.656	29.960	32.264
03 Afyonkarahisar	45.569	48.947	51.270	52.925	57.575
04 Ağrı	13.960	14.519	14.904	14.935	17.239
05 Amasya	23.370	24.576	25.353	25.424	28.123
06 Ankara	521.207	546.567	565.400	579.123	642.561
07 Antalya	239.907	259.017	278.153	296.995	324.623
08 Artvin	13.054	13.591	14.269	14.399	15.441
09 Aydın	97.997	103.251	106.664	109.868	119.795
10 Balıkesir	107.155	112.188	117.426	121.602	132.823
11 Bilecik	14.304	14.480	15.062	15.318	17.090
12 Bingöl	10.283	10.792	11.023	11.248	12.401
13 Bitlis	10.909	11.572	12.035	12.778	14.120
14 Bolu	23.520	24.205	25.014	25.695	28.430
15 Burdur	23.425	24.514	25.709	26.722	29.243
16 Bursa	230.691	243.998	257.989	266.793	290.244
17 Çanakkale	53.796	57.198	60.432	63.224	69.732
18 Çankırı	12.732	13.377	14.236	14.616	16.956
19 Çorum	33.812	35.088	36.154	36.639	39.857
20 Denizli	88.771	93.346	97.172	100.440	110.713
21 Diyarbakır	50.093	54.436	57.009	60.295	64.231
22 Edirne	33.750	34.958	35.982	36.945	40.993
23 Elazığ	29.531	30.846	31.993	32.520	34.848
24 Erzincan	14.889	15.473	16.086	15.817	17.703
25 Erzurum	31.977	33.113	33.631	34.176	38.161
26 Eskişehir	73.517	75.593	78.152	81.227	89.679
27 Gaziantep	96.086	101.241	108.488	112.353	121.442
28 Giresun	29.172	30.751	31.608	32.317	35.461
29 Gümüşhane	7.666	8.104	8.437	8.370	9.284
30 Hakkari	7.974	8.230	8.815	9.454	9.806
31 Hatay	86.287	92.731	97.190	96.278	100.097
32 Isparta	33.704	35.443	36.617	37.773	41.648
33 Mersin	114.300	120.622	127.658	133.626	147.719
34 İstanbul	1.750.722	1.859.881	1.962.353	2.005.945	2.124.296
35 İzmir	416.129	439.316	467.030	486.832	535.011
36 Kars	10.465	10.749	11.053	11.256	12.434
37 Kastamonu	31.379	32.634	33.544	34.094	36.996
38 Kayseri	84.636	90.547	95.364	98.061	111.252
39 Kırklareli	29.934	31.122	32.010	33.039	36.002
40 Kırşehir	15.299	16.063	16.329	16.786	18.627
41 Kocaeli	125.517	134.667	144.358	150.133	168.152
42 Konya	150.941	152.003	161.954	168.177	190.600
43 Kütahya	35.818	36.565	36.791	37.005	40.551
44 Malatya	39.491	41.630	43.047	42.358	45.470
45 Manisa	104.313	109.791	113.973	117.966	129.461
46 Kahramanmaraş	51.778	54.590	57.722	58.513	62.318
47 Mardin	25.793	28.242	30.555	31.956	35.196
48 Muğla	114.817	122.143	129.946	137.248	152.022
49 Muş	10.590	11.326	11.784	11.952	13.125

50 Nevşehir	25.379	26.902	28.752	29.584	33.082
51 Niğde	20.476	22.442	23.741	25.068	27.262
52 Ordu	46.148	48.886	50.423	51.441	56.547
53 Rize	23.924	24.534	25.121	25.828	28.631
54 Sakarya	71.923	76.244	80.574	85.158	93.310
55 Samsun	81.577	86.254	90.797	90.402	101.726
56 Siirt	8.406	8.904	9.090	9.503	10.572
57 Sinop	16.552	17.308	18.048	18.505	20.640
58 Sivas	34.924	36.862	38.411	39.338	43.641
59 Tekirdağ	79.549	84.546	90.324	92.673	102.309
60 Tokat	32.531	34.442	35.770	36.561	40.753
61 Trabzon	58.971	61.095	63.173	65.067	70.517
62 Tunceli	5.360	5.605	5.560	5.601	6.467
63 Şanlıurfa	64.437	69.687	76.533	81.380	85.510
64 Uşak	28.598	30.070	30.974	31.062	32.930
65 Van	35.053	37.247	38.532	39.966	43.121
66 Yozgat	25.105	26.424	28.194	29.200	31.883
67 Zonguldak	38.481	39.947	40.892	41.360	44.188
68 Aksaray	23.846	25.682	27.995	29.111	32.860
69 Bayburt	4.599	4.915	4.998	5.048	5.379
70 Karaman	15.661	16.836	17.380	18.046	20.058
71 Kırıkkale	16.370	17.273	17.101	17.165	18.608
72 Batman	17.255	18.505	19.624	20.436	22.700
73 Şırnak	11.645	12.440	13.673	14.446	15.310
74 Bartın	13.951	14.666	15.013	15.009	16.223
75 Ardahan	4.265	4.465	4.487	4.505	4.935
76 Iğdır	8.593	8.790	8.681	8.841	9.472
77 Yalova	23.392	24.713	26.195	27.373	30.958
78 Karabük	19.050	19.765	20.322	20.151	21.831
79 Kilis	7.409	7.649	7.788	7.603	8.435
80 Osmaniye	24.383	26.293	27.641	28.444	30.791
81 Düzce	24.742	26.240	27.383	28.407	31.278
Toplam	6.224.018	6.580.091	6.921.593	7.129.416	7.749.619

Tablo 5. İl Bazında Vergi Türleri İtibarıyla Faal Mükellef Sayıları *

PLK NO	İL ADI	GELİR VERGİSİ	KURUMLAR VERGİSİ	KDV	G.STOPAJ	ÖTV 1.LİSTE	ÖTV 3A. LİSTE	ÖTV 3B. LİSTE	ÖTV 3C. LİSTE	ÖTV 4.LİSTE	GMSİ VERGİSİ	BASİT USUL	GELİR GEÇİCİ	KURUM GEÇİCİ	BANKA M.V.	SİGORTA M.V.	S.DAMG A V.	DİĞER ÜCRET
01	Adana	67.074	23.122	88.190	98.893	40	3	11	10	9	27.386	19.048	65.424	22.483	18	2	2.832	179
02	Adıyaman	11.143	3.854	14.973	18.493	1	0	10	0	3	3.323	11.329	10.975	3.799	4	2	989	95
03	Afyon	18.601	6.072	24.278	30.114	1	1	4	0	5	14.613	12.227	18.010	5.974	6	4	2.174	1.036
04	Ağrı	6.090	2.111	8.163	8.720	9	0	1	0	2	3.435	4.723	5.992	2.094	5	2	698	67
05	Amasya	9.015	2.174	10.758	13.098	0	1	0	0	3	9.611	5.311	8.647	2.128	0	1	536	213
06	Ankara	188.080	120.926	303.420	326.593	304	13	4	10	171	274.421	25.516	182.905	118.527	82	33	39.813	1.148
07	Antalya	123.703	51.076	169.491	186.931	71	14	3	15	32	104.606	30.587	119.637	50.069	68	0	20.007	24
08	Artvin	5.633	1.430	6.955	7.889	0	4	4	0	2	4.715	2.670	5.465	1.402	8	3	1.217	100
09	Aydın	35.612	10.800	44.547	56.446	3	2	0	7	13	39.316	26.195	34.100	10.550	14	0	3.755	722
10	Balıkesir	39.019	9.873	46.714	56.745	13	5	0	0	13	51.545	23.503	36.998	9.680	3	0	2.461	1.531
11	Bilecik	5.696	1.468	7.036	8.026	6	0	0	0	1	6.884	1.787	5.522	1.437	0	1	941	288
12	Bingöl	3.660	2.057	5.763	6.610	0	0	4	0	0	2.822	2.825	3.558	2.030	2	0	318	46
13	Bitlis	5.122	1.971	7.107	7.852	0	0	0	0	1	1.767	4.364	5.063	1.950	0	2	416	78
14	Bolu	8.813	2.721	11.302	12.980	14	0	0	0	0	12.189	2.990	8.465	2.670	1	0	742	15
15	Burdur	9.331	2.469	11.685	14.110	1	0	1	0	7	9.157	6.107	9.026	2.429	19	2	764	46
16	Bursa	112.833	46.234	154.953	169.109	142	2	0	6	50	96.569	19.949	110.754	45.187	20	4	9.495	1.285
17	Çanakkale	20.460	5.351	25.057	30.441	2	17	2	0	6	28.493	10.451	19.579	5.233	6	1	1.484	613
18	Çankırı	3.976	1.016	4.921	6.965	1	0	0	0	0	7.673	2.163	3.825	991	0	0	330	87
19	Çorum	13.717	3.897	17.150	19.602	2	0	0	0	2	11.741	8.081	13.336	3.826	3	5	1.145	36
20	Denizli	34.904	11.739	45.443	55.252	15	19	0	6	11	32.989	23.417	33.709	11.519	11	2	2.248	1.106
21	Diyarbakır	24.188	14.210	38.174	42.049	5	4	10	0	3	6.782	15.515	23.961	13.979	4	1	1.693	451
22	Edirne	13.281	3.608	16.348	19.320	2	5	0	0	1	13.270	8.120	12.704	3.545	6	0	841	67
23	Elazığ	13.067	4.610	17.514	20.407	2	3	2	0	2	6.938	7.612	12.799	4.526	4	1	1.425	37
24	Erzincan	5.100	1.496	6.125	7.822	0	0	1	0	0	6.793	2.853	4.854	1.461	2	3	383	40
25	Erzurum	13.334	4.080	17.066	19.573	3	0	8	0	1	9.711	8.358	13.046	3.999	3	0	1.022	59
26	Eskişehir	29.840	9.033	37.882	42.234	28	2	1	1	17	42.236	4.336	28.880	8.809	9	3	1.849	90
27	Gaziantep	57.577	26.166	82.427	87.169	68	0	4	6	36	17.004	16.825	57.124	25.797	19	1	4.661	32
28	Giresun	11.093	2.628	13.387	16.518	1	1	1	1	1	11.455	7.740	10.780	2.568	6	3	598	372

29	Gümüşhane	2.477	643	3.167	3.906	0	0	0	2	1	3.691	1.824	2.379	632	4	1	124	14
30	Hakkari	2.895	1.325	4.225	4.671	0	0	11	0	0	1.148	3.967	2.851	1.319	2	1	315	5
31	Hatay	35.860	14.766	48.879	56.278	15	2	1	2	5	17.103	25.576	35.066	14.523	21	9	8.186	1.106
32	Isparta	12.491	4.057	16.257	19.725	8	1	0	0	23	15.239	6.284	12.128	3.990	6	0	972	592
33	Mersin	55.764	24.592	78.717	90.437	35	2	6	8	8	37.260	20.579	54.278	24.132	13	2	4.778	83
34	İstanbul	649.759	435.551	1.057.346	1.136.043	1.824	35	40	46	817	910.344	49.959	632.976	423.537	3.505	160	136.581	10.477
35	İzmir	175.120	73.069	241.529	266.130	245	46	27	12	132	233.557	31.084	170.381	71.310	87	8	18.780	2.491
36	Kars	4.508	995	5.540	6.342	0	0	2	0	0	2.831	3.114	4.426	966	4	3	335	101
37	Kastamonu	10.817	2.260	12.803	15.251	2	0	0	0	0	15.403	5.559	10.246	2.219	6	3	652	188
38	Kayseri	44.805	17.194	60.128	68.711	16	1	2	2	47	32.393	7.903	44.158	16.852	6	0	7.446	214
39	Kırklareli	11.343	3.070	13.925	16.382	4	9	3	2	7	12.691	6.707	10.889	3.000	3	1	846	178
40	Kırşehir	5.405	1.411	6.625	8.461	2	0	0	0	0	6.453	3.967	5.234	1.387	1	0	434	54
41	Kocaeli	63.976	26.920	88.218	98.352	206	1	3	2	48	59.718	8.329	62.816	26.345	9	0	7.816	594
42	Konya	73.899	27.996	100.402	114.151	35	1	1	7	306	53.667	21.744	72.352	27.502	9	1	5.636	695
43	Kütahya	14.443	3.208	17.223	20.331	7	0	0	1	1	11.823	8.149	14.043	3.148	2	0	810	428
44	Malatya	15.870	6.152	21.593	25.537	3	1	0	1	3	9.139	11.194	15.572	6.063	5	3	1.662	23
45	Manisa	41.785	10.213	49.722	58.739	36	15	6	8	31	42.632	27.460	40.314	10.039	6	4	3.617	1.470
46	K.maraş	24.773	8.198	32.189	36.644	5	1	0	0	3	10.445	15.192	24.390	8.101	4	0	1.571	112
47	Mardin	14.331	7.869	21.891	23.676	5	4	3	0	0	4.161	7.155	14.221	7.817	6	1	1.282	279
48	Muğla	53.559	17.567	68.324	78.126	3	11	1	2	7	59.250	13.717	51.867	17.222	32	0	4.605	1.210
49	Muş	4.827	1.839	6.741	7.407	0	0	1	0	0	1.684	3.943	4.768	1.825	1	1	315	25
50	Nevşehir	10.884	4.309	14.895	17.589	0	11	1	5	3	9.421	5.862	10.605	4.231	5	1	1.083	277
51	Niğde	10.263	2.294	12.416	16.655	5	0	1	3	2	5.174	5.574	10.077	2.254	2	0	644	180
52	Ordu	17.269	3.977	20.199	25.822	2	0	4	2	2	17.145	14.231	16.642	3.921	6	0	1.058	640
53	Rize	9.186	2.605	11.481	13.431	0	0	0	0	1	9.986	5.117	8.839	2.557	2	2	790	289
54	Sakarya	31.283	10.605	40.513	48.142	20	0	1	2	11	29.612	15.775	30.074	10.416	6	2	2.410	1.309
55	Samsun	37.495	9.706	45.798	54.141	14	0	1	2	8	30.149	18.051	36.388	9.542	3	0	1.749	280
56	Siirt	3.286	1.485	4.767	5.385	1	0	2	0	0	1.976	3.280	3.225	1.463	4	0	349	30
57	Sinop	6.011	1.194	7.072	8.428	0	0	0	0	2	8.951	3.076	5.748	1.168	1	2	365	213
58	Sivas	13.578	4.384	17.341	20.651	3	0	0	0	2	15.640	6.745	13.209	4.302	6	2	1.623	468
59	Tekirdağ	35.156	12.536	46.300	53.663	59	32	5	2	38	33.570	14.783	34.101	12.255	14	2	5.501	897
60	Tokat	12.819	3.118	15.416	19.210	1	1	0	2	0	12.812	9.076	12.329	3.069	0	2	1.002	184
61	Trabzon	19.976	7.247	26.116	34.145	5	0	3	0	8	22.639	14.147	19.121	7.132	8	4	1.947	1.177
62	Tunceli	1.495	424	1.900	2.638	0	0	0	0	1	2.524	1.347	1.442	417	1	0	191	36

63	Şanhurfa	43.986	13.760	57.766	60.095	13	0	0	2	3	5.436	19.609	43.569	13.511	12	1	2.327	136
64	Uşak	10.690	3.153	13.710	17.273	15	2	0	0	0	7.578	8.065	10.439	3.099	1	1	689	1.083
65	Van	15.810	6.934	22.782	26.277	5	1	9	1	1	5.481	11.268	15.621	6.836	11	3	1.186	414
66	Yozgat	11.406	2.355	13.581	15.530	1	0	0	0	1	9.010	6.922	11.140	2.308	11	9	1.490	72
67	Zonguldak	12.935	3.305	15.469	19.337	3	0	0	0	4	16.579	8.538	12.363	3.223	3	0	1.424	366
68	Aksaray	12.225	4.302	16.251	19.670	4	2	0	0	2	7.554	5.550	11.823	4.223	5	1	932	161
69	Bayburt	1.378	351	1.683	2.327	0	0	0	0	0	1.806	1.208	1.311	346	1	0	120	139
70	Karaman	6.753	2.046	8.687	10.797	1	1	1	0	2	5.571	3.878	6.392	2.016	1	0	1.432	160
71	Kırıkkale	6.385	1.682	7.929	9.543	5	0	0	0	4	5.200	3.858	6.194	1.641	3	0	469	42
72	Batman	9.145	5.035	14.262	15.043	4	0	0	3	0	3.088	4.371	9.070	4.972	5	1	760	70
73	Şırnak	5.369	3.790	9.217	9.921	1	0	1	1	1	1.777	3.587	5.329	3.758	0	2	456	20
74	Bartın	4.646	892	5.303	7.751	4	0	1	0	0	5.788	2.984	4.411	871	2	2	262	133
75	Ardahan	1.410	339	1.722	2.103	0	0	0	0	0	1.280	1.526	1.357	339	0	0	175	51
76	Iğdır	3.345	1.208	4.548	5.222	0	1	0	0	0	1.966	2.264	3.304	1.190	4	1	362	55
77	Yalova	9.751	4.027	13.372	15.375	6	1	6	0	5	11.965	3.110	9.399	3.938	4	0	1.514	549
78	Karabük	6.846	1.501	8.070	9.841	1	0	1	1	1	8.658	3.143	6.520	1.468	1	1	423	168
79	Kilis	2.955	1.119	4.027	4.507	2	0	0	0	0	965	2.858	2.900	1.104	2	0	2.439	0
80	Osmaniye	13.101	2.934	15.871	18.882	6	0	2	0	1	4.193	8.050	12.950	2.881	1	1	742	154
81	Düzce	10.983	3.671	14.441	16.511	11	0	0	1	12	8.796	5.988	10.712	3.601	2	2	1.551	69
Toplam		2.606.489	1.191.375	3.705.178	4.151.166	3.377	278	217	184	1.946	2.710.366	821.849	2.537.097	1.164.643	4.182	316	349.065	40.024

*31/12/2024 tarihi itibarıyla verilmiştir.

Tablo 6. 2024 Yılı İtibarıyla İl Bazında Genel Bütçe Vergi Gelirleri (TL)

Sıra No	İller	Tahakkuk (1)	Tahsilat (2)	Tahsilat Oranı (%) (2/1)	Vergi Gelirlerinin Toplam Tahsilat İçindeki Payı (%)
1.	Adana	113.443.721.270	89.951.145.649	79,29	1,07
2.	Adıyaman	8.932.693.346	5.332.354.894	59,69	0,06
3.	Afyonkarahisar	15.452.614.843	12.612.060.754	81,62	0,15
4.	Ağrı	7.503.027.273	6.114.952.385	81,50	0,07
5.	Amasya	5.842.435.751	4.773.026.484	81,70	0,06
6.	Ankara	1.195.534.425.163	950.378.633.517	79,49	11,33
7.	Antalya	148.443.040.904	127.625.910.012	85,98	1,52
8.	Artvin	5.674.396.878	3.683.469.108	64,91	0,04
9.	Aydın	34.272.308.399	29.422.665.822	85,85	0,35
10.	Balıkesir	48.595.252.985	42.711.757.059	87,89	0,51
11.	Bilecik	6.003.719.235	4.742.816.456	79,00	0,06
12.	Bingöl	3.090.649.502	2.792.495.933	90,35	0,03
13.	Bitlis	3.236.735.720	2.743.781.599	84,77	0,03
14.	Bolu	10.684.603.287	9.544.821.932	89,33	0,11
15.	Burdur	6.742.291.654	5.503.341.309	81,62	0,07
16.	Bursa	287.231.504.383	252.011.107.946	87,74	3,00
17.	Çanakkale	23.496.557.600	21.045.089.553	89,57	0,25
18.	Çankırı	3.413.920.050	3.009.444.412	88,15	0,04
19.	Çorum	11.584.297.429	9.886.658.409	85,35	0,12
20.	Denizli	50.799.401.823	45.550.931.172	89,67	0,54
21.	Diyarbakır	37.949.797.180	31.635.063.347	83,36	0,38
22.	Edirne	16.631.233.009	13.458.801.525	80,92	0,16
23.	Elazığ	15.572.580.145	13.675.926.360	87,82	0,16
24.	Erzincan	3.722.779.392	3.349.134.205	89,96	0,04
25.	Erzurum	16.283.992.411	14.845.168.750	91,16	0,18
26.	Eskişehir	39.525.563.819	34.337.104.658	86,87	0,41
27.	Gaziantep	86.802.783.846	76.079.429.083	87,65	0,91
28.	Giresun	7.304.677.043	6.273.456.064	85,88	0,07
29.	Gümüşhane	1.401.597.719	1.152.195.683	82,21	0,01
30.	Hakkari	2.727.703.262	2.039.407.478	74,77	0,02
31.	Hatay	125.061.651.782	88.212.100.460	70,53	1,05
32.	Isparta	9.684.571.814	8.603.549.397	88,84	0,10
33.	Mersin	190.937.890.513	171.264.032.956	89,70	2,04
34.	İstanbul	4.329.784.066.888	4.020.343.797.928	92,85	47,94
35.	İzmir	825.903.818.781	738.672.982.706	89,44	8,81
36.	Kars	2.916.020.026	2.557.820.573	87,72	0,03
37.	Kastamonu	10.331.185.556	9.088.490.131	87,97	0,11
38.	Kayseri	57.073.138.437	51.034.992.786	89,42	0,61
39.	Kırklareli	11.236.695.871	9.315.854.134	82,91	0,11
40.	Kırşehir	5.146.236.067	4.642.230.989	90,21	0,06
41.	Kocaeli	845.799.927.901	806.186.792.903	95,32	9,61
42.	Konya	80.594.001.418	71.375.800.812	88,56	0,85
43.	Kütahya	13.153.505.836	11.524.026.078	87,61	0,14
44.	Malatya	16.285.845.614	8.773.818.633	53,87	0,10
45.	Manisa	61.878.338.659	52.355.920.253	84,61	0,62
46.	Kahramanmaraş	35.412.410.846	11.069.099.711	31,26	0,13
47.	Mardin	13.353.066.758	8.653.864.208	64,81	0,10

48.	Muğla	48.425.853.355	41.585.742.913	85,88	0,50
49.	Muş	3.322.204.868	2.992.218.291	90,07	0,04
50.	Nevşehir	8.320.858.306	7.364.865.403	88,51	0,09
51.	Niğde	5.590.859.848	4.554.889.661	81,47	0,05
52.	Ordu	12.388.659.343	10.683.330.365	86,23	0,13
53.	Rize	10.595.701.118	9.616.722.184	90,76	0,11
54.	Sakarya	56.434.753.654	48.604.645.677	86,13	0,58
55.	Samsun	48.741.424.007	44.833.727.309	91,98	0,53
56.	Siirt	8.029.639.959	7.038.422.053	87,66	0,08
57.	Sinop	3.190.981.588	2.655.646.751	83,22	0,03
58.	Sivas	13.403.011.850	11.380.043.949	84,91	0,14
59.	Tekirdağ	122.238.060.754	84.895.485.129	69,45	1,01
60.	Tokat	7.829.172.949	6.549.579.854	83,66	0,08
61.	Trabzon	30.451.886.194	26.339.347.860	86,49	0,31
62.	Tunceli	1.138.598.198	1.019.180.160	89,51	0,01
63.	Şanlıurfa	29.000.444.615	23.163.640.767	79,87	0,28
64.	Uşak	8.583.573.912	6.670.335.651	77,71	0,08
65.	Van	17.332.826.196	13.110.781.559	75,64	0,16
66.	Yozgat	7.141.409.740	4.504.053.573	63,07	0,05
67.	Zonguldak	41.320.150.757	37.962.659.522	91,87	0,45
68.	Aksaray	14.907.990.385	13.402.512.558	89,90	0,16
69.	Bayburt	853.975.382	773.334.445	90,56	0,01
70.	Karaman	4.436.545.038	3.648.837.902	82,25	0,04
71.	Kırıkkale	4.642.076.571	3.176.481.359	68,43	0,04
72.	Batman	9.957.481.246	7.716.886.904	77,50	0,09
73.	Şırnak	9.313.439.867	5.125.162.070	55,03	0,06
74.	Bartın	3.325.470.747	2.832.047.951	85,16	0,03
75.	Ardahan	1.326.525.437	986.329.047	74,35	0,01
76.	Iğdır	2.674.417.865	2.366.519.163	88,49	0,03
77.	Yalova	26.676.344.192	24.056.516.655	90,18	0,29
78.	Karabük	10.498.887.530	9.130.032.882	86,96	0,11
79.	Kilis	2.782.928.998	1.948.505.979	70,02	0,02
80.	Osmaniye	9.231.215.642	6.228.591.624	67,47	0,07
81.	Düzce	12.612.000.130	9.581.821.064	75,97	0,11
TOPLAM		9.449.172.048.328	8.386.456.224.447	88,75	100,00

KAYNAK: Muhasebat Genel Müdürlüğü

NOT: 1- Merkez tahsilatı Ankara içerisinde gösterilmiştir.

2- 2024 Yılı Bütçe Kanunu'nda Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhil olduğundan, 2024 rakamlarında da Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhildir.

Tablo 7. Muhtasar Beyannamenin 2024 Dönemi Gelir Türlerine Göre Dağılımı (TL)

TÜR KODU	AÇIKLAMA	KESİNTİ TUTARI (TL)	(%)
011	Asgari Ücretli (GVK Md. 94/1)	11.953.594.262	0,82
012	Diğer Ücretler İle Ücret Sayılan Ödemeler (GVK Md. 94/1)	859.259.979.619	58,63
013	Kıdem Tazminatı	93.698.094	0,01
014	Huzur Hakkı	29.479.229.777	2,01
015	İhbar Tazminatı	5.446.032.638	0,37
016	Yeraltı Maden İşçileri	49.240.707	0,00
018	Döner Sermaye/Performans/Ek Ders Ödemesi/Ek ödeme/Kayyum-Bilirkişi ödemesi/Diğer	12.131.910.254	0,83
019	Gemi Çalışanları/Dar Mükellef Kurumların İrtibat Büroları/Apartman Kapıcıları	41.409.173	0,00
020	Muhtarlar/Elçiliklerde Çalışan Personel/GVK23/11 Kapsamında Çalışanlar/Diğer	30.658.032	0,00
021	18 inci Madde Kapsamına Giren Ödemeler (GVK Md. 94/2-a)	1.230.246.844	0,08
022	Diğer Serbest Meslek Kazancı Ödemeleri (GVK Md. 94/2-b)	28.735.423.921	1,96
023	Sınai Mülkiyet Hakkı (KVK Md.5/b)	627.045	0,00
024	2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu İle 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu Uyarınca Karşı Tarafa Yükletilen Vekalet Ücreti Ödemeleri (icra ve iflas müdürlüklerine yatırılanlar dâhil)	432.359.535	0,03
031	Birden Fazla Takvim Yılına Yaygın İnşaat ve Onarım İşleri Dolayısıyla Yapılan Hakediş Ödemeleri (GVK Md. 94/3)	77.343.307.810	5,28
032	Birden Fazla Takvim Yılına Yaygın İnşaat ve Onarım İşleri İle Uğraşan Kurumlara Yapılan Hakediş Ödemeleri (KVK Md. 15/1-a)	22.939.445.136	1,57
041	70 inci Maddede Yazılı Mal ve Hakların Kiralanması Karşılığı Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/5)	62.944.986.107	4,29
042	Kooperatiflere Ait Taşınmazların Kiralanması Karşılığı Yapılan Ödemeler (KVK Md. 15/1-b)	195.282.630	0,01
043	Sınai Mülkiyet Hakkı (KVK Md .5/b) Kiralaması	5.430.136	0,00
044	Vakıflara (mazbut vakıflar hariç) ve Derneklere Ait Taşınmazların Kiralanması Karşılığı Yapılan Ödemeler (GVK 94/1-5-b)	9.551.399	0,00
052	Menkul Kıymet Yatırım Fonu İle Ortaklığı Portföy Kazançları (GVK Geç. Md. 67/8)	8.018.154	0,00
053	Altın ve Kıymetli Madenlere Dayalı Yatırım Fonu veya Ortaklığı Portföy Kazançları (KVK Md. 15/3)	104.671	0,00
055	Gayrimenkul Yatırım Fonu veya Ortaklığı Kazançları (KVK Md. 15/3)	18.804	0,00
061	Tam Mükellef Kurumlar Tarafından, Tam Mükellef Gerçek Kişilere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükellefi Olmayanlara ve Gelir Vergisinden Muaf Olanlara Dağıtılan 75 inci Maddenin (1), (2) ve (3) Numaralı Bentlerinde Sayılan Kar Payları (GVK Md. 94/6-b-i)	34.750.248.207	2,37
062	Tam Mükellef Kurumlar Tarafından Dar Mükellef Gerçek Kişilere ve Gelir Vergisinden Muaf Olan Dar Mükelleflere Dağıtılan 75 inci Maddenin (1), (2) ve (3) Numaralı Bentlerinde Sayılan Kar Payları (GVK Md. 94/6-b-ii)	7.279.025.083	0,50
065	Vergiden Muaf Olan Kurumlara Dağıtılan 75 inci Maddenin (1), (2) ve (3) Numaralı Bentlerinde Sayılan Kar Payları (KVK Md. 15/2)	154.936.233	0,01
066	Tam Mükellef Sermaye Şirketlerince Kendi Hisse Senetlerinin veya Ortaklık Paylarının İktisap Edilmesi (GVK md 94)	140.355.509	0,01

071	Yatırım İndiriminden Yararlanan Kazançlar (GVK Geç. Md. 61)	2.317.451.886	0,16
081	Her Nevi Tahvil ve Hazine Bonosu Faizleri İle Toplu Konut İdaresi ve Kamu Ortaklığı İdaresi İle Özelleştirme İdaresince Çıkarılan Menkul Kıymetlerden Sağlanan Gelirler (GVK Md. 94/7)	223.250.783	0,02
082	Her Nevi Tahvil ve Hazine Bonosu Faizleri İle Toplu Konut İdaresi ve Kamu Ortaklığı İdaresi İle Özelleştirme İdaresince Çıkarılan Menkul Kıymetlerden Sağlanan Gelirler (GVK Geç. Md. 67/2)	517.698.477	0,04
083	Her Nevi Tahvil ve Hazine Bonosu Faizleri İle Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince Çıkarılan Menkul Kıymetlerden Sağlanan Gelirler (KVK Md.15/1-c)	11.174.679	0,00
091	Ticaret Borsalarında Tescil Ettirilerek Satın Alınan Hayvanlar ve Bunların Mahsulleri İle Kara ve Su Avcılığı Mahsulleri İçin Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/11-a-i)	3.107.119.716	0,21
092	Ticaret Borsalarında Tescil Ettirilmeksizin Satın Alınan Hayvanlar ve Bunların Mahsulleri İle Kara ve Su Avcılığı Mahsulleri İçin Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/11-a-ii)	729.582.723	0,05
093	Ticaret Borsalarında Tescil Ettirilerek Satın Alınan Diğer Zirai Mahsuller İçin Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/11-b-i)	16.153.160.516	1,10
094	Ticaret Borsalarında Tescil Ettirilmeksizin Satın Alınan Diğer Zirai Mahsuller İçin Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/11-b-ii)	1.376.832.680	0,09
095	Zirai Faaliyet Kapsamında İfa Edilen Orman İdaresine veya Orman İdaresine Karşı Taahhütte Bulunan Kurumlara Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/11-c-i)	384.571.188	0,03
096	Zirai Faaliyet Kapsamında İfa Edilen Diğer Hizmetler İçin Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/11-c-ii)	721.165.581	0,05
097	Destek Ödemeleri (GVK Md.94/11-aii; bii)	20.945.278	0,00
101	TL Mevduat Hesaplarına Yürütülen Faizler (GVK Geç. Md. 67/4)	139.075.642.131	9,49
102	Döviz Tevdiat Hesaplarına Yürütülen Faizler İle Katılım Bankalarının Döviz Katılma Hesaplarına Ödenen Kar Payları (GVK Geç. Md. 67/4)	19.025.193.106	1,30
104	Enflasyon Oranına Bağlı Olarak Değişken Faiz Oranı Uygulanan 1 Yıldan Uzun Vadeli Hesaplara Yürütülen Faizler (GVK Geç. Md. 67/4)	232.208	0,00
105	Kur Korumalı Vadeli Mevduat Hesapları İle Döviz Tevdiat Hesaplarından Dönüşüm Kuru Üzerinden Türk Lirasına Çevrilen Hesaplarına Yürütülen Faizler (GVK Geç. Md. 67/4)	894.419.549	0,06
106	Kur Korumalı Katılma Hesapları İle Döviz Cinsinden Katılım Fonu Hesaplarından Dönüşüm Kuru Üzerinden Türk Lirasına Çevrilen Katılma Hesaplarına Yürütülen Faizler (GVK Geç. Md. 67/4)	49.845.064	0,00
107	Altın Cinsinden Mevduat Hesaplarından Dönüşüm Fiyatı Üzerinden Türk Lirasına Çevrilen Mevduat Hesaplarına Yürütülen Faizler (GVK Geç. Md. 67/4)	89.402.879	0,01
108	Altın Cinsinden Katılım Fonu Hesaplarından Dönüşüm Fiyatı Üzerinden Türk Lirasına Çevrilen Katılım Hesaplarına Yürütülen Faizler (GVK Geç. Md. 67/4)	25.019.781	0,00
111	Faizsiz Olarak Kredi Verenlere Ödenen Kar Payları İle Kar ve Zarar Ortaklığı Belgesi ve Katılım Bankalarının Kar ve Zarara Katılma Hesabı Karşılığında Ödenen Kar Payları (GVK Geç. Md. 67/4)	8.339.604.843	0,57
121	Repo Gelirleri (GVK Geç. Md. 67/4)	12.826.367.808	0,88
131	GVK' nın 75/15 inci Maddesinin (a) Alt Bendinde Yer Alan Ödemeler (GVK Md. 94/15-a)	254.182.831	0,02
132	GVK' nın 75/15 inci Maddesinin (b) Alt Bendinde Yer Alan Ödemeler (GVK Md. 94/15-b)	35.472.362	0,00
134	GVK' nın 75/16 inci Maddesinin (a) Alt Bendinde Yer Alan Ödemeler (GVK Md. 94/16-a)	5.310.849.232	0,36
135	GVK' nın 75/16 inci Maddesinin (b) Alt Bendinde Yer Alan Ödemeler (GVK Md. 94/16-b)	1.819.694.005	0,12
136	GVK' nın 75/16 inci Maddesinin (c) Alt Bendinde Yer Alan Ödemeler (GVK Md. 94/16-c)	1.654.883.425	0,11
137	İnternet Ortamında Verilen Reklam Hizmetlerine İlişkin Ödemeler (GVK Md. 94/18)	602.837.502	0,04
138	İnternet Ortamında Verilen Reklam Hizmetlerine Aracılık Edenlere Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/18)	93.600.304	0,01

139	İnternet Ortamında Verilen Reklam Hizmetlerine İlişkin Ödemeler (KVK Md. 15/1-ğ)	201.366.307	0,01
140	İnternet Ortamında Verilen Reklam Hizmetlerine Aracılık Edenlere Yapılan Ödemeler (KVK Md. 15/1-ğ)	26.224.508	0,00
141	Telif ve Patent Hakları Satışı Dolayısıyla Dar Mükellefiyete Tabi Olanlara Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/4)	1.342.429.777	0,09
142	Milli Piyango İdaresince Çıkarılan Biletleri Satanlar İle Diğer Kişilerce Çıkarılan Bu Nitelikteki Biletleri Satanlara Yapılan Komisyon, Prim vb. Ödemeler (GVK Md. 94/10-a)	3.572.781.382	0,24
143	4077 sayılı Kanuna Göre Kapı Kapı Dolaşmak Suretiyle Tüketicieye Satanlara Yapılan Komisyon, Prim vb. Ödemeler (GVK Md. 94/10-b)	359.009.237	0,02
144	PTT Acenteliği Yapanlara Bu Faaliyetleri Nedeniyle Ödenen Komisyon Bedeli (GVK Md. 94/12)	14.269.772	0,00
145	Esnaf Muaflığından Yararlananlara Mal ve Hizmet Alımları Karşılığında Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94-13/a,c,d)	2.113.098.697	0,14
146	Esnaf Muaflığından Yararlananlara Hurda Mal Alımları Karşılığında Yapılan Ödemeler (GVK Md. 94/13-b)	427.048.435	0,03
148	Esnaf Muaflığından Yararlananlara İnternet ve Benzeri Ortamlar Üzerinden Yapılan Satışlar Karşılığı Yapılan Ödemeler (GVK md. 9/10)	33.991.928	0,00
149	Sosyal İçerik Üreticiliğinde Kazanç İstisnası Kapsamında Yapılan Ödemeler (GVK mükerrer 20/B)	684.486.457	0,05
150	Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası Kapsamında Yapılan Ödemeler (GVK mükerrer 20/B)	14.022.565	0,00
151	Diğerleri	4.441.319.487	0,30
221	Dar Mükellef Kurumlara Birden Fazla Takvim Yılına Yaygın İnşaat ve Onarım İşleri İle İlgili Olarak Yapılan Hakediş Ödemeleri (KVK Md. 30/1-a)	20.579.460	0,00
231	Petrol Arama Faaliyetleri İçin Yapılan Serbest Meslek Kazancı Ödemeleri (KVK Md. 30/1-b)	239.141.912	0,02
232	Diğer Serbest Meslek Kazancı Ödemeleri (KVK Md. 30/1-b)	3.044.291.626	0,21
233	KVK 30 /smk Sınai Mülkiyet Hakkı (KVK Md.5/b)	5.130.806	0,00
241	Finansal Kiralama Kapsamındaki Gayrimenkul Sermaye İratları (KVK Md. 30/1-c)	84.381.568	0,01
242	Diğer Gayrimenkul Sermaye İratları (KVK Md. 30/1-c)	1.736.942.411	0,12
243	KVK 30 / Sınai Mülkiyet Hakkı (KVK Md.5/b) Kiralaması	9.925.975	0,00
251	Her Nevi Tahvil ve Hazine Bonosu Faizleri İle Toplu Konut İdaresi ve Kamu Ortaklığı İdaresi İle Özelleştirme İdaresince Çıkarılan Menkul Kıymetlerden Sağlanan Gelirler (GVK Geç. Md. 67/2)	58.970	0,00
252	Her Nevi Tahvil ve Hazine Bonosu Faizleri İle Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince Çıkarılan Menkul Kıymetlerden Sağlanan Gelirler (KVK Md. 30/1-ç)	249.793.845	0,02
253	Mevduat Faizleri (GVK Geç. Md. 67/4)	2.113.538.938	0,14
254	Faizsiz Olarak Kredi Verenlere Ödenen Kar Payları İle Kar ve Zarar Ortaklığı Belgesi ve Katılım Bankalarının Kar ve Zarara Katılma Hesabı Karşılığında Ödenen Kar Payları (GVK Geç. Md. 67/4)	1.555.556	0,00
256	GVK' nun 75/10 uncu Maddesinde Yazılı Menkul Sermaye İratları (KVK Md. 30/1-ç)	91.403.259	0,01
257	Repo Gelirleri (GVK Geç. Md. 67/4)	1.896.714.755	0,13
258	Diğer Menkul Sermaye İratları	299.585.896	0,02
262	2009/14593 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Madde 1/(5-a)' ya Göre Ödenecek Alacak Faizleri	36.843.529	0,00
263	2009/14593 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Madde 1/(5-b)' ye Göre Ödenecek Alacak Faizleri	3.055.948	0,00

264	2009/14593 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Madde 1/(5-c)' ye Göre Ödenecek Vade Farkları	411.821.659	0,03
265	2009/14593 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Madde 1/(5/ç)' ye Göre Ödenecek Diğer Alacak Faizleri	2.380.250.097	0,16
271	Tam Mükellef Kurumlar Tarafından, Dar Mükellef Kurumlara veya Kurumlar Vergisinden Muaf Olan Dar Mükelleflere Dağıtılan GVK' nun 75 inci Maddesinin (1), (2) ve (3) Numaralı Bentlerinde Sayılan Kar Payları (KVK Md. 30/3)	5.911.585.798	0,40
272	Dar Mükellef Kurumlarca Ana Merkeze Aktarılan Tutarlar (KVK Md. 30/6)	241.559.231	0,02
279	İnternet Ortamında Verilen Reklam Hizmetlerine İlişkin Ödemeler (KVK Md. 30/1-d)	3.803.951.336	0,26
280	İnternet Ortamında Verilen Reklam Hizmetlerine Aracılık Edenlere Yapılan Ödemeler (KVK Md. 30/1-d)	315.511.791	0,02
281	Gayrimaddi Hakların Satışı, Devir ve Temlik Karşılığında Ödenen Bedeller (KVK Md. 30/2)	8.805.397.603	0,60
282	Yetkili Makamların İzni İle Açılan Sergi ve Panayırlarda Yapılan Ticari Faaliyetlerden Elde Edilen Kazançlar (KVK Md. 30/5)	202.501	0,00
283	Bakanlar Kurulunca İlan Edilen Ülkelerde Yerleşik Olanlara veya Faaliyet Gösterenlere Yapılan Ödemeler (KVK Md. 30/7)	109.630.208	0,01
284	Diğerleri	7.309.331.516	0,50
301	Resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dâhil) nedeniyle, kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havaletlerine tediyesini temin eden kağıtlar	11.348.534.867	0,77
302	Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dâhil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havaletlerine tediyeye olunduğu takdirde nakdi veya tediyeyi temin eden kağıtlar	31.456.218.918	2,15
303	Ödünç Alınan Paralar İçin Verilen Makbuzlar veya Bu Mahiyetteki Senetler	125.774.095	0,01
	TOPLAM	1.465.598.082.941	100,00

Tablo 8. 1923-2024 Genel Bütçe Gelirleri Tahsilatı (TL)

YILLAR	GENEL BÜTÇE GELİRLERİ (1)	VERGİ GELİRLERİ (2)	ORAN (%) (2/1)	VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER (3)	ORAN (%) (3/1)	ÖZEL GELİRLER VE FONLAR (4) (*)	ORAN (%) (4/1)
1923	111	95	85,7	14	12,2	2	2,1
1924	138	115	83,2	20	14,1	4	2,6
1925	170	138	81,1	27	15,9	5	2,9
1926	180	149	82,8	26	14,5	5	2,7
1927	202	163	80,8	32	15,8	7	3,4
1928	220	180	81,8	31	14,1	9	4,1
1929	224	183	81,4	32	14,4	9	4,2
1930	217	165	75,7	25	11,6	28	12,7
1931	186	141	76,0	21	11,1	24	12,9
1932	214	162	75,7	18	8,5	34	15,7
1933	202	156	77,6	12	5,9	33	16,5
1934	241	144	59,5	47	19,4	51	21,1
1935	267	155	58,1	46	17,3	66	24,6
1936	224	135	60,4	55	24,5	34	15,0
1937	262	163	62,3	45	17,3	53	20,3
1938	323	203	62,9	54	16,8	66	20,3
1939	390	196	50,3	60	15,5	133	34,2
1940	540	232	42,9	54	10,0	254	47,1
1941	640	313	49,0	53	8,3	274	42,8
1942	978	730	74,7	114	11,6	134	13,7
1943	1.031	758	73,5	268	26,0	6	0,5
1944	1.017	835	82,1	126	12,4	56	5,5
1945	659	523	79,4	87	13,3	48	7,4
1946	1.041	740	71,0	210	20,1	92	8,8
1947	1.615	1.105	68,4	114	7,1	396	24,5
1948	1.468	1.084	73,9	139	9,5	244	16,6
1949	1.629	1.399	85,9	84	5,2	145	8,9
1950	1.419	1.242	87,5	58	4,1	119	8,4
1951	1.646	1.237	75,1	116	7,0	293	17,8
1952	2.236	1.581	70,7	71	3,2	584	26,1
1953	2.272	1.708	75,2	229	10,1	335	14,8
1954	2.391	1.941	81,2	244	10,2	206	8,6
1955	3.148	2.255	71,6	329	10,5	564	17,9
1956	3.305	2.587	78,3	362	11,0	355	10,8
1957	3.967	3.024	76,2	751	18,9	192	4,8
1958	4.822	3.564	73,9	996	20,7	262	5,4
1959	6.386	5.053	79,1	703	11,0	630	9,9
1960	6.933	5.177	74,7	778	11,2	978	14,1
1961	10.934	6.079	55,6	1.158	10,6	3.697	33,8
1962	9.018	6.394	70,9	1.062	11,8	1.561	17,3
1963	11.731	8.424	71,8	564	4,8	2.743	23,4
1964	12.720	9.292	73,0	555	4,4	2.873	22,6
1965	13.188	10.295	78,1	576	4,4	2.317	17,6
1966	15.857	12.464	78,6	564	3,6	2.829	17,8
1967	19.887	14.882	74,8	1.015	5,1	3.989	20,1
1968	20.130	16.239	80,7	1.562	7,8	2.329	11,6

YILLAR	GENEL BÜTÇE GELİRLERİ (1)	VERGİ GELİRLERİ (2)	ORAN (%) (2/1)	VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER (3)	ORAN (%) (3/1)	ÖZEL GELİRLER VE FONLAR (4)(*)	ORAN (%) (4/1)
1969	22.961	19.114	83,2	1.515	6,6	2.332	10,2
1970	32.520	23.003	70,7	3.951	12,1	5.566	17,1
1971	39.833	31.424	78,9	3.681	9,2	4.728	11,9
1972	46.952	39.013	83,1	5.439	11,6	2.500	5,3
1973	58.548	51.958	88,7	3.541	6,0	3.049	5,2
1974	69.972	65.157	93,1	3.827	5,5	989	1,4
1975	105.400	95.009	90,1	9.772	9,3	620	0,6
1976	140.746	127.055	90,3	10.669	7,6	3.022	2,1
1977	183.637	168.249	91,6	14.136	7,7	1.252	0,7
1978	304.699	246.420	80,9	55.471	18,2	2.808	0,9
1979	515.455	405.484	78,7	91.224	17,7	18.747	3,6
1980	925.238	749.849	81,0	139.711	15,1	35.677	3,9
1981	1.420.850	1.190.204	83,8	136.545	9,6	94.102	6,6
1982(**)	1.461.533	1.304.866	89,3	110.840	7,6	45.827	3,1
1983	2.313.957	1.934.492	83,6	307.144	13,3	72.322	3,1
1984	3.298.051	2.372.211	71,9	279.838	8,5	646.002	19,6
1985	4.578.420	3.829.117	83,6	443.974	9,7	305.329	6,7
1986	6.629.710	5.972.034	90,1	554.251	8,4	103.425	1,6
1987	9.894.322	9.051.003	91,5	756.949	7,7	86.370	0,9
1988	16.813.270	14.231.761	84,6	1.228.285	7,3	1.353.223	8,0
1989	30.209.733	25.550.320	84,6	2.438.332	8,1	2.221.081	7,4
1990	55.066.933	45.399.534	82,4	4.266.784	7,7	5.400.615	9,8
1991	96.372.525	78.642.770	81,6	3.926.405	4,1	13.803.350	14,3
1992	174.150.046	141.602.094	81,3	7.648.647	4,4	24.899.305	14,3
1993	350.845.430	264.272.936	75,3	17.636.112	5,0	68.936.381	19,6
1994(***)	742.499.135	587.760.248	79,2	48.365.288	6,5	106.373.599	14,3
1995	1.387.759.990	1.084.350.504	78,1	86.043.516	6,2	217.365.971	15,7
1996	2.684.968.310	2.244.093.830	83,6	159.990.519	6,0	280.883.961	10,5
1997	5.726.931.736	4.745.484.021	82,9	404.678.742	7,1	576.768.973	10,1
1998	11.635.610.868	9.228.596.187	79,3	1.221.530.261	10,5	1.185.484.420	10,2
1999	18.657.677.000	14.802.280.000	79,3	1.883.461.000	10,1	1.971.936.000	10,6
2000	33.040.903.000	26.503.698.000	80,2	3.486.493.000	10,6	3.050.712.000	9,2
2001	50.890.481.000	39.735.928.000	78,1	7.418.386.000	14,6	3.736.167.000	7,3
2002	74.603.699.000	59.631.868.000	79,9	10.874.532.000	14,6	4.097.299.000	5,5
2003	98.558.733.000	84.316.169.000	85,5	10.222.769.000	10,4	4.019.795.000	4,1

Tablo 8. 1923-2024 Genel Bütçe Gelirleri Tahsilatı (Devam) (TL)

YILLAR	GENEL BÜTÇE GELİRLERİ (1)	VERGİ GELİRLERİ (2)	ORAN (%) (2/1)	VERGİ DIŞI GELİRLER (3)	ORAN (%) (3/1)	SERMAYE GELİRLERİ (5)	ORAN (%) (5/1)	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR (6)	ORAN (%) (6/1)
2004(****)	120.089.244.000	101.038.904.000	84,1	17.678.311.000	14,7	165.608.000	0,1	1.206.421.000	1,0
2005(****)	148.237.974.000	119.250.807.000	80,4	25.626.260.000	17,3	2.027.326.000	1,4	1.333.581.000	0,9
2006 (****)	183.346.998.000	151.271.701.000	82,5	27.976.206.000	15,3	1.843.837.000	1,0	2.255.254.000	1,2

YILLAR **	GENEL BÜTÇE GELİRLERİ (1)	VERGİ GELİRLERİ (2)	ORAN (%) (2/1)	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ (7)	ORAN (%) (7/1)	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER (6)	ORAN (%) (6/1)	FAİZLER, PAYLAR VE CEZALAR (8)	ORAN (%) (8/1)	SERMAYE GELİRLERİ (5)	ORAN (%) (5/1)	ALACAKLARDAN TAHSİLAT (9)	ORAN (%) (9/1)
2007 (****)	204.261.860.000	171.098.466.000	83,8	8.258.577.000	4,0	1.845.809.000	0,9	16.879.149.000	8,3	6.081.636.000	3,0	98.223.000	0,0
2008 (****)	226.653.106.000	189.980.827.000	83,8	7.442.735.000	3,3	851.041.000	0,4	18.855.021.000	8,3	9.116.120.000	4,0	407.362.000	0,2
2009 (****)	233.804.379.000	196.313.308.000	84,0	9.977.763.000	4,3	814.128.000	0,3	24.334.217.000	10,4	2.051.823.000	0,9	313.140.000	0,1
2010 (****)	272.775.244.000	235.714.637.000	86,4	9.844.985.000	3,6	965.734.000	0,4	22.615.242.000	8,3	3.401.772.000	1,2	232.874.000	0,1
2011 (****)	319.512.928.000	284.490.017.000	89,0	9.112.663.000	2,9	1.068.434.000	0,3	21.962.792.000	6,9	2.532.453.000	0,8	346.569.000	0,1
2012 (****)	362.654.794.000	317.218.619.000	87,5	14.076.030.000	3,9	1.651.816.000	0,5	26.268.614.000	7,2	2.082.751.000	0,6	1.356.964.000	0,4
2013 (****)	419.653.762.000	367.517.727.000	87,6	14.365.749.000	3,4	1.095.659.000	0,3	26.335.493.000	6,3	10.108.294.000	2,4	230.840.096	0,1
2014 (****)	461.450.539.000	401.683.956.000	87,0	16.305.486.000	3,5	1.284.488.000	0,3	31.718.418.000	6,9	9.553.470.000	2,1	904.721.000	0,2
2015(****)	525.045.891.000	465.229.389.397	88,6	19.713.207.000	3,8	1.245.198.000	0,2	29.839.990.000	5,7	8.044.367.000	1,5	973.739.538	0,2
2016(****)	608.336.187.441	529.607.900.959	87,1	23.812.358.000	3,9	1.123.790.000	0,2	39.353.986.000	6,5	12.844.306.000	2,1	1.593.846.482	0,3
2017(****)	700.621.261.000	626.082.414.676	89,4	19.805.214.000	2,8	1.374.706.000	0,3	39.508.553.000	5,6	11.701.874.000	1,7	2.148.499.413	0,3
2018(****)	850.728.172.000	738.180.401.000	86,8	26.261.458.000	3,1	1.254.421.000	0,1	76.662.451.000	9,0	7.818.242.000	0,9	551.199.000	0,1
2019(****)	1.001.293.712.000	820.148.186.000	81,9	93.842.437.000	9,4	7.320.814.000	0,7	71.319.020.000	7,1	7.136.021.000	0,7	1.527.234.000	0,2
2020(****)	1.158.046.375.000	983.258.493.000	84,9	60.297.145.000	5,2	8.408.611.000	0,7	97.238.820.000	8,4	7.674.253.000	0,7	1.169.053.000	0,1
2021(****)	1.605.649.658.000	1.395.725.545.000	86,9	55.644.067.000	3,5	11.303.041.000	0,7	132.387.332.000	8,2	9.227.883.000	0,6	1.361.790.000	0,1
2022(****)	3.110.518.179.000	2.709.130.767.000	87,1	104.848.504.000	3,4	28.015.722.000	0,9	252.415.824.000	8,1	13.524.459.000	0,4	2.582.904.000	0,1
2023(****)	5.749.148.387.872	5.129.138.210.864	89,2	133.375.862.945	2,3	25.129.337.434	0,4	436.557.896.721	7,6	17.591.376.459	0,3	7.355.703.449	0,1
2024(****)	9.559.824.532.904	8.386.456.224.447	87,7	135.869.091.851	1,4	175.540.260.769	1,8	826.437.119.930	8,6	23.791.616.869	0,2	11.730.219.038	0,1

Kaynak : 1923 - 1966, 1983-2023 yılları bilgileri kesin hesap kanunları, 1967 - 1982 yılları bilgileri kesin hesap kanunu tasarıları, 2024 yılı bilgileri kamu hesapları bülteni.

(*) Özel Gelirler ve Fonlar Sütunu: Özel gelirler ve fonlardan başka diğer özel gelirler, özel kanunlarla elde edilen gelirler ve krediler mahsubatını kapsamaktadır.

(**) 10 Aylık (Mali Yıl 1 Ocak - 31 Aralık olarak uygulanmaya başlandığından)

(***) Ekonomik denge vergisi (EDV), net aktif vergisi (NAV) ve ek motorlu taşıtlar vergisi (EMTV) dâhil

(****) Önceki yıllarla aynı bazda olması için 2004-2005 rakamlarına red ve iadeler dâhil edilmiştir.

(*****) 2006-2024 yılları Bütçe Kanununda Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhil olduğundan, 2006-2024 rakamlarında da Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhildir.

NOT : 2008-2023 yılları vergi gelirleri içerisindeki gelir vergisi tevkifat rakamına asgarî geçim indirimi tutarı dâhildir. Asgarî geçim indirimi 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılan ücret ödemelerine uygulanmak üzere 7349 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle kaldırılmakla birlikte gerçekleşen AGİ tutarları 2022 ve 2023 yılındaki rakamlara yansımıştır.

Tablo 9. GSYH, Genel Bütçe Vergi Gelirleri ve Vergi Yükü

YILLAR	GSYH (2009 BAZLI) (1) (BİN TL)	BRÜT VERGİ GELİRLERİ (*) (2) (BİN TL)	VERGİ YÜKÜ (%) (2/1)	NET VERGİ GELİRLERİ (**) (3) (BİN TL)	VERGİ YÜKÜ (%) (3/1)
2002	362.109.648	65.188.479	18,0	59.644.416	16,5
2003	472.171.775	89.893.112	19,0	81.783.798	17,3
2004	582.852.799	111.335.368	19,1	100.373.326	17,2
2005	680.275.847	131.948.778	19,4	119.627.198	17,6
2006	795.757.109	151.271.701	19,0	137.480.292	17,3
2007	887.714.414	171.098.466	19,3	152.835.111	17,2
2008	1.002.756.496	189.980.827	18,9	168.108.960	16,8
2009	1.006.372.482	196.313.308	19,5	172.440.423	17,1
2010	1.167.664.479	235.714.637	20,2	210.560.388	18,0
2011	1.404.927.615	284.490.017	20,2	253.809.179	18,1
2012	1.581.479.251	317.218.619	20,1	278.780.848	17,6
2013	1.823.427.315	367.517.727	20,2	326.169.164	17,9
2014	2.054.897.828	401.683.956	19,5	352.514.457	17,2
2015	2.350.941.343	465.229.389	19,8	407.818.455	17,3
2016	2.626.559.710	529.607.901	20,2	459.001.741	17,5
2017	3.133.704.267	626.082.415	20,0	536.617.206	17,1
2018	3.761.165.557	738.180.401	19,6	621.536.356	16,5
2019	4.317.809.824	820.148.186	19,0	673.859.718	15,6
2020	5.048.567.945	983.258.493	19,5	833.250.502	16,5
2021	7.256.141.737	1.395.725.545	19,2	1.164.988.132	16,1
2022	15.011.775.979	2.709.130.767	18,0	2.353.437.651	15,7
2023	26.545.721.797	5.129.138.211	19,3	4.501.109.421	17,0
2024(***)	43.410.513.887	8.386.456.224	19,3	7.304.863.055	16,8

NOT : 2008-2023 yılları vergi gelirleri içerisindeki gelir vergisi tevkifat rakamına asgarî geçim indirimi tutarı dâhildir. Asgarî geçim indirimi 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılan ücret ödemelerine uygulanmak üzere 7349 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle kaldırılmakla birlikte gerçekleşen AGİ tutarları 2022 ve 2023 yılındaki rakamlara yansımıştır.

(*)2006-2023 Yılları Bütçe Kanununda Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhil olduğundan, vergi gelirleri rakamlarında da Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhildir.

(**)Vergi gelirleri rakamlarında Mahalli İdare ve Fon Payları dâhil, Red ve İadeler hariç tutarlardır.

(***) 2024 Yılı GSYH tutarı Orta Vadeli Programdan (2025-2027) alınmıştır.

Tablo 10. Gelir, Kurumlar ve Katma Değer Vergilerinin Genel Bütçe Vergi Gelirleri İçindeki Payı

YILLAR	VERGİ GELİRLERİ (BİN TL) (1)	GELİR VERGİSİ (BİN TL) (2)	VERGİ GELİRLERİ İÇİNDEKİ PAYI (%) (2/1)	KURUMLAR VERGİSİ (BİN TL) (3)	VERGİ GELİRLERİ İÇİNDEKİ PAYI (%) (3/1)	TOPLAM KDV (DAHİLDE + İTHALDE) (BİN TL) (4)	VERGİ GELİRLERİ İÇİNDEKİ PAYI (%) (4/1)	GELİR VERGİSİ KURUMLAR VERGİSİ KDV TOPLAMI (BİN TL) (5)	VERGİ GELİRLERİ İÇİNDEKİ PAYI (%) (5/1)
2002	59.631.868	13.717.660	23,0	5.575.495	9,3	20.400.201	34,2	39.693.356	66,6
2003	84.316.169	17.063.761	20,2	8.645.345	10,3	27.031.099	32,1	52.740.205	62,6
2004	101.038.904	19.689.593	19,5	9.619.359	9,5	34.325.208	34,0	63.634.160	63,0
2005	119.250.807	22.817.529	19,1	11.401.985	9,6	38.280.430	32,1	72.499.944	60,8
2006	151.271.701	31.727.644	21,0	12.447.354	8,2	50.723.560	33,5	94.898.558	62,7
2007	171.098.466	38.061.543	22,2	15.718.474	9,2	55.461.123	32,4	109.241.140	63,8
2008	189.980.827	44.430.339	23,4	18.658.195	9,8	60.066.230	31,6	123.154.764	64,8
2009	196.313.308	46.018.360	23,4	20.701.805	10,5	60.169.248	30,6	126.889.413	64,6
2010	235.714.637	49.385.289	21,0	22.854.846	9,7	75.649.986	32,1	147.890.121	62,7
2011	284.490.017	59.885.000	21,0	29.233.725	10,3	95.550.463	33,6	184.669.188	64,9
2012	317.218.619	69.671.645	22,0	32.111.820	10,1	103.155.875	32,5	204.939.340	64,6
2013	367.517.727	78.726.008	21,4	31.434.581	8,6	123.878.363	33,7	234.038.952	63,7
2014	401.683.956	91.063.306	22,7	35.163.517	8,8	130.538.554	32,5	256.765.377	63,9
2015	465.229.389	105.395.330	22,7	37.009.625	8,0	153.844.174	33,1	296.249.129	63,7
2016	529.607.901	123.686.147	23,4	46.898.425	8,9	168.808.352	31,9	339.392.924	64,1
2017	626.082.415	143.962.939	23,0	57.868.208	9,2	206.679.678	33,0	408.510.825	65,2
2018	738.180.401	175.420.074	23,8	84.132.155	11,4	250.661.593	34,0	510.213.822	69,1
2019	820.148.186	207.849.896	25,3	87.528.217	10,7	270.152.809	32,9	565.530.922	69,0
2020	983.258.493	203.986.510	20,7	112.871.319	11,5	324.038.872	33,0	640.896.701	65,2
2021	1.395.725.545	285.606.384	20,5	190.150.638	13,6	533.684.455	38,2	1.009.441.477	72,3
2022	2.708.979.101	367.376.434	13,6	523.880.239	19,3	1.076.302.455	39,7	1.967.559.128	72,6
2023	5.129.138.211	701.247.916	13,7	817.918.437	15,9	2.033.103.327	39,6	3.552.269.679	69,3
2024	8.386.456.224	1.542.285.448	18,4	938.349.879	11,2	3.326.805.956	39,7	5.807.441.283	69,2

NOT: 1- 2002-2005 yılları rakamları, Red ve İadeler dâhil, Mahalli İdare ve Fon Payları hariç tutarlardır.

2- 2006-2024 Yılları Bütçe Kanunu'nda Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhil olduğundan, rakamlara da Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhildir.

3- 2008-2023 yılları gelir vergisi içerisindeki gelir vergisi tevkifat rakamına asgarî geçim indirimi tutarı dâhildir. Asgarî geçim indirimi 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılan ücret ödemelerine uygulanmak üzere 7349 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle kaldırılmakla birlikte gerçekleşen AĞI tutarları 2022 ve 2023 yılındaki rakamlara yansımıştır.

Tablo 11. Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilatının Nominal ve Reel Artış Oranları 2023-2024

GELİRİN ÇEŞİDİ	2023 (BİN TL)	2024 (BİN TL)	Nominal Artış (%)	Reel (Yi-Üfe) (%)	Reel (Tüfe) (%)
VERGİ GELİRLERİ	5.129.138.211	8.386.456.224	63,5	15,9	3,2
GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	1.519.166.353	2.480.635.327	63,3	15,7	3,0
GELİR VERGİSİ	701.247.916	1.542.285.448	119,9	55,9	38,8
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	44.046.172	78.886.992	79,1	26,9	13,0
Basit Usulde Gelir Vergisi	70.731	33.978	-52,0	-66,0	-69,7
Gelir Vergisi Tevkifatı	643.180.817	1.434.202.003	123,0	58,0	40,7
Gelir Geçici Vergisi	13.950.196	29.162.475	109,0	48,2	31,9
KURUMLAR VERGİSİ	817.918.437	938.349.879	14,7	-18,7	-27,6
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	208.364.576	291.233.650	39,8	-0,9	-11,8
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	2.361.766	3.924.167	66,2	17,8	4,8
Kurumlar Geçici Vergisi	533.175.765	639.076.688	19,9	-15,1	-24,4
Ek Vergi 7440 Sayılı Kanunun 10. Maddesinin 27. Fıkrası Uyarınca Tahsil Edilen	74.016.329	4.115.374	-94,4	-96,1	-96,5
MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	74.887.566	79.488.788	6,1	-24,8	-33,0
Veraset ve İntikal Vergisi	4.461.302	6.760.278	51,5	7,4	-4,4
Motorlu Taşıtlar Vergisi	40.262.222	67.059.520	66,6	18,0	5,1
7456 Sayılı Kanun Kapsamında Alınan Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi	30.082.563	5.555.981	-81,5	-86,9	-88,3
Değerli Konut Vergisi	81.480	113.008	38,7	-1,7	-12,5
DAHİLDE ALINAN MAL VE HİZMET VERGİLERİ	2.210.861.287	3.898.423.517	76,3	25,0	11,2
DAHİLDE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİ	1.083.572.457	1.992.536.423	83,9	30,3	16,0
Beyana Dayanan Katma Değer Vergisi	1.031.440.548	1.284.937.856	24,6	-11,7	-21,4
Katma Değer Vergisi Tevkifatı	52.131.908	707.598.567	1.257,3	862,0	756,3
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	932.230.661	1.462.345.304	56,9	11,2	-1,0
Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	174.083.854	400.895.551	130,3	63,2	45,3
Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin ÖTV	443.017.273	543.406.853	22,7	-13,1	-22,6
Alkollü İçkilere İlişkin ÖTV	69.520.716	105.875.279	52,3	7,9	-3,9
Tütün Mamullerine İlişkin ÖTV	176.592.246	309.254.740	75,1	24,1	10,5
Kolalı Gazozlara İlişkin ÖTV	8.321.747	11.902.200	43,0	1,4	-9,8
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin ÖTV	60.689.752	91.010.508	50,0	6,3	-5,4
6111 S.K Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	5	0	-100,0	-100,0	-100,0
6736 S.K. Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	9	173	1.754,1	1.214,1	1.069,7
7440 Sayılı Kanun Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	5.058	0	-100,0	-100,0	-100,0
BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ	132.856.731	343.841.233	158,8	83,4	63,3
ŞANS OYUNLARI VERGİSİ	28.401.641	36.685.315	29,2	-8,5	-18,5
ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ	16.654.008	30.272.987	81,8	28,8	14,7
DİJİTAL HİZMET VERGİSİ	10.310.432	20.988.467	103,6	44,3	28,4
KONAKLAMA VERGİSİ	6.835.357	11,7	72,0	21,9	8,5
DAHİLDE ALINAN DİĞER MAL VE HİZMET VERGİSİ	2	1	-22,6	-45,1	-51,2
ULUSLARARASI TİC. VE MUAM. AL. VERGİLER	1.097.258.848	1.567.329.090	42,8	1,2	-9,9
Gümrük Vergileri	144.500.787	228.892.701	58,4	12,3	-0,1
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	949.530.870	1.334.269.533	40,5	-0,4	-11,4
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	3.227.191	4.166.856	29,1	-8,5	-18,5
DAMGA VERGİSİ	84.280.098	149.478.067	77,4	25,7	11,9
HARÇLAR	132.479.147	210.130.537	58,6	12,4	0,1
Yargı Harçları	20.784.912	39.848.662	91,7	35,9	21,0
Noter Harçları	4.219.211	7.542.556	78,8	26,7	12,8
Vergi Yargısı Harçları	119	278	133,9	65,8	47,6
Tapu Harçları	62.220.130	99.484.368	59,9	13,3	0,9
Pasaport ve Konsolosluk Harçları	13.676.533	16.241.803	18,8	-15,8	-25,1
Gemi Liman Harçları	162.812	787.656	383,8	242,9	205,2
İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	847.172	1.148.014	35,5	-4,0	-14,5
Trafik Harçları	5.445.443	8.925.120	63,9	16,2	3,4
Diğer Harçlar	25.122.815	36.152.082	43,9	2,0	-9,2
BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN DİĞER VERGİLER	10.204.911	970.899	-90,5	-93,3	-94,0
Kaldırılan Vergiler Artıkları	14.078	694	-95,1	-96,5	-96,9
Bazı Varlık. Milli Ekonomi. Kazan. Hak. Kanun Uyar. Alın. Vergi	1.150.879	44.770	-96,1	-97,2	-97,5
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	9.039.955	925.435	-89,8	-92,7	-93,5

KAYNAK : Muhasebat Genel Müdürlüğü

NOT : 1 - 2023-2024 yılları Bütçe Kanunu'nda, Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhil olduğundan, gelirlere de Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhildir.

2 - 2023 Yılları gelir vergisi içerisindeki gelir vergisi tevkifat rakamına asgarî geçim indirimi tutarı dâhildir. Asgarî geçim indirimi 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılan ücret ödemelerine uygulanmak üzere 7349 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle kaldırılmakla birlikte gerçekleşen AGİ tutarları 2022 ve 2023 yılındaki rakamlara yansımıştır.

Tablo 12. Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahakkuk-Tahsilat Sonuçları (Brüt)

GELİRİN ÇEŞİDİ	TAHAKKUK			TAHSİLAT		
	2023 (BİN TL)	2024 (BİN TL)	DEĞİŞİM (%)	2023 (BİN TL)	2024 (BİN TL)	DEĞİŞİM (%)
VERGİ GELİRLERİ TOPLAMI	5.993.823.071	9.449.172.048	57,6	5.129.138.211	8.386.456.224	63,5
GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	1.759.553.652	2.807.858.635	59,6	1.519.166.353	2.480.635.327	63,3
GELİR VERGİSİ	829.635.345	1.731.220.829	108,7	701.247.916	1.542.285.448	119,9
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	70.302.444	113.824.891	61,9	44.046.172	78.886.992	79,1
Basit Usulde Gelir Vergisi	253.875	213.249	-16,0	70.731	33.978	-52,0
Gelir Vergisi Tevkifatı	737.433.742	1.575.040.308	113,6	643.180.817	1.434.202.003	123,0
Gelir Geçici Vergisi	21.645.284	42.142.383	94,7	13.950.196	29.162.475	109,0
KURUMLAR VERGİSİ	929.918.307	1.076.637.805	15,8	817.918.437	938.349.879	14,7
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	271.523.416	373.597.052	37,6	208.364.576	291.233.650	39,8
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	2.560.026	4.140.056	61,7	2.361.766	3.924.167	66,2
Kurumlar Geçici Vergisi	579.715.898	694.031.668	19,7	533.175.765	639.076.688	19,9
7440 Sayılı Kanunun 10. Maddesinin 27. Fıkrası Uyarınca Tahsil Edilen Ek Vergi	76.118.967	4.869.030	-93,6	74.016.329	4.115.374	-94,4
MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	93.374.176	96.366.591	3,2	74.887.566	79.488.788	6,1
Veraset ve İntikal Vergisi	7.353.288	9.981.653	35,7	4.461.302	6.760.278	51,5
Motorlu Taşıtlar Vergisi	48.248.237	78.683.965	63,1	40.262.222	67.059.520	66,6
7456 Sayılı Kanun Kapsamında Alınan Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi	37.659.444	7.554.142	-79,9	30.082.563	5.555.981	-81,5
Değerli Konut Vergisi	113.207	146.832	29,7	81.480	113.008	38,7
DAHİLDE ALINAN MAL VE HİZMET VERGİLERİ	2.562.095.338	4.342.818.195	69,5	2.210.861.287	3.898.423.517	76,3
DAHİLDE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİ	1.402.670.864	2.396.242.023	70,8	1.083.572.457	1.992.536.423	83,9
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	963.096.289	1.501.318.299	55,9	932.230.661	1.462.345.304	56,9
Petrol ve Doğalgaz Ürünleri	187.362.274	417.291.692	122,7	174.083.854	400.895.551	130,3
Motorlu Taşıtlar	448.041.231	549.505.854	22,6	443.017.273	543.406.853	22,7
Alkollü İçkiler	74.691.040	112.755.027	51,0	69.520.716	105.875.279	52,3
Tütün Mamülleri	179.020.204	312.250.282	74,4	176.592.246	309.254.740	75,1
Kolalı Gazozlar	8.653.331	12.266.903	41,8	8.321.747	11.902.200	43,0
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar	65.322.954	97.247.742	48,9	60.689.752	91.010.508	50,0
6111 S.K Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	77	517	573,6	5	0	-100,0
6736 S.K. Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	119	283	137,1	9	173	1754,1
7440 Sayılı Kanun Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	5.058	0	-100,0	5.058	0	-100,0
BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ	133.245.953	344.236.568	158,3	132.856.731	343.841.233	158,8
ŞANS OYUNLARI VERGİSİ	28.427.937	36.711.614	29,1	28.401.641	36.685.315	29,2
ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ	16.915.176	30.510.025	80,4	16.654.008	30.272.987	81,8
DİJİTAL HİZMET VERGİSİ	10.434.728	21.224.459	103,4	10.310.432	20.988.467	103,6
KONAKLAMA VERGİSİ	7.304.388	12.575.206	72,2	6.835.357	11.753.788	72,0
DAHİLDE ALINAN DİĞER MAL VE HİZMET VERGİLERİ	2	2	-15,6	2	1	-22,6
ULUSLARARASI TİC. VE MUAM. AL. VERGİLER	1.318.845.746	1.799.135.492	36,4	1.097.258.848	1.567.329.090	42,8
Gümrük Vergileri	147.955.466	236.239.253	59,7	144.500.787	228.892.701	58,4
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	1.167.623.198	1.558.689.125	33,5	949.530.870	1.334.269.533	40,5
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	3.267.083	4.207.114	28,8	3.227.191	4.166.856	29,1
DAMGA VERGİSİ	104.855.415	177.545.255	69,3	84.280.098	149.478.067	77,4
HARÇLAR	142.120.008	222.554.393	56,6	132.479.147	210.130.537	58,6
Yargı Harçları	29.374.235	50.894.545	73,3	20.784.912	39.848.662	91,7
Noter Harçları	4.261.403	7.615.871	78,7	4.219.211	7.542.556	78,8
Vergi Yargısı Harçları	1.246	2.006	60,9	119	278	133,9
Tapu Harçları	62.676.337	100.038.503	59,6	62.220.130	99.484.368	59,9
Pasaport ve Konsolosluk Harçları	13.685.631	16.266.372	18,9	13.676.533	16.241.803	18,8
Gemi ve Liman Harçları	162.908	787.784	383,6	162.812	787.656	383,8
İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	985.526	1.359.831	38,0	847.172	1.148.014	35,5
Trafik Harçları	5.450.426	8.933.233	63,9	5.445.443	8.925.120	63,9
Diğer Harçlar	25.522.296	36.656.249	43,6	25.122.815	36.152.082	43,9
BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN DİĞER VERGİLER	12.978.735	2.893.487	-77,7	10.204.911	970.899	-90,5

KAYNAK : Muhasebat Genel Müdürlüğü

NOT: 1 - 2023-2024 yılları Bütçe Kanunu'nda, Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhil olduğundan, rakamlara da Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhildir.

2 - 2023 Yılları gelir vergisi içerisindeki gelir vergisi tevkifat rakamına asgarî geçim indirimi tutarı dâhildir. Asgarî geçim indirimi 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılan ret ödemelerine uygulanmak üzere 7349 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle kaldırılmakla birlikte gerçekleşen AĞI tutarları 2022 ve 2023 yılındaki rakamlara yansımıştır.

Tablo 13. Bütçe Kanununda Öngörülen Genel Bütçe Gelirlerinin Gerçekleşme Oranları

GELİRİN ÇEŞİDİ	2024 Bütçe Kanunu (BİN TL)	2024 Tahsilatı (BİN TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
VERGİ GELİRLERİ TOPLAMI	8.335.575.951	8.386.456.224	100,6
GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	2.520.921.997	2.480.635.327	98,4
GELİR VERGİSİ	1.206.409.287	1.542.285.448	127,8
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	85.982.151	78.886.992	91,7
Basit Usulde Gelir Vergisi	19.837	33.978	171,3
Gelir Vergisi Tevkifatı	1.100.206.328	1.434.202.003	130,4
Gelir Geçici Vergisi	20.200.971	29.162.475	144,4
KURUMLAR VERGİSİ	1.314.512.710	938.349.879	71,4
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	315.933.214	291.233.650	92,2
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	4.350.941	3.924.167	90,2
Kurumlar Geçici Vergisi	994.228.555	639.076.688	64,3
7440 Sayılı Kanunun 10. Maddesinin 27. Fıkrası Uyarınca Tahsil Edilen Ek Vergi	0	4.115.374	0,0
MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	76.603.687	79.488.788	103,8
Veraset ve İhtikal Vergisi	7.526.788	6.760.278	89,8
Motorlu Taşıtlar Vergisi	68.961.718	67.059.520	97,2
7456 Sayılı Kanun Kapsamında Alınan Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi	0	5.555.981	0,0
Değerli Konut Vergisi	115.181	113.008	98,1
DAHİLDE ALINAN MAL VE HİZMET VERGİLERİ	3.415.701.963	3.898.423.517	114,1
DAHİLDE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİ	1.670.599.354	1.992.536.423	119,3
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	1.409.765.804	1.462.345.304	103,7
Petrol ve Doğalgaz Ürünleri	455.122.859	400.895.551	88,1
Motorlu Taşıtlar	498.229.512	543.406.853	109,1
Alkollü İçkiler	107.574.595	105.875.279	98,4
Tütün Mamülleri	251.576.852	309.254.740	122,9
Kolalı Gazozlar	11.366.391	11.902.200	104,7
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar	85.895.595	91.010.508	106,0
BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ	214.384.596	343.841.233	160,4
ŞANS OYUNLARI VERGİSİ	54.919.731	36.685.315	66,8
ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ	37.549.907	30.272.987	80,6
DİJİTAL İŞLEM VERGİSİ	15.561.032	20.988.467	134,9
KONAKLAMA VERGİSİ	12.921.539	11.753.788	91,0
DAHİLDE ALINAN DİĞER MAL VE HİZMET VERGİLERİ	0	1	0,0
ULUSLARARASI TİC. VE MUAM. AL. VERGİLER	1.906.507.073	1.567.329.090	82,2
Gümrük Vergileri	229.502.203	228.892.701	99,7
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	1.671.359.675	1.334.269.533	79,8
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	5.645.195	4.166.856	73,8
DAMGA VERGİSİ	145.883.395	149.478.067	102,5
HARÇLAR	253.506.501	210.130.537	82,9
Yargı Harçları	33.938.855	39.848.662	117,4
Noter Harçları	9.852.593	7.542.556	76,6
Vergi Yargısı Harçları	10.358	278	2,7
Tapu Harçları	137.101.272	99.484.368	72,6
Pasaport ve Konsolosluk Harçları	14.494.645	16.241.803	112,1
Gemi ve Liman Harçları	339.624	787.656	231,9
İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	1.182.876	1.148.014	97,1
Trafik Harçları	8.074.881	8.925.120	110,5
Diğer Harçlar	48.511.397	36.152.082	74,5
BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN DİĞER VERGİLER	16.451.335	970.899	5,9

KAYNAK: Muhasebat Genel Müdürlüğü

NOT : 2024 yılı Bütçe Kanununda, Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhil olduğundan, tahsilat rakamlarının da Mahalli İdare ve Fon Payları ile Red ve İadeler dâhildir.

Tablo 14. Türkiye'nin Taraf Olduğu Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Tablosu

Ülke Adı	Anlaşmanın İmzalandığı Tarih	Anlaşmanın Yürürlük Tarihi	Uygulama Tarihi
1. Avusturya	03.11.1970	24.09.1973	01.01.1974
Avusturya (Revize)	28.03.2008	01.10.2009	01.01.2010
2. Norveç	16.12.1971	30.01.1976	01.01.1977
Norveç (Revize)	15.01.2010	15.06.2011	01.01.2012
3. Kore	24.12.1983	25.03.1986	01.01.1987
4. Ürdün	06.06.1985	03.12.1986	01.01.1987
5. Tunus	02.10.1986	28.12.1987	01.01.1988
6. Romanya	01.07.1986	15.09.1988	01.01.1989
7. Hollanda	27.03.1986	30.09.1988	01.01.1989
8. Pakistan	14.11.1985	08.08.1988	01.01.1989
9. İngiltere	19.02.1986	26.10.1988	01.01.1989
10. Finlandiya	09.05.1986	30.12.1988	01.01.1989
Finlandiya(Revize)	06.10.2009	04.05.2012	01.01.2013
11. K.K.T.C.	22.12.1987	30.12.1988	01.01.1989
12. Fransa	18.02.1987	01.07.1989	01.01.1990
13. Almanya	16.04.1985	30.12.1989	01.01.1990
Almanya (Yeni)	19.09.2011	01.08.2012	01.01.2011
14. İsveç	21.01.1988	18.11.1990	01.01.1991
15. Belçika	02.06.1987	08.10.1991	01.01.1992
16. Danimarka	30.05.1991	20.06.1993	01.01.1991
17. İtalya	27.07.1990	01.12.1993	01.01.1994
18. Japonya	08.03.1993	28.12.1994	01.01.1995
19. B.A.E.	29.01.1993	26.12.1994	01.01.1995
20. Macaristan	10.03.1993	09.11.1995	01.01.1993
21. Kazakistan	15.08.1995	18.11.1996	01.01.1997
22. Makedonya	16.06.1995	28.11.1996	01.01.1997
23. Arnavutluk	04.04.1994	26.12.1996	01.01.1997
24. Cezayir	02.08.1994	30.12.1996	01.01.1997
25. Moğolistan	12.09.1995	30.12.1996	01.01.1997
26. Hindistan	31.01.1995	30.12.1996	01.01.1994
27. Malezya	27.09.1994	31.12.1996	01.01.1997
28. Mısır	25.12.1993	31.12.1996	01.01.1997
29. Çin Halk Cumhuriyeti	23.05.1995	20.01.1997	01.01.1998
30. Polonya	03.11.1993	01.04.1997	01.01.1998
31. Türkmenistan	17.08.1995	24.06.1997	01.01.1998
32. Azerbaycan	09.02.1994	01.09.1997	01.01.1998
33. Bulgaristan	07.07.1994	17.09.1997	01.01.1998
34. Özbekistan	08.05.1996	30.09.1997	01.01.1997
35. A.B.D.	28.03.1996	19.12.1997	01.01.1998
36. Beyaz Rusya	24.07.1996	29.04.1998	01.01.1999
37. Ukrayna	27.11.1996	29.04.1998	01.01.1999
38. İsrail	14.03.1996	27.05.1998	01.01.1999
39. Slovakya	02.04.1997	02.12.1999	01.01.2000
40. Kuveyt	06.10.1997	13.12.1999	01.01.1997
41. Rusya	15.12.1997	31.12.1999	01.01.2000
42. Endonezya	25.02.1997	06.03.2000	01.01.2001
43. Litvanya	24.11.1998	17.05.2000	01.01.2001
44. Hırvatistan	22.09.1997	18.05.2000	01.01.2001
45. Moldova	25.06.1998	28.07.2000	01.01.2001
46. Singapur	09.07.1999	27.08.2001	01.01.2002
47. Kırgızistan	01.07.1999	20.12.2001	01.01.2002
48. Tacikistan	06.05.1996	26.12.2001	01.01.2002
49. Çek Cumhuriyeti	12.11.1999	16.12.2003	01.01.2004
50. İspanya	05.07.2002	18.12.2003	01.01.2004
51. Bangladeş	31.10.1999	23.12.2003	01.01.2004
52. Letonya	03.06.1999	23.12.2003	01.01.2004
53. Slovenya	19.04.2001	23.12.2003	01.01.2004
54. Yunanistan	02.12.2003	05.03.2004	01.01.2005
55. Suriye	06.01.2004	21.08.2004	01.01.2005
56. Tayland	11.04.2002	13.01.2005	01.01.2006
57. Lüksemburg	09.06.2003	18.01.2005	01.01.2006
58. Sudan	26.08.2001	31.01.2005	01.01.2006
59. Estonya	25.08.2003	21.02.2005	01.01.2006
60. İran	17.06.2002	27.02.2005	01.01.2006
61. Fas	07.04.2004	18.07.2006	01.01.2007
62. Lübnan	12.05.2004	21.08.2006	01.01.2007
63. Güney Afrika Cumhuriyeti	03.03.2005	06.12.2006	01.01.2007
64. Portekiz	11.05.2005	18.12.2006	01.01.2007
65. Sırbistan*	12.10.2005	10.08.2007	01.01.2008

66. Karadağ*	12.10.2005	10.08.2007	01.01.2008
67. Etiyopya	02.03.2005	14.08.2007	01.01.2008
68. Bahreyn	14.11.2005	02.09.2007	01.01.2008
69. Katar	25.12.2001	11.02.2008	01.01.2009
Katar (Revize)	18.12.2016	31.12.2018	01.01.2019
70. Bosna Hersek	16.02.2005	18.09.2008	01.01.2009
71. Suudi Arabistan	09.11.2007	01.04.2009	01.01.2010
72. Gürcistan	21.11.2007	15.02.2010	01.01.2011
73. Umman	31.05.2006	15.03.2010	01.01.2011
74. Yemen	26.10.2005	16.03.2010	01.01.2011
75. İrlanda	24.10.2008	18.08.2010	01.01.2011
76. Yeni Zelanda	22.04.2010	28.07.2011	01.01.2012
77. Kanada	14.07.2009	04.05.2011	01.01.2012
78. İsviçre	18.06.2010	08.02.2012	01.01.2013
79. Brezilya	16.12.2010	09.10.2012	01.01.2013
80. Avustralya	28.04.2010	05.06.2013	01.01.2014
81. Malta	14.07.2011	13.06.2013	01.01.2014
82. Meksika	17.12.2013	23.07.2015	01.01.2016
83. Kosova	10.09.2012	15.10.2015	01.01.2016
84. Filipinler	18.03.2009	11.01.2016	01.01.2017
85. Vietnam	08.07.2014	09.06.2017	01.01.2018
86. Gambiya	11.02.2014	26.01.2018	01.01.2019
87. Ruanda	01.12.2018	21.10.2020	01.01.2021
88. Venezuela	03.12.2018	14.10.2021	01.01.2022
89. Çad	26.12.2017	20.10.2021	01.01.2022
90. Sri Lanka	28.01.2022	11.12.2023	01.01.2024
91. Kamboçya	27.02.2022	06.12.2023	01.01.2024
92. Sierra Leone	03.11.2020	25.03.2024	01.01.2025
93. Arjantin	01.12.2018	13.09.2024	01.01.2025

* Sırbistan ve Karadağ döneminde, 12/10/2005 tarihinde imzalanmış olan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Kurulu Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması” hem Sırbistan hem de Karadağ açısından geçerli olup Anlaşma hükümleri 1/1/2008 tarihinden bu yana uygulanmaktadır.

Tablo 15. Gelir İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Bilançosu

AKTİF HESAPLAR		PASİF HESAPLAR	
1 DÖNEN VARLIKLAR	1.560.757.708.675,99	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	16.451.890.389,35
10 Hazır Değerler	86.586.187.055,72	32 Faaliyet Borçları	104.336.500,29
100 Kasa Hesabı	19.792.617,33	320 Bütçe Emanetleri Hesabı	17.046.365,14
101 Alınan Çekler	5.948.201.521,31	322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	890,10
102 Banka Hesabı	234.544.112,14	325 Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı	87.289.245,05
103 Verilen Çekler ve Gön. Emirleri Hes. (-)	-1.156,49	33 Emanet Yabancı Kaynaklar	13.903.302.372,27
105 Döviz Hesabı	5.048,05	330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.203.221.351,68
108 Diğer Hazır Değerler Hesabı	6.323.243,31	333 Emanetler Hesabı	12.698.944.601,09
109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hes.	80.377.321.670,07	337 Mutemetlik Cari Hesabı	1.136.419,50
12 Faaliyet Alacakları	1.472.344.698.277,91	36 Ödenecek Diğer Yükümlülükler	2.437.375.605,61
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	277.754.669.454,25	361 Ödenecek Sos. Güv. Kesintileri Hesabı	7.020.196,09
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	1.162.114.259.930,47	362 Fonlar veya Diğ. Kamu İd. Ad. Yap. Tah. Hes.	2.430.275.023,32
122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Al. Hesabı	32.473.882.934,86	363 Kamu İdareleri Payları Hesabı	80.386,20
126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.579.653,83	37 Borç Ve Gider Karşılıkları	6.478.464,53
127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	306.304,50	372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	6.478.464,53
14 Diğer Alacaklar	166.189.573,55	38 Gelecek Ay. Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	635,00
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	166.189.573,55	380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	635,00
15 Stoklar	398.988.384,96	39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	396.811,65
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı	398.988.384,96	397 Sayım Fazlaları Hesabı	396.811,65
16 Ön Ödemeler	1.248.408.012,50	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	140.544.048,83
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	1.248.408.012,50	43 Diğer Borçlar	5.907.551,94
18 Gelecek Aylara Ait Gid. ve Gelir Tah.	13.186.768,14	430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	5.907.551,94
180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı	13.186.768,14	47 Borç ve Gider Karşılıkları	134.635.160,39
19 Diğer Dönen Varlıklar	50.603,21	472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	134.635.160,39
197 Sayım Noksanları Hesabı	50.603,21	48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	1.336,50
2 DURAN VARLIKLAR	11.784.472.136,48	480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	1.336,50
22 Faaliyet Alacakları	4.261.006.183,93	5 ÖZ KAYNAKLAR	1.555.949.746.374,29
220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	426.465,77	50 Net Değer	470.944.906.343,54

222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Al. Hesabı	4.256.087.018,52	500 Net Değer Hesabı	470.944.906.343,54
226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	4.492.699,64	51 Değer Hareketleri	-12.266.396.525.607,90
25 Maddi Duran Varlıklar	7.522.655.703,75	519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	-12.266.396.525.607,90
250 Arazi ve Arsalar Hesabı	3.947.228.005,75	57 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	7.658.527.439.589,98
251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	827.850,25	570 Geçmiş Yıl. Olumlu Faal. Sonuçları Hesabı	7.658.527.439.589,98
252 Binalar Hesabı	4.320.208.753,95	58 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-394.685.610.633,98
253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	170.581.165,29	580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faal. Sonuç. Hesabı	-394.685.610.633,98
254 Taşıtlar Hesabı	494.564.246,42	59 Dönem Faaliyet Sonuçları	6.087.559.536.682,70
255 Demirbaşlar Hesabı	3.029.408.851,83	590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	6.406.080.754.328,74
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı (-)	-5.833.869.939,51	591 Dönem Olumsuz Faal. Sonuç. Hesabı	-318.521.217.646,04
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	1.393.706.769,77		
26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00		
260 Haklar Hesabı	1.153.350.631,31		
264 Özel Maliyetler Hesabı	256.536,56		
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı (-)	-1.153.607.167,87		
28 Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tah.	795.248,80		
280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	795.248,80		
29 Diğer Duran Varlıklar	15.000,00		
294 Elden Çıkar. Stok. ve Mad. Dur. Var.	7.811.786,51		
299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-7.796.786,51		
AKTİF TOPLAMI	1.572.542.180.812,47	PASİF TOPLAMI	1.572.542.180.812,47
Bilanço Dipnotları :			
910 Alınan Teminat Mektupları Hesabı	274.651.075.161,22	946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı	18.528.439.911,85
911 Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	274.651.075.161,22	947 Özel Tahakkuklar Hesabı	18.528.439.911,85
912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	18.440.685,69	948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	1.860.356.142,47
913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	18.440.685,69	949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri	1.860.356.142,47
920 Gider Taahhütleri Hesabı	128.639.142,13	998 Diğer Nazım Hesaplar Hesabı	34.769.607.085,41
921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	128.639.142,13	999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	34.769.607.085,41

Tablo 16. Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (2024)
	Kod.1	Kod.2		TL
630			GİDERLER HESABI	335.524.456.636,63
630	01	00	Personel Giderleri	25.188.792.049,47
630	01	01	Memurlar	24.490.000.378,26
630	01	02	Sözleşmeli Personel	124.330.315,36
630	01	03	İşçiler	572.130.927,58
630	01	04	Geçici Süreli Çalışanlar	2.330.428,27
630	02	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.147.220.466,10
630	02	01	Memurlar	3.010.515.051,26
630	02	02	Sözleşmeli Personel	19.803.042,98
630	02	03	İşçiler	116.807.916,47
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	94.455,39
630	03	00	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.776.282.369,96
630	03	01	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	216.300,01
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	315.635.043,73
630	03	03	Yolluklar	122.810.087,56
630	03	04	Görev Giderleri	2.963.867.852,91
630	03	05	Hizmet Alımları	1.272.084.501,37
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	6.598.621,14
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	65.041.604,83
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	30.028.358,41
630	05	00	Cari Transferler	142.890.893,33

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (2024)
	Kod.1	Kod.2		TL
600			GELİRLER HESABI	7.500.758.622.306,45
600	01	00	Vergi Gelirleri	6.951.729.464.210,96
600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	2.538.555.471.692,65
600	01	02	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	86.878.936.196,96
600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	4.002.925.450.990,67
600	01	05	Damga Vergisi	142.993.657.817,02
600	01	06	Harçlar	180.260.751.426,89
600	01	09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	115.196.086,77
600	03	00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	27.142.322.562,65
600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	25.608.189.594,07
600	03	02	Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni ge	1.015,00
600	03	04	Kurumlar Hasılatı	4.717,02
600	03	05	Kurumlar Karları	1.152.093,23
600	03	06	Kira Gelirleri	1.422.829.367,31
600	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	110.145.776,02
600	04	00	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	786.033,73
600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	467.442,25
600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	318.591,48
600	05	00	Diğer Gelirler	521.700.730.719,63
600	05	01	Faiz Gelirleri	36.931.409.631,90
600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	177.933.860.446,34

630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	141.303.222,22
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	1.587.671,11
630	11	00	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.173.892,71
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.173.892,71
630	13	00	Amortisman Giderleri	1.482.107.870,82
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	834.427.629,61
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	647.602.598,81
630	13	03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	77.642,40
630	14	00	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	573.202.522,95
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	509.713.032,98
630	14	02	Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	186.446,55
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	334.790,70
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	3.269.102,50
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	21.086.846,31
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	5.992.667,51
630	14	07	Yiyecek	65.228,87
630	14	08	İçecek	96.643,78
630	14	10	Zirai Maddeler	22.355,81
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	4.233.573,27
630	14	13	Yedek Parçalar	26.830.061,32
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	579.493,62

600	05	03	Para Cezaları	303.790.158.523,73
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	3.045.302.117,66
600	25	00	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	185.318.779,48
600	25	01	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	107.565.159,48
600	25	03	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	77.753.620,00
GELİRLER TOPLAMI (B)				7.500.758.622.306,45
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	Yardımcı Hesap Kod.2	İndirim, İade Ve İskontonun Türü	2024 TL
610	00	00	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI	1.079.387.891.159,45
610	01	00	Vergi Gelirleri	1.066.840.899.119,54
610	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	56.002.727.144,85
610	01	02	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	439.383.383,75
610	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	1.006.974.180.353,74
610	01	05	Damga Vergisi	1.302.867.199,72
610	01	06	Harçlar	2.050.191.207,96
610	01	09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	71.549.829,52
610	03	00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	113.983.016,25
610	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	79.920.017,57
610	03	04	Kurumlar Hasılatı	3.980,00
610	03	06	Kira Gelirleri	33.911.679,70
610	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	147.338,98

630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	228,00
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	54.704,59
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	737.347,14
630	15	00	Karşılık Giderleri	37.085.968,56
630	15	04	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	37.085.968,56
630	20	00	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	298.469.319.303,53
630	20	01	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	298.437.316.477,97
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	31.969.184,14
630	20	03	Kurum Alacaklarından Silinenler	33.641,42
630	25	00	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	10.484.453,95
630	25	01	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	10.484.453,95
630	30	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.341.482.015,87
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.341.482.015,87
630	99	00	Diğer Giderler	354.414.829,38
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	354.414.829,38
GİDERLER TOPLAMI (A)				335.524.456.636,63

610	05	00	Diğer Gelirler	12.432.884.111,38
610	05	01	Faiz Gelirleri	384.062.176,82
610	05	02	Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	77.957.610,36
610	05	03	Para Cezaları	11.889.319.608,43
610	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	81.544.715,77
610	06	00	Sermaye Gelirleri	124.912,28
610	06	01	Taşınmaz Satış Gelirleri	124.912,28
İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)				1.079.387.891.159,45
NET GELİR (D= (B-C))				6.421.370.731.147,00
ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)				1.713.262.172,00
FAALİYET SONUCU [((D+E)-A)](+/-)				6.087.559.536.682,70

Tablo 17. 31/12/2024 Tarihinde Sona Eren Döneme Ait Gelir İdaresi Başkanlığı Öz Kaynak Değişim Tablosu

	Önceki Dönem 2023			Cari Dönem 2024		
	Önceki Dönem Baş Bakiyesi	Önceki Dönem İçi Hareketler	Önceki Dönem Sonu Bakiyesi	Dönem Baş Bakiyesi	Dönem İçi Hareketler	Dönem Sonu Bakiyesi
Net Değer	318.402.279.803,98	91.510.688.444,01	409.912.968.247,99	409.912.968.247,99	61.031.938.095,55	470.944.906.343,54
A- Denge Kayıtları	16.316.587.189,27	2.447.997,69	16.319.035.186,96	16.319.035.186,96	-132.180.826,41	16.186.854.360,55
B- Varlık Envanteri	18.528.450,12	995.400,56	19.523.850,68	19.523.850,68	6.147.815,93	25.671.666,61
C- Yükümlülük Envanteri	-8.078.501,11	-1.103.658,42	-9.182.159,53	-9.182.159,53	-5.612.801,12	-14.794.960,65
Ç- Değer Hareketleri Sonuç Hesabından Aktarılanlar	-2.931.226.583.202,77	-478.179.600.222,27	-3.409.406.183.425,04	-3.409.406.183.425,04	-528.463.200.599,64	-3.937.869.384.024,68
D- Enflasyon Düzeltme Farkları						
E- Diğer	3.233.301.825.868,47	569.687.948.926,45	3.802.989.774.794,92	3.802.989.774.794,92	589.626.784.506,79	4.392.616.559.301,71
Değer Hareketleri	-4.188.180.554.910,63	-2.871.143.283.520,01	-7.059.323.838.430,64	-7.059.323.838.430,64	-5.207.072.687.177,31	-12.266.396.525.607,90
Yedekler						
Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	5.029.749.450.131,23	-596.111.770.135,61	4.433.637.679.995,62	8.287.324.687.565,49	-628.797.247.975,51	7.658.527.439.589,98
Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-295.720.482.705,33	28.443.222.906,81	-267.277.259.798,52	-435.337.811.757,01	40.652.201.123,03	-394.685.610.633,98
Dönem Faaliyet Sonuçları	0,00	3.685.626.455.611,38	3.685.626.455.611,38	0,00	6.087.559.536.682,70	6.087.559.536.682,70

Tablo 18. Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu

	Bütçelenen Tutarlar		Gerçekleşen Tutar
	Bütçe Ödenegi / Gelir Tahmini	Nihai Ödenek	
TAHSİLATLAR			
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	6.531.354.127.656,93
Sosyal Güvenlik Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00	26.551.481.704,63
Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	0,00	0,00	263.125,22
Diğer Gelirler	0,00	0,00	342.971.123.773,30
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	4.224.133,40
Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	1.091.393.715.667,15
Toplam Tahsilatlar	0,00	0,00	5.809.487.504.726,33
ÖDEMELER			
Personel Giderleri	23.444.185.000,00	25.212.202.793,00	25.175.615.216,63
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.945.978.000,00	3.184.970.207,00	3.147.215.048,10
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.038.124.000,00	5.678.553.644,00	5.422.801.245,49
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	115.318.000,00	144.251.600,00	142.890.893,33
Sermaye Giderleri	3.560.905.000,00	3.113.174.530,00	3.037.679.568,86
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00
Toplam Ödemeler	32.104.510.000,00	37.333.152.774,00	36.926.201.972,41
NET TAHSİLATLAR/ÖDEMELER			157,33

Tel: 0312 415 30 00- Faks: 0312 415 28 21-22

www.gib.gov.tr